

چاپی دووہم

ھیژی تھرکیز

نوسینی:

جاک کانفیلڈ

مارک فیکتور ہانسن

لی ہیویٹ

وہرگیپانی لہ ٹینگلیزییہ وہ: حہیدہر ئیبراہیم

پیڈاچوونہ وہی: خہ نساء مہ عرووف

پیناسی کتیب

ناوی کتیب: هیزی ته رکیز

نوسه ران: جاک کانفیلڈ، مارک فیکتور هانسن، لی هیوئت

وهرگیړانی له ئینگلیزییوه: حهیدر ئیبراهیم

بابهت: گه شه پیدانی مړویی

چاپخانه: تاران

چاپی دووهم: ۲۰۲۰

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

نرخ: ۵۰۰۰

له بهر یوه بهر ایه تیی گشتیی کتیبخانه گشتیی کان ژماره ی سپاردنی (۱۸۵۶) سالی ۲۰۱۹ پی دراوه.

پیشکشہ بہ:

- دایک و باوکی خوشہ ویستم و ہموو خوشک و برا نازیزہ کانم.
- پوچی پاکی کاکہ (محہ ممہدی برام).
- ہموو ئەم بہ پیزانہی کہ بہردہ وام هاوکار و پالپشتم بوون له بہردہ وامیدان بہ کاری وەرگێران.
- ہموو ماموستا بہ پیز و خوشہ ویستہ کانم بہ بی جیاوازی و ہەرکە سیکیش کہ وشہ یەکی فیرکرد بیتم.
- ہەر خوینہ ریک، کہ خوازیاری فیربوونی زانستی نوئیہ.

پیرست

۶..... پیشه کی وه رگیز.

۷..... وتهی چند که سایه تییه که سه بارهت به کتیه که.

به شی یه که م

۱۰..... خووه کانت داهاتوت دیاری ده که ن.

به شی دووه م

۳۹..... باسکردن نییه له بابه تیکی بیمانا، به لگوو بابه تی ته رکیز کردنه.

به شی سییه م

۶۷..... ئایا وینه گه وره که ده بینیت؟

به شی چواره م

۹۸..... زالبوون به سه ر به ریه سته کاندان.

به شی پینجه م

۱۲۱..... بنیادنانی په یوه ندییه نایا به کان.

به شی شه شه م

۱۶۱..... هوکاری باوه ربه خو بوون.

به شی حه وته م

۱۸۵..... داوای ئه و شته بکه که ده ته ویت.

به شی هه شته م

۲۱۲..... کولنه دان و به رده وامی

به شی نوّیه م

۲۳۶..... گرتنه به ری کرداری یه کلاییکه ره وه

به شی ده یه م

۲۶۱..... ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

به شی یازده یه م

۲۸۰..... کۆمه لیک بیروکه ی گرنگ و سوو دبه خش بو ده ولّه مه ندکردنت

پیشه کی وه رگیژ

سوپاس و ستایش بو خودای بالادهست، که زاناترینی زاناکانه و، درود و سلاوات لهسهر گیانی پاکی سهروهی مروقیهتی محممد (سهلامی خودای لهسهر بیّت).
 تهرکیز یه کیکه له هه ره بابته پیویست و گرنگه کان له ژیانی روژانهی مروقدای به بی گویدانه جیاوازیی ئاستی خویندن و کار و پیشه. وهك و تراوه تهنها شتیك له تهرکیز باشت بیّت، تهرکیز کردنیکی باشته.

وهك وهرگیژیک له سوژنگه ی بهرپرسیار یتیمه وه و بهردهسته بوونی سهرچاوهی پیویست لهسهر ئه م باسه له زمانی کوردیدا ههستام به وهرگیژانی ئه م کتیبه به بایه خ و گرنگه بو سهر زمانی شیرینی کوردی، ئومیده وارم به وهرگیژانی ئه م کتیبه خزمه تیکی بچووکم پیشکesh به خوینه رانی کوردزمان کرد بیّت و جیگاهیه کی بچووکی سهر رده فی کتیبخانه کانیشم پر کرد بیته وه.

جیاوازیی ئه م کتیبه له کتیبه کانی تر ئه وهیه، پاهینانی کرداریش له خو ده گریّت. به تهرکیز کردنیکی باشت زیاتر له وه به دهست ده هیئت، که پیشبینی ده کهیت. ده توانیت له گوژینی خوه ناپه سه نده کانت بو خوی په سه ند، بو بنیادنانی په یوه ندیی نایاب، زیاد کردنی باوه ربه خو بوونت و زالبسوون به سهر هه ر جوژه به ربه ست و ناسته نگی کدا، که روژانه رووبه رووت ده بیته وه لیی سوودمه ند بیّت.

حه یده ر ئیبراهیم

۲۰۲۰/۵/۲۱

هه له بجه ی تازه

وتەي چەند كەسايەتییەك سەبارەت بە كتیبەكە

“بەبێ تهركيز سەخت و دژوارە بتوانیت بازرگانییەكی سەرکەوتوو بنیاد بنییت، ئەم كتیبە نەخشەرێگایەكی سوودبەخشە، كە بەراستی لەسەر رێگا دروستەكە دەتهیڵیتهوه.”

پۆپپرت جی. ئالین (نووسەری كتیبی سەرکردایەتیکردن و بەرپۆهەری یەك خولەكی)

***

“تەنها شتیك كە لە تهركيز باشترە، تهركيز كوردنیكی باشترە. دلتیا بە ئەم كتیبە سوودبەخشە دەخوینیتەوه و باشترین بەرۆكە كانیشی بە كاردەهینیت.”

كین بلانچارد (هاوئوسەری كتیبی بەرپۆهەری یەك خولەكی)

“کتیبیکی کرداری به هیزه، که هانت ددهات به خهونه کانت بگهیت.”
رؤبیرت کریگر (هونه رمند و موزیسار)

***

“هیزی ته رکیز نیشان ددهات، که چو پیناسه ی ریگاکهت
بگهیت و دهست به به کارهینانی پلانه کهشت بگهیت. کتیبیکه
پراویر له زانیاری دروست و، له گهله موو ته مانه شدا
کتیبیکی کرداری و تیلها مبه خشیشه.”
پاتریشیا فریپ (وتاریزی نیوده ولته تی)

“کتیبیکی گرنکه بو هه رکه سینک، که بیهویت له هه ر جوژه کاریکی
بازرگانیدا سه رکه وتوو بیت، لیها تووییه کانت دیاری ده کات بو
به دهستهینانی تاما نجه کانت و به دیهینانی خه ونه کانت.
من نهک ته نها سوودی زورم لی وهرگرت، به لکوو له گه ل ته وهشدا چیژم له
ته واری کتیبه که بینی له کاتی خویندنه وهیدا.”
دان کلارک (وتاریژی نیوده ولته تی)

***

“هیزی ته رکیز ژیانته ده گوړپیت، هانت ده دات کردار (چلاکی یه
بچووکه کانی روژانه، هه فتانه و مانگانه ته نجام بدهیت، که سه ره نجام ژیانته
ده که ن به شا کاریکی ناوازه و داها توویه کی پر
دهسته کوهت، هه ر بویه دهسته جی ته م کتیبه بکه ره و دهسته بکه به
خویندنه وهی.”
باربرا دی نانگیلیس (نووسه ر و پراوژکار)

(به شسی یه که م)
ستراتیژی تهرکیزکردن
خووہ کانت داهاتووت دیاری ده که ن

"خووہ که گرتت به شیری، تهرکی نادهیت به پیری."

- هوراس مان

ماریا سوؤسا ده یزانی، که ده بوو بریاریک بدات، بریاریکی بچووکیش نا وه که یه کیک له و بریاره سادانه ی رۆژانه مان، به لکوو بریاریکی یه کلایکه ره وه ی ژیان و مردن بوو، بریاریک، که چاره نوسی ته و او ی خیزانه که ی له سه ره وستابوو.

ماریا له گوندیکی نزیک ناوچه شاخاوییه کانی کۆلۆمبیا ده ژیا و ژیانیکی ساده و ساکاری هه بوو، په له وه ری به خوو ده کرد و به بره پاره یه کی که م ده یفرۆشتن، بو ئه وه ی بتوانیت به و پاره یه ی، که ده سستی ده که ویت له فرۆشتنیاندا هه ندیک له پیداو یستییه کانی رۆژانه ی خیزانه که ی پی دابین بکات.

هاوسه ره که ی به ناوی هۆگۆ، کاری بو خواوه ن زه وییه که ده کرد، چاودیری ئاژهل و دانه ویله که ی ده کرد، کاره بایان نه بوو، هه ره ها بو سه ردانکردنی نزیکترین شارۆچکه کانیش به ئه سپ هاتوچۆیان ده کرد.

ماریا و هۆگۆ خواوه نی سی مندال بوون: دوو کوپ به ناوه کانی (ئیلیقه) ی یازده سالان، (جوان) ی نو سالان و کچیکیش به ناوی (لوز)، که ته مه نی حه وت سالان بوو. لوز تووشی نه خو شیبیه کی ده گمه ن هاتبوو، که بو بووه هوی نازارگه یانندن به میشکی و سنووردارکردنی جو له کانی جه سته ی و که مه ندامبوونی تا سه ره نجام ناچاربوو کورسی به کاربه ییت.

ئەم خیزانە پووبەپووی چەندین ئاستەنگی دیکە بوونەو، ماریا کورپکی دیکە بوو، بەلام پاش تەنھا سی هەفته کۆچی دوایی کرد، ئەمەش ئەزموونیکێ تال و ناخۆش بوو بۆ هۆگۆی هاوسەری، سەرەنجام تووشی جەلتەیهکی بەهیزی بوو، ئەو بوو لە جۆلەیی خست و توانای قسەکردنیشی نەما.

سەرەرای هەموو ئەم سەختی و ناخۆشیانە، لەلایەکی دیکەو، ماریا دەبوو زۆر هۆشیار و بەناگا بیّت، چونکە گروپیکی تیرۆستی لیبوو، کە کاریان بە بارمتەگرتنی کەسانی بیانی بوو و داوای بپرە پارەیهکی زۆریان دەکرد لە بەرانبەر ئازادکردنی ئەو کەسانەیی دەیانرپاندن، لە ناوچە دارستانییهکانی نزیک ئەو ناوچەیه کار و چالاکیهکانیان ئەنجام دەدا، منداڵانیشیان دەرپاند، پاهینانیان پێ دەکردن تا ببنە تیرۆست.

ماریا دەبوو لە کاتی پووبەپووبونەو یاندا دەست هەلگریّت لە هەندیک لەو بپرە پارەیه، کە لە فرۆشتنی پەلەوەرەکاندا دەستی دەکەوت.

ئەو بوو پۆژیکیان داوای پارەیی زیاتریان لێ دەکرد، ئامانجیان ئیلفەری گەنج بوو، بەو ئومیدەیی پەیهەندیان پێو بکات و بچیتە ناو گرووپەکەیانەو، ماریا هاواری کرد و زۆر لێیان پارایەو: "لیم دوور مەخەنەو، ئەو کورپی منە!" ئەو بوو نەرمییان نواند و ئازادیان کرد، ماریا بریاری دا ئەو ناوچەیه جیبهیلایت، ئەم جیبهیلایتنەش تەواوی ژبانی خۆی و ئەندامانی خیزانەکەشی گۆری.

ئەو بوو لە نیووشەو، بەخیزایی هەندیک کەلوپەل و پێداویستی پێچایەو، هەموو خیزانەکەیی بەرپێ کرد بەناو چیاکاندا، گەشتەکیان بە پێ ئەنجام دا لە شەو، هەر بۆیه زۆر سەخت بوو بۆیان، دەبوو وریابن هیچ دەنگیگ دروست نەکەن، نەو کورپە گرووپە تیرۆستییهکان گویان لێ بیّت و بیانگرن.

بهو بره پاره که مه ی، که پییان بوو ماریا و خیزانه ماندووه که ی سواری پاسیک بوون و به ره و سنووری فه نزویلا به ری که وتن، له ریگادا چند بازگه یه کی تیدابوو وه ئه مانیش هیچ پیناس و به لگه یه کیان پینه بوو.

ماریا ده بوو هه موو کارامه بییه کانی به کار بهینیت، بو ئه وه ی پاسه وان و سه ربازه کان قایل بکات ریگه یان بدن برۆن، پاش چه ندین مانگ له داواکاریی مافی په نابهریتی له کومه لیک بالیوزخانه، ئه وه بوو له کۆتاییدا ده رگایه ک به روویاندا کرایه وه و که نه دا بووه شوینی مانه وه یان.

له ولاتی که نه دا برپاری ده ستپیکردنی ژیانیکی نویمان دا، کورپه کانی ئاستیکی به رز پیشکه ش ده که ن له قوتابخانه، ماریاش که م که م فییری زمانی ئینگلیزی ده بیت و لوزیش ئیستا به پییه کانی ری ده کات، ژیان پریتی له رووداوی سهخت و ناخۆش، به لام هه رکاتی که سی که ماریای ده بیینی سوپاسگوزاری له چاوه کانیدا به دی ده کرد.

هه موومان رووبه رووی ئه م ساتانه ده بیینه وه، که ده کریت ژیانمان به شیوه یه کی ئه ریینیانه بگورن، سه ره پای هه بوونی ترس ده ست به هه نگاوانان بکه، ته رکیز بکه و به بویری و سوربوونه وه ده ست به کردار بکه.

ئایا تا ئیستا رووبه رووی دۆخیکی تاییهت بوویته ته وه، که پیویستی به بریاردانیکی کتوپر هه بو بیت؟ ره نگه بارودۆخه کهت هاوشیوه ی بارودۆخه که ی ماریا نه بیت، به لام ئه وه گرنگه، که به بویرییه وه به ره و بارودۆخه که هه نگاو بنییت و متمانته به خۆت و ژیرییه کهت هه بیت، که سه رکه توو ده بیت و تیی ده په ریینیت.

به یامی پشت چیرۆکه ئیلهامبه خشه‌که‌ی ماریا

دژواری و سه‌ختیه‌کانی ژیان ته‌نھا بۆ تۆ پووئادهن، ئه‌و پووئاده‌ی بۆت پێش
دیت گرنگ نییه، به‌لکوو ئه‌وه‌ی گرنگه کاردانه‌وه‌ی تۆیه بۆی. ئه‌گه‌ر به‌رده‌وام
بیت له‌ خووی بریاردانی خراب و هه‌له‌ ئه‌وا کاره‌ساتی گه‌وره‌تر پووئاده‌ت.
هه‌لبژاردنه‌کانی پۆژانه‌ت ئه‌وه‌ دیاری ده‌که‌ن ئاخۆ ده‌بیته‌ که‌سیکی ساماندار یان
هه‌ژار، به‌لام له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا ژیان هه‌رگیز ده‌رگا به‌پرووی ده‌رفه‌ته‌کاندا داناخات.
با نموونه‌یه‌کی ساده‌ت پێده‌م، خه‌یال بکه‌ زنجیریکی پلاستیکی درێژت
به‌ده‌سته‌وه‌ گرتووه‌ و به‌ ئه‌ندازه‌ی بیست پێ درێژه، زنجیره‌که‌ له‌ سه‌دان
ئه‌لقه‌ی دانه‌ دانه‌ی پێکه‌وه‌ به‌ستراو پێکهاتووه‌.

وا دابنێ هه‌ر ئه‌لقه‌یه‌که‌ هه‌لبژاردنێک (بریار) یکی خراپه‌ و هه‌ر هه‌لبژاردنێکی
خراپیش به‌ستراوه‌ به‌ هه‌لبژاردنێکی خراپی دیکه‌وه‌، ده‌بینیت سه‌ره‌نجام هه‌موو
هه‌لبژاردنه‌کان ده‌بن به‌ خوو، وا دابنێ ئه‌م زنجیره‌ پلاستیکیه‌ت گرتووه‌ و له‌
یه‌که‌م ئه‌لقه‌وه‌ زنجیره‌که‌ ده‌جولێنیت، هه‌تا‌کوو ده‌گه‌یته‌ ئه‌لقه‌ی ناوه‌راست و
کو‌تاییش، ده‌بینیت هه‌یج جیاوازییه‌که‌ له‌نیوان ئه‌لقه‌کاندا نییه‌ ئه‌مه‌ش وه‌ک
خوویه‌کی خراب وایه‌، که‌ هه‌ست به‌ هه‌یج جیاوازییه‌که‌ ناکه‌یت له‌نیوانیاندا.

په‌نگه‌ ماوه‌ی چه‌ند هه‌فته‌ و مانگیک هه‌یج ده‌ره‌نجامیکی نه‌رینی ده‌رنه‌که‌وێت،
به‌رده‌وام به‌ له‌ جولاندنی ئه‌لقه‌کان هه‌تا‌کوو ده‌گه‌یت به‌ کو‌تایی، کتوپر گرێیه‌کی
گه‌وره‌ به‌دی ده‌که‌یت له‌ زنجیره‌که‌دا، ئایا ده‌زانیت پێیده‌وتریت چی؟
پێیده‌وتریت: قه‌یران، جه‌لته‌ی دل، جیاپوونه‌وه‌ی هاوسه‌رگیری،
ده‌سته‌به‌سه‌رداگرتنی مال له‌لایه‌ن بانکه‌وه‌ به‌ هۆی نه‌دانی باجی خانوبه‌ره‌وه‌ و
هه‌ستت به‌ هه‌یج کام له‌م پووئادانه‌ نه‌کرد هه‌تا‌کوو پووئاداندا.

ههلبژاردنی بهردهوام دهبیته هوی بناغهی خووه کانت، خووه کانیشته، رۆلی سهرهکی دهگیزن له دیاریکردنی داهاتوتدا، بهدریژایی ئه م کتیبه کۆمه لیک ستراتژیی نوی فیڕ ده بیته، که ده کریت له ژیا نی تایبه تیت و بواری کارکردنیشدا به کاریان بهینیت و سوودیان لی وهر بگریته.

ئه رکی تو ئه وه یه پیداجوونه وه یان پیداکه یته و ئه وانه یان به کاربهینیت، که ده ستهکوتی گه وره یان بو ت ده بیته و تایبه تنه کراون به ره گه زیکی دیاریکراوه وه . له م به شه دا، بو ت ده رده که ویته خووه کانت چۆن کاریگه رییان ده بیته، پاشان، فیڕ ده بیته چۆن خووه خراپه کان ده ستنیشان بکه یته و بیانگۆریت، که ئه مه ش وات لیده کات پیداجوونه وه به خووه تایبه ته کانی خۆتدا بکه یته و ئه و خووانه ت دیاری بکه یته، که بیسوود و بیبه ره مه من بو ت.

که سانی سه رکه وتوو خووی سه رکه وتووانه یان هه یه و
که سانی شکسته خواردووش خووی ناسه رکه وتووانه .

خووه کانت به پراستی کاریگه رییان ده بیته و داهاتوت دیاری ده که ن

ئایا خوو چیه ؟ ئه و شته یه، که زۆر ئه نجامی ده ده یته تا وای لیدیت ئاسایی ده بیته وه لات. به واتایه کی دیکه، ره فتهاریکه به رده وام دووباره ی ده که یته وه . بو نمونه، ئه گه ر به گیزیکی دیاریکراوه وه فیڕی لیخوری نی ئوتۆمبیلێک بیت زۆر کات چه ند وانه ی سه ره تا چیژبه خشن، یه کیک له سه ختیبه کان ئه وه یه، که بزانیته چۆن له هه مان کاتدا کلاج و پایده ری به نزینه که بگۆریت، بو ئه وه ی بتوانیت به ئاسانی گیزه که بگۆریت، ئه گه ر به خیرایی پی له سه ر کلاجه که لابه ریت

ئەوا ئۆتۆمبیلە که دەوہستیت، ئەگەریش زۆر بەتووندی پی لەسەر پایدەرە که دابگریت بەبی ئەوہی پی لەسەر کلاجه که لابەریت، بزویئەرە که دەنگی لیوہ دروست دەبیئت، بەلام لە حیگای خوی ناجولیت. هەندیك جار وەك کهنگەر پی دەکات، هەلبەز و دابەز دەکات، کهمیك دەروات و پاشان دەوہستیت، بەلام بە مەشککردن و دووبارەکردنەوہی کارە که دەبیئتە شتیکی ئاسان و بەبی ئەوہی بیری لی بکەیتەوہ ئەنجامی دەدەیت.

لی:

"بۆ ماوہی چوار سال یاری گۆلم کرد، ئەنجامەکانیشم سەلمینەری ئەوہن، بەشداری چەندین خولم کرد و بەرەوپیشچوونی زۆرم بەخۆمەوہ بینی، پاشان بۆ ماوہی چەند مانگیك یاریم نەکرد و لەگەل ئەوہشدا چاوہرپی ئەنجامیکی باشم دەکرد، ئەمە پیئیدەوتریت ژینکردن لەخەیاڵدا.

لە کۆتاییدا ئامانجیکم دانا تائەوہی ریکۆردی نەوہد بشکینم لە یاری گۆلدا، بۆ بەدەستھینانی ئەم ئامانجەش بپیارم دا خوی نوێ دروست بکەم و پەرہی پی بدەم، پۆژانە کهمیك راھینان بکەم، ژیانای باشترین یاریکەرەکان بخوینمەوہ، خول و وانە ی بەردەوام وەربرگرم و لە هەفتە یەکیشدا دووجار یاری بکەم، سوودی زۆرم بینی، ئەوہ بوو توانیم نمرہی هەشتا و شەش بەدەست بەینم."

هەوالە خۆشە که ئەمە یە: هەرکات بتەویت دەتوانیت دووبارە خۆت بەرنامەرپیژ بکەیتەوہ، با بلین دەتەویت لەپووی داراییەوہ ببیتە کهسیکی سەر بەخۆ، ئایا پیویست نییە هەموو پۆژیک سەیری خووە داراییەکانت بکەیتەوہ؟ ئایا لە هەموو بارودۆخیکدا لانی کەم لە ۱۰٪ ی داھاتەکەت پاشەکەوت دەکەیت، یان

و بەرھێنانی پێدەكەیتەو؟ وەلامەكە (بەلێ) یان (نەخێر)ە، دەكرێت خێرا وەلامەكەت دیاری بكەیت.

وشەى سەرەكى لێرەدا (لە ھەموو بارودۆخێكدا)یە واتە ھەموو مانگیك، كاتیك دێتە سەر باسى زیادكردنى پاره، زۆرینەى خەلكى بەشدار دەبن، بەلام بەھەمان شیۆھ نامیننەو.

با سەیری دۆخێكى تر بكەین بۆ نمونە، ھێشتنەو تەندروستیت بە ساغ و سەلامەتى لە سەرەوێ لیستی كارە لەپێشینەكانتدا، پەنگە سێ جار پراھێنانكردن كەمترین پێوەر بێت بۆ ھێشتنەو تەندروستیت بەو جۆرەى، كە دەتەوێت.

بەردەوامیدان و ھێشتنەوێ ئێم خووێ پراھێنانكردنە بەبێ گوێدانە ئێوێ چى پوودەدات، وات لێدەكات بەھای سوودی درێژمەودا بگریت، كەسانێك، كە بەشدارى گۆرانكارى دەكەن و پاش چەند ھەفتە و مانگیك وازدەھێنن، زۆر كات بەھانەى كى زۆر دەھێننەو لەوێ بۆچى سوودی نابێت و گرنگی پێنادەن. ئێگەر دەتەوێت خۆت لە خەلكى جیا بكەیتەو و شیۆوانێكى تاییەتى ژیانە ھەبێت، ئێوا ئێم پراستییه بزانه، "خووەكانت داھاتووت دیاری دەكەن."

بیرت بێت، كە سانى سەرکەوتوو بەئاسانى ناگەنە لوتكەى سەرکەوتن، بەلكوو تەركیزێكى زۆر لەسەر كردارەكانیان دەكەنەو و پراھێنانێكى زۆر و وزەى كى زۆریان پێویستە تا دەگەنە ئێو ئاستە.

ئێو خووانەى لەمڕۆدا پەرەیان پێدەدەیت، دیاری دەكەن، كە داھاتووت چۆن دەبێت (دەولەمەند یان ھەژار)، تەندروست یان ناتەندروست، دلخۆش یان خەمبار) ئێو ھەلبژاردنى خۆتە، كەوايە ژیرانە خووەكانت ھەلبژێرە و پەرەیان پێ بدە.

خوهکانت جۆری ژیانت دیاری دهکەن

ئەمپڕۆ کەسانئیکی زۆر نیگەرەن سەبارەت بە شیبۆز و بارودۆخی ژیانیان، پەنگە بلین، "بۆ شیبۆزئیکی باشتەری ژیان دەگەرین،" یان "تەنھا دەمانەوئیت ژیانمان ئاسایی بکەینەو." کەسانئیکی زۆر پاش بەرپیکردنی ئەزمونئیکی خراپی دارایی، گەشتن بەو پراستییه، کە سەرکەوتنی دارایی ئاسان نییه، ئەمە خائئیکی زۆر گرنگە بۆ باسکردن و شیایوی ئاماژەپێدانیشتە، بۆ ئەوێ کە سئیکی تەواو دەولەمەند بیت، مەبەستمان لئێ تەنھا سەربەخۆیی دارایی نییه، بەلکۆو پەرەدانە بە هاوڕێی مانادار و دەولەمەندانە، باشتەرکردنی تەندروستیت و چێژەرگرتن لە هاوسەنگی لەنیوان پیشەکەت و ژیانئ کەسیتدا و تیرکردنی خۆت و پۆحیشت پێداویستییهکی گرنگە.

ئەمە کاتی زۆری پێویستە بۆ فراوانبوون و پڕۆسەیهکی بەرەووامیشتە.

زۆر جار دەرەنجامی خوهکانت تا کاتئیکی دەرەنگ و نادیار لە
ژیانندا دەرناکەون.

تکایە لەو دنیابەرەو، کە بەتەواوی بەئاگانیت بەرلەوێ چەند پەرەیی دواتر بخوینیتەو، ئەگەر بەئاگانیت، ئەوا بپۆ هەندیک ئاوی سارد بە پووختارتدا بکە، بۆ ئەوێ گرنگی ئەم چەمکە سەرەکییه لەکیس خۆت نەدەیت.

کەسانئیکی زۆر چاوەروانی قایلبوونی خیرا و کتوپرین، شتانیئیک دەکپن، کە بەپراستی توانای کپینیان نییه و هیندەیی بۆیان دەکریئ دانەوێ پارەیی شتەکانیان دواوەخەن وەک پارەیی ئۆتۆمبیل و شتومەکی ناوماڵ.

کهسانیک، که ئهم جووره خووانهیان ههیه ههول دهدهن لهگهل
پیشکهوتنهکانی سهردهم و پۆژگاردا برۆن و بهردهوام بن، ههیشه بره پارهیەك
قهرزدارن بۆ مانگی داهاتوو و ئهمهش دهبیته هۆی کارکردن بۆ کاتیکی دریزتر،
یان ئهجامدانی کاری زیاده تائهوهی بتوانن پیداوستییهکانیان پر بکه نهوه، له
ئهجامدا خهم و پهژارهیهکی زۆر و فشاریکی دهروونی زۆریان لهسه دروست
دهبیته.

بهکه م سهیرکردن و گرنگینه دان بهوهی، که خهرجیه کانت له داهاته کهت
زیاتره، ئهوا له ئهجامدا تووشی دۆخیکت دهکات پیدهوتریت - مایه پوچبوون.
کاتیك خویهکی خراپی بهردهوام په ره پیده دهیت، ئهوا ژیان کۆمه له
دهره نجامیکت پیدهدات، که رهنگه پیمان دلخۆش نه بیته.

ئهمه ئه و شتهیه، که به راستی پبویسته لی تیبگهیت، پیت خۆش بیته یان نا
ئهوا ژیان دهره نجامی ئه و خووه خرابانهت پیدهدات.

با لیژهدا سهیری چه ند نموونهیهك بکهین، ئه گهر ده ته ویته چیژ له ژیانیکی
ماوه دریز وه ربگریت به له شساغی، ئهوا پبویسته خویهکی ته ندروستانهت
هه بیته و په ره ی پی بدهیت، خواردنی به که لک و سوو ده خش بخویت، پاهینان
بکهیت و، لیکۆلینه وه له سه ره هۆکارهکانی ته مه ندریزتی بکهیت، چونکه پۆلکی
به رچاو و کاریگه ریان ده بیته بۆت.

ئایا راستیه که چیه؟ زۆرینه ی دانیشتوانی پۆژاوا گرفتگی کیشی زیاده یان
ههیه، هۆکاره کهش ئه وهیه که م پاهینان ده کهن و خواردنی به سوو د ناخۆن.
کاتیك دیته سه ره باسی ته ندروستی، کۆمه له شتیکی زۆر هه ن، ئه مانه ش چه ند
شتیکی که من: کارکردن بۆ ماوه ی چوارده کاتژمیر له پۆژیکدا و ههوت پۆژ له
ههفتهیه کدا ده بنه هۆی ماندوویتی ته واو و فشاریکی دهروونی زۆر.

كاتىك خواردنى خىرا ئامادەكراو يان خراب دەخۆيت وەك خوويەكى خرابى پۇژانەت، يەگگرتنى فشارىكى دەروونى و كۆلسترۆلئىكى زۆر دەبنە ھۆى ئەگەرى زياترى توشبوون بە جەلئەى دل و جۆرەكانى ترى جەلئە سەرەراى دەرەنجامە خرابەكانىشيان، بەلام كەسانىكى زۆر ئەو شتە پوون و ديارانە پشتگوى دەخن بۇ نموونە، بەگۆيرەى داتاكانى پىكخراوئىكى ئەمىكى تايبەت بە دل لە سالى ۲۰۰۸ دا، زياتر لە ۸۲ مليون كەس مەترسى توشبوونيان بە نەخۆشپىيەكانى دل ھەبوو. تىچووى چارەسەرکردىشيان لە سالى ۲۰۰۷ دا زياتر بوو لە ۲۸۶ مىليارد دۇلار.

سەيرى پەيوەندىيە ھاوسەرگىرىيەكان بکە، زۆرىنەيان لە كىشەدان و بە جىابوونەوہ كۆتاييان پىدئەت.

كاتىك دئتە سەر باسى پارە، پەنگە خووە خرابەكانت بىنە ھۆى ھەمان دەرەنجامى خراب، وە چىژ و خۆشى لە كاتەكانت وەرنەگىت.
ھەوالئىكى خۆش:

بە گۆرىنى خووە خرابەكانى ئىستات، دەتوانىت دەرەنجامە نەرىنىيەكانى داھاتووت بگۆرىت بۇ دەرەنجامى ئەرىنى.

پەرەدان بە خووى سەرکەوتوانە كاتى دەوئەت

ئايا گۆرىنى خوويەك چەندە كاتى دەوئەت؟ زۆرىنەى وەلامەكان دەلئىن بىست و يەك پۇژ، يان سى بۇ چوار ھەفتە كاتى دەوئەت، بەدلئىيايىيەوہ گەر ئەمە راست بئت، ئەوا چەند گۆرانكارىيەك پىويستە لە ھەلسوكەوتتدا.

بەرلەوہی بتوانیت خوویەك بگۆریت، پۆیستە بزائیت چەندیکە ئەو خووەت ھەیه، ئەگەر بەبەردەوامی و بۆ ماوہی سی سال شتیک ئەنجام بەدەیت، ئەو پەنگە نەتوانیت بە ماوہی چەند ھەفتە یەکی کەم وازی لی بەینیت.

دان بەو پاستییەدا بنی، کە خوویەکی درێژخایەن بناغە یەکی دووردرێژیسی ھەیه، ئەو کەسانە ی بۆ ماوہیەکی دووردرێژە جگەرەکیشن، دەزانن چەندە سەخت و دژوارە واز لەو خووە خراپەیان بەینن، بەلام زۆریکیش ھەن سەرەپای زانیی دەرەنجامە مەترسیدارەکانی، بەلام ھەولێ وازھێنان لەو خووە خراپەیان نادەن.

کاتیك دیتە سەر باسی باوہرپەخۆبوونیش ھەمانە شتە وەك چۆن کەسانیک ھەن، کە ماوہیەکی زۆرە باوہریان بە خۆیان و تواناکانیان نییە، ھەولێ گۆرینی خۆیان نادەن لە ماوہی بیست و یەك پۆژدا تا ببنە کەسیك، کە باوہرپکی زۆریان بە خۆیان و تواناکانیان ھەبیت.

بۆ پەرەدان بە سیستەمیکی ئەرینی باوہر پەنگە سالیك، یان زیاتر پۆیست بیت. ھۆکاریکی دیکە سەبارەت بە گۆرینی خووەکان توانای دووبارە گەرانەوہیە بۆ شیوازە کۆنەکە، ئەمانە کاتیك پوودەدەن، کە ئاستی فشاری دەروونی زیاد دەکات، یان قەیران و پووداویکی پیشبینینەکراو پوودەدات، پەنگە خووە نووییە کە ھیندە بە ھیز نەبیت بەرگە ی ئەم دۆخانە بگریت، بەلکوو کات و وزە و ھەولدانێ زیاتری پۆیست بیت.

وا دابنێ ھەموو سالیك چوار خووە گۆریت، لە ئیستاوہ ھەتا پینچ سالی دیکە دەبیتە خاوەنی بیست خووی نوێ. ئیستا مەبەستە کە ئەمە یە: ئایا بیست خووی نوویی ئەرینی جیاوازی لە ئەنجامە کانتادا دروست دەکەن؟ بەدلتیایییەوہ دەیکەن، بیست خووی سەرکەوتوو ھەموو ئەو پارە یەت بۆ دەستەبەر دەکەن، کە

دەتەوئىت يان پېئويستتە، بۆ نمونە، پەيوەندىيەكى خۇشەويستى سەرنجراكىش، جەستەيەكى پروزە و تەندروست و چەندىن دەرفەتى جياوازىي نوئى دىكە .

چى دەبوو ئەگەر سالانە چوار خوو، يان زىاترت دروست بگردايە ؟ بىر لە دەره نجامە كانى بگەرەوہ .

له ۴۷٪ى ھەلسوكەوتە كانى پۆژانە مان پۆتىنن.

لى:

بىرمە بەردەوام كاتىك لە كۆتايىي پۆژدا دەگەرەمەوہ مالەوہ، ئۆتۆمبىلەكەم لە گەرەجەكەدا رادەگرت، لە مالەوہ سويچەكەم ون دەکرد، كاتىك دەمويست بچم بۆ كۆبوونەوہ يەك، نەمدەتوانم بەئاسانى بىدۆزمەوہ، پاش ھەولدان و گەرەنئىكى زۆر، فشارى دەروونىم بەشيوەيەكى بەرچاو زىادى دەکرد .

كاتىك سويچەكەم دەدۆزىيەوہ بەخىرايى دەپۆشتم بۆ كۆبوونەوہكەم و زۆرىنەى جار ۲۵ خولەك دوا دەكەوتم، ھەلوئىستم ئەرىنىيانە نەبوو لەو كاتەدا . چارەسەرى ئەم كىشەيەش ئاسان بوو، بەلام كاتى دەويست . پۆژىكيان پارچە تەختەيەكەم ھەلواسى بە ديوارەكەدا پووەو گەرەجەكە و دوو چنگال پېوہ نوساند و لىم نووسى، " سويچ " بەلام ئىوارەى دواتر ئۆتۆمبىلەكەم لە گەرەجەكەدا رەگرت و ديسان سويچەكەم ون كردهوہ، بۆچى ؟ چونكە پىشتەر ھەميشە وام دەکرد، نزيكەى ۳۰ پۆژ كاتم پېئويست بوو تا خوّم ناچار بگەم بە ديوارەكەدا ھەلى بواسم بەر لەوہى مېشكەم پەيامەكە وەر بگريّت و كۆشش و رەھىنايىكى زۆرى ويست تا ئەم خووە نوئىيە جىگىر بگەم .

زۆریک له کردارهکانی پۆژانه مان پۆتینین، به یانیا، که له خه و به خه به ردین هه تاکوو کاتی خه و تن، سه دان شت هه ن به هه مان شیواز ئه نجامیان ده دهین وه کوو: شیوازی خۆگۆرین، ناخواردنی به یانیا، شۆردنی ددانه کانمان، چون بۆ سه ر کار، ریکخستی میزه کانمان، سه یرکردنی ئیمه یله کان، دانانی چاوپیککه و تن، کارکردن له سه ر پۆژه کان و چه ندین شتی دیکه ش.

ئه گه ر بۆ ماوه ی چه ندین سال هه مان ئه م چالاکیانه دووباره بکه یته وه، ئه وا دهسته یه ک خوی جیگری نه گۆرپ هه یه، هه موو بواره کانێ ژیا نته له خۆده گریت: خیزانه که ت، داها ته که ت، ته ندروستییت، په یوه ندییه کانت و زۆری دیکه ش. ته واوی ئه م خووانه شیوازی کارکردنی ژیا نته دیاری ده که ن، وه ک ده وتری ت ئه مانه هه لسوکه وتی ئاسایی پۆژانه تن.

مه به سه ته سه ره کییه که ئه مه یه: هه لسوکه وته ئاساییه کانێ پۆژانه ت کاریگری زۆریان له سه ر ئه نجامه کانێ ژیا نته هه یه، ئه گه ر به ئه نجامه کانت دلخۆش نیت، ئه وا پیویسته شتی ک بگۆریت.

هه تاکوو خۆت نه گۆریت، هه یه شتی ک له ژیا نته ناگۆریت و
کاتی ک خوییه کی نوی به باشی په ره ی پی درا، ئه وا ده بیته
هه لسوکه وتیکی ئاسایی پۆژانه ت.

ئه مه هه والیکی دلخۆشکه ره به دانانی خوییه کی نوی له سه ره وه ی لیستی خووه کانێ ئیستاتدا، ده توانیت ریکایه کی ته وا نوی بۆ ئه نجامدانی شته کان دروست بکه یته. ئه م خووه نوییه ئاساییه ده بیته شیوازیکی نوی ئه نجامدان و به ده سه ته ینانی شته کان بۆت له ژیا نته. به واتایه کی دیکه، ده سه ت ده که یته به

دانانی خووی سهرکه وتوو و نوئی له شوینی خووه شکستخواردوو و کۆنه کان بۆ نموننه، ئەگەر هه موو کات دوابکه ویت بۆ کۆبوونه وه کان، ئەوا فشاره ده روونیه که ت زۆر ده بیّت و بۆ چاره سه رکردنی ئەمه، بریار بده خۆت تهرخان بکهیت و ده خولهک زووتر ئاماده ی هه موو کۆبوونه وه و چاوپیکه وتنه کان بیت له جوار هه فته ی داها تودا.

ئەگەر خۆت رابهینیت و ئەم پرۆسه یه ته واو بکهیت، ئەوا دوو شت به دی ده کهیت:

● له راستیدا هه فته ی یه که م و دووه می سه ره تا سه خت و دژوار ده بن بۆت، ره نگه وا پێوستیش بکات هه ندیک قسه بۆ خۆت بکهیت تائه وه ی له پرووی ده روونیه وه رابهینیت و بتوانیت به رده وام بیت.

● تا زیاتر له کاتی خۆیاندا ئاماده ی کۆبوونه وه کان بیت، ئەوا ئاسانتر ده بیّت بۆت. پۆژیک دیت ده بیته خوویه کی ئاسایی بۆت وه ک ئەوه ی دووباره به رنامه رێژکرا بیه وه و بۆشت ده رده که ویت، که سووده کانی ئەم به رنامه نوویه زۆر زیاتره له کۆنه کان.

به په رهدان به هه لسه که وتیکی نوئی به شیوه یه کی به رنامه بۆ دارپێژراو سه ره له به ری شیوازی ژیانته ده گۆرپیت و به ره و پێشی ده به ییت.

توانای بریاردانی یه کلاییکه ره وه، سه رکرده و رابه ره مه زنه کان له خه و بینه ر و قسه که ره کان جودا ده کاته وه.

چۆن خووه خراپه کانت دهستنیشان ده کهیت؟

ئاگاداری ئه و خروانه به، که سوودبه خش نین

زۆرک له شیوازه کانی ژیان و هه لسوکه ته کانمان و خووه نامۆکانمان نه بینراو و نادیارن، ئەمانه ش وایان له نووسه ری ناودار ئۆلیفه ر ویندیل هۆلمز کرد بلیت، "پییوستان به په روه رده یه کی پوون هه یه."

که وایه با به پوونی سهیری ئه و خروانه بکهین، که دهتگێر نه دواوه، به دلناییه وه ئیستا ئاگاداری هه ندیکیانیت و ئەمانه ش چه ند دانه یه کن، که له و که سانه وه وهرمان گرتوون له وۆرکشۆپه که ماندا به شدارییان کردوه:

- وه لآمنه دانه وه ی په یوه ندیه ته له فۆنییه کان له کاتی خۆیاندا.
- ئاماده نه بوون و دواکه وتن له چاوپیکه وتن و کۆبوونه وه کاندا.
- به فیرۆدانی کاتیکی زۆر له سه ر ئینته رنیت.
- نه دانه وه ی باج و ئابوونه کان، که ده بنه هۆی سوویه کی زۆر.
- کارکردن به دریزایی پۆژ و به بی پشوو و پاهینان.
- به سه رنه بردنی کاتی پیویست له گه ل منداله کانیاندا.
- نه خواردنی ژمه کان له کاتی خۆیاندا.
- به جینه هینانی کار له کاتی دیارکراودا.
- به سه رنه بردنی کاتی پیویست بۆ خۆشی و چیژوه رگرتنی خۆیان و خیزانه که یان.

- به رده وام کرانه وه ی مۆبایله که یان و نه سه رپینه وه ی نامه و ئیمه یله کۆنه کانیاان.

له ئیستايا، سه یريکی خۆت بکه به دروستکردنی لیستیك له وخوانهت، که سووډبه خش نین، یه ک کاتژمیر تهرخان بکه بۆ بیرکردنه وه له م پرۆسه یه، پلانی بۆ دابنئ تائه وهی هیچ که سیک سه رقالت نه کات و بیرکردنه وهت نه پچرینئت.

ئهم پرۆسه یه شایسته ی ئه و رَاهینان و کاتپیدانه یه و بناغه یه کی به هیژیشته پیدهدات بۆ باشترکردن و به ره وییشبردنی ئه نجامه کانت له داهاتودا. له راستیدا، ئهم خووه خرابانه، یان ئهم به ره به ستانه، که له ریگای گه شتن به ئامانجه کاندای بۆت دروست ده بن وه ک یارمه تیده ر وان بۆ سه رکه وتنی داهاتوت. ئه و خووه خرابانه تیتده گه یه نن، که ئه و شته چیه به راستی ده تگی پرتیه وه دواوه، سه خته بتوانیت خووی به سوود و به به ره م دروست بکه یت.

ریگایه کی دیکه بۆ ناسینه وه ی هه ل سوکه وت و خووه خراب و بیبه ره مه کانت، بریتیه له هه لسه نگاندن.

قسه له گه ل ئه و که سانه دا بکه، که به باشی ده تناسن و پزیزان ده گریت و پییان سه رسامیت، لییان بپرسه، ئایا چ خوویه کی خرابم تیادا به دی ده که ن؟ له گه ل ده که سدا قسه بکه ئه گه ره شتیان پییان وتیت، که هه رگیز له کاتی خۆیدا وه لأمی ئیمه یله گرنگه کان ناده یته وه، ئه و بۆ له مه ودوا گرنگی پی بده.

خووه کان و بیروباوه پره کانت به ره می ژینگه که تن

ئهمه زانیارییه کی گرنگه، ئه وه بزانه که سانیک، که هه ل سوکه وتیان له گه ل ده که یت و ئه و ژینگه یه ی تیایدا ده ژیت کاریگه رییه کی ژوریان هه یه له سه ره ئه و شتانه ی ده یانکه یت.

كەسك كە لە ژینگەيەكى نەرىندا گەورە دەكریت، ئەوا بەردەوام پووبەپووی قسەپینگوتن و نازارپینگەياندىنى جەستەيى دەبیتەو، دیدگا و تىپوانىنىكى تەواو جياوازی دەبیت لەو كەسەي، كە بەمندالى لە خیزانىكى خوشەويست و نازپەرەردا گەورە دەكریت و هەلۆيست و ئاستى باوەرپەخۆبوونيشيان زۆر جياوازه.

ئەو ژینگەيەي هەلسوكەوتى خەلكەكەي خراپە، ئەوا زۆرىنەي جار هەستى نەزانىنى بەهەي خود و نەبوونى متمانه و ترس بەرەم دەهينيت.

ئەگەر ئەم سىستەمى باوەر نەرىنيە بېریتە ژيانى پینگەشتوويەو، ئەوا چەندىن خووی بيسوودی جياواز دروست دەكات وەك خووی ئالودەبوون، چالاکىي تاوان و كوشتن، نەدۆزىنەو و نەبوونى توانا بۆ كار.

دەكریت هاوړپيش رۆلكى ئەرىنى يان نەرىنى بگيريت، ئەگەر لەگەل كەسانىكدا هەلسوكەوت بكەيت، كە بەردەوام گلەيى دەكەن سەبارەت بە خراپى شتەكان، پەنگە تۆش بە هەمان شيوە هەلسوكەوت بكەيت و خووی ئەوان بگريت.

لەلایەكى ديكەو، ئەگەر هاوړپيەتي كەسانىكى بەهيز و ئەرىنى بكەيت، ئەوا ئەگەرى زۆر زۆرە چەندىن دەرفەتى جياواز بەدەست بەينيت.

پەنگە تەنها پيوستت بە كەسك بيت بۆ پرودانى ئەم گۆرپانكاريە بۆ نمونە: راهينهريك، مامۆستايەك، پزىشكىكى ناياب، يان پيشەنگىكى ئەرىنى دەتوانيت بەشيوەيەكى سەرسوړهينەر كاريگەرى لەسەر داهاوتوت دروست بكات و تەنها مەرجى پيشووختەش بۆ ئەمە ئەو، كە خۆت تەرخان بكەيت بۆ گۆرپانكارى.

كاتىك ئامادەى گۆرئانكارىت، ئەوا كەسە پىۋىستەكە دەردەكە وىت تا يارمەتتە بىت، وەك ئەو پەندە پىشەنەنەى، كە دەلىت، "كاتىك قوتاببىەكە ئامادەى، مامۇستاكە دەردەكە وىت."

چۆن خوو خراپەكانمان بگۆرپىن؟

لەبارەى خوى كەسانى ناودار و پىشەنگەوە بخوینەرەوە

وەك لە پىشتردا گوتمان كەسانى سەرکەوتوو خوى سەرکەوتوانەيان پەرە پى داو، سەرىيان بکە، فېر بە بزانه ئەو خووانە چىن و لە بارەى كەسانى سەرکەوتوووش بخوینەرەو، وەك فەیلەسوفى ناودارى بوارى بازرگانى جىم رۆن دەلىت، "نیشانە جىدەھىلن."

چى دەبىت ئەگەر ھەموو مانگىك چاوپىكەوتن لەگەل كەسىكى سەرکەوتودا بکەيت؟ لەگەل خۆت بىبەرە دەردەو بۆ ناخواردن و كۆمەلىك پىرسىارى رۆر باشى لىبىكە سەبارەت بە خوو و ھەلسوكەت. بزانه چى دەخویننەو و چۆن كاتەكانىان رىك دەخەن؟ ئەگەر بەباشى گوى رابگرىت و تىبىنىى باش بنووسىت، ئەوا لە ماوہىەكى كورتدا كۆمەلىك بىرۆكەى كارىگەر پەيدا دەكەيت.

ئەگەر داواكارىبەكەت راستگۆيانە بىت، ئەوا كەسانى سەرکەوتوووش بەراستى ئامادەىيان تىدایە، كە بىرۆكە و تىپروانىنەكانىان بە كەسانى دىكە بدەن.

كىشەكە ئەوہىە زۆرىنەى خەلكى پىرسىار ناكەن، لەبرى ئەو چەندىن بەھانە دەھىننەو، وەك: رۆر سەرقالىن، كەسانى سەرکەوتوو كاتىان نىبە بۆ ئىمە و چۆن ئەم كەسە سەرکەوتوانە بدۆزىنەو؟ كەسانى سەرکەوتوو لە كۆتايىى

شه قامه کاندا پاناوه ستن و چاوه پیت ناکه ن تائه وهی بجیت و چاوپیکه وتنیان له گه لدا بکهیت.

ئه مه راستیییه که یه، بیرت بیّت، ده بیّت لیکوئینه وه بکهیت و بخوئینیه وه، به دواى سه رچاوه کاندا بگه پیت و چه ندین ریگا بدوژیته وه تا بزانیته م که سانه له کوئ ده ژین و ده خوون و بو کویش ده روون و له گه لا کیدان.

بو لیکوئینه وه له که سانی سه رکه وتوو ژیاننامه کانیاں بخوئینه ره وه، بو ئه مه ش سه دان سه رچاوه هه ن، کتیبه کان له کتیبخانه کان، لای کتیبفرۆشه کان و له سایته ئونلاینه کاندا به رده ستن.

گه ر هه موو مانگیك کتیبیک بخوئینیه وه، ده بینیت له کوئاییدا زیاتر له کوئسه کانی زانکو زانیاریت وه رگرتوو ه.

هه روه ها ئاگاداریی به رنامه تایبه ته کان به، که سه بارهت به که سانی سه رکه وتوو پیشک شه ده کرین. خوویه کی تر، که ده توانیت په ره ی پیّ ده دیت گوپراگرتنه بو به رنامه ده نگیه په روه رده یی و هانده رییه کان له کاتی کدا شو فیری، پیاسه یان راهینان ده کهیت.

ئه گه ر پینچ روژ له هه فته یه کدا هه موو پوژیک بو ماوه ی سی خوله ک گوئ بو به رنامه یه کی ده نگى رابگریت، ئه وا له ماوه ی ده سالدا گوئیت له زیاتر له هه زار و سیسه د کاترمیر زانیاریی سوودبه خش و نوئ پراگرتوو ه، ئه مه خوویه که، که زۆرینه ی که سانی سه رکه وتوو هه یانه و په ره یان پیداو ه.

جیم روون ده لیت، "ئه گه ر هه موو مانگیك کتیبیک بخوئینیه وه سه بارهت به کار و بازرگانیه کهت، ئه وا له ماوه ی ده سالدا سه د و بیست کتیبیت خوئندوو ه ته وه، ئه مه ش وات لیّ ده کات ببیته یه کیك له که سه سه رکه وتوو ه کان له بواره که ی

خۆتدا، ههروهها ده شلێت، هه موو ئه و کتیبانه ی دیکه، که له جیهاندا هه ن و نه تخویندوونه ته وه سه باره ت به کاره که ت، هه چ سوودیکت پیناگه یه نن."

ئینته رنیت سه رچاوه یه کی نایابه بو قیدیۆ ئیلهام به خش و به رنامه راهینانییه کان. ده ست پی بکه و ناگاداری ئاستی زانیارییه کانت به .

به زووترین کات ئه و شتانه جیبه جی بکه، که فیریان ده بیت، دلنیا به سوودیان هه یه بو زیادکردنی داماته که ت.

خووی گۆرینی خووه کانت په ره پی بده

که سانیك، که به هه موو واتایه که ده وله مه ند و سه رکه وتوون تیده گه ن ژیان نه زموونیک ی فیربوونه و هه رگیز ناوه ستیت، فیر به به رده وام خووه کانت باشتر بکه یت به بی گۆیدانه ئه وه ی له ئیستادا چه نده ئاستت به رزه، چونکه هه میسه ئاستیک ی به رزتر له وه ی ئیستات بوونی هه یه تا پیی بگه یت.

کاتیك به رده وام هه ولی باشتربوون ده ده یت، ئه وا وه که سیك خاسیه تیک دروست ده که یت زانیاری زیاتر ده بیت تا فیری خه لکی بکه یت، گه شتیکی چیژبه خشه، که سه ره نجام ده بیته هۆی به دیهاتنی ئامانجه کانت و په یداکردنی سامانیکی زۆر.

ئه مانه ش چه ند پرسیاریکن بو یارمه تیدان و په ره دان به بیرکردنه وه ت:

❖ ئایا خووه داراییه کانم یارمه تیم ده دن بگه م به گرنگترین ئامانجه داراییه کانم؟

بو نمونه، سه ره سستی دارایی: واته هه رشتیك به وه یت و چه زت لیبیت بیکریت به بی ئه وه ی نیگه رانی تیچووه که ی بیت.

❖ ئایا هیچ کام له خووه تهنروستییهکانی ئیستم زیانیان ده بیئت بۆ تهنروستی داها تووم؟

بۆ نمونه، راهینان نه کردن و خواردنی پێژهیهکی به رزی خوراکي پر له کالۆری.

❖ ئایا پێویسته چ خوویهکی گفتوگۆکردن په ره پی بدهم؟ بۆ نمونه، گوێراگرتن به باشی، قسه کردن به روونی و توانای تیگه شتن له ههستی خه لکی.

❖ چ خوویهکی خراپ ههیه، که په نگه زیانی بۆ په یوه ندییه خیزانییه که م هه بیئت؟

بۆ نمونه، گزنگی نه دان به خه لکی و گزنگیدانی ژۆر به خۆم.

پێسای خووه سه رکه وتوه کان

ئهمه پێگایهکی ههنگاو به ههنگاو تا یارمهتیت بدات خووی باشتر دروست بکهیت، له بهر ئه وهی ئاسانه، سوودی بۆت ده بیئت، پێویستی به ستراتژیی ئالۆز نییه و ده کریت ئهم پێسایه بۆ هه موو بواریکی ژیانته ژیانای بازگانی و که سیشته به کار بهینریت.

ئه گه ر به رده وام به کار بهینریت، ئه وا یارمهتیت ده دات هه موو ئه و شتانه به ده ست بهینیت، که ده ته وین.

سی ۷ ههنگاری بنچینهیی

۱. ناسینهوهی خووه خراپ و بیبه ره مه کانت:

به پراستی گرنکه، که بیر ده که یته وه سه بارهت به دهره نجامی خووه خراپه کانت، په رنگه دهره نجامه کان سبه یینی، ههفته ی داهاتوو، یان مانگی داهاتوو دهرنه که ون و کاریگه ریبه پراستییه که چند سالتیک بخایه نیت. که سی جگه ره کیش ده لیت، "چی پرووده دات ئه گهر ئه مپوش چه ند جگه ره یه کی دیکه بکیشم؟ یارمه تیم ده دات ئارام بیمه وه، ته ندروستیم ئاساییه و ناشکۆکم."

له گهل ئه وه شدا پۆژه کان که له که ده بن و بیست سال دواتر له نوسینگه ی دکتۆردا هه موو پشکنینه کان دهری ده خهن، که به پراستی تووشی نه خووشی بووه. په چاوی ئه مه بکه: ئه گهر بۆ ماوه ی بیست سال پۆژانه ده جگه ره بکیشیت، ئه وا ده کاته هه فتا و سی هه زار جگه ره، ئایا پیته وایه ئه م پۆژه زۆره ی جگه ره کاریگه ری له سه ر سییه کانت هه بیته؟ به دلنیا ییه وه، کاریگه ری ده بیته.

له پراستییدا، ده کریت دهره نجامه کان مه ترسیدار بن، هه ر بۆیه کاتیک سه یری خووه خراپه کانت ده که یت، ئه وا په چاوی دهره نجامه درپۆژخایه نه کان بکه و ته واو پراستگۆ به له گهل خۆتدا، په رنگه ژیانته به ته واوی له مه ترسیدا بیته.

به کارهینانی توتن و جگه ره هۆکاریکی سه ره کییه بۆ مردن، ئه و که سانه ی جگه ره کیشن چواره سال زووتر ده مرن به راورد به و که سانه ی، که جگه ره کیش نین.

۲. پیناسه ی خووه سه رکه وتووہ نوییہ کهت بکه:

زور کات ئەمە پیچەوانە ی خووه خراپە کانتە لە نمونە ی جگەرە کیشە که دا دەبیته، "واز لە جگەرە کیشان بهینه." ئایا به راست دەتەویت چی بکهیت؟ بۆ هاندانی خۆت بیر لە هەموو سوود و دەستکەوتەکان بکه ره وه بۆ گونجاندنی خووه سه رکه وتووہ نوییہ کهت و به خۆت بلێ، "ئەمە یارمەتیم دەدات وییە یه کی پرووم هەبیته سه بارەت به م خووه نوییە م."

۳. پلانێکی کرداریی سی بە شی دروست بکه:

ئەمە ئەو شوینە یه، که تیایدا دەست پی دەکەیت لە نمونە ی جگەرە کیشانە که دا چەند بژاردە یه که هەن سه بارەت به وازهینانی جگەرە بیانخوینە ره وه، دەست به وه رگرتنی چاره سه ر بکه، یان کاتی که ئاره زووی کیشانی جگەرەت هەبوو، به شتیکی دیکه ئاره زووہ کهت پر بکه ره وه، چاره سه ری له زگه ی نیکۆتینی به کار بهینه و له جگەرە کیشە کان دوور بکه وه ره وه.

خاله گرنکه که ئەو یه، که بریار بدەیت دەتەویت چ کرداریکی تاییهت ئەنجام بدەیت. به خوویه که دەست پی بکه، که به راستی دەتەویت بیگوریت، بیرت بیته، هەتا کوو خۆت نه گوریت، هیچ شتی که ناگوریت.

پوختە

بە گەورەبوونى خۇمان جېھانىش پەيتاپەيتا بەرەوپېش دەچىت و لەگەلدا
خەونەكانىشمان گەورەتر دەبن. ئەمانە چەند خوويەكى رۆژانەمانن، كە ئاسايى
بوونەتەوہ وەك: ناردنى نامە و قسەكردن، بازاركردن لە رېگەى ئۆنلاينەوہ.

هەتا زياتر لە رېگەى ئامپىرە ئەليكترونيەكانەوہ پەيوەندىمان هەبيت،
ئەوا لەرووى سۆزدارى و جەستەييەوہ كەمتر پىكەوہ دەبەستريئەوہ.

داتاكان سەلماندوويانە ئەو خىزانانەى خووى نانخواردنى پىكەوہبييان هەيە،
بەتايبەت لە كاتى نانى ئىواراندا، ئەوا باشتر گفتوگۆ دەكەن و پەيوەنديەكانيان
قوولتر دەبيتەوہ، بەلام ئەو خىزانانەى، كە پىچەوانەن و بۆچوون و خووى
جياوازيان هەيە، ئەوا زۆرينەى كات بەتەنھا نان دەخۆن و بەكارهينانى ئامپىرە
ئەليكترونيەكان لەپيشينەى كارەكانيانە.

ئەمپۆكە زۆرىك لە مندالەكان ياريەكى ئەليكترونيان لاپەسەندترە وەك لە
گفتوگۆيەكى خىزانى.

ئايا كاتى ئەو نەهاتووہ هەندىك لە خووەكانى ئىستات بگۆرپىت بەتايبەت
ئەو خووانەى رەنگە گرنگترين پەيوەنديەكانت بشيۆينن؟

يەكئەك لەو شتانەى، كە بەپراستى دەتەويت روون بيت دەربارەى زانىنى
هەرشتيك، كە دەتەويت باشترى بكەيت - تەندروستىت، پەيوەنديەكانت، يان
تەنانەت يارىي گۆلفيش، پيويستى بە خووى كرداريانە هەيە بۆ هەلسەنگاندن.

" هیز، توانای کرداره‌کانه، لپهاتوویی و هیز بۆ به‌ده‌سته‌پنانی شتیک وزه‌یه‌کی گرنه بۆ هه‌لبراردن (بریاردان) و توانای تیدایه بۆ زالبون به‌سه‌ر خووه جیگیره‌کاندا و دانانی خووی سه‌رکه‌وتووتر (په‌سه‌ندتر) له شویناندا." - ستیفن کوفی

هه‌نگاره کردارییه‌کان

ا. ده‌مه‌وێت چاوپیکه‌وتن له‌گه‌ڵ که‌سانی سه‌رکه‌وتوودا نه‌نجام بده‌م: لیستیک له‌ ناوی ئەو که‌سانه دروست بکه، که ریزیان ده‌گریت و سه‌رکه‌وتوو بوون له ژیاناندا، ئاماژیک دابنێ هه‌تا بانگه‌ششتیان بکه‌یت له‌ یه‌کێک له ژمه‌کانی پۆژدا، یان له‌ نوسینگه‌کاناندا بیان بینه. بیرت بێت، شته گرنه‌کان لای خۆت بنوسیت و تۆماریان بکه‌یت. ناو: ژماره‌ی ته‌له‌فۆن: ریکه‌وتی چاوپیکه‌وتن:

ب. پێسای خووه سه‌رکه‌وتوو‌ه‌کان.

سه‌یری ئەم نمونانه‌ی خواره‌وه بکه سی‌ به‌شن- ا، ب، ج. له به‌شی (أ)دا، پێناسه‌ی خووه بێسوود و بێبه‌ره‌مه‌کانت بکه، که ده‌تگێرێه دواوه و هه‌ول بده تایبه‌تی بکه‌یته‌وه، پاشان په‌چاوی ده‌ره‌نجامه‌کان بکه، که ئەگه‌ر به‌رده‌وام ئەم هه‌لسوکه‌وتانه دوورباره بکه‌یته‌وه، ئەوا چی پوو‌ده‌دات. هه‌ر کرداریک، که ده‌یکه‌یت ده‌ره‌نجامی تایبه‌ت به‌خۆی هه‌یه: خووه خراپه‌کان (هه‌لسوکه‌وته نه‌رینیه‌کان) ده‌ره‌نجامی نه‌رینیان هه‌یه و خووه سه‌رکه‌وتوو‌ه‌کان (هه‌لسوکه‌وته ئەرینیه‌کان) ده‌ره‌نجامی باش و ئەرینیان هه‌یه.

له بهشی (ب)دا، پیناسهی خووه نوییه سه رکه وتوو هکته بکه .
ئه گهر خووه خراپه کته ئه وه بووبیت، که زۆریک له کاره کته له پۆژانی
پشودا دهبرده وه بۆ ماله وه، ئه وا له ئیستا به دواوه ده کریت پۆژانی پشوو
تهرخان بکهیت بۆ کات به سه بردن و چیژیینین له گه ل خیزان و هاوړیکانتدا .
له بهشی (ج)دا، سی هه نگاوی کرداری ریز بکه، که پیوسته ئه نجامیان
بدهیت، بۆ ئه وهی خووه نوییه کته بکه یته پاستی .

• ئه و خووهی ده تگپه پته دواوه

نموونه: بردنه وهی بپکی زۆر له کاره کته بۆ ماله وه له پۆژانی پشودا .
ده ره نجامه کان: سنووردارکردنی کاتی خیزانی، کالبوونه وهی په یوه ندییه
گرنگه کان و شکسته یانی په یوه ندییه هاوسه رگرییه کان .

• خووی نویی سه رکه وتوو

نموونه: پۆژانی پشوو تهرخان بکه بۆ خۆت، خیزانه کته و هاوړیکانت، یان بۆ
گه پان و گه شتکردن .
سووده کان: زیاتر پشوو وهرده گریته، له پووی ده روونیشه وه زۆر ئاسوده
ده بیت و باشتتر کاره کانت ده کتهیت .

پلانیکی سی هه نگاوی کرداری بۆ په رده ان به خووه نوییه کته:

1. دارپشتنی شیوازی کاره کته به شیوه یه کی باشتتر به خۆتهرخانه کردنیکی
له راده به دهر .
2. سپاردنی کاره لاوه کییه کانت به که سانی دیکه .
3. به ئه ندامانی خیزانه کته بلی بیرت بخه نه وه، که به پرسیاریت .
ریکه وتی ده ستپیکردن:

• **ئەو خووەی دەتگێرپێتە دواوە**

نموونه: بېياردانى هەلە بۆ كارى وەبەرھێنان وەك، پلانى خێرا دەولەمەندبوون.

دەرەنجامەكان: كەمبوونەوہى سەرمايە و زيادبوونی فشارى دەروونی.

• **خووی نوێی سەرکەوتوو**

نموونه: ژیرانە وەبەرھێنان بکە لەو بوارانەى، كە شارەزايیت تياياندا هەيە.

سوودەكان: دەروونیكى ئارام، زيادبوونی باوەرپەخۆبوون، باشتر تهرکيزکردنەوہ لەسەر کارەكانت و دەستکەوتنى سەرمايەيەكى زۆریش.

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرتنه بهری کرداری به کلایکه ره وه

کۆلنه دان و بهرده وامی

داوای نهو شته بکه که ده ته ویت

هۆکاری باوه ره به خۆبوون

بنیادنانی په یوه ندیه نایا به کان

زالبوون به سه ره به سته کاند

نایا وینه گه وه که ده بینیت؟

باسکردن نییه له بابه تیگی بیمانا، به لکوو بابه تی ته رکیز کردنه

خووه کانت داهاتووت دیاری ده کهن

هه نگاوی به که مت ته واوکرد، زۆر باشه!

(بهشی دووهم)

ستراتیژی ته رکیزکردن

باسکردن نییه له بابه تیکی بیمانا، به لکوو بابته تی ته رکیزکردنه

"فیر به، کاره گرنگه کان (گه وره کان) له کاره ناگرنگه کان (بچوکه کان) جیا بکه یته وه، زۆریک له خه لکی نازانن لیکیان جیا بکه نه وه، له به ره وه ی ته نها شاره زاییان له کاره بچوکه کانداهیه."

- جیم پۆن

کیشهی به لئندهر:

ئه گهر خاوه نی بازرگانیی تاییه ت به خۆتیت، یان پلانت هه یه له داهاتوویه کی نزیکا ببیته خاوه نی بازرگانییه کی تاییه ت به خۆت، ئه وا ئاگاداری کیشهی به لئندهره کان به .

ئه مه سیناریۆکه یه: بیرۆکه یه کی نایاب ت هه یه بۆ فرۆشتنی به ره مه یکی نوی، یان دابینکردنی خزمه تگوزارییه کی تاییه ت.

یه که م، ئامانجی سه ره کیی بازرگانی دۆزینه وه ی کپاری نوییه و هیشته وه ی ئه و کپارانیه، که ماوه یه کی دوورودیژه کپاری به ره م و خزمه تگوزارییه کانتن.

دووه م، ده سته وتنی قازانجیکی گونجاو، له سه ره تادا زۆریک له به لئندهره کان سه رمایه و داهاتی که میان هه یه و به م هۆیه وه به لئندهره که چه ندین ئه رک و به رپرساریتی راده په رینیت، به تاییه ت له سالی یه که مدا شه و و پۆژ ده خاته سه ریه که به بی ئه وه ی کاتیکی زۆر بۆ پشوو دان ته رخا ن بکات و کاتیک بازرگانییه که ش بنیاد نرا، کارمه ند و سیسته مه کانش پیکه وه داده نرین،

ورده ورده، به لېندهره که زياتر به شدار ده بېت له کار و چالاکيه کاني پوژانه و نه رکه کاني به پړيوه به ريدا.

نایا ناشنايت به مه؟ تو ته نهانیت، له نه زمونږی کاری پیکه وه یی بازرگانیه که ماندا، د هزانين نه مه دڅیکې باوه، چونکه زوریک له به لېندهره کان (به پړيوه به ره کان) کونترولگره، به زه حمه تی د هزانن، که وازی لېبهینن و که سانی دیکه کاره کان نه نجام بدن، هرگیز سپاردنی کار به که سانی دیکه له به برنامه یاندا نییه. سه ره پای نه وه ش، خو یان نه م بازرگانیه یان دروستکردوه و که ش یان پی داوه له پووی سوژدارییه وه په یوه ستن به بازرگانیه که یانه وه، له هه مو ورده کارییه بازرگانیه کان تیده گن و به بیرو پوچوونی خو یان هیچ که سیکې دیکه ناتوانیت و هک خو یان نه م کاره نه نجام بدات.

د هرفهت و مامه له ی زور چاوه پوانتن، به لام ناتوانیت به ده ستیان به ینیت و پیمان بگیت، چونکه له دڅیکدایت، که گيرت کردوه و ده لیت، "په نگه نه گهر زیاتر کار بکه م و کورسک له بوازی به پړيوه بردندا و هر بگرم، نه و ده توانم هه موو شتیک چاره سه ر بکه م." نه مه ش سوودی نابیت و کارکردنی زور بو ماوه یه کی دریز کیشه که چاره سه ر ناکات.

متمانه مان پی بکه، چونکه نیمه نه زمونږی زورمان هه یه، نایا چاره سه ر چیه؟ به کورتی و پوختی نه مه چاره سه ر که یه:

پیوسته زورینه ی کاته کانت به کار به ینیت له و شته ی، که به باشی نه نجامی ده ده یت و ریگه به ده یت که سانی دیکه ش نه و شتانه نه نجام بدن، که له توانایاندا یه به باشترین شیوه نه نجامی بدن.

ته رکیز له سه ر نه و چالاکی و کارانه بکه ره وه، که ده توانیت به باشترین شیوه نه نجامیان به ده یت. وینه یه کی قایلکه ر نییه بو، وایه؟ نه نجامدانی نه و شته ی،

که به باشترین شیوه دهیکهت، وزهت پیدهدات، بهردهوام دلخوشت دهکات و، کاتی بهتالت زور بو دههیلئیتتهوه تا دواى ئه و دهرفته تانه بکهویت.

تهرکیز له سهر بههره سروشتیه کانت بکه ره وه

بو ئه وهى وینه کهت بهرچاو بیئت، با سهیری جیهانی تهرکیزکراو له بواری موسیقای رۆل ئاندرۆل دا بکهین، باندی (The Rolling Stone) یه کیکن له ناسراوترین و به ناوبانگترین بانده کانی موسیقا له میژوودا، پیشه که یان بو ماوهی په نجا ساڵه بهرده وامه.

میک جاگەر و سى هاوړپیکه ی ئیستا له تهمه نی شهست سالیان و هیشتا که چیژ له پیشه که شکردنی کونسیرته کانیان ده بینن له ته واری جیهاندا، رهنگه ههزت له کاره که یان نه بیئت، به لام له گه ل ئه وه شدا ناتوانیت نکۆلی له سه رکه و تنه که یان بکه یت.

له جیبه جیکردنی خووی تهرکیزکردن له سهر کاره له پیشینه کانیاندا شارهزان. شتانیك ده کهن، که شارهزا و لیها توون تیا یاندا، تهرکیزیان له سهر ئه و شتانه یه، که ده توان به باشترین شیوه ئه نجامی بدن، وه کوو: گۆرانپوتن، پیشه که شکردنی له سهر سته یج وه ئه و جوړه کارانه ئه نجام نادهن، که شاره زاییان نییه تیا یاندا وه کوو: ریکخستنی سته یجه که و دانانی ئامیره کان.

په یامه که ئه مه یه:

کاتیك زۆرتیرینی کات و وزه کهت ده خه یته گه ر له و کارانه ی، که له تواناندا یه به نایابی و لیها تووانه ئه نجامیان بدیهت، ئه و ده سته که وتی زور باش و گه ورهت ده بیئت.

مەشقرىدىن، مەشقرىدىن، مەشقرىدىن

با سەيرى چەند نەمۇنە يەككى دىكە بىكەين، ۋەرزىش نەمۇنە يەككى باشە ۋە ھەموو ۋەرزىشكارىكى پالەۋان تەركىز دەخاتە سەربەھرە تايىبە تەكانى ۋە بەردەۋام پەرىھان پىدەدات تا دەگاتە بەرزىتىن ئاست.

براۋە مەزنىە كان شىتىكى ھاۋبەشىيان ھەيە ئەۋىش ئەۋەيە، كە زۆرىنەي كاتە كانيان لە تەركىز خىستەنە سەر ئەۋ شتاتە بەسەردەبەن، كە بە شىۋە يەككى خۆرسكانە تىيائندا باشن، كاتىكى زۆر كەم بەفېرۆ دەدەن لە ۋ چالاكىيانەي بېيەرھەم ۋ بېسودن، مەشق دەكەن، مەشق دەكەن ۋ مەشق دەكەن.

لېرۆن جەيمس، لە ئىستادا گەنجىتىن يارىزانى باسكەيە، كە تۋانىۋىە تى نۆ ھەزار خال تۆمار بىكات لە خولى (ئىن بى ئەي - NBA) دا، چەندىن خەللاتى بەدەستەھىناۋە لە پىشەكەيدا ۋ ھەموو رۆژىك چەندىن كاتىمىر مەشق دەكات.

يارىزانى تۆپى پىيى يانەي بارسىلۆنا ۋ ھەلبىزاردەي ئەرجەنتىن، لىۋنىل مىسى، لە ئىستايا باشىتىن يارىزانى جىھانە، بەردەۋام مەشقى تىپەپراندى يارىزانى يانەي بەرانبەر دەكات، راستە بالايەككى كورتى ھەيە، بەلام تەكنىكىكى ھىندە بەرز ۋ بىكەم كورتى ھەيە، لە كاتىكدا را دەكات، پىت وايە تۆپەكە بە قاچە كانىيە ۋە نووساۋە ۋ كانىكىش دىتە سەرباسى تۆمار كرىدى گۆل، ئەۋا لە بچوكتىن كرانە ۋەدا گۆل تۆمار دەكات، لە تەمەنى ۲۴ سالىدا ھەموو خەللاتە سەركىيەكانى لەگەل يانەكەيدا بەدەست ھىناۋە ۋ تاكوو ئىستا پىنج جار بە باشىتىن يارىزانى جىھان ھەلبىزىرداۋە.

لیهاتووییی سروشتی به ستراره ته وه به مه شقکردنی رۆژانه وه بۆ پهره دان به بههره و کارامه یییه کانیان، ئەمەش ئەو شتە یە، که وەرزشکاره زۆر لیهاتووه کان جیا ده کاته وه له وانی دیکه.

ببینه چۆن ئەم ناودارانە کاتیکی زۆر کهم به سهرده بهن له خاله لاوازییه کانیاندا.

زۆریک له سیسته می قوتابخانه کانمان ده توان له مه وه فیڕ ببن، ده بینین زۆرکات له قوتابخانه کاندا، ئەوه فیڕی قوتابییه کان ده کریت، تهرکیز له سه ره ئەو بابە تانه بکه نه وه تیاياندا لاوازن و ئاستیان وه ک پئویست نییه و زۆر کاتیش تهرخان نه کهن بۆ تهرکیز خسته سه ره ئەو بابە تانه ی ئاستیان زۆر باشه تیاياندا. چه مکه که پهره دانه به ئاستیکی به رزی توانا و شاره زاییه کانمان له زۆریک له بابە ته کاندا له بری تهرکیزکردن له سه ره که میکی.

دان سولیفان، وه ک راهینه ریکی بواری بازرگانی، ده لیت: "ئه گهر کاتیکی زۆر له تهرکیز خسته سه ره لاوازییه کانت به سه ره به ریت، ده ره نجام کۆمه له خالیکی زۆر لاوازت ده بیئت." ئەمەش یارمه تیده ر نابیئت بۆت تا ببیته که سیکی ساماندار، به لکوو ته نها له ئاستیکی ئاساییدا ده تهیلایته وه.

گرنگه بتوانیت به پوونی جیاوازی له نیوان لیهاتوویییه کانت و لاوازییه کانتدا بکهیت، بیگومان له زۆر شتدا باشییت و ته نانهت له هه ندیکیشاندا ئاستت زۆر نایابه.

به پیوانه ی یه ک بۆ ده ده توانییت لیهاتوویییه کانت ریز بکهیت، یه ک بۆ لاوازترین و ده بۆ لیهاتووترین، هه موو ده سته کوهت و سه رکه وتنه گه وره کانت له ژیاندا به ده ست ده هیترین له به سه ره بردنی کاته کهت له و بوارانیه ی، که نمره ی ده یان پیده دهیت.

بۇ ئەۋەى بتوانىت بەپوۋنى پېناسەى بوارە لېھاتوۋىيەكانت بەكەىت، ئەۋا چەند پەرسىيارىكى كەم ھەن لە خۆتىان بەكە، چ شتېك بەئاسانى و بەبى لېكۆلېنەۋەى زۆر، يان بەبى ئامادەكارى ئەنجام دەدەىت؟ چ كارىك دەكەىت، كە خەلكانى دىكە بەلايانەۋە سەختە و سەرسام دەبن بە تواناكەت و ناتوانن پېى بگەن؟ چ دەرفەتېك ھەىە لە بازارپارېى ئەمپۇدا لە بوارى لېھاتوۋىيەكەتدا؟

لېھاتوۋىيەكەت بدۆزەرەۋە

ھەموومان بەھەرى خودايىمان پى بەخىشراۋە، بەشىكى گەورەى ژىانت دۆزىنەۋەيانە و پاشان بەكارھىنئانسان بە باشترىن شىۋە، ھەندېك كەس ھەرگىز نازانن بەھەرە تايىبەتەكانىان چىن و نايان دۆزىنەۋە، ھەر بۆىە ئەم كەسانە دەستكەۋتېكى زۆرىان نابېت لە ژىاندا، ئارەزۋى ھەۋلدان و كۆشى زۆر دەكەن، لەبەر ئەۋەى زۆرىنەى كاتەكانىان لەو كار و بازىرگانىانەدا بەسەر دەبەن، كە لەگەل تۋانا و لېھاتوۋىيەكانىاندا يەك ناگرېتەۋە.

ئەگەر كارىك دەكەىت لەگەل لېھاتوۋىى و تۋاناكەتدا يەك ناگرېتەۋە، ئەۋا تەنھا بەفېرۇدانى كات و وزەى خۆتە، دەبېتە ھۆى فشارىكى دەروونى و نېگەرانىيەكى زۆر. بۇ ھەندېك كەس دۆزىنەۋەى لېھاتوۋىيەكانىان چەندىن سال دەخايەنېت.

گۆرد وىب، نمونەىەكى تەۋاۋ گونجاۋە، لە سالى ۱۹۷۷دا، كارەكەى جىى ھىشت، كە لە وىنېپېگ، مانىتۆبا كارى دەكرد، ئەۋە بوو پۇشت بۇ پۇژاۋا بۇ دەستكردن بە ژىانىكى نوى و لەو كاتەدا تۋانا و بەھەرە راستىيەكانى خۆى نەدۆزىبوۋەۋە.

له مړوډا و له تهمه نی ۵۸ سالیډا، په کیکه له خاوه ن پشکه سه ره کییه کانی
 کومپانیایه کی گوره ی وه بهرینان، که قازانجه که ی له سالی پاردا گه شته ۱۹۰
 ملیون ډولار، چو ن ئه م گوران ه سه رسامکه ره پوویدا؟ سه ره تا گورد له لایه ن
 خالیه وه پشتگیری کرا و دهره ته تی کاری بو پرخسینرا، هاری خالی
 ناموژگاریکه ریکی ناودار بوو، گورد پیشتربو ماوه ی چهن د سالیك له بواری
 بازرگانیی په نجه رده دا کاری کردبوو.

هاری به لینده ریکی دلسو ز بوو وه بریاری دا کومپانیای تاییه ت به خو ی
 بکاته وه له و کاته ی، که گورد تهمه نی بیست سالان بوو. گورد که مترین پاهینانی
 کرد له بواری بازرگانیدا، به لام هندیك لیها تووییی فروشتنی په ره پی دا و چیژی
 وهرده گرت له گه شتکردن به دهوری باشووری ئه لپیرتادا و بینینی خه لکی
 به شیوه یه کی پووبه پوو و له نزیکه وه. وه که سیکی گهنج، گورد، بو ی دهرکه وت
 تامه زرویی ده بیته هو ی به ره پیشچوون و به ره وپیشچوونیش ده بیته هو ی
 فروشتن. زور گرنکه سه ره تا تهرکیز له سه ر کریار بکه یته وه.

به کریگرتنی جیگری سه روک، که که سیکی به هره مهن د و شاره زا بوو وای له
 گورد کرد هه نگاو یکی تر به ره و پیش بجیت، که ئه مه ش بووه هو ی ئه وه ی
 بتوانیت به ئاسانی کیشه کانی چاره سه ر بکات.

حه ز و خولیا ی زیاتر له ناخیدا دروست ده بوو وه ده یویست کومپانیایه کی
 سه ر بکه وییت به سه ر کیپرکیکاره کانیدا، که بو ماوه ی چهن دین ساله بازرگانیی
 په نجه ره ی کو نترول کردبوو، جه نکه که به رده وام بوو، گورد چیژی له
 ئاسته نکه کان ده بینینی، به هره راستییه کانی زیاتر به ره وپیش ده چوو وه
 نوسینگه ی زیاتری ده کرده وه.

گۆرد ويىب دەلېت: "سى بەھاي سەرەكى ھۆكارى سەرکە وتنى بوون، ئەوانىش:

۱. باوھېڙى بەھېڙ بە خودا.

۲. ئارەزوو (سۆز)ىكى بەردەوام بۆ كارەكە.

۳. خۆتەرخانکردنى تەواو بۆ كارەكە.

بەكرىگرتنى كەسە لېھاتووھ گونجاوھكان بووبووھ ستراتېژىيەكى دىكەى گرنگ. كاتېك خەلكى بەكرى دەگرىن، يەكەم نىشانە، كە بۆى دەگەرپىن ئەوھىە، ئايا ئەم كەسە ھەز و خولىاي ھەيە بۆ ئەو كارەى دەيكات؟ بەئاسانى وھلامەكەت بۆ دەردەكەوئىت، ئەمەش ئەو شتەيە، كە لە گۆرد ويىدا بوونى ھەيە، بەو زانىارىيە زۆرەى، كە خالۆى پېى بەخشى بەتەواوى ژيانى گۆرى و لە ئىستايا وھك رايئەرىك كار دەكات و لە پرۆسەكەدا فىرى ئەوھ بوو، كە چۆن ئەو بەھرانەى خودا پېى داوھ دەريان بخات.

ئايا لېھاتووئى و خولىاكەت پېكەوھ بەستراون لە كارەكەتدا؟ بېكە بە بەشېك لە پلانى پۆژانەت و لە ئاكامدا دەبىنىت گۆرانىكى سەرسامكەر ئەزمون دەكەيت لە بەرھەمھىنان و دەستكەتدا. پېگايەكى كردارىيمان ھەيە، كە ئاسانى دەكات بۆت و بەھرە تاييەتەكانىشت پوون دەكاتەوھ، پېيدەوترىت: وۆركشۆپى تەركىزكردن لەسەر كارە لەپېشېنەكان.

پېويستە بەتەواوى دلتيا بيت لەوھى، كە چى دەگوزەرئىت لە ماوھى ھەفتە نمونەيەكەتدا و ئەم ھەلسەنگاندنە راستىيە زۆر كات دەرخەرىكى باشە. بەشېوھىەكى ئاسايى لىستېك لەو چالاكىيانە دابنى، كە لەسەر كار ئەنجاميان دەدەيت لە ھەفتەيەكى نمونەيىدا.

زۆرىنەى خەلكى كاتىك ئەم چالاكىيانە ھەژمار دەكەن دەبىنن كۆى چالاكىيەكانيان دەگاتە دە بۇ بىست چالاكى. يەككە لە بەشداربووھەكانمان كار و چالاكىيەكانى لە ھەفتەيەكدا گەشتە شەست و نۆ چالاكى.

ئەوھ ششتىكى پوونە كە ھىچ كەسىك نىيە بتوانىت شەست و نۆ چالاكى ئەنجام بدات لە ھەفتەيەكدا و تەركىزىشى لەسەر ھەمويان بىت تەنانتە بىست چالاكىش زۆرە و ناتوانىت بەباشى تەركىزىان لەسەر بكرىتەوھ.

زۆرىك لە خەلكى سەرسام دەبن، كاتىك دەبىنن كۆمەلە كارىكى زۆريان ھەيە لە تەواوى ھەفتەدا و ئەم دەستەواژانە دەلەين، وەكوو: "كارى زۆرم بەسەردا كەلەكەبووھ!" "لە كۆنترۆل دەرچووھ!" "يان" "فشارىكى ئىجگار زۆرم لەسەرھ!" تەواوكردىنى وۆركشۆپى تەركىزكردىن لەسەر كارە لەپىشنىنەكان لە كۆتايىي ئەم بەشەدا، خالىكى گرنكى وەرچەرخانە، لانى كەم دەزانىت كاتەكەت لە چىدا بەسەر دەبەيت.

پاش تەواوكردىنى وۆركشۆپەكە، ھەنگاوى دواتر ئەوھەيە، سى شت بنوسىت، كە لىھاتوويت تىاياندا و بەباشى ئەنجاميان دەدەيت لە بازىرگانىيەكەتدا. ئەو چالاكىيانەى، كە بەبى كۆششكردىكى زۆر ئەنجاميان دەدەيت، ئەوا وزەيەكى زۆرت پىدەدەن و دەستكەوتىكى زۆر باشى بۇ بازىرگانىيەكەت دەبىت.

بەھەرھال ئەگەر بەشپوھەيەكى راستەوخۇ بەشدارنىت لەو چالاكىيانەى دەبنە ھۆى دەستكەوت، ئاياكى بەشدارە؟ ئايا كارىكى باش دەكەيت؟ ئەگەر كارىكى باش ناكەيت، ئەوا پىويستە لە داھاتوويەكى نىكدا ھەندىك بىرپارى گرنىك بەدەيت. ھەرگىز بىرت نەچىت، كە دەستكەوت (داھات) لە فرۆشتنەوھ بەدەست دىت.

ئىستا پرسىيارە گرنىكەكى تر ئەمەيە، ئايا لە ھەفتەيەكى تايبەتدا لە سەدا چەندى كاتەكەت بەسەر دەبەيت لە چالاكىيە سەركەوتوھەكاندا؟ تەواو راستگو

بە، زۆر جار وەلامەكە لە ١٥٪ بۆ لە ٢٥٪، تەنانهت ئەگەر لە ٦٠٪ بۆ لە ٧٠٪ ى كاته كانت لەو چالاكییه سەر كەوتوو و بەسوودانەدا بەسەر ببهیت، ئەوا هیشتا دەرفەتى زۆر هەیه بۆ بەرەوپێشچوون.

چى پروودەدات ئەگەر ئەمە زیاتر بکەیت بۆ لە ٨٠٪ یان لە ٩٠٪؟ بىرت بىت، داهاى سەرەكیەت بە شیۆه یەكی راستەوخۆ پەيوەندى بە رېژەى ئەو كاتەو هەیه، كە لە بواره لێهاتووییەكە تدا بەسەرى دەبەیت.

تەواوى بەهرە سروشتییه كانت بەكار بهینه، چونكە
هۆكاری سەرەكین بۆ سەر كەوتنى داهاوتوت.

هەنگاوى دواتر ئەو هیه سەیرى لیستى سەرەكی چالاكی هەفتانەت بکەیت و سى شت هەلبژێریت، كە حەز بە ئەنجامدانى ناكەیت و ناتەوێت ئەنجامیان بدەیت، یانیش باش نیت لە ئەنجامدانى نەدا و هیچ شەرمە زارییهك نییه لەو هى دانى پىادا بنییت، كە چەند خالێكى لاوازت هەیه وەك ئەم بوارانە: كاری بەلگە نامەكان، ژمىریارى، دانانى چاوپێكەوتنەكان یان وەلامدانەو هى پەيوەندییه تەلەفۆنییهكان.

بەدلىاییهوه، ئەمانە پێویستە ئەنجام بدرین، بەلام بەتەنها لەلایەن تۆوه نا. ئایا تا ئیستا دركەت بەو كرووه چۆن ئەم چالاكیانه وزەت كەم دەكەنەوه لەبرى ئەو هى زیاترى بکەن؟ ئەگەر ئەمە راست بىت بۆت، ئەوا هۆشيار بەه! كاتێك بەردەوامى لە ئەنجامدانى ئەو كارهى رقت لێهەتى، ئەوا پێویستە بەبىر خۆتى بهینیتەوه، كە ئەمە سەرەنجام بێبەرەم دەبىت.

وتاریژی ناودار، رۆژیتا پیژیز ده لیت: "کاتیک کاریک سوودی نییه، ئەوا دەست له ئەنجامدانی هەل بگره." چیدیکه خۆت فریو مه ده، چونکه بزاردهی باشتەر بوونی ههیه بۆت.

ئایا دەستپیکەریت یان کۆتاییپهینه؟

ئەمە دەرْفه تیکی باشه، بۆ ئەو هی بزانیته بۆچی ههز له ئەنجامدانی کۆمه لیک کار دهکەیت و ههز به ئەنجامی کۆمه له کاریکیش ناکهیت. ئەم پرسیاره له خۆت بکه: "ئایا دەستپیکەریم یان کۆتاییپهینه؟" بیگومان تارادهیه که ههردووکیانیت، به لأم کامیان زۆر زیاتر ئەنجام دهدهیت، ئەگەر دەستپیکەریت، ئەوا خۆشی له دروستکردنی پرۆژهی به بهرهم و بیروکهی نوی دهبینیت.

زۆریک له به لاینده رهکان دهستپیکه ری لیهاتوو و نایابن، به لأم پاش دهستپیکردنی کارهکانیان ههز به وازهینانی دهکەن و ئاره زووی دهستپیکردنی کاریکی نوی دهکەن، کارهکانیان به نیوه چری جیده هیلن و دواتر ده بیته کهسانی دیکه کارهکانیان بۆ تهواو بکهن.

ئەو که سانهش پیمان دهوتریت کۆتاییپهینه رهکان (تهواوکه رهکان) ههز یان لیه کۆتایی به کارهکانیان بهینن، زۆرینهی جار باش نین له دهستپیکردنی پرۆژهکانیاندا، به لکوو دهستپیکه رهکان به باشی دهست به کارهکان دهکەن. که وایه خۆت بناسه، به زانینی ئەو هی خولیا سروشتیه کانت چین، یارمه تیدهریکی سوودبه خش ده بیته بۆت.

ئەمە کلپله کهیه:

کۆتاییپهینه ریکی نایاب و سه رکه وتوو بدۆزه ره وه بۆ چاره سه رکردنی ورده کارییه کان، له نیوانتاندا، زۆریک له پپۆژه کان دهست پی ده کرین و کۆتایییان پیدیت.

با نمونه یه کی کرداریت پی بدهم: ئەم کتیبه ی، که ده یخوینیته وه سه ره تا به بیرۆکه یه که دهستی پیکرد، کتیبه که نووسرا، به شه کانی جیا کرانه وه، په ره به ناوه پۆکه که ی درا و هه موو کاره کانی ته واو کرا و له چاپیش درا، ئەمه ش کاری دهستی پیکره که یه و هه ر سی نووسه ره که ش پیکه وه پۆلیکی گرنه گ و به رچاویان بینی تیایدا.

هه رچه نده بۆ به ره مه هینانی به ره مه یکی ته واو کراو، وه ک: هه له چنی، نووسینه وه، چاپکردن و بلاوکردنه وه و دانانی که نالیکی یوتیوب، یان سایتیک بۆ بلاوکردنه وه ی پیوستیان به که سانیکی زۆر نایابی کۆتاییپهینه ره هه بوو وه به بی ئەم که سانه کاره که به ئەنجام نه ده گه یه نرا و هه ول و ماندوو بوونی نووسه ره کانیش به فیرۆ ده چوو.

ئهمه ش پرسیاریکی دیکه ی گرنه گ: کی دیکه ده توانیت ئەو کارانه ئەنجام بدات، که تۆ چه به ئەنجامدانیان ناکه ییت؟

بۆ نمونه، ئەگه ر چه زت له کاری فرۆشتن نییه، ئەوا په ننگه پیوست بکات به رپۆه به ریکی فرۆشتن بهینیت، که بتوانیت ئەندامی نوی بهینیتنه ناو کاره که وه، راهینانیا ن پیبکات و هه موو هه فته یه که لیکۆلینه وه له ئەنجامی فرۆشتنه کانیا ن بکات.

ئێستا به ره له وه ی بیر بکه یته وه و بلیت، " ناتوانم هه موو ئەم که سانه به کریی بگرم و زۆر زۆری تیده چیت، " ئەوا دووباره بیر بکه ره وه، ئایا چه نده کاتی

به تالت بۆ ده مینیتته وه ئه گهر ئه و کارانه ی چه ز به ئه نجامدانیان ناکهیت له
سه ره تادا بسپیتریت به که سانی دیکه ؟

ئه گهر کاریکی زۆرت پیندراوه،
ئه وا داوای هاوکاری بکه !

واز له هه ندیک شتی لاره کی بهینه له زیانتدا

ئه گهر له دۆخیکدایت، که بازرگانیه که ت فروان ده بیئت و گه شه ده کات،
پۆلی تۆ له کۆمپانیا که تدا واده کات به شیوه یه کی باشتر ته رکیز و بیرکردنه وه ت
کۆ بکه یته وه. باشترین پینگه ش بۆ چاره سه رکردنی کاره فراوانبوو و
گه شه کردوه که ئه وه یه، که یارمه تیده ریکی تاییه ت به کری بگریت.

ئه گهر که سه شیوا وه که ت دۆزییه وه، ئه وا زیانت به شیوه یه کی سه رسامکه رانه
باشتر ده بیئت و ده گۆرپیت، که وایه به وردی سه یری ئه م ستراتیژییه سه ره کییه
بکه. یه که م، یارمه تیده ریکی گونجاو و شیوا ئه و که سه یه، که بۆت دابین ده کریت
و زۆر لیها توو و شاره زایه له و کارانه ی تۆ چه ز به ئه نجامدانیان ناکهیت یان نابیئت
ئه نجامیان بده یئت.

پۆلی سه ره کیی ئه م که سه ئه وه یه، ئه و ئه رکانه ت له کۆل بکاته وه، که
لاوه کیین و پیوست ناکات خۆت ئه نجامیان بده یئت و بتوانیئت به ته واوی ته رکیزت
بخه یته سه ر چالاکییه نایابه کانت.

که سه دروست و گونجاوه که هه لبژیره، تائه وه ی پیزه ی فشاره
ده روونییه که ت به شیوه یه کی به رچاو که م بکات و کاتیکی زۆریش ت بۆ بمینیتته وه

بۇ خۆت، ئەگەر كەسىكى ھەلەش ھەلبىزىت، ئەوا كېشەكانت دوو ھىندەيان لىدېت.

ئەمانە چەند پىنمايەكى كەمن: سەرەتا، لىستىك لەو كارانە دروست بگە، كە دەبىت ئەنجاميان بدەيت، كاتىك چاوپىكەوتنىان لەگەلدا دەكەيت، ئەوا سى باشترىنيان ھەلبىزىرە و ھەلسەنگاندنى تەواو بۇ زانىارى و كەسايەتبيان بگە.

دەتوانىت پىرۇفالىك دروست بگەيت بۇ بەربىزىكى نمونەيى بەر لەو ھى دەست بە ھەلبىزاردنيان بگەيت، سەيرى پىرۇفایل و زانىارىيەكانيان بگە و بەراورديان بگە بە پىرۇفایللى بەربىزىرە نمونەيىبەكە و ئەو كەسەيان، كە پىرۇفایلەكەي نىزىكىرە لە پىرۇفایلە نمونەيىبەكەتەو، ئەوا بە باشترىن شىوہ كارەكە ئەنجام دەدات. بەدلنىايەو، دەبىت گرنگى بە ھۆكارەكانى دىكەش بدەيت وەكوو: ھەلوئىست، پاستگوى و رابردو (پىشىنە)ى ئەو كەسە.

ورىا بە كەسىك ھەلبىزىت وەك خۆت لىھاتوو بىت، ئەو ھەت بىر بىت، دەتەوئىت ئەم كەسە كارامەيىبەكانت تەواو بگات، چونكە بەكرىگرتنى كەسىك بە ھەمان ھەز و خولياي خۆتەو، بىگومان كېشە و نارەھەتییەكانت بۇ دوو ھىندە لى دەكات.

چەند شتىكى دىكەش ھەن شايستەي ئاماژەپىدانن، ئەگەر (كۆنترۆلكەر)ىت بەئاسانى واز لە شتەكان ناھىنىت، ئەوا گرنگە خۆت بدەيتە دەست يارمەتیدەرە كەسىبەكەت. بەر لەو ھى نىگەران بىت سەبارەت بە وشەي (خۆبەدەستەو ھەدان)، بەوردى سەيرى وشەي كۆنترۆلكەرەكان بگە، بىر كىردنەو ھەيان بەو جۆرەيە، كە ھىچ كەسىك ناتوانىت وەك خۆيان بەباشى كارەكان ئەنجام بدات. رەنگە پاست بىت، ئايا چى دەبىت ئەگەر يارمەتیدەرەكەت بتوانىت لە ۷۵٪ى ئەم كارانە ئەنجام بدات؟ بە پراھىناني تەواو و گىفتوگۆكردنى باشى ھەفتانە لە ئەنجامدا

يارمەتيدەرە ھەلبەتتەردراوھ شياوھكە ئەم چالاككيانە وەك تۆ ئەنجام دەدات و بگرە لە زۆرىنە ياندا لە تۆ باشتريش ئەنجاميان دەدات.

كەوايە دەست لە و بىركردنە وە يە ھەل بگرە، كە كۆنترۆلى تەواو بكەيت و بەخۆشحالئىيە وە دانى پيادا بنى، ئەو كەسەى ديكە تواناى رېكخستنى لە تۆ باشتەرە و ئارەزوومەندى گۆرانكارىيە، بەلام ئەگەر ھىشتا پىت واپىت دەتوانىت ھەموو كارەكان بكەيت، ئەوا لە خۆت بپرسە، "ئايا لە كاتژمىرىكدا شايسىتەى چەندىك پارەم؟"

ئەگەر ھىشتا كاتت تەرخان نەكردووھ بۆ ئەمە، ئەوا ئىستا بىكە.

سەيىرى ئەم خىشتە يەى خوارەو ە بکە :

ئايا بەرەست شایستەى چەندىكىت ؟

داھاتەكەت لە كاتریمیریکدا	داھاتەكەت
۲۵ دۆلار	۵۰,۰۰۰ دۆلار
۳۰ دۆلار	۶۰,۰۰۰ دۆلار
۳۵ دۆلار	۷۰,۰۰۰ دۆلار
۴۰ دۆلار	۸۰,۰۰۰ دۆلار
۴۵ دۆلار	۹۰,۰۰۰ دۆلار
۵۰ دۆلار	۱۰۰,۰۰۰ دۆلار
۵۵ دۆلار	۱۱۰,۰۰۰ دۆلار
۶۰ دۆلار	۱۲۰,۰۰۰ دۆلار
۶۵ دۆلار	۱۳۰,۰۰۰ دۆلار
۷۰ دۆلار	۱۴۰,۰۰۰ دۆلار
۷۵ دۆلار	۱۵۰,۰۰۰ دۆلار
۸۰ دۆلار	۱۶۰,۰۰۰ دۆلار
۸۵ دۆلار	۱۷۰,۰۰۰ دۆلار
۹۰ دۆلار	۱۸۰,۰۰۰ دۆلار
۹۵ دۆلار	۱۹۰,۰۰۰ دۆلار
۱۰۰ دۆلار	۲۰۰,۰۰۰ دۆلار
۲۵۰ دۆلار	۵۰۰,۰۰۰ دۆلار
۵۰۰ دۆلار	۱ ملیۆن دۆلار

ئەم خشتە یە لەسەر بنەمای کارکردنی ۲۵۰ پۆژ لە سالیڤدا و ۸ کاترمیر لە پۆژیکدا دروست کراوە.

خۆشەختانە، ریزە ی دۆلارە کەت بەرزە، کەواتە بۆچی دەپۆیت کۆمەلە کاریک دەکەیت، کە داها تە کە یان نزمە؟ لە ئیستاو وازیان لی بهینە!

زۆر زۆر گرنگ و پێویستە، کە خشتە ی کاتە کەت بە جۆریک بی ت هەموو پۆژیک یان لانی کە م هەموو هەفتە یە ک تاوتوی نەخشە و پلانە کەت بە کەیت لە گەل یارمە تیدەرە کە تدا. گفتوگۆ بکە، گفتوگۆ بکە، گفتوگۆ بکە! هۆکاری یە کە می ئەو هی بۆچی ئەم پە یو هەندیانە سەرکە وتوو نابن بە هۆی گفتوگۆ نە کردنە وە یە.

کاتی تە وای بە هاو بە شە نوێیە کەت بە، بۆ ئەو هی سیستە مە کەت فی ر بی ت، ئەو کە سانە دیاری بکە، کە دە تە ویت کاتیان لە گەل بە سەر بە ییت و لە گەل یارمە تیدەرە کەت رێگایە ک دابنن تا بتپاریزیت و بە دوورت بگری ت لە بیربلاوی و خە یال رۆشتن، بۆ ئەو هی بتوانیت بە تە وای تەرکیز بخەیتە سەر ئەو شتە ی دە توانیت بە باشترین شیو ه ئە نجامی بە دەیت و کراو ش بە بۆ هەموو جۆرە پەرخنە و هە ل سە نگاندنیک.

ئێستا با سە ی ر بکە ی ن بزانی چۆن دە توانیت خوی تەرکیزکردن لە سەر کارە لە پێشینە کانت جیبە جی بکەیت لە ژیا نی تاییبە تیتدا، کاتی زیاتر بۆ پشوو دان، ئارامی لە گەل خیزانە کەت و هاو رێکان تدا، یان چیژ لە ئارە زوو یە کی تاییبە ت یان وەرزشی وەر یگرە.

گرنگ نییە لە کوی دە ژیت، بارودۆخی مال بە باشترین شیو ه بهیلەرە وە و پێویستی بە پاراستنی بە ر دە وام هە یە، ئە گەر مندالت هە یە، ئە و کیشە کە دوو هی نده و سی هی نده زیاد دە کات بە پێی تە مە نیان و بیر لە هەموو ئە و کاتانە بکەرە وە، کە لە هەفتە یە کدا بە سەری دە بە ییت: چیشتلینان، خاوی ن کردنە وە،

شۆردنى قاپ و قاچاخەكان، چاككردنەوھى شتەكان و سەردانكردن و چەندىن شتى دىكەش.

ئايا دركت بەوھ كىردووه ئەمانە كۆتايىيان نىيە؟ ئەم چالاكىيانە خووى بەردەوام دووبارەبووھون و كۆمەلە شتىكىن بەردەوام لە ژياندا دووبارە دەبنەوھ. بەپىي باروودخى دەروونىت، چىژى لى دەبنىت، چى دەبىت ئەگەر پىگايەك بدۆزىتەوھ بۆ كەمكردنەوھى يان نەھىشتىنى؟ ھەستت چۆن دەبىت كاتىك كاتى بەتالت زۆر دەبىت بۆ پشودان، ئايا دەتەوئىت خوئىي زياتر ببىنىت لەو شتانەى، كە حەزت لىيە بىيانكەيت؟ بەدلئىايىيەوھ.

تەركىز لەسەر سوود و دەستكەوتەكان بكەرەوھ، نەك تىچوونەكەى، ئەگەر رىش دەتەوئىت كاتەكەت بەتال بكەيت، ئەوا داواى يارمەتى بكە. ھەموو جۆرە يارمەتییەك بەردەستە بۆ نمونە، كەسك بەكرى بگرە بۆ خاوينكردنەوھى مالاكەت.

لى:

ھاوژىنەكەم بەناوى فران، لای وابوومن بۆرىچىم، ھەركات بەلوئەى چىشتخانەكە بشكايە، ئەوا داواى لى دەكردم چاكى بكەمەوھ، بەلام كاتىك خەرىكى چاككردنەوھى دەبووم پاش دوو كاتژمىر چىشتخانەكە پىر دەبوو لە ئا، بۆرىش بەتەواوى ژوورەكەدا بئاودەكرایەوھ و، ھەوا بەجۆرىك دەگۆرا، كە شىاوى باسكردن نىيە لەم كتیبەدا، دواتر ھاوژىنەكەم تى دەگەشت، كە ھەلەبووھ و لە ئىستادا كەسانىك بەكرى دەگرىن، كە كارى خۇيان دەزانن و بەگۆپىرەى كارەكانىان پارەيان پىدەدەين.

ئايا لە كۆلانىكەتاندەكەسك ھەيە كارى دەستى بكات و تەمەنى نىك بىت لە خانەنشىنبوونەوھ، بەلام لەگەل ئەوھشدا ئارەزووى چاككردنەوھى شتەكان

بکات؟ زۆرئیک له کهسه بهتەمەن و ئەزمووندارەکان شارەزابیی زۆر باشیان هەیه و بۆ کارئیکیش دەگەرپن، که زۆر نهخایه نیت، چونکه ئەم جۆره چالاکیانە دلخۆشیان دەکات و لهگه‌ڵیشیدا بره‌ پاره‌یه‌کیان دەست دەکه‌وێت.

لیستیک بۆ ئەو شتانه دروست بکه له ماله‌که‌تدا، که پێویستیان به چاککردنه‌وه یان نوێژنه‌کردنه‌وه هه‌یه، هه‌رگیز کاتت ناییت بۆ ئەنجامدانی هه‌موو ئەو کاره‌ بچووکانه، له‌بهر ئەوه‌ی هه‌موو کاته‌کانت بۆ شتی دیکه‌ به‌کار ده‌هێنیت.

که‌سیک به‌کرێ بگره‌ بۆ ئەوه‌ی فشاره‌ ده‌روونییه‌که‌ت که‌م بکات و به‌م هۆیه‌شه‌وه یارمه‌تی که‌سیک ده‌ده‌یت تا به‌رده‌وام بێت و بتوانیت لێهاتوواییه‌کانی به‌کار به‌هێنیت.

ره‌نگه‌ هه‌ر بۆ ئەوه‌ نه‌گونجییت، که‌ ببیت به‌ بۆرچی، کاره‌باچی یان دارتاش، ئایا کاری حه‌وشه‌ی ماله‌که‌شت ده‌که‌یت؟ برینی چیمه‌نه‌که، لابرینی گژوگیاکان و ئاودانی دارودره‌خته‌کان.

ئێستا ئەمه‌ ده‌رفه‌ته‌ گه‌وره‌که‌یه‌ بۆت، سه‌یری دراوسێکانت بکه، بۆ مندالێکی به‌توانا و شاره‌زا بگه‌رپن، که‌ ده‌یه‌وێت هه‌ندیک پاره‌ په‌یدا بکات تا بتوانیت پاسکیلیکی نوی، یارییه‌کی ئەلیکترۆنی بکڕیت، که‌سیک بدۆزه‌ره‌وه، به‌م جۆره یارمه‌تیشیان ده‌ده‌یت به‌های خۆیان و شته‌کانیش بزانی، پاره‌ی که‌میان پێ مه‌ده، چونکه‌ کارێک به‌باشی ئەنجام بدریت شایسته‌ی بره‌ پاره‌یه‌کی زۆره‌.

ئه‌گه‌ر له‌په‌وه‌ی ده‌روونییه‌وه رێگری له‌م بپه‌وه‌که‌یه‌ ده‌که‌یت، ئەوا دووباره‌ بیری لێ بکه‌ره‌و، بیری له‌ هه‌موو کاره‌ زیاده‌کانت بکه‌ره‌وه، که‌ ده‌توانیت دووباره‌ ئەو کاترێمه‌ به‌به‌هایانه‌ت به‌کار به‌هێنیت‌وه له‌ چالاکی به‌ده‌سته‌هێنانی پاره‌ بۆ خۆت، یان کاتت هه‌بێت بۆ پشوه‌کان، کات به‌سه‌ربردن له‌گه‌ڵ خێزان و

ھاۋرېڭاكتادا. رەنگە ئەم ئازادىيە نوپىيە لە كارى ھەفتانەتدا يارمەتت بىدات دەست بەۋ خوليايەت بىكەيت، كە ھەموو كات ويستوتتە بەدى بەئىنيت. بىرت بىت، ھەموو ھەفتەيەك كاتى زۆر زۆرت ھەيە و ژيان بەچىڭزتر دەبىت لات.

ئەگەر ئىستا بەراستى خۆشى دەبىنيت لە ئەنجامدانى ھەندىك لەم كارانەي مال (پىۋىستە بەتەۋاۋى پاستىگۇ بىت سەبارەت بەمە). بەردەوام بە لە كارەكەت، بەلام تەنھا ئەۋ كاتەي كە بەراستى ئارامبەخشە و ھەستى قايلبونت پىدەدات.

چوار چارەسەرەكە

گرنىگە كارە بەپەلەكانت جيا بىكەيتەۋە لە كارە گرنىگە لەپىشىنەكانت ۋەك، ھايرۆل تايلىر، پىسپۆر لە بوارى بەرپىۋەبردنى كاتدا دەلىت: "خۆتەرخانكردن و ئەنجامدانى كارە بەپەلەكان دەبىتتە ھۆى سنوورداركردنى كاتەكەت بۆ ئەنجامدانى كارە گرنىگەكانت." بۆ نمونە، ھەركات تەلەفۇنەكە زەنگ لىدەدات، خىرا ۋەلامى دەدەيتەۋە، كاتىك ئىمەيلىكت بۆ دىت، يەكسەر ۋەلامى دەدەيتەۋە، تەننەت ئەگەر پىۋىستى بە ۋەلامدانەۋەي خىراش ھەبىت، ئەۋا لەبرى ئەنجامدانى ئەۋ كارانە تەركىز لەسەر كارە لەپىشىنەكانت بىكەرەۋە.

بۆ رىزبەندىكردنى كارە لەپىشىنەكانت، چوار بىزاردەت ھەيە:

۱. رەتى بىكەرەۋە: فىر بە بلىت، "نەخىر، بىرپار دەدەم ئەنجامى نەدەم."

۲. بیسپیره به که سیکي دیکه بۆت ئه نجام بدات: هه ندیک کار هه ن پئویسته ئه نجام بدرین، به لام تو ئه و که سه نیت، که ده بیته ئه نجامیان بدهیت. بپرسه، "کی له توانایه ئه م کاره ئه نجام بدات؟"

۳. دواى بخه: چه ند بابهت و کاریک هه ن، که پئویسته کاریان له سه ر بکهیت، به لام نه ک ئیستا ده کریت دوا بخرین و ریکه وتیکي تایه تیان بۆ دابنی، بۆ ئه وهی ئه نجامیان بدهیت.

۴. ئه نجامی بده: ئیستا ئه نجامی بده، کار و چالاکیه گرنگه کان پئویستیان به ته رکیز و گرنگییدانی خیرا ههیه، که وایه ئه مپۆ دهست پئی بکه و له پای ته واکردنی ئه م پڕۆژانه خه لات به خۆت بده، به هانه مه هیته ره وه و بیرت بیته، ئه گه ره هه ندیک جار خیرا کاره که نه کهیت، ئه و ئه نجامیکي باشت نابیت.

هیزی نه خیر

بۆ ئه وهی به رده وام ته رکیزت له سه ر کاره کهت بیته، ئه و پئویستت به پئوانه ی ریکخستنی کاته کانی پۆژانهت ههیه. واته زیاتر به ناگا بیت له و کار و چالاکیانهی، که بپیار ده دهیت کاته کانتیان تیدا به سه ر ببهیت، ناوبه ناویش ئه م پرسیاره له خۆت بکه، "ئایا ئه م کاره ی ئیستا ئه نجامی ده دم یارمه تیم ده دات له به دهسته یانی ئامانجه که مدا؟" سی بوار ههیه لیان بکۆلته وه:

۱. خۆت:

گه وره ترین جه نگیك، که هه موو پۆژیک به رده وامی ههیه له نیوان گوئیه کانی خۆماندایه و به رده وام قسه له گه ل خۆماندا ده که یه ن. کۆتای به مه بهینه، کاتیک ئه و دهنگه بچووکه نه رینیه له میشتکدا داوای سه رنج ده کات و هه ول ده دات

بېتتە پېشەۋەى بېر كىردنەۋەت، ئەۋا كات بە خۆت بدە و قسەى سوودبەخش بۆ خۆت بكە، كە لەپوۋى ھزىرىيەۋە سوودى ھەبېتت. تەركىز لەسەر دەستكەۋەت و سوودەكانى پابەندبوون بە كارە لەپېشىنەكانتەۋە بكەرەۋە و دەرەنجامە نەرىنىيەكان بەبىر خۆت بەئىنەرەۋە، كە ئەگەر پېۋەى پابەند نەبېت پوۋدەدەن.

۲. كەسانى دېكە:

كەسانىكى زۆر ھەۋل دەدەن تەركىز و بېر كىردنەۋەت بېچىرېنن، ھەندىك كات دېنە نوسىنگەكەتەۋە بۆ قسەكردن، چونكە ياسايەكت ھەيە، كە ھەموو كات دەرگاكت كراۋەيە.

ئەمەش چارەسەرەكەيە: ياساكەت بگۆرە، لانى كەم بۆ نىۋەى پۆژەكەت دەرگاكت دابخە كاتىك دەتەۋىت تەنھا بېت و كەست لانا بېت و تەركىزىت بخەيتە سەر پۆژە گەرەكەى داھاتووت. ئەگەر سوودى نەبوو، ئەۋا پېۋىستە لەۋحەيەك ھەلباسىت بە دەرگاي نوسىنگەكەتدا و لېى بنوسىت (ھەر كەسىك بېزارم بكات، لە كارەكەى دەرەكرىت).

مارك:

يەككە لە شتە باشەكان بۆ ھىشتنەۋەى تەركىزم، نووسىنى ئەۋ شتەيە دەمەۋىت ئەنجامى بدەم، ھەتا زىاتر پوون بېت سەبارەت بەۋەى دەتەۋىت ئەنجامى بدەيت و خۆتى بۆ تەرخان بكەيت، ئەۋا زىاتر تەركىزى لەسەر دەكەيتەۋە.

لە ئىستاي، زۆرىنەى كاتەكەم بە گوتنى نەخىر بەسەر دەبەم، لەبەر ئەۋە بە "كاكى نەخىر" ناسراوم لاي خەلكى، بۆ زۆر كۆبوونەۋە دەلېم، "نەخىر" ھەتاكو دۇنيا نەبم لەۋەى پەيوەستە بەۋ كارەى ئەنجامى دەدەم.

جیاکردنه وهی نیوان کاریکی سوودبه خش و کاریکی کاتبه فیرۆدهر، قورسه . بهرله وهی خه لکی سهردانم بکهن، دهمه ویت پیشینه یان بزنام، چیمان به ده دست هیناوه، ئایا قسه کهرن یان کار ئه نجامدهرن؟ ئایا بهرده وام وا له شته کان ده کهن پرووبدهن؟ ئایا تیروانینیکی گه وره یان هه یه؟ ئه گهر پیشینه یان باش نه بیت و ده سته که وتی گه وره یان به ده دست نه هینا بییت، ئه وا پیم باشتره، که نه یان بینم . که سانیکی رۆر به هر مه مند هه ن که ده توانن یارمه تیت بدن و وزه بکه نه وه به بازرگانیه که تدا .

۳. ته له فۆن:

رهنگه زیان به خستری شت له پۆزگاری ئه مپۆدا، مۆبایله که ت (ته له فۆنه که ت) بیت . ئایا جیگای تیروان نییه، که بۆچی خه لکی ریگه ده دن ئه م ئامیره کۆنترۆلی ژیان یان بکات؟ ئه گهر پیویستت به وه یه بۆ ماوه ی دوو کاتر میڕ بیرکردنه وه ت نه پچریت ئه وا ئایفۆنه که ت، بلاک بیرییه که ت، یان هه رشتی که ته بیکوژینه ره وه و به شیوه یه کی ژیرانه به کاری بهینه .

به دلنیا بییه وه هه ندیک کات پیویستت پیمان ده بیت، پیشترا چاوپیکه و تنه کانت ری که بخره، وه ک دکتوری که کاتر میڕ ۲ ی ئیواره بۆ ۵ ی ئیواره له پۆزانی دووشه مماندا و کاتر میڕ ۹ ی به یانی بۆ ۱۲ ی نیوه پۆ له پۆزانی سی شه مماندا، پاشان گونجاوترین کات هه ل بژیره بۆ ئه نجامدانی په یوه ندییه ته له فۆنییه کانت بۆ نمونه: کاتر میڕ ۸ بۆ ۱۰ ی به یانی .

ئه گهر ده ته ویت چیژ له سه رکه وتن ببینیت، ئه وا ده بیت هه ندیک کات هه ن ریکیان بخره و به پیی خسته کاره کانت ئه نجام به دیت، ده ست له و خووه هه ل بگره، که هه رکات ته له فۆنه که زهنگی لیدا برۆیت و خیرا وه لآمی به دیته وه، بلێ، "نه خیر" له مالیشه وه هه مان شت په یره و بکه .

ھارۆلد تايلىر، پووداويكىمان بەيىر دەھىننېتەۋە لە پوژگار يېكدا، كاتېك خوى
گرتبوو بە ۋەلامدانەۋەى پەيوەندىيە تەلەفۇنىيە كانىيەۋە، ئەمە بەر لەۋەى
مۇبايلى كەسى زۆر بناسرېت. پوژېكىيان لە كاتى گەشتنەۋە بۆ مالاكەى، گوڭى
لە زەنگى تەلەفۇنەكەى دەبېت، بەخېرايى رادەكات، بۆ ئەۋەى بەرلەۋەى
پەيوەندىيەكە دابخېتتەۋە ۋەلامى بداتەۋە، بەلام لە كاتى پاكردندا شوشەى
دەرگاگەى شكاند و قاچى بەسەختى برىندار بوو، لەگەل ئەۋەشدا ھەر سوور بوو
لەسەر ۋەلامدانەۋەى، تەلەفۇنەكەى ھەلگرت و دەنگىكى نامۆ بوو كە گوتى:
"سلاۋ، ئايا كەئالى (Globe and Mail) لە يوتىوب سەبسكرايب دەكەيت؟"
ئەمە پېشنىارېكى دىكەيە، بۆ دووركەوتنەۋە لە جۆرە پەيوەندىيەكى
تەلەفۇنى بېكەك، لە كاتى نانخواردندا مۇبايلى مالاكەت بكوژىنەۋە، ئايا
زۆرتىن جار لەۋ كاتەدا تەلەفۇن ناكەن؟ ئەندامانى خېزانەكەت بەھاي ئەۋ
دەرفەتە دەزانن، كە چەند گفتوگوگىيەكى راستى بكەن لەبرى ئەم پەيوەندىيە
بېزاركەر و ناۋەختانە.

ھەول بەدە لە ئىستا بەدواۋە ئەۋ چالاكىيە كاتبەفېرۆدەرانە سنووردار بكە و
چېتەر ئەنجاميان مەدە.

ئاگادارى خووہ كوئەكانت بە، كە رەنگە تەركىزت لەسەر كارەكەت نەھېلن بۆ
نموونە، زۆر سەيركردنى تەلەفۇن. ھەندىك دايك و باوك لە دەرەنجامەكانى
ئەمە تېدەگەن و سەيركردنى تەلەفۇن بۆ مندالەكانيان سنووردار دەكەن،
بۆچى تۆش ھەمان كار ناكەيت؟ ئەمە بەرەنگارىيەكە بۆت: ھەفتەيەكى تەۋاۋ
سەيرى تەلەفۇن مەكە و بزانه دەتوانىت چەندىك كار ئەنجام بەدەيت، دلنيام
سەرسام دەبېت بە دەرەنجامەكەى.

جاك:

راستییه که ی ئه وه یه پیاوئیکی باشم، پیویست ناکات بۆ هه مووکه سیکی بسه لمینم، فیرووم چۆن به که سانئیکی زۆر بلیم، "نه خیر" و پیوه ری باشترم هه یه بۆ بریاردان و به خشته کردنی کاته کام.

کاتی زیاتر ته رخان ده که م بۆ خیزانه که م، خۆم، ته ندروستیم، خوشیبینی خۆم و راهینانکردن، چه ندین مانگ هه بووه راهینانم نه کردوووه به هۆی ئه وه ی به یانیان کاتژمیر ۵ ی به یانی بۆ ۱۱ ی شه و کارم کردوووه، به لام ئیستا پۆزانه لانی که م یه ک کاتژمیر وهرزش ده که م.

رپسای جادوویی بوونی نییه

هیوادارین په یامه که ت پیگه شتییت، که به دهسته ئینانی ئه و شته ی ده ته ویئت له ژیاندا، پیویستی به رپسای جادووی یان خاسیه تی نه ئینی نییه. ئه و که سانه ی به رده وام له قه رزدان، لیکۆلینه وه یان نه کردوووه له وه ی چۆن لیهاتوویی دارایی به ده ست به ئینن، زیاتر ته رکیزیان له سه ر خه ر جکردن کردوووه ته وه وه ک له به دهسته ئینانی سه رمایه یه کی باش بۆ داهاتوویان.

زۆریک له خه لگی گیریان کردوووه له کاریکدا، که خوشی لینهابینن، له بهر ئه وه ی ته رکیزیان له سه ر په رده دان به بواره لیهاتوویییه کانیان نه کردووته وه. ریکخراوی پزشکی ئه مریکی به م دواییانه رایگه یاند له ۶۳٪ ی پیواوان و خانمانی ئه مریکا، که ته مه نیان له سه روو ۲۵ سالییه وه یه، کیشیان زیاد له پیویسته ته نانه ت له وه خرابتریش، یه که له سه رسی پیگه شتوووه کان قه له ون. زۆرینه ی ئه و که سانه ی ته مه نیان له نیوان ۲-۱۹ سالاندایه کیشیان زیاد له پیویسته، چونکه ته رکیزیان له سه ر زۆر خواردن و که م راهینانکردنه.

ئەمە پەيامە کە یە: لیکۆلینە وە ی ورد بکە سە بارەت بە وە ی سوود بە خەشە و ئە و شتەش، کە سوود بە خەش نییە لە ژیاندا، چ شتیک گە و رە ترین سە ر کە و تن دروست دە کات؟ چ شتیکە، کە تە ر کیزی دە خەیتە سە ر دە بیته هۆی ئە نجامی خراب و لاوازتر؟ ئە مە پیویستی بە بیر کردنە وە ی روون هە یە .

بۆ دە سته و تە ننی ئە نجامی خیرا و کە م بوونە وە ی فشاری دە روونیت،
ئە و تە ر کیزت بگۆرە .

پوخته

هۆکاری یه که می ئه وهی خه لکی ئه و شته به ده ست ناهینن، که ده یانه وهی تهرکیز نه کردنه له سه ر کاره که . کاتیگ له پوی هزری و دهروونی و پۆحیه وه ته و او تهرکیزت له سه ر ئامانجه که بیته، ئایا ئه گهری زۆتر نییه، که به دهستی بهینیت وه که له وهی سه رنج و تهرکیزت په رش و بلا و بیته؟ به دلنیا ییه وه، ئه گهری به دهستهینانی زۆتره .

ئه گهر به لگه ی زیاترت ده ویت، ئه و به وردی سه یری ئه و که س و تیمانه بکه، که به رده وام سه رکه وتوون، بۆ نمونه، له یاریی تۆپی پێدا یانه ی مانچستر یونایتد بوو به سه رکه وتووترین یانه له ئینگلته رادا به بردنه وهی نۆزده یه مین نازناو له خولی ئینگلیزیدا له وهزری ۲۰۱۰ - ۲۰۱۱ دا، له گه ل چه ندین نازناوی دیکه ی تر دا، که له چه ند سالی پێشوو دا به ده ستیان هیناوه، راهینه ره نمونه یییه که یان (سیر ئه لیکس فیگسۆن) خاسیه تیکی تایبه تی هه یه، که جیای ده کاته وه له راهینه رانی دیکه ئه ویش ئه وه یه له ته مه نی حه فتا سالی دایه، به لام هیشتا هه مان په رۆشیی و تهرکیزکردن و ویستی هه یه، که یارمه تی داوه له به دهستهینانی هه موو نازناوه کاندایه له ماوه ی بیست و پینچ سالی رابردو دا.

فیگسۆن ده لیت: "هه موو سالیگ تهرکیزمان ده خه یه سه ر بردنه وهی ته وای نازناوه کان."

ته رکیز له سه ر ئه و کاره بکه ره وه، که ئه نجامی ده دهیت و به رده وام به له سه ری، ئه گینا دواتر په شیمان و بی ده سته که وت ده مینیته وه .

هه نگاوه کردارییه کان

وۆرکشوپی ته رکیزکردنی له پیشینه:

ئه مه پښه ریه کی کرداریی شهش هه نگاوییه بو زیادکردنی کات و وه به رهینانه کهت:

• لیستیک دروست بکه له هه موو ئه و کار و چالاکیه ناپیویستانه ی، که کاتی کارکردنت به فیرو ده دن:

بو نمونه: په یوه ندییه ته له فونیه کان، کو بونه وه کان، پرژه کان، فروشتنه کان. کاره سه ره کییه کان بهش بهش بکه:

وه کوو: په یوه ندییه ته له فونیه کان و کو بونه وه کان و هه موو شتیک له خو بگریت ته نانه ت کاره پینچ خوله کییه کانیش.

-۱	-۲	-۳	-۴	-۵
-۶	-۷	-۸	-۹	-۱۰

• باس له سی شت بکه، که لیها توویت له ئه نجامدانیا ندا له کاره که تدا:

-۱	-۲	-۳
----	----	----

• ناوی سی له گرنگترین چالاکیه کانت بنووسه، که داها ت به ره م ده هینن بو بازرگانییه که ت:

-۱	-۲	-۳
----	----	----

• ناوی سی له گرنگترین چالاکیه کانت بنووسه، که ده بنه هو ی داها ت بو بازرگانییه که ت:

-۱	-۲	-۳
----	----	----

• کی ده توانیت ئەم کارانهت بو ئە نجام بدات؟

۱-   ۲-   ۳-

• چی چالاکیهک کاتی زوری پیویسته و ده لئیت، "نه خیر" بو ئە نجامدانی

یان راسته وخۆ دهی دهیت به که سیکی دیکه بو ئە نجام بدات.

ژینکردن و کارکردن به مه‌به‌سته‌وه

گرتنه‌به‌ری کرداری یه‌کلایکه‌ره‌وه

کۆلنه‌دان و به‌رده‌وامی

داوای ئه‌و شته‌ بکه‌ که ده‌ته‌ویت

هۆکاری باوه‌ربه‌خۆبوون

بنیادنانی په‌یوه‌ندییه‌ نایابه‌کان

زالبوون به‌سه‌ر به‌ره‌به‌سته‌کاندا

نایا وینه‌ گه‌وره‌که‌ ده‌بینیت؟

باسکردن نییه‌ له‌ باب‌ه‌تیکی بی‌مانا، به‌لکوو باب‌ه‌تی ته‌رکیزکردنه

خوه‌ه‌کانت داها‌تووت دیاری ده‌که‌ن

گرو‌تینه‌که‌ت زیادی کرد بو‌ ژماره‌ سی.

(یهشی سییه م)
ستراتیژی تهرکیزکردن
نایا وینه گه وره که ده بینیت؟

"داها توو بۆ که سانیکه باوه پریان به جوانیی خه ونه کانیان هه یه."

- ئیلیانۆر پوورقیلت

پیتەر دانیالز پیاویکی تایبه ته، که ژيانی هاوشیوهی چیرۆکه که ی هوراشیۆ ئەلگیره، له دایک و باوکیکی هه ژار له ولاتی ئوستورالیا له دایک بووه، خویندنی سه ره تاییی له ئایدیله یید خویندوه، به لأم له بهر نه توانایی فیژیوون، قورس بوو بۆی له وشه کان تیبگات و ده ریان بپریت، هه ر بۆیه به که سیکی گه مژه ناوی ده رکرد له لایه ن مامۆستاکانیه وه.

یه کێک له مامۆستاکان به ناوی خاتوو فیلیپس، وای له پیتەر ده کرد له به رده م قوتابییه کاندایا وه ستییت له ناو پۆله که دا، به توور په ییه وه قسه ی ده گه ل ده کرد و په خنه ی لی ده گرت: "پیتەر دانیالز، تو کورپکی خراپیت و هه رگیز فیژ نابیت هیچ جوړه کاریک به سه رکه وتوویی ئە نجام ده ییت!"

له خویندن سه رکه وتوو نه بوو، یه کێک له هه لپژاردنه کانی زووی ئە وه بوو، که بییت به وه ستای خشتدانان، چه ند سالیک دواتر هاوسه رگری کرد، ئە وه بوو برپاری دا کاری بازگانیی تاییه ت به خوئی بکاته وه.

به داخه وه، له یه که م ئە زموونی کاری بازگانیدا به خراپی شکستی هیئا و له ماوه ی سالیکدا مایه پووج بوو، ده رفه تیکی دیکه ی بینیه وه و برپاری دا به شداری تیا دا بکاته وه و سه رکه وتوو بییت تیا دا، به لأم هه مان چاره نووس چاوه روانی بوو، له ماوه ی هه ژده مانگدا دیسانه وه مایه پووج بوویه وه،

بەسوربونىكى نۆرتەرەۋە بۆ زالبون بەسەر ئەم بەرەنگارى و بەرەستانەدا،
دووبارە پىتەر خۆى خستەۋە ناۋ جىھانى بازىرگانى كىرپكىكردەنەۋە تەنھا، بۆ
ئەۋەى بۆ جارى سىيەم ماىەپوۋچ بىتەۋە.

لە ئىستادا، تۆماریكى باۋەرپىنەكراۋى ھەيە، كە لەماۋەى پىنچ سالدا سى
جار ماىەپوۋچ بوۋە.

زۆرىنەى خەلكى لەم ساتەدا كۆل دەدەن، بەلام پىتەر دانیالز نا، كۆلى نەدا
و بەردەۋام بو، بىرکردنەۋەى بەم جوړە بوو: "من فىر دەبم، دووجار ھەمان
ھەلەم نەكردووتەۋە و ئەمە ئەزموونىكى نایابە."

داۋاى لە ھاۋزىنەكەى كىرد تا جارىكى دى پالپىشتى بكات و بىپارى دا
خانوبەرەى بازىرگانى و شوینى نىشتەجىبون بفرۆشىت. يەككە لە
كارامەيىبەكان، كە پىتەر پەرەى پى دا بوو بەدرىژايىي ئەۋ چەندىن سالە،
تواناكەى بوو لە قاىلكردنى خەلكىدا، زۆرىك لەمە سەرچاۋەكەى بۆ ئەۋە
دەگەرپىتەۋە، كە بەردەۋام پىۋىستى كىردوۋە چارەسەرى كىشەى قەرزدەرەكان
بكات، كە داۋاى پارەكەيان دەكردەۋە.

لە ماۋەى ۱۰ سالى داھاتوۋدا، كاتىك باس لە خانوبەرە دەكرىت ناۋى پىتەر
دانىالز دەبرىت.

لەمۇدا، پىتەر ۋەك بازىرگانىكى نىۋدەۋلەتى ناسراۋە، كە چەندىن كارى
بازىرگانى ھەيە لە زۆرىك لە ولاتانى جىھاندا، ھەرۋەھا كەسىكى بەسۆزە و
بەخشندەيىبەكەى واى لىكردوۋە يارمەتى چەندىن خىزانى ھەژارى مەسىحى
بدات.

كاتىك پرسىپارى لى كرا: "چى بوۋە ھۆكارى ئەۋەى، كە ژيانى بەتەۋاۋى
بگۆرىت؟" لە ۋەلامدا گوتى: "كاتەكانم رىك دەخەم بۆ بىرکردنەۋە، ئەۋەى

پاستی بێت لە هەفتەیه کدا پۆژێك تەرخان دەكەم بۆ بێركردنەوه، هەموو بێرۆكە نایابەكانم، دەر فەتەكانم و كارەكانم بۆ پەیدا كردنی پارە بەو پۆژانە دەستیان پێ كرد، كە من بۆ بێركردنەوه تەرخانم كردن و خۆم جیاكردەوه لە هەمووكەس تەنانەت خێزانەكەشم، بۆ ئەوێ بێركردنەوه م نەبچرێت. " هەمان سترا تێزیش بۆ ئالبێرت ئاینشتاین كاری خۆی كرد و سوودی هەبوو.

بوو هۆی گۆرینی ژیا نی پیتەر دانیا لۆ لە شكستی لە قوتابخانەوه بۆ بازگانێكی میلیار دێر، بەم بۆنەیه وه چەندین كتیبی ناوداری نووسی و یەكێك لە كتیبەكانی بەناوی (خاتوو. فلیپس تۆ هەلە بوویت!) وهك وه بێر هێنانە وه یەك بۆ مامۆستا كە ی، كە چیتەر بە خێرای بێر لە سەر قوتابیه كانی نەدا.

برەودان بە وێنەیه كی پوونی تاییەت

پیتەر دانیا لۆ، توانای دروست كردنی وێنە ی دڵخۆشكەری هەیه بۆ داها تووی، زۆرینە ی خەلكی وێنەیه كی پوونیان نییه لە وه ی، كە چیا نیان دەوێت، ئایا تۆ هەتە؟ ئایا بەر دەوام كات دادەنیت بۆ بێركردنەوه لە داها توویە كی باشتر؟ پەنگە بلیت، "ئاساییه بۆ پیتەر، بەلام من هەرگیز ناتوانم لە هەموو هەفتەیه كدا پۆژێك تەرخان بكەم بۆ بێركردنەوه، چونكە پێویستم بە پۆژێكی زیاده هەیه. " زۆر باشە، ئایا دەتوانیت سەر هتا بە پێنج خولەك دەست پێ بكەیت و وردە وردە زیاد ی بكەیت بۆ كاتژمێرێك؟

ئایا ئەوه بەكارهێنانێكی باشی كاتەكەت ناییت هەموو هەفتەیه ك شەست خولەك بەسەر ببەیت بۆ دروست كردنی وێنەیه كی پوونی داها تووت؟ زۆرینە ی خەلكی كاتیكی زیاتر بەسەر دەبن بۆ پلانی گەشتیكی دوو هەفتەیی وهك لە بێركردنەوه بۆ داها توو و ژیا نیان بە تاییەتی داها تووی داراییه كە یان.

ئەمە بەلئینیکه: ئەگەر هەول بەهیت بۆ برەودان بە خوی پوونی تایبەت، ئەوا دەرەنجامەکهی زۆر نایاب دەبیت. ئاخۆ ئارەزووەکەت ئەوێه پزگارت بێت لە قەرزیا چێژ لە کاتی زیاتر ببینی، یا ن پەویەندییەکی خۆشەویستی سەرنجراکێش بنیاد بنییت، دەتوانیت هەموو ئەمانە بە دەست بهیئیت و زیاتریش ئەگەر وینەیهکی تەواو پوونت هەبیت لەوێ دەتەوێت چی بە دەست بهیئیت.

ئایا درکت بەو کردووه، که مندالەکان وینەیهکی پوونی تایبەتیا هەیه؟
ئەمە چەند بەلگەیه که:

"دەتوانیت، لە هەمان کاتدا لەگەڵ چوار کچدا خۆشەویستی بکهیت."
- تەمەنی نۆ سالی

"کاتیگ ژووره که م بەو جۆره لی دە که م، که حەزم لێه دایکم وام لی دە کات
بەتەواوی خاوینی بکه مەوه."
- تەمەنی سیازده سالی

"ناتوانیت پارچه یه ک برۆکلی لە پەرداخیکی شوشه ی شیردا بشاریته وه."
- تەمەنی حەوت سالی

مه بهست له ئامانجه کان

ئایا ئامانجدانه ریکی هۆشیاریت؟ ئەگەر وایه زۆر باشه، بهلام تکایه ئه و زانیارییه بخوینه رهوه، که پیت ده لئین، دهرفتهی قازانجکردنت ده بیئت و له گه ل ئه وه شدا وینایه کی فراوانترت ده بیئت له دانانی ئامانجه کان.

ئه گه ر به ئاگاییانه ئامانج دانه نییت، ئه و پلانیکه نووسراوت نابیت بۆ داهاتوو، که وایه به وردی ته رکیزت بخه ره سه ر ئه م زانیارییه، چونکه به شیوه یه کی باوه پیننه کراو ژیانته به ره و پیتش ده بات.

ئایا ئامانج چیه؟ ئەگەر پیناسه ی ئامانج پوون نییه لات، ئه و پره نگه به زووی زانیاری ته واوت ده ست بکه ویت سه باره ت به ئامانج به ره له وه ی ده ست پی بکه یته. له ماوه ی ئه م چه ندین سا له دا زۆر وه لاممان بیستوه و ئه مه ش یه کیکه له باشترین وه لامه کان سه باره ت به وه ی ئامانج چیه.

"ئامانج شوینیکه وتنیکه به رده وامه بۆ شتیکی به هادار، هه تاکوو به ده ست دیت."

سه یری وشه کانی ناو ئه م پرسته یه بکه: (به رده وام) واته پرۆسه یه که، له به ره وه ی ئامانجه کان کاتیان ده ویت، وشه ی (شوینکه وتن) نیشانه ی شوینکه وتن و پراکردنه به دوا ی شتیکی، به دلنیا ییه وه هه ندیک به ره به ست و پینگریته بۆ دروست ده بیئت به درژایی پینگاکه، که ده بیئت زالبیت به سه ریاندان و وشه ی (به هادار) یش واته شایسته ی شوینکه وتنه، چونکه شتیکی گرنه گ و به هاداره و له کۆتاییدا ده سته گوت و ئه نجامیکه نایابته ده بیئت، که هه موو کاته دژاورییه کانت بیر ده باته وه، (هه تاکوو به ده ست دیت) واته هه رشتیک پینوست بیت ئه نجامی به ده یته بۆ ته واوکردنی کاره که. ئه مه هه موو کات ئاسان نییه، به لام گرنه گه ئەگەر به ویت ژیانته پر له ده سته گوتی ناوازه بیت.

دانان و بەدبەھىنە ئامانجەكان يەككە لە باشترین رېڭاكان بۇ ھەلسەنگاندنى بەرھەوپىشچوونى زياتر و دروستکردنى وئەيەكى پرونى تايبەت. ئەو ھە بزانە دەستكەوت لە ھەولدانى بەردەوامدا بە دەست دىت.

ليستىكى ھەلسەنگاندنى دە خالى بۇ ئامانجە لە پيشينهكانت

داڤيد لىتەرمەن، لىستىكى دە خالى دروست کرد بۇ دانانى ئامانجەكان، ئەم لىستە، زانىارىي زۆر بە بەھاي تىدايە و لىستىكى ھەلسەنگاندە بۇ دلتيا بوونە ھە ھەي، شىوازىكى سەرکەوتو بە کار دەھىنيت بۇ دانانى ئامانجەكانت. ئەمانە كۆمەلئىك خالئ، بەلام تۆ دەتوانيت ئەو خالانەيان ھەلېژىريت، كە باشتر لەگەل تۆدا دەگونجىن.

۱. پىويستە گرنگترين ئامانجەكانت ھى خۆت بن.

ئەمە پرونە، ھەلەيەكى باو ھەيە، لەلايەن ھەزاران كەسەو دەكرىت ئەويش ئەو ھەيە، رېڭە دەدەن ئامانجە سەرھەكيبەكانيان لەلايەن كەسانى دىكەو ھە دابنرئىن: پەنگە ئەو كۆمپانىيە بىت، كە كارى بۇ دەكەيت، پيشەسازىيەكەت، سەرۆكەكەت، بانكەكەت، كۆمپانىيە بارمەي خانوبەرەكەت يان ھاپوئى و دراوسىكانت.

لە يەككە لە وۆركشۆپەكانماندا، ئەو ھە فېرى خەلكى دەكەين ئەم پرسىارە لە خۆيان بكن، "ئايە بەراست چىم دەوئىت؟" جارىكيان لە كاتى پيشكەشكردنى بەرنامەكەماندا پياويك ھات بۇ لامان و گوتى من ددانسازم چومە ناو ئەم پيشەيەو، چونكە دايكەم ويستى بىم بە ددانساز، من رقم لەم بوارە بوو،

پۆژیکیان دەمی نەخۆشیکم بریندار کرد و بپری (٤٧٥,٠٠٠) دۆلارم پێدا لە قەرەبوویدا.

ئەمە مەبەستەکیە: کاتیک ریگە دەدەیت کەسانی دیکە، یان کۆمەلگە پیناسەیی سەرکەوتنت بۆ بکەن، ئەوا داهاووی خۆت و پیران دەکەیت، کەوا یە لە ئیستا بەدواوە خۆت ئامانجەکانت هەلبژێرە.

پاگەیاندن یەکیکە لە کاریگەرترین ریگاگان کاریگەری لەسەرت دەبێت، کاتیک دیتە سەر باسی پیراردان.

لە راستیدا، ئەگەر لە شارێکی زۆر گەورەدا بژیت، ئەوا هەموو پۆژیک لانی کەم ١٧٠٠ پەيامی ریکلامیت پێدەگات، بەردەوام ریکلامی بازرگانی تەلەفزیۆنی و پارادیۆیی بوونیان هەیه لەگەڵ پۆژنامە و گۆفارەکانیشدا و بیرکردنەوەمان بە شیوەیەکی بەردەوام و بەئاگاییانە لەلایەن هەموو ئەمانەوه کاریگەری لەسەر دەبێت.

ئایا بەلگەیی زیاترت دەوێت؟ چ شتیک لەسەر بەرگی پێشەوهی زۆرینەیی گۆفارە ناودارەکاندا یە؟ وینەیی کچیک بە گەورەیی، کە وینەییەکی درەوشاوه و شیوازیکی قزداھینانی جوان و بیکەموکورتی هەیه تەنانەت چرچییهکیش لە پووختاریدا بەدی ناکریت، یان وینەیی کورپکی گەنج، کە ماسولکەیی گەورەیی هەیه هەرچەندە بە پراھینانکردن دروست نەبوون، ئایا پەيامەکی چییە؟ ئەگەر وەک ئەم کەسانە دەرئەکەویت، ئەوا سەرکەوتوو نیت.

ئەمەش وا دەکات گەنجەکان تەنھا ئەو کەسانەیان لا پەسەند بێت، کە شیوە و پووختاریکی جوان و کاریگەریان هەیه.

ئیستا پیریار بەدە، بۆ ئەوهی پیناسەیی خۆت بۆ سەرکەوتن بکەیت و چیدیەکی نیگەران نەبیت سەبارەت بەوهی کەسانی دیکە بۆچوون و هەلوێستیان چۆنە. بۆ

ماوهی چەندین سالّ سام و التّن، دامەزێنەری و المارت حەزی لە ئوتۆمبیلێکی فۆردی کۆن دەکرد هەرچەندە یەکیک بوو لە ساماندارەکان لە تەواوی وڵاتدا، کاتێک پرسبیری لێ کرا بۆچی ئوتۆمبیلێکی باشتەر و گرانبەهاتر لێناخوڕیت، کە لەگەڵ ئاست و ناوبانگیدا بگونجیت؟ وەلامی دایەو: "من حەز بە ئوتۆمبیلە کۆنەکەم دەکەم." کەوا یە وینەکە لەبیر بکە و ئەو ئامانجانە بۆ خۆت دابنێ لەگەڵتدا دەگونجین.

بەهەر حالّ ئەگەر دەتەویت ئوتۆمبیلێکی سەرنجراکێش لێ بخوڕیت، لە مالتیکی جواندا ژیان بکەیت یان ژیانیکی خۆشت هەبیت، ئەوا دەست پێ بکە و تەنها لەوە دلتیا بەرەو، ئەو و ئەو شتە یە دەتەویت بە دەستی بهییت.

۲. پێویستە ئامانجەکان و اتابەخش بن.

چارلی جۆنز، باس لە پۆزانی سەرەتای پیشەکەیمان بۆ دەکات بەم شیوەیە: "بیرمە کاتێک هەولم دەدا دەست بە بازرگانیهکەم بکەم، ئەوا چەندین شەوگاری درێژ هەبوون، کە چاکەتەکەم دادەکەند، لولم دەکرد و دەم کرد بە سەرین و لەسەر میزەکەم دەنوستم."

ئامانجەکانی هیندە و اتابەخش بوون، هەرچی پێویست بوایە دەی کرد، بۆ ئەوێ یارمەتیی بازرگانیهکە ی بدات نەشونما بکات. ئەگەر بۆ تۆ بەسەربردنی چەند شەویکی کەمی پێویست بیت لە نوسینگەکەتدا ئەوا ئەنجامی بدە، ئەوێ خۆتەرخانکردنی تەواو و خاسیەتیکی گرنگە، بۆ ئەوێ ببیت بەو کەسێ دەتەویت. لە سەرەتای تەمەنی ۳۰ سالییدا داھاتی زیاتر لە ۱۰۰ ملیۆن دۆلاری

بهدهست هینا، له و کاته دا ۱۰۰ ملیون دۆلار بره پارهیەکی زۆر زۆر بوو، بهلام ئیستاکه باس باسی ترلیونه .

کاتیك ئاماده کاری دهکهیت تا ئامانجهکانی داهاتوت بنوسیت، له خۆت بپرسه، "بهپاست چ شتیك گرنگه بۆم؟" ئایا مه بهست له ئه نجامدانی ئه مه چیه؟ ئایا ئاماده م چ شتیك بهخشم تا بهدهستی بهینم؟ ئه م پرۆسه ی بپرکردنه وهیه پوونیت لا زیاد دهکات.

ته رکیز له سه ر شیوازیکی نوئی ژیا نی خو شی بکه ره وه، که ده توانیت چیژی لی وهر بگریت به خۆته رخانکردنت بۆ کرداری نه گۆر، ئه گه ر ئه مه سوودی نه بوو بۆت، ئه وا بیر له بژارده کان بکه ره وه .

ئه گه ر به رده وام بیت له سه ر ئه نجامدانی هه مان ئه و شتانه ی هه موو کات ئه نجامت دا ون، ئایا شیوازی ژیا نت له ۵ یان ۲۰ سالی داهاتودا چون ده بیت؟ چ وشه یه ک تاریفی وینه ی داراییی داهاتوت ده کات ئه گه ر ه یچ گۆرپانکارییه ک نه کهیت؟ ئه ی ئایا ته ندروستیت، په یوه ندییه کانت، پێژه یی ئه و کاته ی، که کار ناکهیت و خو شی لی ده بینت؟ ئایا هیشتا چیژ له ئازادیی زۆتر ده بینیت، یان هیشتا چه ندین کاتژمیری زۆر کار ده کهیت له هه فته یه کدا؟

خۆت له وشه ی "خۆزگه" به دوور بگره .

جیم پۆن ئه وه ی به دی کرد دوو جوړ ئازار بوونی هه یه له ژیا ندا: ئازاری خۆته رخانکردن (پراهی ناکردن) و ئازاری په شیمانیش . ئازاری خۆته رخانکردن زۆر ناخۆش نییه، به لام ئازاری په شیمانی زۆر ناخۆشه کاتیك ده سته که وتت نا بیت و هه ولنا ده ییت .

ئاتەوى چەند سالى دواتر سەيرى رابردووت بکەيت و بلېيت: "خۆزگە ئەو دەرفەتە بازىرگانىيەم بقۆستايەتەو، خۆزگە پارەم پاشەكەوت دەکرد و بەردەوام وەبەرھىنانم پى دەکرد، کاتى زياترم لەگەل خىزانەكەم بەسەر دەبرد و خۆزگە ئاگادارى تەندروستيم دەبووم..." بىرت بېيت، ھەلبىژاردن لەدەست خۆتدایە، بەتەواوى بەرپرسيت لە ھەر ھەلبىژاردنىك، كە دەيكەيت. كەوايە ژىرانە ھەلبىژاردنەكانت ئەنجام بەدە، ئىستا خۆت تەرخان بکە بۆ دروستکردنى ئامانجەكان، كە گرەنتى سەرکەوتن و ئارامىي ھزريت دەكەن.

۳. پېويستە ئامانجەكانت تايبەت و پېوانەكراو بن.

يەككە لە سەرەكيترين ھۆكارەكان، كە بۆچى خەلكى ئەو شتە بەدەست ناھىنن لە تواناياندايە ئەو ھەريە ھەرگىز بەدروستى پېناسەي ئەو شتە ناكەن، كە دەيانەويت. پرستەي ناروون و خۆزگە ھىچ سووديان ناھىت، بۆ نمونە: ئەگەر كەسك بلىت، "ئامانج ئەو ھەيە لەپووى دارايىيەو ھەبىم بە كەسكى سەربەخۆ." ئايا بەراست ئەو ھەياتى چىيە؟

لاي ھەندىك سەربەخويى دارايى واتە ھەبوونى ۵۰ مليون دۆلار. لاي ھەندىكى دىكە، واتە بەدەستھىنانى ۱۰۰ ھەزار دۆلار لە سالىكدە، لاي ھەندىكى دىكەش، واتە ھىچ برە پارەيەك قەرزدار نەبىت، ئايا لاي تو واتى چىيە؟ ئايا ژمارەكە لاي تو چەندە؟ ئەگەر ئامانجىكى گرنگە لات، ئىستا كاتى بۆ تەرخان بکە. پېناسەي دلخۆشى پېويستى بە ھەمان لىكۆلینەو ھەيە و تەنھا لە "ويستنى كاتى زياتر لەگەل خىزانەكەم،" كورتى مەكەرەو. چەند كاتى پېويستە، كەي،

چەند جار، چى دەكەيت لە و کاتەدا، وە لەگەڵ کى بەسەرى دەبەيت؟ ئەم
 رەستەيه، يارمەتیت دەدات زیاتر پوون بێت لات: "زیاتر ورد و دەقیق بە."
 لى:

یەكێك لە بەشداربووکان لە بەرنامەى رَاهینانى هیزی تهرکیزکردندا،
 ئامانجەكەى نیشان داین، كە هەبوونی تەندروستییەكى باشتر بوو بە
 رَاهینانکردن، هەستى بە هیواشی دەکرد لە كارەكانیدا و وزەى زیاترى دەویست.
 "دەست بە رَاهینان کردن بکە!" پیناسەیهكى لاوازی ئەم ئامانجەيه، زۆر
 گشتگیرە، هیچ رینگایەك نییە بۆ پێوانەکردنى، لەبەرئەوه گۆتمان زیاتر وردى
 بکەرەوه.

لە وەلامدا گوتى: "لە ئیستا بەدواوه دەمەوێت پۆژانە ۳۰ خولەك رَاهینان
 بکەم و لە هەفتەیهكیشدا چوار جار."

ئایا دەزانیت دواتر چیمان پێگوت؟ گۆتمان: "زیاتر ورد و دەقیق بە!" بە
 دووبارەکردنەوهى ئەم پرسیارە چەند جارێك، ئامانجى تەندروستییەكەى بەم
 جۆرە پیناسە کردەوه: رَاهینانکردن بۆ ماوهى ۳۰ خولەك لە پۆژیکدا، چوار جار
 لە هەفتەیهكدا، پۆژانى دووشەممە، چوارشەممە، هەینی و شەممە، لە کاتژمێر
 ۷-۳۰: ۷ خولەكى بەیانی وە پۆتینهكە پیکهاتبوو لە ۱۰ خولەك دەست و
 قاپراکێشان و ۲۰ خولەكیش رَاهینانکردن لەسەر پاسکیل.

چ جیاوازییهك! ئیستا بەئاسانى هەست بە پێشکەوتنەكەى دەكەین. چیتەر
 خۆى بەرپرسە لە ئەنجامەکان.

ئەمە مەبەستەكەیه: کاتیك ئامانجێك دادەنێیت، ئەوا خۆت بەرەنگارى
 وشەکان ببەرەوه، "وردتر و تايبەتتری بکەرەوه." بەردەوام ئەمە دووبارە
 بکەرەوه هەتا ئامانجەكەت تەواو پوون و پێوانەکراو دەبێت. بە ئەنجامدانى ئەمە

بە شىۋەيەكى باۋەپپىنەكراۋ دەرفەتى بە دەستەپپىنە ئامانجە خوازراۋەكەت
زىاد دەكەيت، كە دەتەۋىت.

بىرت بىت، پەيامىك، كە پپوانە نەكرىت، تەنھا بىر كىردنەۋەي
خوزگە خواستەنە .

۴. پپويستە ئامانجەكەت گونجىنە ر بىت .

ئايا ئەمە بۆچى گىرنگە ؟ چەند ھۆكارىك ھەن:

يەكەم، ناتەۋىت سىستەمىك دابمە زىننىت، كە جىگىر بىت و وا ھەست بكەيت
ناتوانىت بە ھۆيەۋە كارى دىكە ئەنجام بدەيت بۆ نمونە: ئەگەر بەرنامەيەكى
راھىيان دروست بكەيت بۆ ھەبوونى تەندروستىيەكى باشتر، پەنگە بتەۋىت
جىاۋازى لە كاتەكەت و جۆرى راھىيانەكەشدا بكەيت لە ماۋەي ھەفتەكەدا، بۆ
ئەۋەي لات بىزار نەبىت .

راھىنەرىكى بە ئەزمونى بوارى لە شجوانى دەتوانىت يارمەتت بىدات و
بەرنامەكەت بۆ بگۆرپىت، چىژى لى ۋەر بگىرەت و چەندىن يارىي جۆراۋجۆرىشى
تىادا بىت و گرەنتى ئەۋ ئامانجانەت پى دەدات، كە دەتەۋىت بە دەستىان
بەپنىت .

دوۋەم، پلاننىكى گونجىنە ر، ئازادىت پىدەدات كۆرسەكە بگۆرپىت ئەگەر
دەرفەتى نايابت بۆ پپىش بىت، ئەگەر شوپنى نەكەۋىت، ئەۋا كە سىكى ئاسايى
نەت . بۆ ئاگادارىت ئەمە واتاى ئەۋە نادات شوپن ھەموو بىرۆكەيەك بكەۋىت، كە
لە دەرگات دەدات .

به ئینده ره کان به وه ناسراون به زوویی بیروخه یالیان پهرش و بلاو ده بیئت و تهرکیزیان له دهست ددهن. تهرکیز مه خه ره سه ره هموو بیروکه کان، به لگوو ته نها تهرکیز له سه ره یه ک دانه یان دووانیان بکه ره وه، که ده توانن دلخوش و ساماندارت بکه ن.

۵. پیویسته ئامانجه کانت به ره نگاریکه ر و دلخوشکه ر بن.

کاتیك ئامانجیک به ره نگاریکه ر و دلخوشکه ر بیئت، ئه وا سوودیکت دهست ده که ویئت، که ریگه نادات بجیته ژیانیکی بیزارییه وه، بو ئه نجامدانی ئه مه ده بیئت خۆت ناچار بکه یه له ناوچه ی پالدانه وهت بییته دهره وه.

ره نگه که میك ترسینه ر بیئت، له بهر ئه وه ی هه رگیز دلنیانیت، ئایا سه رکه وتوو ده بیئت. ئه مه ش هۆکاریکی باشه وا له خۆت بکه یه ئه نجامی بده یه، هه میشه زیاتر فیئر ده بیئت سه بهاره ت به ژیان و تواناکه ت بو سه رکه وتن له کاتیكدانا ئارامییت و کاتیك هه یج ترسیکت نییه گه وره ترین ده سته که وتت ده بیئت.

جۆن گو دارد، گه ریده یه که بوو، پیی ده وترا (ئیندیان جۆنزی راسته قینه) نمونه یه کی سه رنجراکیشه بو ئه م چه مکه، له ته مه نی ۱۵ سالیدا لیستیکی ۱۲۷ ئامانجی به ره نگاریکه ری دانا، که ده یویست به ده ستیان به یئیت.

ئه مانه ش کۆمه لیکن له ئامانجه کانین: گه ران و سه ردانیکردنی هه شت پوواری گه وره له جیهاندا له ناویشیاندا: نیل، ئه مازۆن، کۆنگۆ و سه رکه وتن به سه ر ۱۶ له به رترین چیاکان له جیهاندا له ناویشیاندا چیا ی ئیفریست، کینیا و ماته رهۆن، فیبروونی لیخۆرینی فوۆکه، به ده وری گو ی زه ویدا بگه ریئت (چوار جار ئه مه ی کرد) سه ردانیکردنی جه مسه ره کانی باشوور و باکوور، خویندنه وه ی ته واوی ئینجیل، فیبروونی ژه نینی فلوت و که مانچه .

کاتیك ته مەنی گەشتە ۵۰ سالی بە سەرکە وتوانە زیاتر لە ۱۰۰ دانە لە ئامانجەکانی بە دەست هینا.

کاتیك پرسیاری هۆکاری سەرکەوتنی لی کرا، لە وهلامدا گوتی: "دوو هۆکار هەیه بۆ سەرکەوتنم: بیزاربووم لە وهی، که خەلکانی دیکە پیم بلین چی بکه و چی مەکه و نەشمدە ویست بگەمە ته مەنی ۵۰ سالی و هیچ شتیکم بە دەست نەهینابیت."

بە شیوهیهکی گەوره بیر بکه ره وه، کۆمه له ئامانجیک دابنی، که دلخوشت بکن و نه هیلن له شه واندا له سەر جیگه ی نوستنه که ت خهوت لی بکه وی ت. ژیان زۆر شتی ههیه، که پیت ببه خشی ت.

۶. پپووسته ئامانجه کانت له گه ل به ها کانتدا یه کانگیر و گونجاو بن.

کاتیك ئامانجه کانت له گه ل به ها سه ره کییه کانتدا ده گونجینیت، نه وا پریگاچاره کان داده نرین، که به رده وام بن. ئایا به ها سه ره کییه کانت چین؟ هه رشتیکن، که زۆر هه ستت جدیدییه ده رباره یان.

ئه مانه چه ند باوه پریکی بنچینه یین، که زۆر به باشی په ره یان پی دراوه و ماوه ی چه ندین ساله که سایه تیتیان بنیاد ناوه: ده سپاکی (پاستگویی) و ره وشتت. کاتیك شتیك ده کهیت، که پچه وانه ی ئه م به هایانه یه، نه وا ژیرییه که ت، یان بویرییه که ت وه ک وه بیر هینه ره وه یه ک کار ده کەن و پیت ده لین ئه مه کاره دروسته که نییه.

وا دابنی، پاره یه کی زۆرت به قهرز وه رگرتوو وه فشاریکی زۆریش ت له سه ره تائه وه ی، که قهرزه که بده یته وه، له راستیدا، بارودوخه که ت سه خته و پۆژیک

هاورپیهکت بیت ده لیت: " پیگایه کم دۆزیوو ته وه تا به ئاسانی هه ندیک پاره پهیدا بکهین، ئه وهی پئویسته له سه زمان ته نها برینی بانکیکه، سبهینی زۆرتین پاره ی مانگانه له بانک داده نریت و پلانیک ی ئاسان و زۆر باشم هه یه، که ده توانین له ماوه ی ۲۰ خوله کدا ئه نجامی بدهین."

له ئیستادا له دۆخیک ی سهخت و دژواریت، له لایه کی دیکه وه ئاره زوو هکت بۆ که مکردنه وه ی نیگه رانییه داراییه کانت زۆر به هیزه و ده سته وتنی ئه و بره پاره یه ششتیک ی زۆر باش ده بیت بۆت.

ئه گه ر به های راستگوییته به هیزتر بیت له ئاره زوو هکت بۆ پاره، ئه وا ئه نجامی نادهیت، چونکه ده زانیت ئه وه کاره دروسته که نییه، که ده بیت ئه نجامی بدهیت بۆ ده سته وتنی بره پاره یه کی زۆر. ئه گه ر هاو پیکه ت پازی کردیت ئه و کاره ی له گه ل بکهیت، ئه وا دواتر له ناخوه هه ست به تاوانی ویزدان و نیگه رانی ده کهیت، ئه وه ش هۆکاری راستگوییته و کاردانه وه ت بۆی ده بیت و ههستی نائاسوودهیی ویزدان و تاوانکردن بۆ هه میشه داگیرت ده کات.

کاتی که به ها سه ره کیه کانت ده خه یته ژیر پکیفی خۆته وه و وه ک ئامانجی ئه ریینی و دلخۆشکه ر و مه به سته دار به کاریان ده هیئیت، ئه وا بریاردان بۆت ده بیته شتیکی ئاسان، هه یچ کیشه یه کیش له ناخدا روونادات، که بنگیریته دواوه. ئه مه ش ده بیته هۆی زیادکردنی زه کهت و له ئاکامیشدا ده بیته هۆکاری که تائه وه ی ئاستیک ی زۆر به رز پێشکه ش بکهیت.

۷. پئویسته ئامانجه کانت به باشی پیکه وه به ستر او و هاوسهنگ بن.

ئه گه ر بریار بیت دووباره له سه ره تاوه ده ست به ژیان بکه یته وه، ئایا چ شتی که به جیاوازی ئه نجام ده دهیت؟ کاتی که که سانیک له ته مه نی هه شتا سالیدا

ئەم پىرسىيارەيان لى دەكرىت، ئەوا ھەرگىز لە ۋەلامدا نالېن، " كاتى زىاتر لە نوسىنگە كەمدا بەسەر دەبەم. " يان " بەشدارى لە كۆبوونە ۋەى زىاترى لىژنە كاندا دەكەم. " نەخېر، لەبرى ھەموو ئەمانە دەلېن، " گەشتى زىاتر دەكەين، كاتى زىاتر لەگەل خىزانە كانمان بەسەر دەبەين و كات لەگەل ھاورپىكانمان بەسەر دەبەين بۆ خۆشيبىنين و راپواردنى خۆمان. " ھەر بۆيە كاتىك ئامانجەكانت دادەنېيت، ئەوا دلنبا بەرە ۋە ۋە بوارانەى تىادايە، كە كاتى زىاترت پى دەدەن بۆ ئارامبوونە ۋە و چىژوەرگرتن لە شتە خۆشەكانى ژيان. كارکردنى زۆر لە ھەموو پۆژىكدا و لە تەواوى ھەفتەدا پىگايەكى دلنبا كەرە ۋەى بۆ نەھىشتنى وزە و تەندروستىيەكى خراپ.

ژيان زۆر كورته و شتە باشەكان لە دەست خۆت مەدە.

۸. پىۋىستە ئامانجەكانت راستەقىنە بن.

ئەمە پىچەوانەى ئەو وتەى پىشوو ترە كە گوتمان بە شىۋەيەكى گەورە بىر بكەرە ۋە، ھەرچەندە پىۋانەى راستى دلنبا تە كاتە ۋە لە بە دەستھېنانى ئەنجامى باشتر، بەلام زۆر كەس ناراستن سەبارەت بە ئامانجەكانيان لە ديارىكردى بىرى ئەو كاتەى، كە دەيخايە نىت بۆ بە دىھېنانيان. ئەم پستە گرنگەت بىر بىت، كە دەلېت:

ھىچ شتېك بە ناۋى ئامانجە ناراستەقىنەكان بوونى نىيە،
بەلكو تەنھا شىۋازى كاتى ناراستەقىنەن.

ئەگەر لە ماوەی سالیکیدا ۳۰ ھەزار دۆلار پەیدا بکەیت و ئامانجەکت ئەو ھەبیت لە ماوەی ۳ مانگدا ببیت بە ملیۆنێر، ئەوا شتیکی بەتەواوی دوورە لە راستییەو و شیاوی باوەرپیکردن نییە.

کاتیکی دیتە سەر باسی چالاکیی بازرگانیی نوی، ریسایەکی باش ئەو یە ئەو کاتە دوو ھیندە لی بکەیت، کە بێت وایە سەرەتای دەستیکردن پێویستییەتی. کۆمەلە شتیکی ھەن لە پرۆسەکەدا ھیواشت دەکەنەو ھەک: ئاستەنگە داراییەکان، بەرپەستە یاساییەکان، پرۆسە و ریساکانی ھوکومەت، کە پێویست نین و دواي دەخەن.

ھەندیک کات خەلکی ئامانجی خەیاڵاویی دادەنێن، وەکوو: ئەگەر درێژی بالات چوار پی بێت، ئەوا بېگومان ھەرگیز ناگونجیت بۆت، کە یاریی باسکە بکەیت. مەبەستمانە ئەو یە، کە دەلیین گەرە بێر بکەرەو و وینە یەکی دلخۆشکەری داھاتوو بکێشە، تەنھا لەو دەلیابەرەو، پلانەکت باوەرپیکراو و دەکریت بەدی بێت و کاتی پێویستیشی پی بدە بۆ بەدیھێنایی.

۹. پێویستە ئامانجەکان تەیدان (بەخشین) لەخۆ بگرن.

ئەمە رستە یەکی گرنگی ئینجیلە دەلیت: "چی بچینیت، ئەو دەدووریتەو." ئەمە راستییەکی سەرەکییە، ئەگەر شتیکی باش بێخشی، ئەوا شتی باشت پی دەدریت و پاداشتەکان تەگرنن. ریککەوتنیکی باش، ئایا وانییە؟ بەداخەو، کە سانیکێ زۆر، کە ھەولێ سەرکەوتن دەدەن وەک پارە و شت پێناسە ی دەکەن و دەرفەتە کە لە دەست دەدەن، ھێچ کات و دەرفەتیک لە ژیا نیا نندا نییە تا شتیکی بەسوود بە کۆمەلگا بێخشن. واتە کە سانیکێ وەرگرن و بەخشەر نین.

ئەگەر ھەمىشە لە ۋەرگرتن بەردەوام بىت، ئەوا بەدلىيايىھە ۋە لە داھاتو دا زۆر شت لە دەست دەدەيت.

بەخشىن، زۆر شىۋەى ھەيە بۆ نمونە: دەتوانىت كاتەكەت بىەخشىت، پىسپۆرىيەكەت بىەخشىت ۋە بەدلىيايىھە دەتوانىت لەپرووى دارايىشە ۋە بىەخشىت. كەوايە بىكە بە بەشىك لە ئامانجەكانت، بەبى ھىچ مەرج ۋە چاۋەپروانىيەك ئەنجامى بدە ۋە چاۋەپروانى پاداشتى خىرا مەكە. دلىيا بە پۆژىك دىت، بە شىۋازىكى چاۋەپرواننەكراۋ پاداشتەكان ۋەردەگرىتە ۋە.

۱۰. پىۋىستە ئامانجەكانت پالپشتى بكرىن.

ئەمە كۆتا بەشى لىستى ھەلسەنگاندنى ئامانجەكانتە ۋە شايستەى مشتومرلەسەركردنە. سى بۆچوون ھەيە دەربارەى، ھەندىك كەس ئامادەن بەتەۋاۋى جىھان بلىن، دەيانەۋىت چى بكن ۋە پىيان وايە ئەمەش واپان لىدەكات زىاتر ھەست بە بەرپىسارىيىتى بكن بۆ كارەكانيان. زۆر سەختە كۆل بدەيت ۋە زان بەنىت لە كاتىكدا جىھان سەيرت دەكات ۋە چاۋەپروانن تا ببىنن ئايا ئەۋشە دەكەيت، كە ۋوتوتە ئەنجامى دەدەم. ئەمەش دەبىتە ھۆى ئەۋەى فشارىكى زۆرت لەسەر دروست بىت كاتىك ئەم ستراتىژىيە ھەل دەبىزىرەيت. كۆمەلە كەسىكى دىارىكراۋ سەركەۋوتو دەبن تىايدا.

د. رۆبېرت شۆلەر، نمونەيەكى باشە، كە بەتەۋاۋى جىھانى گوت، "دەيەۋىت پەرسىتگايەكى جوان بنىاد بنىت لە شارى گاردن گرەۋف، لە ۋىلايەتى كاليفورنىا." لەۋ كاتەدا پپۆژەكە زىاتر لە ۲۰ مىليۇن دۆلارى پىۋىست بوو، زۆرىك لەۋانەى چاۋدىرپىيان دەكرد بە بىرۆكەكەى پىدەكەنەن ۋە پىيان ۋابوو ھەرگىز

ناتوانیت سهرکه وتوو بیت. ئه وه بوو بهرده وام بوو وه توانی سهرکه وتوو بیت، هیچ بره پاره یه کیش قهرزار نه بوو بوی وه تیچوو که ی که متر بوو له ۳۰ ملیون دۆلار.

یه کیک له وته کانی ئه وه بوو، گوتی: "کاتیك خهونی گهرهت ههیه، ئه واهه رنجی ئه و که سانه راده کیشیت، که خهونی گهره یان ههیه." ئه وه بوو توانی بیكات له راستیدا چه ند که سیک هه ریه که یان زیاتر له ملیونیکیان پی به خشی بو سهرکه وتن و ته واکردنی پرۆژه که ی.

ئه مهش بوچوونی دوومه، ئامانجه کانی خۆت دابنی و با به ته نها خۆت بیانزانیته وه بهرده وام به له کارکردن له سهریان. (کردار شه رته!) که سانیکێ ژور سه رسام ده که یته به دهره نجامی کرداره کانت.

بوچوونی سییه م، که ژیرانه ترین ستراتیژییه ده لیت، به وریایی و به ئاگیانه چه ند که سیک دیاری بکه و ئامانجه کانی خۆت یان لا باس بکه، که متمانه یان پی ده که یته.

ئه م که سانه پالپشت و هانده رته دهن کاتیك تووشی دژواری و ناخۆشی ده بیت، ئه گهر پلانی گهرهت ههیه، ئه واپیویستت به یارمه تیدانی ئه م که سانه ده بیت، له بهر ئه وه ی به دلنیا ییه وه به درژایی ریگا که تووشی چه ندین به ریه ست و ناخۆشی ده بیتته وه.

پلانه نایابه کهت (ماسته رپلانه کهت)

ئیستا کاتی ئه وه یه به پلانه نایابه که ی خۆت ده ست پی بکه یته، له راستیدا، دروستکردنی داها توویه کی باشترو پوونیه تائه وه ی له گه لی بهرده وام بیت. ئه مه وینه گهره که ته.

شەش هەنگاوى گەورە هەن، پېشنيارت بۇ دەكەين سەرەتا بيانخوئىنئىتە وە و دواتر كات تەرخان بکە بۇ جىبە جىكردنئان.

۱. پېداچوونە وە بە لىستى هەلسەنگاندنى باشتىن ئامانجەكانتدا بکە.

كانتېك دەتە وئىت ئامانجە راستەقېنەكانت بنووسى، ئەم لىستە بەكاربەئىنە وەك سەرچاوەيەك، يارمەتت دەدەن، كە وئىنەيەكى تەواو پروونت لا دروست بئىت.

۲. پېيار بەدە لە وەى دەتە وئىت چى بەدەست بەئىنئىت و بۆچى دەتە وئىت بەدەستى بەئىنئىت.

بۇ ئە وەى زياتر هاندرئىت، ئەوا لىستېك دروست بکە لە و شتانهى، كە دەتە وئىت لە ۵ سالى داها تودا بەدەستيان بەئىنئىت، چىژى لى ببىنە، مئىشكت بکەرە وە و ئامادەى هەموو ئەگەرەكان بە، هىچ جورە سنوورېك بۇ بىركردنە وەكانت دامەنى و هەتا ئەتوانى وردى بکەرە وە و لىستەكەشت كەسى بکەرە وە بە دەستپېكردنى هەموو پستەيەك بە جىناوى كەسى (من)، بۇ نمونە: من هەموو سالىك مۆلەتېكى شەش هەفتەيى وەر دەگرم، يان من هەموو سالىك لە ۱۰٪ ي داها تەكەم پاشەكەوت دەكەم، يان لە وەبەرھىناندا خەرجى دەكەم.

ئەمانەش چەند پرسیارىكى گرنگن، كە يارمەتت دەدەن بۇ تهرکيزکردن:

- چىم دە وئىت؟
- ئايا دەمە وئىت چىم هەبئىت؟
- ئايا دەمە وئىت بە كوى بگەم؟
- ئايا چ شتېكم هەيە تا ببىە خشم؟
- ئايا دەمە وئىت لە داها تودا بىم بە چى؟

- ئایا ده‌مه‌وئیت چی فی‌ریم؟
- ئایا ده‌مه‌وئیت کاته‌کانم له‌گه‌ل کی به‌سه‌ربه‌م؟
- ئایا ده‌مه‌وئیت چه‌ندیك به‌ده‌ست بهی‌نم، یان وه‌به‌ریه‌نم؟
- ئایا ده‌مه‌وئیت چه‌ندیك کات ته‌رخان بکه‌م بۆ خوۆشی و پابواردن؟
- چی بکه‌م بۆ هه‌بوونی ته‌ندروستییه‌کی زۆر باش؟

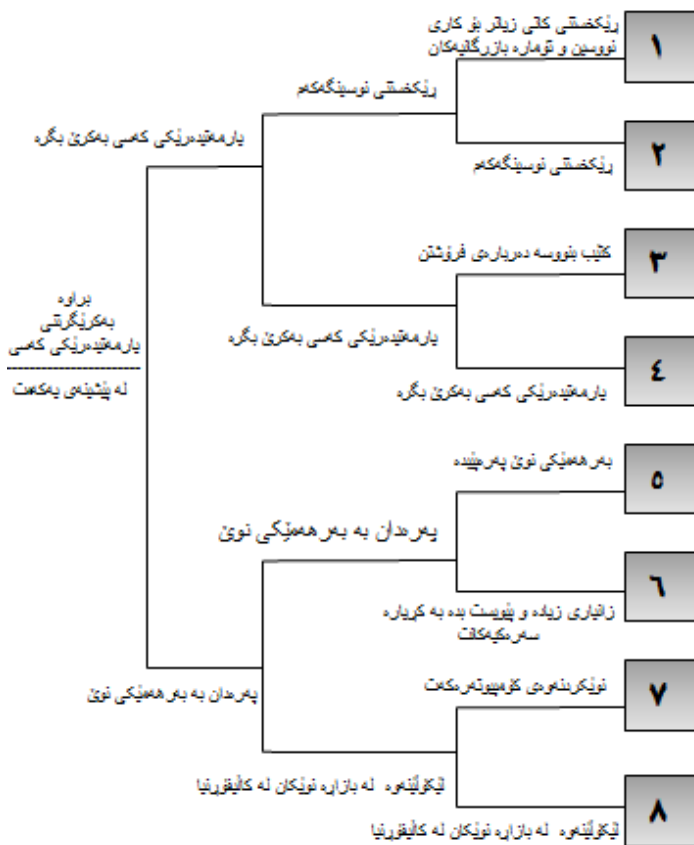
ریزه‌ندیکردنی لیسته‌که‌ت به‌پێی گرنگیان

ئێستا خه‌یال و بیرکردنه‌وه‌ت فراوانتر کرد، ئه‌وا هه‌نگاوی دواترت له‌پێشینه‌کردنیانه، سه‌یری هه‌ریه‌ك له ئامانجه‌کانت بکه و بپیار له‌ رێژه‌ی کاته‌ راسته‌قینه‌که‌ت بده بۆ به‌ده‌سته‌هینانیان و له‌ ته‌نیشته‌ هه‌ر ئامانجیکدا ژماره‌یه‌ك بنوسه: یه‌ك، سی یان پینج سال.

کیف‌ن مکارسی، باس له‌ ته‌کنیکیکي نایاب ده‌کات که یارمه‌تیت ده‌دات به‌پێی گرنگیان ئامانجه‌کانت ریز بکه‌یت، پێیده‌وتریت: "تیرۆشکی خسته‌ی خولی وه‌رزشی." ئه‌مه‌ شیوازیکه بۆ هه‌موو خوله وه‌رزشییه‌کان به‌کارده‌هینریت.

تیرپشکه سه ره کییه که

۳. وینەى دلخۆشكەر دروست بگە.

بۇ بەرھەوپیشبردنى تەركيزت لەسەر شىۋازى نوپى ئەو ژيانەى، كە دەتەوئىت چەند وینەىيەكى دلخۆشكەرى گرنگترین ئامانجەكانت دروست بگە. ئەمە پروسەيەكى دلخۆشكەرە و تەواوى ئەندامانى خىزانەكەت دەتوانن بەشدار بن.

ئىنتەرنىت سەرچاۋەيەكى زۆر باش و بەسوودە بۇ دۆزىنەوھى وینەكان، بۇ نمونە وېبسايتى (gettyimages.com) ھەزاران وینەى تىادا دەدۆزىتەوھە، لە گوگل بگەرى بۇ ئەو وینانەى، كە دەتەوئىت بۇ نمونە، گەشتىكى يەك مانگى بۇ ولاتانى ئوستوراليا و نيوزيلاند يەككە لە ئامانجە پيويستەكانت، ھەندىك وینەى جوان بدۆزەرەوھە، كە دەتەوئىت بيانبنىت و ئەو چالاككيانەش ھەزت بە ئەنجامدانان ھەيە.

دەتوانىت لە لاپتوپەكەتدا پاۋەرپوئىنتىك دروست بگەيت، يان لە مۇبايلە ئايفۇنەكەتدا بەرنامەى نووسىنى تېبىنىيەكان بەكاربھىنىت، چەندىن پۇلئىنبەندى ئامانجە جۇربەجۇرەكان بەكاربھىنىت، كە گرنگترین بە لاتەوھە وەك چوارچىۋەكەت (فرەيم)كەت، دەتوانىت وتەى ئەرئىنىشى بۇ زياد بگەيت بۇ جەختكردنەوھى زياتر بۇ وینەكانت، وەكوو: چىژ لە پشووئەكى يەك مانگى وەردەگرم لەگەل خىزانەكەمدا لە ولاتانى ئوستوراليا و نيوزيلاند.

رىكەوتەكەى تىادا بنووسىت، كە دەتەوئىت تىايدا برؤيت، بەردەوام سەيرى وینەكانت بگە تا چالاك بن لە نەستى نيوھەۋشىارتدا و باۋەرپ و ابىت، كە ئامانجەكانت بەدى دىن.

۴. باشترین بیرۆکه کانت تۆمار بکه .

فایلئیکی تایبەت دروست بکه له لاپتۆپه که تدا، یان مۆبایلە هۆشمە نده که تدا، که تیایدا باشترین بیرۆکه کان و بۆچوونه کانت تۆمار بکه ییت .

ریچارد برانسن، دامەزینەری گرووپی کۆمپانیاکانی فئیرجن، دەفته ریکی بچووکی تیبنی بە کار دەهینیت بۆ نووسین و تۆمارکردنی بیرۆکه کانی . ئەمە پێگە یه کی کاریگەرە بۆ فراوانکردن و زیادکردنی هۆشیاری و بە ئاگاییت، ئایا تا ئیستا پروویداوه له نیوه شه ودا بیرۆکه ی نایاب و مەزنت بۆ بییت؟ دەستبە جی له و کاته دا له سەر جیگە ی نوستنه که ت هە ئسیت و بە خیرایی بیری لی بکه یته وه (زۆر کات چه ند چرکه یه کی که مت هه یه بۆ تۆمارکردنی بیرۆکه که ت به ر له وه ی له ده ستیان بده ییت)، یان له و کاته دا جه ستە ت پیت دە لییت: " بگه پیره وه و دیسان بخواه ئیستا کاتژمیر ۳ ی به یانییه !" له راستیدا، په نگه بگه پیتته وه و دیسان بخواه یته وه، چه ند کاتژمیریک دواتر کاتیك به خه به ر دیته وه و ده بینیت به ته واوی بیرۆکه که ت بیرچووته وه .

بیرۆکه ی نایاب به بی کردار،

وهك ئەوه یه پۆجیر فیدریڕ به بی راکیت یاریی تینس بکات.

له بهر ئەم هۆکاره یه تۆمارکردنی بیرۆکه کانت زۆر به بایه خه، به تۆمارکردنی باشترین بیرۆکه کانت، هەرگیز پێویست ناکات پشت به یادگەت ببه ستیت . ده توانیت هەرکاتیك بته وییت پیداجوونه وه یان بۆ بکه ییت، ئەم پێگایه بۆ بیرۆکه بازرگانیه کان، زانیاریی فرۆشتن، کارامه ییی پیشکه شکردنی سیمینار، پرۆژه ی

په‌یداکردنی پاره، یان ئه‌و چیرۆکانه‌ی یارمه‌تییت ده‌ده‌ن له‌ باشتر پوونکردنه‌وه‌ی شتی‌کدا به‌کار به‌ینه‌.

با‌هه‌میشه‌ و‌هه‌موو‌کات چاو‌ و‌گویت‌ کراوه‌بن‌ و‌گوئ‌ بۆ‌ ژیرییه‌که‌ت‌ رابگره‌. بۆ‌ نمونه‌: هه‌ر‌ ئیستا‌ کۆتاییت‌ هیناوه‌ به‌ پیشکه‌شکردنی‌ سیمیناریک‌ سه‌باره‌ت‌ به‌ کاری‌ فرۆشی‌ نایاب‌، هه‌موو‌ شتی‌ک‌ به‌باشی‌ و‌کتومت‌ به‌و‌ جووره‌ ته‌واو‌ بوو‌، که‌ پلانی‌ بۆ‌ دانرابوو‌.

باشترین‌ بیرۆکه‌کان‌ت‌ تۆمار‌ بکه‌، ئایا‌ چیت‌ گوت‌، که‌ وا‌ به‌باشی‌ و‌ سه‌رکه‌وتوویی‌ کۆتاییت‌ پئ‌ هینا‌؟ ره‌نگه‌ پرسیاریکی‌ تاییه‌ت‌ کرد‌ بی‌ت‌، بوویته‌ هۆی‌ زیادکردنی‌ برپاری‌ کپین‌، یان‌ پوونکردنه‌وه‌یه‌کی‌ باشترت‌ دابی‌ت‌ له‌ سووده‌کان‌ و‌ خزمه‌تگوزارییه‌کان‌، سیمیناره‌که‌ت‌ لی‌ بده‌ره‌وه‌ له‌ هزرتدا‌ و‌ بزانه‌ چی‌ وایکرد‌ هینده‌ سه‌رکه‌وتوو‌ بی‌ت‌.

شتیکی‌ زۆر‌ باشه‌ ئه‌گه‌ر‌ به‌شپۆه‌ی‌ نووسین‌، فیدیۆیی‌، یان‌ ده‌نگی‌ تۆماری‌ بکه‌یت‌، که‌ سی‌ک‌ بانگ‌ بکه‌، که‌ به‌پاستی‌ ریزی‌ هه‌یه‌ لات‌ تا‌ پید‌اچوونه‌وه‌ی‌ بۆ‌ بکات‌ و‌ دواتر‌ بیر‌ بکه‌نه‌وه‌ له‌وه‌ی‌ چۆن‌ باشتری‌ بکه‌ن‌ و‌ به‌رده‌وام‌ بی‌ت‌ له‌ کارکردن‌.

ئه‌ستیره‌ی‌ بواری‌ فیلم‌، رۆبن‌ ویلیامز‌، لانی‌ که‌م‌ ۳۰‌ جار‌ به‌شداری‌ ده‌کات‌ له‌ نواندنی‌ پیش‌ تۆمارکردن‌ و‌ وینه‌گرتنی‌ فیلمه‌کانیدا‌ هه‌تا‌کوو‌ خۆی‌ و‌ ده‌ره‌ینه‌ره‌که‌ ته‌واو‌ قایلن‌ ده‌بن‌ به‌ نواندنه‌که‌ی‌. ئایا‌ تا‌ ئیستا‌ بووه‌، که‌ سیمیناره‌که‌ت‌ به‌خرایی‌ پیشکه‌ش‌ کرد‌ بی‌ت‌؟ ئه‌وه‌ش‌ ده‌رفه‌تیکی‌ باشه‌ بۆ‌ تۆمارکردنی‌ بیرۆکه‌کان‌ت‌ له‌وه‌ی‌، که‌ هۆکاری‌ چی‌ بوو‌ سه‌رکه‌وتوو‌ نه‌بوویت‌ له‌ پیشکه‌شکردنیدا‌.

رەنگە چەند شتېك ديارى بکەيت و دواتر بلېت، " ھەرگىز ئەمە مەلپىرەوہ. " له ھەردوو نمونەكەدا، بە نووسىنى بىرۆكەكانت له كاتىكدا نوپن له مېشكتدا ئەوا پالپشت و بەلگەيە بۆ ئەو شتەى بووہ ھۆى سەرکەوتنت وە چيش بووہ ھۆى سەرنەكەوتنت له پېشكەشكردنەكەتدا وە له ئەنجامدا پوونىيەكى سەرنجراكېشت پى دەدات.

ئەمەش پېشنىيارىكى بەنرخە بۆ زيادکردنى ھۆشيارىت، يەكەم شت له بەياناندا بۆماوہى ۵ خولەك ھەستەكانت تۆمار بکە، كۆمەلېك وشە بۆ تارىفکردنى ھەستەكانت وەك: نىگەران، خەمبار، دلخۆش، پەژارە، خۆشحال، بېزار و تورە، بەپەرۆش و پېرۆزە.

لەسەر شىوازى ئەرىنى بىنوسە وەك ئەوہى گفتوگو لەگەل خۆتدا بکەيت و جىناوى كەسى (من) بەكاربھېنە لەسەرەتاي ھەموو پستەكانتدا بۆ نمونە: من ئەمپۆ ھەست بە نىگەرانى دەكەم بە ھۆى ئەوہى كچەكەم يەكەمجارىەتى شۆفىرى بكات. يان من ھەست بە خۆشى دەكەم، لەبەر ئەوہى ئەمپۆ دەست بە كارە نوپىيەكەم دەكەم.

كاتىك بەردەوام لە پەيوەندىدايت لەگەل ھەستەكانتدا، ئەوا زياتر دەبەستىتەوہ بە بارودۆخەكانى ژيانى پۆژانەتەوہ و زياتریش ئاگادارى ئەوہ دەبىت، كە چى لە ژيانندا دەگوزەرىت.

۵. خەيال بکە، بەقولى بىرى لى بکەرەوہ و پىداچوونەوہى بۆ بکە.

زۆرجار ھىزى خەيالکردن لە ھەرزشەكاندا دەبىنرىت. ھەرزشكارە ئۆلۆمپىيەكان بەر لەوہى دەست بکەن بە پالەوانىتییەكەيان، لەپووى ھزىيەوہ

چه ند جارېك خه يال و وینای پرووداوه که ده که نه وه و به ته و او ی تهرکیز له سه ر نه نجامی نه ریڼی ده که نه وه .

وهرزشه وانی که نه دی مارک توکسبوری، وهرگری مه دالیای ئالتون، له یارییه کانی ئؤلومپیکي ۱۹۹۲ دا له بارسیلونا، ئیسپانیا پالنه وانیتی پشته مه لیتی ۲۰۰ مه تری برده وه .

رؤژیک بهرله پیشبرکیکه خه یالی نه وه شی کردبوو، که له سه ره تادا دوا ده که ویت و پاشان براوه ده بیت، گوئی له هاواری ناماده بووان بوو، توانی خیزانه که ی ببینیت له ناو ناماده بوواندا و خوی بینی، که مه دالیای ئالتونی پیده دریت و له سه ر ته خته ی براوه کان ده وه ستیت. رؤژی دواتر به و جورهی، که خه یالی کرد بوو پیشبرکیکه به ریوه چوو وه توانی براوه بیت.

بیرت بیت، نه گهر هه مان ته کنیکی پالنه وانه کان به کار به یتیت، نه وا توش ده توانیت ببیته پالنه وان، خه یاله نه ریڼیبه که ت به کار به ینه بو دوستکردنی نه م وینه براوانه .

هه تاکوو وینه که پوونتر بیت، نه وا هه ستت زیاتر ده بیت و نه گهری زیاتریشته ده بیت بو به ده سته ینانی نه نجامی خوازراو. پرؤسه یه کی به هیزه، که وایه کاری پی بکه: له ئاکامدا ده بینیت، نه م پوونیه سوویدیکی زور باشی ده بیت بو ت له کاری کرین و فروشتندا.

۶. پهره به نامؤژگاریکه ره کان بده .

ریگایه کی کاریگه رتر بو دلنیا بوونه وه له پیشکه و تنی گه وره له به ره مه ینانه که ت و خه یالکردندا نه وه یه لیستیک دوست بکه یت له و که سانه که وا نه زمونیکي زوریان هه یه له و بو ارانه ی، که پیویستت به زورترین یارمه تی

ھەيە تىاياندا، كاتىك خۆت دەدەيتە دەست تىمىكى بەورىيى و باش ھەلبېژدراو
لە پىسپۆرەكان، ئەوا ئاستى فېرېوونت بەخىرايى زىاد دەكات.

كەسانىكى زۆر كەم بەردەوام ئەمە دەكەن، ئەگەر بوئىرىيت ھەيە جىاواز بىت،
ئەوا دەستكەوتى زۆر باشتەر و جىاوازتر لە خەلكى دىكە بەدەست دەھىئىت.

بژاردەكە ئەوھەيە، كە ھەمووشتىك پوون بكەيتەوھ بۆ خۆت و چەندىن پىگاي
جىاواز بەكار بەھىئىت، بۆ ئەوھى بزانىت كامىيان سەرکەوتوو دەبىت. ئەمەش
پىگايەكى ھىواشە بۆ بەرەوېئىشچون، لەبەرئەوھى تووشى چەندىن بەرىەست و
بىربىلاوى دەبىتەوھ.

لەلايەكى دىكەوھ، ئامۆزگارىيى بەسوود و ژىرى لەلايەن كەسانى ئەزمووندار و
ئامۆزگارىكەرەوھ وات لىدەكات ئەنجامى خىراتر بەدەست بەھىئىت.

پوخته

ئەو شتەى بەدىمان کرد، ئەو راستییەى، کە ئەو کەسانەى ئامانجى پوون دادەنن، ئەوا خولیا و ئارەزوى هاندان و بەردەوامى پئویستیان نییە کاتیک دیتە سەرباسى جیبەجیکردن. راستییە کە ئەو یە، بۆ ئەو ی ئەو کارانە دەست پى بکەین دەبیت هاندیرین.

د. واين دایەر دەلئیت: "ئیلھام کاتیکە، کە بیروکە یەکت بۆ دیت و دەتبات بۆ ئەو شوینەى پئویستە لى بیت، بەلام، هاندان کاتیکە بیروکە یەکت هەى، یان خۆپەسەندییە کەت پالت پئو دەنیت بۆ بە دەستھینانى ئەو ئامانجەى کە هەتە."

کاتیک بە راستى ئیلھامت بۆ دیت، ئەوا بەبى هەول و ماندوو بوون وزە کەت زۆر زیاد دەکات. هەست بە خۆشى دەکەیت لە بەرەنگاریبوونە وە و کردنى کارە کە دا، بەرەست و رێگىیە کان نامین لە رێگا کە تدا، کە سانى گونجاو و پئویست بە دەردە کە ون بە درێژایى رێگا کە تاءە وەى هەر کاتیک پئویستت بە یارمەتى هەبوو یارمەتیت بە دن.

یە کیک لە لایە نە گزنگە کانى بە دەستھینانى ئیلھام، دروستکردنى شوینىكى ئارامە، هەربو یە نووسەر فران هیویت، دەلئیت: "رێبەرى ناوہ کیمان لە شوینىكى ئارام و بیدەنگدایە و چاوەرپێیە دەنگە کە هیور بییتە وە. لە برى ئەو ی گو ی بۆ خۆپەسەندییە لە خۆرازیبوو کەت بگریت، شوین ئەو شتە بکە وە، کە پۆجە کەت پیت دەلئیت. "ئایا پئویستت بە ئیلھام هەى بۆ ئەو ی بگەیت بە ئاستىكى بەررتەر لە کار و بازرگانىیە کە تدا یان بییت بە هاوسەریک، هاورییە ک یان دایک و باوکیكى باشتر؟ ئەو هەمان بۆ دەرکە وتوو، کە بە بە هاترین سەرچاوەى بیروکە کانمان لە ناخى خۆماندایە کاتیک بە ناگا، وەرگر و بیدەنگین. هەندیک کات

تەرخان بکە بۇ تېرپامان، بېرکەرنەوہ بەقوولۇ و لە شوپىنئىكى ھېمن و بېدەنگدا
بەھېمنى دابنىشە.

" ئەگەر کار لەسەر ئامانجە کانت بکەیت، ئەوا ئامانجە کانت دەستکەوتیان
بۆت دەبېت، ئەگەریش کار لەسەر پلانە کانت بکەیت، ئەوا پلانە کانیشت
سوودیان بۆت دەبېت. ھەرشئىكى باش، کە دروستى دەکەین، لە ئاکامدا دەبېتە
ھۆى دروستکردنى خۆمان."

– جیم پۆن

ههنگاره کردارییهکان

لیستی هه‌سه‌نگاندنی ده ئامانجه سه‌ره‌کییه‌کانت:

بیرت بیټ، بۆ باشترکردنی ده‌ستکه‌وته‌کانت، پیویسته ئامانجه‌کانت:

۱. هی خۆت بن.

۲. واتادار بن.

۳. تاییه‌ت و هه‌سه‌نگیندراو بن.

۴. گونجینه‌ر بن.

۵. به‌ره‌نگاریکه‌ره‌وه و دل‌خۆشکه‌ر بن.

۶. له‌گه‌ل به‌ها سه‌ره‌کییه‌کانتدا یه‌کانگیر بن.

۷. هاوسه‌نگ و پیکه‌وه‌به‌ستراو بن.

۸. سوودبه‌خش بن بۆ کۆمه‌لگا.

۹. راسته‌قیینه بن.

۱۰. پالپشتی بکرین.

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرته بهری کرداری یه کلایکه ره وه

کۆنه دان و بهره وامی

داوای نه و شته بکه که ده ته ویت

هۆکاری باوه ربه خۆبوون

بنیادنانی په یوه ندیه نایا به کان

زالبوون به سه ره به سته کاند

نایا وینه گه وره که ده بینیت؟

باسکردن نییه له بابه تیکی بیمانا، به لکوو بابته تی ته رکیزکردنه

خوهه کانت داهاتووت دیاری ده کهن

بناغه یه کی پتهوت دروست کرد، زۆر باشه!

(بهشی چواره م) ستراتیژی ته رکیزکردن زالبوون به سهر به ره به سته کاندنا

"تو براوه یه کیت، مه به ست له تاقیکردنه وه کانی ژیان دروستکردنتن نه ک
تیکشکاندنت."

— نورمان فینسنت پیل

ئایا تا ئیستا ئه زمونی گۆرانیکی له ناکاو یان چاوه پرواننه کراوت کردوه له
سامانه که تدا؟

بۆ نمونه: به بی چاوه پروانی پارهی باجت بۆ دیته وه و سوودی ئه و ساله، که
کۆت کردوه ته وه له کاره که تدا ناهیت، به هۆی نه دانه وهی باجه وه بانک
په یوه ندییت پیوه ده که ن بۆ دانه وهی قهرزه که ت، له بهر ئه وهی پیویست بووه
پاره بده یته وه، به لام نه تداوه ته وه و ئه وه ش بووه ته هۆی نیگه رانیان. لانی
که م ئه وه چیرۆکه که ته.

هه ندیک کات بازارپی بۆرسه له ماوهی شه ویکا داده به زیت و له ۲۵٪ ی
سه رمایه که ت که م ده کات، هه ریبه کی کمان له ئاستیکدا ئه زمونیکی له م جۆره مان
هه بووه و تووشی ئاسته نگ بووین له بازرگانیدا، به درییایی چه ند سالیکی ئه وه
ته نها به شیکی یارییه که یه و بازار بهرز و نرم ده کات، قهیرانی ئابوری سه ره له
ده دات و نامینی.

دوو هه لبژاردهی پیچه وانه هه ن، که ده توانیت بیانکه یته له کاتیکدا
په وه پووی به ره به ستیک، یان قهیرانیکی ده بیته وه، ئه وانیش:

۱. به هه‌لوئستیکی باوه‌رپه‌خۆبوو و به‌هیزه‌وه‌رپوه‌پرووی ببه‌ره‌وه.

۲. پشتگوئییان بخه‌یت و ئومیده‌وار بیت، که ته‌واو بن.

له‌راستیدا، خه‌لکی به‌رپگای یه‌که‌م به‌ره‌نگارییه‌کانیان که‌م ده‌که‌نه‌وه، که‌ ناچاریان ده‌کات توانایان هه‌ل‌بسه‌نگینیت. که‌سانی دیکه‌ کاتیک‌رپوه‌پرووی قه‌یرانیک‌ ده‌بنه‌وه، هه‌ول‌ده‌دن باشترین شتی لئ‌به‌ده‌ست بخه‌ن ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر هه‌موو وه‌لامه‌کان، یان پلانه‌ کردارییه‌کانیشیان نه‌بیت.

ئه‌وه‌ هه‌رجاره‌ و هه‌نگاویکه‌ با‌ببینین هه‌نگاوی دواتر به‌کویمان ده‌گه‌یه‌نیت. رپگای دووهم ته‌رخانکراوه‌ بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی، که‌ وه‌لامی هیچ‌جۆره‌ به‌ره‌نگارییه‌ک‌ ناده‌نه‌وه‌ و به‌داخه‌وه‌، دواتر تالی‌ ده‌ره‌نجامه‌که‌ی ده‌که‌ن.

میشیل، چاوه‌روانی ئه‌وه‌ نه‌بوو، که‌ ژیا‌نی به‌ شیوه‌یه‌کی‌ دراماتیکی‌ بگۆریت، گه‌نجیکی‌ پرۆزه‌ بوو، که‌ کاره‌که‌ی‌ خۆی‌ خۆش‌ ده‌ویست‌ وه‌ک‌ کارپیکه‌ری‌ ئۆتۆمبیلی‌ کاره‌بایی‌ له‌ ئۆتۆمبیله‌ به‌ناوبانگه‌کانی‌ سان‌ فرانسیسکو، له‌ ته‌مه‌نی‌ ۲۸‌ سالدا‌ گه‌نجیکی‌ که‌شخه‌ی‌ سه‌لت‌ بوو، چیرژی‌ له‌ به‌ریه‌که‌که‌وتنه‌کانی‌ رۆژانه‌ی‌ له‌گه‌ل‌ گه‌شتیاراندا‌ وه‌رده‌رگرت، چه‌ند‌ ئامانجیکی‌ تاییه‌تی‌ هه‌بوو، که‌ کاری‌ له‌سه‌ر‌ ده‌کردن. یه‌کێک‌ له‌ ئامانجه‌کانی، به‌ده‌سته‌نهایی‌ مۆله‌تی‌ فرۆکه‌وانی‌ بوو‌ وه‌ ئامانجیکی‌ دیکه‌ی‌ کرپینی‌ ماتۆرپیکه‌ی‌ گه‌وره‌ی‌ جوانی‌ هۆندا‌ بوو، ئه‌وه‌بوو‌ له‌ کۆتاییدا، توانی‌ هه‌ردوو‌ ئامانجه‌که‌ی‌ له‌ رۆژیکه‌ی‌ له‌بیره‌نهرکراودا‌ به‌ده‌ست‌ به‌ییت.

رۆژیک‌ پاش‌ ته‌واوکردنی‌ وانه‌ی‌ لیخۆرپینی‌ فرۆکه‌، ئه‌و‌ رۆژه‌ بوو، که‌ ده‌بوو‌ فرۆکه‌وانی‌ بکات‌ به‌بێ‌ هه‌بوونی‌ هیچ‌ پاهینه‌ریکی‌ فرۆکه‌وانی‌ له‌گه‌لیدا‌ له‌ناو‌ فرۆکه‌که‌دا.

فرۆکه‌یه‌کی‌ گه‌وره‌ و ئاسمانیکی‌ گه‌وره‌ و زه‌به‌لاج‌ تا‌ به‌ناویدا‌ گه‌شت‌ بکات، توانی‌ به‌بێ‌ هیچ‌ کێشه‌یه‌ک‌ گه‌شته‌که‌ی‌ ته‌واو‌ بکات، پاش‌ نیشته‌نه‌وه‌ی‌ فرۆکه‌که‌ی‌

زۆر دلخۆش بوو وه پاشانیش چِژی له لیخوڕینی ماتۆره نوێیه که ی بینی به ناو شارۆچکه که دا. چ پۆژیکی خۆشه !

کاتیك له دووریا نیکدا بوو له کاتی داگیرساندنێ گلۆپه سه وزه که دا، ئۆتۆمبیلێکی جلیشۆرگه به خیرایی هات و خۆی پیادا کیشا له ئاکامدا، خۆی و ماتۆره که شی که وتنه ژیر ئۆتۆمبیله که وه، ئه وه بوو له ماوه ی چه ند چرکه یه کی که مدا ئۆتۆمبیل و ماتۆرسکیله که ئاگریان گرت و به شیکی زۆری جهسته ی میشیلیش سووتا.

ئه گهر به هۆی پیاویکی فرۆشیاره وه نه بوایه، که پرگاری کرد ئه وا گیانی له دهست ده دا، ئه وه بوو به خیرایی گه یه ندرایه نه خۆشخانه، دهست و پوو خساری به خراپی سووتا بوون.

تا بلێت ژیا نیکی خۆشی به پڕی ده کرد، به لام له ماوه ی چه ند چرکه یه کی که مدا ئه م کاره ساته روویدا و هه موو شتیك گۆرا، بۆ ماوه ی چه ند مانگیك له پرۆسه یه کی راهینانکردنه وه ی هیواش و به ئازاردا بوو، پیویست بوو نه شته رگه ری جوا نکاری بکات بۆ پوو خساری و ئه نجامیشی دا، برینه کانی جهسته ی هینده سهخت و به ئازار بوون هه رکات جلوبه رگی له بهر ده کرد و بهر جهسته ی ده که وتن ئازاریکی زۆری پی ده گه شت.

سه ره پای ئه وه هه موو ئازار و نارچه تییا نه، به لام میشیل به زیندووی مایه وه و توانی دووباره بکه ویته وه سه ر پییه کانی، کاتیك به ته نیشته وه وشه ی قوتابخانه که دا تیده په ری مندالانی قوتابخانه گالته یان پیده کرد و هاواریان لیده کرد: " دپنده، دپنده." له پاش ئه م رووداوه ژیا نیکی ته واو جیاوازی هه بوو له خه ون و خولیاکانی خۆی.

پۆشتن بۆ شارۆچکه یه کی بچوک له کۆلۆرادۆ به ناوی کرێستید بات. به سووربوونیکێ تهواوه تهوانی دووباره مۆله تی فرۆکه وانیه تهابه تیه که ی وه ربگرته وه.

ژیان ورده ورده باشر ده بوو بۆی، له گه ل دوو هاو پیددا ده ستیان کرد به کاری بازگانی، کۆمپانیای ئاگردانی داروته خته یان بۆ مالان کرده وه، کاره که یان زۆر سه رکه وتوو بوو وه میشیل بووه سه رۆکی ده سته که.

له پۆژیکێ زۆر ساردی زستاندا، چوار سال و نیو پاش پووداوه که ی سان فرانسیسکو، چهند هاو پیه کی برده وه بۆ گه شتیک به فرۆکه، کاتی که فرۆکه که له زوی به رزبوویه وه میشیل هه ستی کرد، که فرۆکه که کیشه ی هه یه و به باشی کار ناکات، ئه وه بوو فرۆکه که له کارکه وت و به رله وه ی میشیل بتوانیت فرۆکه که به سه لامه تی و سه رکه وتووی بنیشیته وه فرۆکه که که وته سه ر زوی.

له ترسی دروستبوونی ئاگر و گرگرتنی فرۆکه که میشیل داوی له سه رنشینه کانی کرد به خیرایی دابه زن و له فرۆکه که بچنه خواره وه، هه موویان به پاکردن چوونه دهره وه، به لام ئازاری پشتی پێگری له میشیل کرد و نه یه توانی له فرۆکه که دابه زیت و به دژواری توانییان پزگاری بکه ن. دواتر دهرکه وت، که جهسته ی له جوله وه ستاوه و چیدیکه ناتوانیت له سه ر پیه کانی رابوه ستیت و پێ بکات.

ئه گه ر له دۆخیکێ له م جوړه دا بیت، ئایا کاردانه وت چی ده بیته؟ ئایا ئه مه دادپه روه رانه یه؟ پووداویکی تراژیدیا کاریگه ری له سه رمان هه یه، به لام ئه گه ر بیته و کاره ساتیکێ ناخۆشتر پوودات، ئه وا په نگه زۆینه مان نه تهوانین به رگه ی بگرین.

سهره پای ئه م هموو ئاستهنگ و نارپهحه تیپانه، به لام میشل هه ر بهرده وام بوو وه توانی خوئی هه لبریزیت بو سهرۆك شاره وانی کریستید بات، دروشمی که مپینه که ی به چاکه ته که یه وه هه لواسیوو، که له سهری نووسرا بوو (پووخسارم جوان نییه).

له بواری بازگانیدا، سهرکه و تنیکی گهره ی به دهست هینا به سهر گهره ترین کۆمپانیای کانزاکاریدا به ریگریکردن له تیکدانی چپایه کی جوان، که دیمه نیکی ناوازه و سهرنچراکیشی هه دا به شارۆچکه که و بهرده وام بوو، له بواری راگه یاندنیشدا سهرکه و توو بوو وه توانی به رنامه شوپیه رادیویه که ی پیشکه ش بکات، به ته وای جیهاندا گه شت بکات و به په یامه نه گۆره کانی هانی خه لکی بدات و ئیلهامیان پی ببه خشیت.

ده توانن سهردانی سایته که ی بکه ن به ناوی (www.wmitchell.com)

ئه و شته گرنگ نییه، که پرووده دات، به لکوو ئه وه ی گرنگه کاردانه وه ته بوئی.

تپروانیی پاله وانانه په ره پی بده

وه که له چیرۆکه سهرنچراکیشه که ی میشله وه بو مان دهرده که ویت، که ده توانیت ریگایه کی دیکه بدۆزیته وه بو ژیانکردنت به و جوهری ده ته ویت ته نانه ت ئه و کاته ش له دۆخیکی سه ختدایت.

میشیل تیروانینی بهم جوړه بوو بو ژیان:

" بهرله پووداوه که، دهمتوانی ۱۰ هزار شت نه نجام بدهم، " به لام پاش پووداوی پیکداده که گوتی: " نیستا ده توانم ۹ هزار شت نه نجام بدهم، له نیستا به دواوه بریار ددهم تهرکیز له سهر نه و ۹ هزار شت به که مه وه، که ده توانم نه نجامیان بدهم و دست هل ده گرم له نه نجامدانی نه و هزار شته ی دیکه، که چیدیکه توانای نه نجامدانیانم نییه. " زوریک له خه لکی پیچه وانه که ی نه نجام ددهن له کاتی هه بوونی به ربهستی بچوکتیشدا، چه ندین سال به سهر دبهن له بیرکرنه وه له و شته ی، که له ده ستیان داوه وه نه و راستییه ش له بیر ده کهن هیشتا بژارده ی دیکه یان هه یه له ژیاندا.

لی:

جاریکیان له گه ل ده لالی کدا قسم ده کرد، که دوو پیککه و تنی فروشتنی ناماده کراوی هه بوو، له راستییدا، باوه پی وا بوو، که مامه له کان به سهرکه و تووی نه نجام ددرین و بره پاره یه کی زوری پیشینیکراوی ده سته که ی تیادا سهر ف کرد بهر له وه ی مامه له کان نیمزا بکرین، نه و هه بوو هه ردوکیان شکستیان هیئا و نه نجام نه دران.

لیم پرسی: " چه نده کاتت پیویست بوو تا له و دوخه دهریازت بوو؟ " وه لامه که ی سهرسامی کردم، کاتیک گوتی: " نزیکه ی مانگیکی ته واوم پیویست بوو. "

به پیچه وانه وه قسم له گه ل باشتین ده لالی نه و نوسینگه یه دا کرد، که هه مان نازناوی هه بوو بو دوو سالی له سهر یه ک. کاتیک چیرۆکه که م بو گپرایه وه

سه بارهت به له ده ستدانی دوو پیکه وتن له مانگی کدا و پرسیم: "چه نده کانت پیویست ده بیئت بۆ دووباره هه ستانه وه له و بارودۆخه؟"

له وه لاما گوتی: "به شیوه یه کی سروشتی منیش وه ک هه رکه سیک نائومی د ده بم، به لام له ماوه ی ۲۴ کاتژمیردا دووباره په یوه ندی ته له فونی ئه نجام ده ده مه وه." جیاوازییه کی گه وره یه!

ئایا کاردانه وهت چی ده بیئت کاتی ک رووبه رووی هه مان بارودۆخ ده بیته وه؟ ئایا کاتی کی زۆر ده خایه نیئت، بۆ ئه وه ی بتوانیت دیسانه وه هه ستیته وه و بکه ویته سه ر پییه کانی خۆت وه ک جاران؟ توانات بۆ دووباره هه ستانه وه په یوه ندییه کی زۆری هه یه به سه رکه وتنی داها تووته وه. شتی ک هه یه زۆر لپی دلنایین ئه ویش ئه وه یه ئه گه ر خه ون و ئامانجی گه ورهت هه یه، ئه وا رووبه رووی ئاسته نگ و دژواری گه ورهش ده بیته وه له به ده سه ته یانیا نندا.

ئهم که سانه تیروانی نی پاله وانانه یان هه یه، به واتایه کی دیکه، جیاواز تر له که سانیکی ئاسایی بیر ده که نه وه کاتی ک دیته سه ر باسی ئه نجامیش، ئه وا ئه نجامی زۆر باشتر و گه وره تر به ده ست ده هیئن.

چۆن تیروانی نی پاله وانانه په ره پی بده یین؟ وه ک باسما ن لیوه کرد ده بیئت هۆکاری گه ورهت هه بیئت بۆ سه رکه وتن. دانانی ئامانج گرنگه، به لام بۆچی ئه و ئامانجان ه بۆت گرنگن هۆکاری سه ره کییه بۆ به ده سه ته یانیا ن.

ئه گه ر سه یری دۆخی پاسکیلسواری لیهاتو لانس ئارمسترۆنگ بکه یین، که توانی سه رکه وتووانه سه رکه ویئت به سه ر نه خۆشیی شیپه نجه که یدا وه به رده وام بوو له وه رزشه که ی و بۆ ماوه ی ۷ سال پاله وانی (Tour de France) بوو. قورسترین و کیپرکی دارترین پیشبرکی پاسکیلسوارییه له جیهاندا، ریکۆردیکی

تۆمار کرد، که هه تا ئه مۆکه ش که س نه یوانیوه بیشکینیت، ره نکه له داهاتوشدا که س نه توانیت.

کاتیك پرسیاری لی کرا، ئایا پیی باشتره وهك بزگار بوویه کی شیرپه نجه بناسریت، یان وهك وهرزشکاریکی سهرکه وتووی ریکۆرد تۆمار کهر؟ له وه لآمدا گوتی: "سهرکه وتنی به سهر نه خوشییه خیرا ته شه نه کردووه که یدا زۆر واتابه خشت بووه لای. هۆکاره که شی ئه وه بوو، که بۆ جیهان بسه لمینیت به خۆته رخانکردن و سوربوون و راهینانکردن ده توانیت زال بیت به سهر ههر بهر به ست و ئاسته نگییه کدا، که له ژياندا رووبه رووی ده بیته وه."

وهك قه شه ئاندى ستانلی ده لیت: "کاتیك تیروانینت روونه، ئه وا بزارد ده کانت سنووردار ده که یه و بریاره کانیش بۆت ئاسان ده بن." به واتایه کی دیکه، هه لبراردنی که مت بۆ ده مینیته وه و ناچار به ره و پیش ده چیت و له ئه نجامدا سهرکه وتوو ده بیت.

کاتیك تیروانینیکی پاله وانانه ت هه یه، ئه وا بریاردان بۆت ئاسانتر ده بیته وه و کاتیکیش رووبه رووی بهر به سته کان ده بیته وه، به ههچ شیوه یه که نابیت ده ست له ئامانجه کانت هه لبریت.

زالبون به سهر قه یرانه ئابورییه کاند

ئاستهنگ و بهر به سته کان به چه ندین شیوه رووده ده ن: ده کری هه ره شه بن له سه ر ته ندروستیت، په یوه ندییه کانت، ئاسایشی داراییت، پیشه و بازرگانیه که شت. زۆرجار کیشه یه کی زۆر گه وره و پوون هه یه وهك قه یرائیکی

ئابوورىي تەواو، كە ناتەوئەت قەسە بىكەن دەربارەى و كە سانئىكى كەمىش نىشانە ئاگاداركەرەوھەكان دەبىن.

نىشانەكانى ئاگاداركەردنەوھى قەيران و پاشەكشەى ئابوورى

۱. بازارى بۆرسە بۆ ماوھىەكى زۆر بەرزبويىوھە بۆ زۆرىك لە و كۆمپانىيانەى، كە بەشىكى كۆمپانىياكەيان دەفرۆشت بە نرخىكى زۆر بەرز، بەلام بەبى بەدەستەئىنانى قازانجىكى پاستەقىنە و بەدلىنبايىوھە ئەمەش بووھ ھۆى دابەزىنى نرخەكان. بىر لە بلقە ئىنتەرنىتتەرىنىتتەى كەى سالانى ۲۰۰۰-۲۰۰۱ بىكەرەوھە.

۲. تۆ و تىمەكەت پازى دەبن بە دۆخەكەتان، بەلام فرىو دەدرىن بەوھى باوھپ بەن لە دۆخىكى سەلامەتان، ھىچ گۆرانكارىيەكتان بەدى نەكردوھە، كە پەنگە بەرھەمەكەتان يان خزمەتگوزارىيەكەتان لەناوبىات. بىر لە تەكنەلۆجىيەى دىجىتال بىكەرەوھە، كە چۆن بووھ ھۆى لەناوبردىنى پىشەسازى ئەلىكترونى.

۳. قەرزە كەلەكەبووھەكان بە شىوھىەكى باوھپىنەكراو زۆر دەبن لە بازىگانىدا، لە چەند سالى پابردوودا قەرزىكى زۆر ھەرىكە لە ولتاتانى يۇنان، ئىتالىا و تەنانەت نەتەوھە بەكگرتوھەكانى ئەمىركاشى بەچۆك دادا.

۴. سەرھپاى ئاگاداركەردنەوھەكان، بەلام حوكومەتەكان قەيرانى قەرزى زۆر پىشتگوى دەخەن. كاتىك وشەى ترلىون دەبىتە وشەىەكى سەر زارى ھەموو خەلكى، ئەوا وريا بە ئەگەر ۳۰ سال بوويت و كەسىك ھەموو چركەيەك دۆلارىكت پى بدات، ئەوا ۵۲ سالت پىويستە، بۆ ئەوھى ترلىونىك دۆلارت دەست بىكەوئەت. زۆر سەختە بۆ خەيالكردنەش.

۵. کاتیک زۆربهی کۆمپانیا گه وره کان چاویان له سه ر ته ماحه،
دهره نجامه کانی خۆلایانه دهرن وهك، Lehman Brothers، Worldcom، Ernon،
چه ندىنى تریش، که شکستیان هینا.

به داخه وه، قوربانیه کان باجده ره هه میشه ییه کانن، که که مترین قسه یان
کردوه له بابه ته که دا، یان هه ر نه یان کردوه.

کاتیک به ته وای لیی ورد ده بیته وه تی ده گه یت نه بوونی ته رکیزکردن
سه رچاوه ی سه ره کییه له م خالانه دا. کاتیک ته رکیز له سه ر شته هه له کان
ده که یته وه به ریگیه کی خراب و هه له پاره په یدا ده که یت بۆ خۆت.

رېگاکانی زالبوون به سه ر قه یرانی ئابوریدا

ئهمانه چهند ستراتژییه کی که می سه لمیندراون بۆ باشتر ئاماده کردنت بۆ
قه یرانی داها توو:

• هیشته وه ی پاره که ت.

بپه پاره یه کی که م، یان نه بوونی پاره په سه ند مه که، به لگوو تو زۆر له وه
زیره کتر و ژیرتريت. ئه و که سانه ی، که له و دوخه سه ختانه پزگاریان ده بیئت
په یوه ندى به بارى سه ختى ئابوریه وه هه یه، خووی پاشه که و تکردن، یان
وه به ره یانان به ریژه ی له ۲۰٪ سووده که یان زیاتر په ره پی ده دات. چیرۆکه که ی
پیتهر دانیالزت بیر بیئت، که چهند جار مایه پووچ بوو دواتر کۆلی نه دا هه تاکوو
توانی سه رکه و توو بیئت، تۆش ده توانیت هه مان شت بکه یت.

• **وانه کانت فیّر به و هه له کانت دووباره مه که ره وه:**

کاتیك له ناوه پاستی دۆخه سهخته که دایت و له پرووی ئابوورییه وه کیشته ههیه، ئهوا بیگومان تهرکیز له سهر ئه و وانانه ناکه یته وه، که پیویسته فیریان بییت، به لکوو تهنها ده ته ویّت له ژیان بهرده وام بییت و دواتر دلنیا به ره وه له وهی، که ده توانیت چی بکهیت به شیوه یه کی ژیرانه و باشتر به کاری بهینّه.

• **به ناگا به:**

وهک کاپتنی سهر که شتی پیویسته سهیری پیشه وه بکهیت بۆ ناگادار بوون له ههر نیشانه یه کی کیشه، که رهنگه بوونی هه بیّت. هۆکاری سهره کی ئه وهی بۆچی که شتی تایتانیک له یه که م گه شتیدا نوقم بوو له سالی ۱۹۱۲ دا، ئه وه بوو ئه و پیاوهی، که ئه رکی چاودێر کردنی شاخه سه هۆلییه کان بوو دووربینی پینه بوو.

نااگا و نااماده باش مه به، قسه له گه له که سانی به ئه زموندا بکه، له بواره که ی خۆتا بخوینه ره وه و وتووێژی گۆرپانکاری و به ره و پيشچوونه کان بکه. له بازرگانیدا رابه ره کان پیده لێن: توانا یان به دروستی پیشبینی کردنیان بۆ داهاتوو، که سهرکه وتوو ده بین یان شکست ده هیئن.

• **خۆت له هه والی نه ریینی به دوور بگره:**

راگه یاندنه کان و که سانیک، که شتی خراپ و ناراست ده لێن و بلاو ده که نه وه هه زیان له هه والی نه ریینی ههیه، قهیرانی دارایی هه والیکه دلخۆشکه ره بۆیان، هه ربۆیه هه تا ده توانیت خۆت به دوور بگره لێیان. تهرکیز خستنه سهر قهیرانه دارایی تهنها قهیرانی ئابوری ده خولقینیت.

● **متمانہ به ژیرییه کهت بکه:**

هه ندیک کات پیکه وتنیکی قبوولگراو، بۆچونه کان دابهش دهکات تا دهگاته ئاستیک بریاری خراپ یان هیچ بریاریک نادریت. باش نییه! به بویرییه وه برۆ، کاتیک ههستت کرد ده بیئت گۆرانکاری بکهیت به تاییهت کاتیک به برپرسیاریت. ئەگەر پیویست بوو بریاردهر که قایل بکهیت، ئەوا به به لگهی په تنه کراوه وه سیمیناریکی به هیژ و کاریگر پیشکهش بکه.

● **سهرقالی کاری خۆت به و خۆت به دوور بگره له هه ربابه تیکی**

بیسوود و لاوهکی، که ته رکیزت ده بات:

کاتیک زۆر به خیرایی بازرگانییه کهت فراوان ده کهیت یان به ره می نویی زۆر به ره م ده هینیت، ئەوا وا له خۆت ده کهیت به ئاسانی دۆخه دژواره داراییه کان کاریگره بیان له سهرت هه بیئت.

سهیری وارن به فیت و ستولوارتز بکه ئەوان بپرکردنه وه و ته رکیزیان ده خه نه سهر ئەو کاره ی، که شاره زان تیایدا و ده توانن به باشترین شیوه ئەنجامی بدن. نابیت هه ولی قۆستنه وه ی هه موو ئەو دهر فه تانه بدیهت، که دینه پیگهت، زۆریک له و کارانه دا ده مینینه وه، که بیزارکه رن و چیژیان لیوه رناگرن، به خۆت بلی، " نه خیر، چی دیکه به رده وام نابم له کاریکدا، که چیژی لیوه رناگرم!"

له ولاتیکی وهک ئەمریکادا، سالانه (۱۳,۵) رۆژی کارکردن له دهست ده چیت به هوی ئەو کارانه ی په یوه ندییان به خه م، خه فته و فشاری ده روونییه وه هه یه.

جاک:

دهزانم ئه زموونکردنی ئابووری شله ژاو و ناروون ده بیته هوی فشاری دهروونی، چه ندین جار له و دۆخه دا بووم، ئه م جوړه فشاره زور کات به هوی باوه پ و بیرکردنه وهی نه ریئیه وه دروست ده بیته.

ئهمانه (ده بیته کان) یان (نابیته کان)ن، که ریگری له زیادکردنی وزه سروشتیه که ت ده کن و فشاری دهروونی دروست ده کن. با نمونه یه کت پی بده م، قوتابیه کم هه بوو، که ته مهنی مندال بوو پوژیک گوئی له باوکی ده بیته باسی ئه وه ده کات دۆخه که چه نده قورس و دژواره و په نگه نه توانیت چیدیکه هه موو منداله کانی به خپو بکات و خواردنیان بو دابین بکات به هوی قهیرانی داراییه وه له ولاتی ئینگلته را، له ته مهنی ۶ سالی دا پیریاری دا، ده بیته یه کیک بیت له و مندالانه ی به خپو ده کرین و خواردنیان پی ده دریت.

باوکی ده یویست له وه ههسته ناخوشه ی ناو ناخی پزگاری بیته، به لام کچه بچوکه که ی، که گو بیستی ده بیته، بیر ده کاته وه و ده لیت: "ئو، خودایه گیان ئه گهر هه موو منداله کان به خپو نه کات و خواردنیان پینه دات، ئه وا ده مه ویت بیه یه کیک له و مندالانه ی، که پریاره خواردنیان پی بدریت و به خپو بکرین."

به م هویه وه بوو به مندالیکی نمونه یی و بیکه موکوورت، له قوتابخانه ش ئاستی زور به رز بوو، له دواناوه ندیشدا هه موو چالاکیه کانی قوتابخانه ی ئه نجام دها، بووه سه روکی خویندکاران و کاری خو به خشیشی ده کرد، جیگای نوستنی خو ی ری که ده خست و چیشته خانه که ی مال خو یانی خاوین ده کرده وه و به جوانیش جلی ده پووشی، به لام له ناخه وه زور نیگه ران بوو.

هه موو کات ترسی ئه وه ی هه بوو، که ئه گهر بیت و که سیکی باش نه بیته په نگه شتیکی خراب پوو بدات، ماوه یه ک بهرله ئیستا کاتیک راویژم له گه ل

ده کرد، پیم گوت: "ئایا ده ته ویت چ شتیك به ده ست بهینیت له م خولی راهینه رییه دا؟"

گوتی: "ده مه ویت شتی زیاتر ئه نجام بده م. " پیم گوت، "ده براره ی ژیان ت قسم بۆ بکه به و جوړه ی که هه یه. " باسی خو ی بۆ کردم.

منیش پیم گوت: "پیم وانیه ژیان واتای ئه وه بییت، که شتی زۆر ئه نجام بده ییت، به لکوو گه پان و پوونکردنه وه ی ئه و هوکاره یه، که بوچی پویسته شتی زۆر ئه نجام بده ییت. بۆ ئه وه ی ژیانکی خوشت هه بییت، واز له هه ندیک له کاره کانت بهینه. " ته کنیککی په شیمانی ته مه نمان ئه نجام دا، که تیایدا گه پرایه وه بۆ ته مه نی ۶ سالی و ئه و پووداوه ی بیرهاته وه له گه ل دایک و باوکیدا له و کاته ی، که قهیرانی دارایی هه بوو، توانی له وه تیبتگات، که بریاریکی چه نده هه له و خراپی داوه، ئه وه بوو دواتر بریاریکی نویی دا، که نابیت که سیک بییت بی هه له و که موکورت بیت تائه وه ی بتوانیت بیته که سیک سهرکه وتوو له جیهاندا، له ۳ دهسته یاندا کشایه وه و وازی له یه کیک له کاره کانیشی هینا و ئیستا که سیک زۆر دلخۆشتره و ژیانیشی هاوسه نگیه کی زۆر باشی هه یه.

وازهینان له بیرکردنه وه و باوه پی سنووردار که له باره ی ئه وه ی، که ده بییت کی بیت، یان نابیت کی بیت به راستی زۆر گرنگه، هه ندیک جار له لایه ن دایک و باوکمانه وه ناچار ده کریین ده بییت به و جوړه بین، که خو یان ده یانه ویت، یان هه ندیک کات بریاریکی ناوه کییه خو مان ده یه بین.

له جیهانی ئه مپو دا، فشاری ده روونی زۆر باوتره، ده بینین کاتیك قهیرانی ئابووری (دارایی) دروست ده بییت له تووره بوونی شو فیره کان، یان له کاتی زیادبوونی دانیشتواندا ههستی پیده کهین.

چەند سالیک بەرلە ئیستا پۆشتم بۆ نیویۆرک، بۆ ماوەی ۳ پوژ لەوێ مامەو و خەریک بوو بە پراستی شیت دەبووم بە هۆی ئەو هەموو هۆرپینلیدان و هاوارکردنە شۆفیرە توورە و بیزارەکانەو لە یەکتەر. سواری تەکسیبەک دەبیت و بە هۆی زۆری ئۆتۆمبیلەکانەو لە شەقامەکەدا گیر دەخۆیت و لە ئامادەبوون بۆ ئەنجامدانی ریککەوتنە بازەرگانییەکە دوا دەکەویت لە کاتیکی ریککەوتنەکە زۆر گرنگە لات.

پوژیک چووم بۆ وانە یوگا و لە کۆتاییدا بۆ ماوەی ۱۰ خولەک تیرامانمان کرد، کاتیکی تەواو بووین و هاتمە دەرەو، شۆفیرەکان بەردەوام بوون لە هۆرپینلیدان و هاوارکردن بە دەنگی بەرز، بەلام لای من ئەو تەنھا دەنگیکی ئاسایی بوو، کە سەرەرای دەنگەکانی دیکە دەبیسترا، هیندە میشک و دەروون ئارام بوو، کە دەمویستی شۆفیری پاسەکە لەباوەش بگرم.

کەوا یە ئەو فشاردروستکەرەکە نییە، بەلکوو کاردانەو مانە بۆی، پیمان وایە دەبیت لە کاتی خۆیدا بگەین ئەگینا شتیکی خراپ پوودەدات، کە دەبیتە هۆی فشاری دەروونی. بە پراستی پێویستە ئەو جۆرە بیرکردنەوانە نەهێلین، کە دەبنە هۆی فشاری دەروونی.

ئامادەباش بە !

با نمونە ی فرۆکەوانی فرۆکەخانە بەینینەو، هەموو فرۆکەوانەکان بەرلە دەستیکی گەشتەکیان، یان لە ماوەی گەشتەکەدا ئاگادارکردنەوێ کەش و هەوا وەردەگرن. ئەگەر بە فرۆکە گەشتت کردبیت، ئەوا ئەگەری زۆرە گویت لەو پەيامە بووبیت لە فرۆکەخانە بەرلە گەشتەکە دەیدەن. گەشتیارەکان هەموویان ئامادەین بۆ هەندیک شلەژان، بەلام هەندیک کات هیندە ناخۆش و خراپیش نییە،

که چاوه پروان ده کریت. زور کات به ده گمن درک به گوران ده کهین له بهر ئه وهی فرۆکه وانه که دواتر رای ده که یه نیت هه ندیک گورانکاری پرویانداوه و توانیویه تی خوی لی به دووربگریت.

ئه گهر ره شه بایه کی به هیز هه بوايه له پیشه وه ئه و سوپاسگوزار ده بوویت، که فرۆکه وانه که به خیرایی بیری کردوه ته وه بو خولادان له مه ترسییه شاراوکه، له م دۆخانه دا فرۆکه وانه که کۆنترۆلی دۆخه که ده کات.

ئایا هینده ی ئه و فرۆکه وانه ئاماده ییت، که گه شت ده کهن؟ ئایا هه موو هه فته یه ک کات ته رخان ده که ییت بو دلنیا بوونه وه له وهی ئاخو له سه ر پێگا دروسته که ییت وه بو دلنیا بوونه وه له نه بوونی هه یچ کیشه و گهروگرفتیک له مال یا خود پیشه که تدا، بو ئه وهی بتوانیت هه ر گورانکاری و راستکردنه وه یه ک پیویست بیت پیشه وخته ئه نجامی بده ییت؟ پێگه مه ده سه رقالییه که ت به رگرییه کانت لاوز بکات، یان هوشیاریه که ت که م بکاته وه و به ته واوی ئاماده باش به .

راستی دوهم ئه وه یه، هه ندیک کات له ژياندا هه یچ ئاگادارکردنه وه یه ک وه رناگرین و هه یچ کۆنترۆلیکمان به سه ر دۆخه که دا نییه، ئایا تا ئیستا له گه شتدا بوویت و له ناکاو فرۆکه که له به رزی ۳۰ پیوه به ربوویته وه؟ باس له نیگه رانییه که بکه! ده بینیت هه یچ شتیکیشته له ده ستنایه ت تا ئه نجامی بده ییت. ئه مه په یامه که یه:

چاوه پروانی شته چاوه پروانه کراوه کان به .

تهرکیز له سهر ئه وشته بکهروهه، که ده توانیت کۆنترۆلی بکهیت و

دان به وه شدا بنی له دهره وهی کۆنترۆلی خۆتدایه

له کاری بازرگانیدا، که سانیکی زۆر ده بینین نیگه ران ده بن دهر باره ی هه ندیک شت، که ناتوانن خۆیانی لایلا بدن. کات و وزه که ت به فیرۆ مه ده و ئه گهر تۆ سه رۆک یان به پرس نیت، که به رده وام گۆرانکاری ده کات و حه ز به و گۆرانانه ناکهیت، ئه وا په سه ندی مه که، یان دهر فه تیکی دیکه بدۆزه ره وه. لوان میشیل، پینجه م مندالی خیزانه که یه تی، ده سستی کرد به کاری شاگردی له یه کیک له خوار دنگه کانی دایکید، دواتر بوو به یاریکه ریکی جومناستیکی ناودار، هه روه ها بوو به شاجوان و به رده وام کاری خۆبه خشیشی ده کرد و له گه ل فرید میشیل هاوسه رگیری کرد، که بازرگانیک بوو چوار سال له خۆی گه وره تر بوو.

فرید کۆمپانیا یه کی هه بوو تاییه ت به ئاماده کردن و پینچانه وهی گوشت بۆ خیزانه کان، ده یویست کۆمپانیا که ی فراوانتر بکات، به لام ماوه یه ک به ر له وهی هاوسه رگیری بکه ن، نه خۆشینیکی لی دهر که وت، که گیرانی بۆری هه ناسه ی بوو (به زه حمه ت هه ناسه ی بۆ ده درا) هه والیک ی زۆر ناخۆش و خه منا ک بوو بۆیان، چونکه ئه گه ری زۆری هه بوو نه بنه خاوه نی مندا ل و له گه ل ئه وه شدا توانای فرید بۆ به رده وامیدان وه ک به ریۆه به ری جیبه جیکاری کۆمپانیا که کورتمه ودا ده کات.

ئه مه کۆمه لیک نیگه رانی له خیزانه که ی فریددا دروست کرد: چی پروده دات ئه گه ر فرید بمریت؟ ئایا لوان که سیکی هینده به ئه زمونه بتوانیت کۆمپانیا که بگریته ده ست و به ریۆه ی ببات؟ به ر له ئاهه نکه که ریککه وتنیکیان کرد و لوان ئیمزای کرد، که تیایدا ریگری ده کرد له وهی لوان بیته خاوه نی کۆمپانیا که. ئه مه ش ده سته پیککی باش نه بوو بۆ هاوسه رگیری به که یان و مانگی هه نگوینیان له نه خۆشخانه به سه ر برد و ته ندروستی فرید به شیوه یه کی خیرا خراپتر بوو.

ئەوھ بوو لوان، منداللىكى كوپى لەشساغى بوو وھ دواترېش خودا دوو مندالى دىكەى پى بەخشى، گرنگىيەكى زورى بە فرېد دەدا، فېربوو، كە ھەموو چارەسەرەكانى فرېد ئەنجامدات بو دەردانى سىيەكانى سى بو چوار جار لە پوژىكدا. لە نەخۇشخانە دىكتۆرەكان پىيان گوت فرېد چىدىكە ناتوانىت ژيان بىكات. فرېد لە ۋەلامدا گوتى: "من بو ھىچ شوپىنك نارپوم، چەند شتىك ھەن، كە دەبىت ئەنجاميان بدەم." بەبىنىنى سووربوونەكەى فرېد، ژيانى لوان گورا و فرېد نەشتەرگەرى چاندنى دل و ھەردوو سىيەكانى بو كرا.

نەخۇشسىيەكەى و ۋرەبەرزىيەكەى يارمەتىيان دا لەگەل لواندا ھەموو ئەو ساتە ناخۇشانە تىپەرېنن. لە ماۋەى پوودانى ئەم ھەموو شتەدا، جەنگىكى ترى ناخۇش بويان، كۆنترۆلكردنى بازىگانىيەكە بوو، كە درىژەى ھەبوو. ئەمە سەرى كىشايە ناو بابەتى سكاللا و بردنە بەردەم دادگا و ماۋەى دوو سالى خاياند. لە كۆتايى سالى يەكەمدا، ھەستايە سەر پىيەكانى، فرېد مايەپوچ بوو و بە بىكارىش مايەو، خۆى و خىزانەكەى لە ويلايەتىكەو دەچوون بو ويلايەتىكى دىكە بە ئۆتۆمبىلە بارھەلگەر گەۋرەكەيان و بو كار دەگەران. لە كۆتايىدا، لە پرووى ياسايىيەو، نيۋەى كۆمپانىياكە درا بە فرېد ۋە ئەوئىش خىرا لوانى لە دەستەى بەرپۆھبەراندا دانا، كۆمپانىياكە لە لىۋارى مايەپوچبووندا بوو، بەلام فرېد سوور بوو لەسەر ئەوۋەى، كە دووبارە گەشەى پى بداتەوھ. پاشان بەرپەستى دووھم ھات بەبى ناگاداركدنەوھ ئەوئىش ئەوھ بوو پەيوەندىيان پىۋە كرد و داۋى ۳۳ مىليون دۇلار قەرزەكەيان لى كەدەوھ.

با لىرەدا بو ماۋەى ساتىك راتبىگرىن، ئايا ئەگەر تۆ بيت چى دەكەيت لەم دۇخەدا؟ تەندروسىتى فرېد ھىشتا كىشەيەكى گەۋرەيە و لوانىش ھىچ ئەزموونىكى بازىگانى نەبوو، خاۋەن قەرزەكانىش لە بەردەم دەرگادا بوون و

داوای مافی خویان دهکرد. به شه‌که‌ی خویان فرۆشت به وه‌به‌ره‌ینه‌ره‌کان و ئه‌و شوینه‌یان جیه‌پیشت، رۆژیک بانکه‌وانه‌که هات بۆ ئه‌وه‌ی ده‌رگای کۆمپانیاکه دابخات و ئیمه و فه‌رمانبه‌ر و هه‌موو کارکه‌ره ماندوونه‌ناسه‌کانمان ده‌بوایه بگه‌رپینه‌ داوه و ده‌سته‌ل بگرین. ئه‌وه بوو سه‌رسامان کردن و چه‌کی‌کمان به بری ۳۳ ملیۆن دۆلار پیشکه‌ش کرد و فرید خه‌لاتی سه‌رکه‌وتووترین به‌لینده‌ری سالی برده‌وه له‌لایه‌ن کۆمپانیا‌ی خزمه‌تگوزاری (ئی‌وای)یه‌وه بۆ بنیادنانی جیهانیکی باشتربۆ کارکردن.

پاش پشکنینی پزشکی، فرید کۆچی دواایی کرد، لوان تووشی سه‌رسامی هات. ئایا تۆ بویتایه‌ لی‌رده‌دا دانت به‌ شکستدا ده‌نا و خۆت به‌ده‌سته‌وه ده‌دا؟ جه‌نگاوه‌ره‌کان هه‌رگیز کۆلنا‌ده‌ن! ئه‌مه زیاتر وای له‌ لوان کرد، که سووربیت له‌سه‌ر سه‌رکه‌وتن. ئه‌گه‌ر هۆکاری تریشی نه‌بوایه، ئه‌وا ده‌بوو دلنیا‌بیت له‌وه‌ی خه‌ونه‌که‌ی فرید دیته‌دی.

ئه‌وه بوو جه‌نگیکی دیکه‌ش ده‌ستی پیکرد به‌ خۆی و سی‌ مندا‌له‌وه به‌ته‌نها مانه‌وه، لوان پئویست بوو کێپرکی‌ی خاوه‌ن پشکه‌کان بکات، که به‌پوونی دیاربوو نه‌یانده‌ویست چیدیکه لوان به‌شداری له‌ بازرگانیه‌که‌دا بکات. له‌مه‌ تیبگه، له‌ رۆژی پرسه‌که‌ی فراندا، خاوه‌ن پشکه‌کانی دیکه به‌ئه‌نقه‌ست داوای کۆبوونه‌وه‌ی ده‌سته‌ی به‌رپه‌وه‌رانیان کرد و ئه‌مه‌ش وه‌لامه‌که‌ی لوان بوو بۆ داوای کۆبوونه‌وه‌که‌یان: "ئه‌گه‌ر ئه‌م کۆبوونه‌وه‌یه بکریت، ئه‌وا مندا‌له‌کانم له‌گه‌ل خۆمدا ده‌هینم و پاش پرسه‌که‌ش پئویسته بۆ هه‌مووان پوون بکه‌نه‌وه، که بۆچی شیۆم له‌ دا‌هۆل ده‌کات، بۆچی کاتم نه‌بووه قژم شانه‌ بکه‌م و مندا‌له‌کانم بگۆرم بۆ پرسه‌که‌ی باوکیان له‌به‌رئه‌وه‌ی ئیوه‌ی گه‌مزه‌ داوای کۆبوونه‌وه‌ی به‌په‌له‌تان کرد بوو."

كۆبۈنە ۋە كە پەت كرايە ۋە، سەرەپاي پەستانى زىاتر لە لايەن خاۋەن پىشكەكانە ۋە بۇ ئەۋەى لوان بەشەكەى خۇى بفرۆشيت، گوتيان: "ئايا تۆچ شتېك دەزانيت سەبارەت بە بەرپۆۋە بردنى كۆمپانايەكى لەم جۆرە بازىرگانىيە، كە كوشتارگەى تىادايە و ئاژەلى تىادا سەردە بېردىت؟"

سەرەپاي سەختى و دژواريەكان، بەلام لوان ھەر بەردەوام بوو ۋە سەرکەوتنىشى بە دەست ھىنا، پالېشتى ھەموو فەرمانبەرەكانى كۆمپانايەكى بىردەۋە و ۋەك تىمىكى يەكگرتوو چوون بۇ سەركار.

لوان ۴۵ مىليۇن دۆلارى تەرخان كىرد بۇ فراوانكىردنى بازىرگانىيەكەى، لە چەندىن ولاتى دىكەدا لىقى كىردەۋە و، تىمەكەيان فراوان كىرد بۇ ۲ ھەزار كەس و داھاتى كۆمپانايەكى لە ماۋەى دوو سال و نىودا گەشتە نىو مىليارد دۆلار و لوان ئىستا بوو بە كەسىكى ناسراو ۋەك يەككە لە ژنە سەرکەوتووەكانى جىھان.

ھەموو جۆرە خەلاتىكى بىردەۋەتەۋە: سى سال لە سەرىك بوو بە باشترىن بەلئىندەرى سال تايبەت بە خانمان دىارى كرا لە ولاتى كەنەدا لە لايەن گۇفارىەكانى (Profit and Chatelaine) و لە سالى ۲۰۰۰ دا ناۋنرا بە ژنى سال لە لايەن (The American Biographic Institute) ھو، ۋە لەگەل ئەۋەشدا يەككە لە باشترىن نووسەرەكان و لە ئىستادا بوو بە وتارىبىژىكى سەرکەوتوو و ناۋدار لە تەۋاۋى جىھاندا.

ئەمانەش كۆمەلئىكن لە ئامۇزگارىيە سوۋدبەخشەكانىن:

- رېگە مەدە تەمەن بېيتە رېگر لە بەردەمتدا.
- تەنھا كىشەكان تى مەپەپىنە، بەلكوو ھەول بەدە ئەزموون و وانەيان لېۋە فىر بە.

- بهرگری له و شته بکه باوهړت پښه تی، نه گینا شکست ده هینیت له نه جامدانی نه و شته ی باوهړت پښی نییه .
- له هه موو نه مانه گرنګتر باوهړت به خوټ و توانا سه رسامکه ره که ت هه بیټ بو سه رکه وتن .
- دواى مه خه و دهر فته که بقوزره وه و پښه مه ده دهنګه نه رښییه کا بتګړنه دواوه .

پوخته

زالبون به سهر به ربه سته کاندای پړوسه یه کی به رده وامه، په نګه ته نه رښا بو خو به دوورګرتن له م راستییه نه وه بیټ ببیت به که سیک به ته نه و دوور له خه لکی بزیت، به لام ته نانه ت نه وه ش به رهنګاری و به ربه سته .

بو نه وه ژيانمان پی دراوه، که له گه ل خه لکیدا به سهری ببه ین نه که به ته نه و له نه شکه و تیکدا بزین . هه رچه نده، راسته هه ندیک له م به ربه ستانه ده کریټ ترسناک بن کاتیک کونترولت له ده ست ده دیت و هیچت له ده ستنایه ت .

شایسته ی دووباره نامارزه پیدانه وه یه : نه مانه ته نه و چنه د پووداویکی تاک تاکن و ته واوی ژیانن نین، کاتیک پووداوه که کوټای دیت وه که نه زمونیک لی برونه و بو وانه کانی بګه ری . نه مانه کومه له نه زمونیک گرنګن بو بنیادنانی که سایه تی و توانات تائه وه ی زال بیت به سهر به ربه سته گه وره کانی تردا، که بوټ پیشدین .

له سه روو هه موو نه مانه شه وه، نه و راستییه بزانه، که یه ک شت به ته واوی له ژیر کونترولی خوټدایه نه ویش، هه لویسته (چونیتی بیکردنه وه) ت . هه موو پوژیک

کاری له سه ر بکه . هه رشتیتکت له ده ست دیت، ئه نجامی بده و که مته رخه می مه که، بۆ ئه وهی تیزوانین و بیرکردنه وهی پالئه وانانه دروست بکه یت.

ته رکیزت مه خه ره سه ر په خنه و سکا لاکانی خه لکانی دیکه و گرنگییان پی مه ده، بیره ت بیته، هه ندیک که س ته نها به په خنه گرتن تامی سه رکه وتن ده که ن.

هه نگاره کردارییه کان

کیشه چاره سه رکه ره که

کاتیک به به ره سه ستیکی سه خندا تپه ر ده بیت، ئه وا کیشه چاره سه رکه ره که ی خواره وه به کاربهینه تا یارمه تییت بدات چاره سه ری کیشه که تی پی بکه یت. ئه مه زنجیره پرسیاریکه، که هه نگاو به هه نگاو رییه رییت ده که ن بۆ گه شتن به وه ره نجامه ی ده ته ویت.

۱. ئایا به ره نگارییه که م (ئاسته نگ) ه که م چییه؟
۲. بریار بده به ره نگاری ببینه وه و چاره سه ری بکه یت.
۳. ئایا ئه وه نجامه خوازراوه چییه، که ده مه ویت؟
۴. به وشه یه که تاریفی هه ستت بکه، ئایا چ هه ستیتکته ده بیته کاتیک به سه رکه وتووپی زال ده بیت به سه ر ئه م ئاسته نگه دا؟
۵. چ شتیکم پیویسته، که یارمه تیم ده دات؟
۶. ئایا خودی خۆم ده توانم چی بکه م؟

۷. کیی دیکه ده توانییت یارمه تیم بدات؟
۸. ئایا ده مه ویئت ئیستا چ ههنگاوئیکی کرداریی تاییه ت بگرمه بهر؟
۹. ئایا ده مه ویئت که ی دهست پی بکه م؟
۱۰. پئیداچوونه وه به ئه نجامه کانتدا بکه و ئاههنگ بگیړه !

ژینکردن و کارکردن به مه‌به‌سته‌وه

گرته‌به‌ری کرداری یه‌کلایکه‌ره‌وه

کۆلنه‌دان و به‌رده‌وامی

داوای ئه‌و شته‌ بکه‌ که ده‌ته‌ویت

هۆکاری باوه‌ربه‌خۆبوون

بنیادنانی په‌یوه‌ندییه‌ نایابه‌کان

زالبوون به‌سه‌ر به‌ربه‌سته‌کاندا

نایا وینه‌ گه‌وره‌که‌ ده‌بینیت؟

باسکردن نییه‌ له‌ باب‌ه‌تیکی بی‌مانا، به‌لک‌وو‌باب‌ه‌تی ته‌رکیزکردنه

خووه‌کانت داها‌تووت دیاری ده‌که‌ن

گه‌شتیه‌ نیوه‌ی ریگاکه‌- با ته‌رکیزت هه‌بیت.

(به شی پینجه م)
ستراتیژی تهرکیزکردن
بنیادنانی په یوه ندییه نایابه کان

"بۆئوهی بزانتیت بۆچی هه ندیک له په یوه ندییه کان درئخایه نن و
سهرکه وتوو ده بن و هه ندیک له په یوه ندییه کانیش کورتخایه نن و شکست ده هیئن،
ئه وا کۆمه له ئەزمونیکی زۆر زۆری پیویسته و پیویست ناکات چاوه پئی قهیران
بین تائه وهی بیرۆکه یه کی تایبه تمان ده ست بکه ویئت، به لکوو کاردانه وه و
هه لسوکه وتمان له رووداوه بچوکه کانی ژيانی رۆژانه ماندا شتگه لیکي زۆرمان
پیده لئین."

- ئیکناس ئیسواران

کریس کیتینگ، به لئنده ریکی ۳۰ ساله ی پروژه یه، که کاری هونه ری
له بیرنه کراو ده کات بۆ خیزانه کان، کۆمپانیا که ی به ناوی (Towne
Photography) وه ک باشترین شوین ناسراوه له کالگاری، بۆ سهردانیکردنی
له لایه ن خه لگییه وه بۆ بینینی وینه ی خیزانی.

له تهمه نی ۱۰ سالیدا بیرى کرده وه، که به سهربردنی کاتی پشوو هکانی له
حه وشه ی قوتابخانه دا به بی ئەنجامدانی هیچ شتیک، بیزارکه ره هه ر بۆیه ئه وه ی
به بیردا هات، که یارییه کی دلخۆشکه ر دروست بکات به ناوی (بۆمبه گیلاسکه)
ئه وه ی به دی کرد میوه کانی ئه و ناوچه یه له که شوه وه ی سارددا ده ییه ستن و
ناماده ی ده که ن بۆ به کاره ییان به گه رمکردنه وه ی و به تویکلیکی باریکه وه
جیان ده هیلا.

گیلاسه کانی لی ده کرده وه و دهی پیچانه وه له زهرفی زپیلۆکدا و داوای له هاوړیکانی ده کرد لیی بکړن، له هر زهر فیکدا ۱۰ دانه ی تیا دا بوو به نرخى ۲۵ سه نت. گیللاسه کان بی که موکورت بوون بو ئه وه دهشيان بیان هاوړیته خه لکی هر بویه یه کیک له یارییه کان به ناوی (توپه رهنگراوه کان) داهینرا، که منداله کانی ئه و ناوچه یه زوریان حه ز به و یارییه ده کرد.

یارییه کی زور خوښ بوو وه راهینانیکى زور باشیش بوو بو هه مووان، که رایان ده کرد به داوای یه کتردا، گیللاسه کان په له یه کی سووری بچوکیان به جی ده هیشته له سهر جلوبه رگه کانیان، به لأم منداله کان ئه وه یان هیچ به لاهه گرنه نه بوو، هر ئه وه ش هوکار بوو گیللاسى زیاتر و زیاتر بکړن.

بازرگانیه که ی کریس له ناکاو کوتایى پیهات کاتیک هه ندیک له دایکان و باوکانی منداله کان سکالای ئه وه یان کرد گیللاسه کان په له به جی ده هیلن له سهر جلوبه رگی منداله کانیان.

ئه وه بوو پوړیکیان دایکی کریس کارتونیکی دوزیه وه له ژیر جیگه ی نوسنه که ی کریس دا و بری ۱۵۰ دۆلاری تیا دا بوو، که له م بازرگانیه بچوکه وه دهستی که وتبوو. دایکی وای بیرده کرده وه ئه مانه پاره ی دزراون و له ریگه یه کی خراپه وه دهستی که وتوون، چونکه کاری به لئنده ری و بازرگانى له ره چه له کی دایک و باوکیدا نه بوو، به لکوو هه ردوکیان ماموستا بوون.

کریس ده لیت: "هه رگیز بیرم له به ده سته نانی نمره ی به رز نه کردو ته وه، چونکه ئه وه نه ده گونجا بو من." داوای جیهیشتنى قوتا بخانه وه ک ته کنیک کاریکى بواری تاقیگه له کۆمپانیا یه کی بواری پیتروډا کاریکى ده ست که وت، بو ماوه ی ۳ مانگ حه زى له کاره که ی بوو، به لأم پاش ئه وه بووه کاریکى بیزارکه ر لای هر

بۆیه له ویوه گوازرایه وه بۆ بهشی وینهگرتن، که کاری وینهگرتنی بهرده گه ورهکانی دهکرد.

ورده ورده به شداری له ئاههنگهکاندا دهکرد و کاری وینهگرتنی بۆ دهکردن، دواتر ئامادهی کۆرسیکی یهک رۆژی بوو، که ۸۰ دۆلاری دهدا بۆ فیربوونی. پاش وهگرتنی ئه و کۆرسه و تهواوکردنی بهسهرکهوتویی و شارهزابوونی له و بوارهدا، کریس بۆی دهکهوت، که ئه وه ئه و کارهیه دهیهویت بۆ ههمیشه ئه نجامی بدات، رۆژی دواتر بای ۴۲۰ دۆلار پیدایهستی و کهلوپهلی وینهگری کپی و ۸۰ دۆلاری پیمما بۆ له چاپدانی کارتی بازرگانیهکهی.

به داخه وه، له ته مهنی ۱۰ سالیدا دایک و باوکی جیابوونه وه، ئه مهش کاریگه ریهکی زۆری له سه رکریس هه بوو، هه ربۆیه له خۆی پرسی: "چۆن ده توانم جیاوازی له ژیا نی که سانی دیکه دا دروست بکه م، بۆ ته رکیزکردن له گرنگی خۆشویستنی خیزانیکی هاریکار و نزیک له یه کتر له و ساته به دوا وه کاری هونه ریی له بیره کرا و بۆ خیزانه کان بو وه خولیا و ئاواتی کریس و ده لیت: "سوودم ئه وه یه، که له ما وه ی یه که م سه ردانکردنیا ندا په یوه ندییه کی کاریگه ریی ههستی دروست ده که م له گه ل خیزانه کاندایه."

له (Design Appointment) کریس دهستی پێ کرد به پوونکردنه وه ی ئه وه ی ده یه ویته ئه زموونیکی له یادنه کراوی به هیز دروست بکات بۆ هه مووان و هانیان بدات به ته واوی به شداری تیایدا بکه ن، چونکه ئه مه زۆر جیاوازه له ریگه ی پرسیاره باوه کانی وهک (چی باکگراوه ندیکت لا په سه نده؟) هه رگیز نا کریت. کریس خۆی وهک هونه رمه ندیکی هه لبژێردرا و سه یر ده کات و به خیزایی متمانه یه کی زۆریان پیده دات، که ئه نجامیکی ده بیته خیزانه که پێی دلخۆش

دهبن، کرئی وینه گرتنه که ی دیاریکراوه له ۲ هزار دۆلاره وه بۆ ۱۵ هزار دۆلار، یان زیاتریش بۆ هر خیزانیك.

ئهم کاره بازگانیه ی زۆر جیاوازتره له و کاره ۲۵ سه نتییه ی زهره گیلایسه که، که له یاریگای قوتابخانه که یدا ده یفرۆشت. له ئهمرۆدا وه ک رابه ریکی بواری پیشه سازی ناسراوه، بابه ته کردارییه کانی و شیوازه دلخۆشکه ره کانی وایان لی کردوه، که به ته وای جیهاندا گهشت بکات و وتار بۆ ئه و که سانه بدات، که ئاره زوی کاری وینه گرتنیان هه یه.

ههروه ها کاریگه رییه که ی فراوان کردوه له سه ر جیهانی بواری وینه گری که پسپۆر و شاره زانین تاییدا به ئه نجامدانی گهشتی به رفراوان بۆ ۱۵ شار که تاییدا وینه فروشراره کانی ستایشیکی زۆر کران له لایه ن ئاماده بووانه وه ته نانه ت بوونه هۆی نمایشیکی گه وره ی ۴ پۆزه له شاری هاقانا له ولاتی کوبا.

له ماوه ی یه که م گهشتیدا له وی له گه ل قوتابییه کاندا ده ستگیر کرا به هۆی وینه گرتنی بینا حوکومییه کانه وه، به لام ئهمه چیرۆکیکی دیکه یه، کریس ته رکیز له سه ر ئه وه ده کاته وه، که له داهاتوودا بیته نمونه یه کی ناودار و زۆر باش بۆ خیزانه که ی به تایبه ت هاوژینه که ی به ناوی کارۆلین و سی کوره گه نجه که ی. سالی پار ۴ مانگیان وه ک پشوو و گهشت به سه ر برد و چیرۆکیکی زۆریان لی بینی.

کریس سه باره ت به کاره که ی ده لیت: "کاری وینه گری زۆر ئاسانه، هه موو ئه وه ی له سه رت پیویسته ئه وه یه که ژیا نته بۆ ته رخان بکه یه ت." ویبسا یته خودییه تایبه ته کانی شایسته ی سه ردانکردن:

(www. Photographic Resource.com) (www. Towne Photography.com)

هۆکاری سه ره کی له سه رکه تنی کریسدا ده گه ریته وه بۆ توانا سه رنجراکیشه که ی بۆ بنیادنانی په یوه ندییه کی نایاب له گه ل سه ردانکه رانی

(كېيارەكان)يدا و دووبارە گۆرپىنى بۆ بازىرگانىيەكى ماوۋەدرىژ، وەك دەلئىت:
 "بەپراستى ئەو كەسانەم زۆر خۇش دەۋىت كە دەرفەتپان پى دام بېمە ناو
 ژيانپانەوۋە و يادەورپىيەكى كۆتايىنەھاتوو و لەبىرنەكراۋيان بۆ دروست بكم."

لە بازىرگانىدا، بنىادنانى پەيوەندىيەك ناياب ستراتىژىيەكى زۆر سەرەكپىيە بۆ
 سەرەكەوتن. ئىستا با بزىنن، بۆچى ھەندىك پەيوەندى بە ھەزى دەمىنەوۋە و
 بۆ ماوۋەيەكى درىژ بەردەوام دەبن، بەلام پەيوەندىيەكانى دىكە بەردەوام نابن و
 تىك دەچن؟ ھەر دوو جۆرە پەيوەندىيەكە دەكرىت زۆر ھەساس بن و زۆرىك لە
 ھاوسەرگىرىيەكان درىژە ناكىشن، خىزانەكان جيا دەبنەوۋە. زۆرىنەى جارىش لەم
 دۇخانەدا مندالەكانيان لەلايەن باوك، يان دايكپانەوۋە بەخىو دەكرىن و پالپشتى
 دەكرىن. چ شتىك ھۆكارە بۆ ئەۋەى ئەم پەيوەندىيەكە بە جياپونەوۋە كۆتايىيان
 پى بىت سەرەراى ئەۋەى، كە خۇشىيەكى زۆر لە سەرەتاي
 پەيوەندىيەكانىشپاندا بەدى دەكرىت؟ شتىكى يارمەتيدەرە ئەگەر وەك دوو
 بارودۇخى تەواو جياواز سەيرى ژيانت بكەيت: بارودۇخىكى باش، يان
 بارودۇخىكى خراپ.

ھەندىك كات لە بارودۇخىكى باشدايت، ئەو كاتەى، كە ھەموو شتىك باشە و
 باۋەرپەخۇبونىشت زۆرە و ژيانت زۆر لا بەچىژە. لەم دۇخەدا گىرنگىر
 پەيوەندىيەكانت تەندروست و سەلامەتن و بەردەوامىش بەرەو پىشپىش دەچن.
 بەلام پىچەوانەكەى تەواو جياوازە، بارودۇخىكى خراپ، ئەمەش كاتىك پودەدات
 شتەكانى ژيانت بەرەو خراپى دەپۆن وەك نەمانى گىفتوگۆكرىن، فشارى دەروونى
 زىاد دەكات و ژيانت زۆر لا دثوار دەبىت و پىويستە بەردەوام لە ھەول و
 كۇششدا بىت بۆى، چونكە لەم بارودۇخانەدا، پەيوەندىيەكانت بەرەو نەمان و
 جياپونەوۋە دەپۆن.

نمونهى باردۇخى باش لە ژيانى راستىدا ۋەكۈۋ، گىژەلۈكە، كە چۈن كاتىك دىت ۋە ھەرشتىك لەسەر پىگاگەى بىت لەگەل خۇيدا دەبىت، بەرزى دەكاتە ۋە ۋ ئەنجامى باشى دەبىت، بەلام باردۇخى خراب، ۋەك گىژەلۈكەى دەريايى ۋايە، كە لە سەرۋە بۇ خوارەۋە دەپرات، ئەگەر لە دەرەۋە ۋ لە دورەۋە سەيرى گىژەلۈكە دەريايىەكە بىكەيت، ئەۋا زۆر ترسناك دەرناكەۋىت، بەلام ئەگەر وريا نەبىت ۋ نىك بىت لىيەۋە، ئەۋا رەنگە بەخىرايى راتبكىشيتە خوارەۋە.

تىگەشتن لە باردۇخى خراب

با سەيرى ئەمە بىكەين بزائىن لە ژيانى راستىدا چۈنە. بۇ تىگەشتن لە كارىگەريىە گەرەكەى ئەمە لەسەر پەيوەندىيەكانى ئىستا ۋ داھاتوت، ئەۋا بىر لە پەيوەندىيەك بىكەرەۋە تىايدا سەرکەۋتوۋ نەبوويت.

پىۋىستە دووبارە لە بىرکردنەۋەتدا ئەۋ ھۆكارانە دروست بىكەيت ۋ لىكى بدەيتەۋە، كە بەھۆيانەۋە ئەۋ پەيوەندىيە شىكسىتى ھىنا ۋ سەرکەۋتوۋ نەبوۋ، بىھىنە بەرچاۋى خۆت ۋ بزانه كە چى پوویدا.

يەكەم شت چى پوویدا؟ پاش ئەۋە چى پوویدا؟ دواتر چى؟ بۇ تىگەشتن لە تەۋاۋى كارىگەريىەكانى ئەمە دلنيا بەرەۋە، كە ھەنگاۋە كىرارىيەكانى كۆتايىى ئەم بەشە تەۋاۋ دەكەيت ۋ جىپەجىيان دەكەيت.

بۇ نمونە، لە ھاۋسەرگىرىدا ھاۋسەرەكە تەركىزى لەسەر خۇى دەبىت ۋ لە ئىش ۋ كارەكانى مالىۋەدا ھارىكارىي ھاۋژىنەكەى ناكات، زىاتر كاتەكانى لە نوسىنگەكەيدا بەسەر دەبات، بەيانىان بەر لەۋەى مندالەكانى بەخەبەر بىن مال بەجى دەھىللىت ۋە ئىۋارانىش كاتىك دەگەرپتەۋە مالىۋە زۆر درەنگە ۋ

گفتوگوگانی مالّه وهش بۆ بابتهی بازرگانی و دارایی تهرخان دهکات. رهنگه پارهیان کهم بیّت و هیئندهیان نه بیّت که قهرزه کانیان بدهنه وه، پاره ی دانه وه ی سه یاره، خولی هاوینه ی مندالّه کانی، پاره ی دکتوری ددان.

ورده ورده تهنگزه و ناخوشییه که دروست ده بیّت و زیاتر له جاران مشتومر ده کهن و هه ر لایه کیان ئه وی تر تومه تبار دهکات بۆ ئه و دۆخه سهخت و ناخوشه ی تیایدان، بارودۆخه ناخوشه که ئیستا زیاتر هیز وهرده گریت وه که ئه وه ی تازه که وتبیته ناوه راستی گیزه لولکه ی ئاوه که وه، رهنگه یه کیکیان یان ته نانهت هه ردووکیان په نا بۆ هه ندیک شتی زیانبه خش و خراپ بهرن بۆ ئارامکردنه وه ی خویان، وهک: خواردنه وه ی ماده کحولیه کان، چونه دهره وه له گه ل ره گه زی بهرانبه ردا، قومارکردن، یان ته نانهت له خراپترین دۆخدا له رووی جهسته یی و هزرییه وه ئازاری یه کتر بدهن.

له م کاتانه دا په یوه ندییه که له خراپترین دۆخیدا یه و بارودۆخه که یان له خراپترین ئاستدایه، زۆر کات جیابوونه وه پروودهات و خیزانیکی دیکه ش ناوی ده چیته لیستی ناوی خیزانه جیابووه وه کانه وه.

داتاگان سالانه زیاد ده کهن، کاتیك به وریاییه وه بیر ده که یته وه له وه ی که چ شتیك هۆکاری جیابوونه وه ی په یوه ندییه کان بوو، ئه و ده توانیت ههنگاو بگریته بهر بۆ چاره سهرکردن یان ته نانهت ئه گه ر په یوه ندییه که له ده سته رچووش بیّت، ئه و باشتر وایه بۆ جاری دواتر ئاماده بیت و ده توانیت پریگری له هه مان کیشه بکهیت تا دووباره پروونه داته وه.

هۆشاری، هه میشه یه که م ههنگاوی به ره وپیشچوونه، ههروه ها ده توانی ئه م ته کنیکه به کار بهیتیت بۆ پینداچوونه وه به گرنگترین په یوه ندییه بازرگانییه کانیشتا.

ئەمە سیناریۆیەکی باوە: دوو کەس کارێکی هاوبەشیان دروست کردوو و بێرۆکە یەکی نوێیان هەبوو بۆ بەرھەمئێک یان خزمەتگوزارییەکی نوێ، بێر پارە و کاتیکی زۆریان تەرخان کردوو بۆ بازرگانییە نوێیە دڵخۆشکەرەکیان، هیچ بەلگەنامە یەکی یاسایی کاری هاوبەشی ئامادەکراویان ئیمزا نەکردوو و پێکەووە هاوڕێی گیانی بەگیانین و دەیانەوێت تا کۆتایی رێگاکی بەردەوام بن، هەروەها هیچ رێگایەکی، یان تارێکی کارەکی بوونی نییە بۆ قەرەبووکردنەو، یان بەشکردنی قازانج.

با سەیری پەڕیوەندییەکیان بکەین بزانیین چەند سالیکی دواتر چۆنە و چی لێھاتوو، کارە بازرگانییە هاوبەشەکیان لە دژوارییە، چونکە یەکیکیان کۆنترۆلی کارەکی کردوو و رێگە نادات ئه‌وی دیکە هیچ بێراریکی بەتەبەیی رەزامەندی خۆی.

باری داراییان خراپە و مشتومری هەفتانە دەکەن لەسەر ئەوێ کە داھاتەکیان چۆن خەرج بکریت، یەکیکیان دەیهوێت دووبارە داھاتەکیان لە کۆمپانیاکەدا و بەرھەمئێتەو، بۆ ئەوێ گەشە بکات، بەلام ئه‌وی دیکەیان بۆچوونی وایە، کە دەبێت سەرەتا بەشی خۆم پێ بدرییت تا وای لێدیت تەواوی دەستەکیان دەخەنە ناو مشتومرەکیانەو و دەبنە دوو دەستە تەواو جیاواز و کێشەکی گەرە دەبێت و یەکیکیان دەیهوێت واز لە کارەکی بەهێنیت، لەبەر ئەوێ هیچ رێککەوتنێکی لە نێوانیاندا نییە تا کرین، یان فرۆشتنی پشکەکانیان ئاسان بکات و وازھێنان لە کارە هاوبەشەکیان دژوار دەبێت. هەردوولا پەتی دەکەنەو پلان و بێرۆکەکانی خۆیان بگۆرن، تا وای لێدیت هەریەکیان مەرجی تاییبەت بە خۆی دادەنێت، کێشەکی بەردەوامی دەبێت و لەم نێوانەدا زۆرجار پارێزەرەکان زۆرترین بێر پارەیان دەست دەکەوێت. بازرگانییەکیان

سه‌رکه‌وتوو نابیت و ناوی دوو که‌سی دیکه‌ش زیاد ده‌بیت بۆ لیستی ئەوانه‌ی ده‌لین، "کاری هاوبه‌ش (پیکه‌وه‌یی) هرگیز سوودی نابیت و سه‌رکه‌وتووش نابیت!"

ئە‌مه زانیارییه‌که‌یه:

ئە‌گەر له ئیستادا له پیکه‌وتنیکی بازرگانیدایت له‌گه‌ڵ هاوبه‌شیک یان زیاتردا، یان ده‌ته‌ویت ئە‌نجامی بده‌یت له داها‌تودا، ئە‌وا هه‌میشه سه‌ره‌تا پلانی ستراتژیی چوونه‌ده‌ره‌وه (وازه‌ینان) ت دابنێ، له نووسینه‌که د‌ل‌نیا به‌ره‌وه، با به ده‌ست‌نوس هه‌تان بیت و ئاگاداری هه‌موو په‌یوه‌ندییه‌کی سۆزداریش به.

ئە‌و پاستییه‌ په‌سه‌ند بکه، که هاوبه‌شه‌که‌ت که‌سیکی باشه، یان باشترین هاو‌پیته و هیچ هۆ‌کاریک نییه، که پیکه‌وتنی نووسراو له‌نیوانتاندا نه‌بیت بۆ کاره بازرگانیه‌که‌تان. نه‌بوونی پیش‌بینیه‌کی دروست و ئاماده‌کاری، زیاتر له هه‌رشتیکی دیکه ده‌بیته هۆی دارمانی بازرگانی له‌م‌پ‌ودا.

ئ‌یستا که له دۆ‌خه‌که تیگه‌شتیت، ل‌یه‌وه ف‌یر به، ئ‌یمه‌ی م‌رؤ‌ف بوونه‌وه‌ریکین خووه‌کان دووباره ده‌که‌ینه‌وه، ئە‌گه‌ریکی زۆر هه‌یه، که هه‌مان هه‌لسوکه‌وت دووباره بکه‌ینه‌وه.

په‌یوه‌ندییه گرنه‌که‌ی دواتر زۆر پ‌یویسته بۆ ته‌ندروستیت، سامانه‌که‌ت. ئە‌گەر خۆت له هه‌مان بارودۆ‌خدا بینیه‌وه، ئە‌وا له پ‌ووی ده‌روونیه‌وه کات تهرخان بکه بۆ خۆت، واز له ک‌یشه‌که به‌ینه و به بیرکردنه‌وه‌ی پ‌وونه‌وه بریار بده، که گۆ‌رانگاریی ئە‌رینی دروست بکه‌یت، چونکه گۆ‌رینی هه‌لسوکه‌وت و خوو تاکه ریگه‌یه ئە‌نجامی جیا‌و‌زیان ده‌بیت بۆت.

" کاتیك له گهل كه سیکدا له دهمه قالدایت، ته نها ریگیاهه که ههیه ده توانیت جیاوازی دروست بکات له نیوان خراپترکردنی په یوه نندییه که تان یان پته وکردنیدا، ئەویش، هه لویست (بیرکردنه وه) ته."

- ویلیام جهیمس

تیکهشتن له بارودرخه باشه که

با روونی بکهینه وه ئەمه چۆن سوودی بۆت ده بییت، تانه وهی بتوانیت به خیرایی دهستکه وتی باش به دهست بهینیت. وهک پیشتر په یوه نندییه که دووباره بکه ره وه، به لام ئەمجاره ورده ورده تهرکیز بخه ره سه ره و په یوه نندییه، که فراوانت کردوه، په رهت پیداو وه گه شهی کردوه هه تاکوو وای لیدیت ده بیته په یوه نندییه کی ماوه دریژی نایاب، یان په یوه نندییه کی بازرگانی.

له بیرکردنه وه تدا هه موو ئەو شته گرنگانه دووباره بکه ره وه و بیر خۆتیا ن بهینه ره وه، کاتیك یه که مجار یه کترتان بینی تا ئەو کاتهی، که په یوه نندییه که ت په ره ی پی درا.

زۆرینهی خه لکی ئەمه ناکه ن، له به ره وه دهستکه وتیکی زۆرت ده بییت له بازاری کرین و فرۆشتندا کاتیك په ره به پلانیکی دروست ده دهیت، که بتوانیت له داها توودا چه ندین جار دووباره ی بکه یته وه.

په یوه نندییه به هیزه کانت ده بنه هۆی دهستکه وتی نایاب و گه وه بۆت. ئەمه ش نمونه یه کی ئەرینییه، که یارمه تیت ده دات، ده یف، خاوه نی بازرگانییه کی ئەندازیارییه و بیرۆکه له کرپاره کانی وه رده گریت و یارمه تیا ن

دهدات به ره می نوئ دروست بکن، فیربووه به دروستی مامه له له گه ل خه لکیدا بکات وه، وه لامدانه وهی خیرای په یوه ندییه ته له فونییه کان و راپه پانسنی داواکاری کپاره کان.

رۆژیک کپاریکی نوئ لئی نزیک بوویه وه به بیرۆکه یه که وه بۆ به ره مهینان و دروستکردنی لاستیک خۆشحال بوو که یارمه تی بدات، گه نه که خه یالئیکه گه وره ی هه بوو، خه ونی به هه بوونی پیداو یستیی به ره مهینانی خۆیه وه ده بینی که هه ندیک له به ره مه که ی بۆ زۆریک له به کارهینه رانی جیهان دابین بکات، پسپۆرییه که ی هه بوو وه بهر له به ره مهینان چه ندین گۆرانکاری ناپوونی کرد له شیوازه که یدا.

ئهم پیشکه وتنانه وایان لی کرد تیچووی که م بیئت و به هیتریش بیئت. ئهم هاوپه یمانییی نیوانیان له ماوه ی چه ند سالیکی که مدا بوو به په یوه ندییی کی دلخۆشکر، که هه ردوولایان رازیبوون له سه ری و دلخۆش بوون پیی، ته نانه ت له لای یه کتره وه هاریکاری یه کتریان ده کرد تائه وه ی بگن به به رزترین ئاستی داهینه ری و به ره مهینان. له ئاکامدا، خه ونی کوپه گه نه که هاته دی به هۆی خه یالئینی و به رده وامییی که یه وه چه ندین پیککه وتنی سه دان ملیۆن دۆلاری ئیمزا کرد و به دریزایی پینگا که له په یوه ندیدا مایه وه له گه ل ده یف به ئومیدی سوودمه ندبوون له ئامۆزگارییه کانی.

کاتی که بازرگانییی که ی گه شه ی کرد ئه وه ی ده یفیش به هه مان شیوه گه شه ی کرد. رۆژیکیان به بیرکردنه وه له سه رکه وتنه گه وره که ی په یوه ندییی کی ته له فونی گرنگی ئه نجام دا، که په یوه ندییی که یانی زۆر له جاران به هیتر کرد. پیزه ی له ۱۰۰٪ قازانجی داهاتووی پیشکه ش به ده یف کرد، ئه مه شیوازی پیگوتنه که ی بوو: "سوپاس، که باوه رت به توانا که ی من هه بوو تا دست پی"

بکه م و پالپشت و هاوکارم بوویت بو تئپه پاندنی دۆخه سهخته کانی ژیانم. "

هه موو په یوه نندییه ک له ژیاندا خالیکی دهستیکی هه یه .

زۆرجار سه ره تا بهرکه وتن و بینینه کان له بیر ده کرین، هه رچه نده به زوویی ههستیکی باش په ره پی دده دیت سه بارهت به که سه که ی دیکه .

نایا وینه که ت دیته بهرچاؤ؟ کاتیکی به وردی پیداچوونه وه ده که یت له وه ی باشترین په یوه نندییه کانت چۆن په ره پی داوه، ئه وا ده بیته هوی دروستکردنی په یوه ندیی باشتر و گه وره تر بو ت له داها توودا .

زانینی ئه و شته ی، که سوودی ده بی ت و ئه وه ش که سوودی نابیت یارمه تیت ده دات له خۆلادان و نه کردنی هه له ی گه وره تر و دیار، که ده بیته هوی بارودۆخی ناخۆش و دژوار .

هه واله خۆشه که ئه وه یه، که ده توانیت بو دروستکردنی په یوه نندییه کی نایاب له هر بواریکی ژیاندا بیت به کاری بهینیت، کاریگه ری و سوودی ده بی ت بو په یوه ندیی که سی، خیزانی و هاوپه یمانیی بازرگانیش .

ئه و خووه په ره پی بده، که به رده وام پیداچوونه وه به هر دوو بارودۆخه که دا بکه یت و به کاریان بهینه تا دوور بیت له هر بارودۆخیکی نه ری نی و پئیه ریت بکه ن بو ناو جیهانیکی ئه ری نیی په یوه ندیی خۆشه ویستی و تایبهت .

به که سانی نه ری نی (ژههراوی) بلی نه خیر

به رله وه ی به رده وام بین تکایه ئه م نامۆژگارییه گرنگ و پئویسته بگره گو ی، خۆت به دوور بگره له که سانی نه ری نی . به داخه وه، که سانیکی که م هه ن جیهان وه ک کیشه یه کی گه وره ده بینن و له چاوی ئه واندا تۆش به شیکی له کیشه که،

گرنگ نییه شته کان چه نده باشن، ئەوان تهرکیز ده خه نه سه ر ورده کاریه ناپیویست و بچوکه کان و به رده وامیش هه مان شت ده کهن.

ئوه خوویه که به ته واوی په یوه ندیه کان له ناو ده بات، به شیکی وزه ی نه رینی له سه ر لیوه کانیا ن ده توانیت بۆ هه میسه خه نده و خو شیی سه ر پوو خسارت نه هیلیت. ئەم که سانه ژه هراوین بۆ ته ندروستیت، پیویسته هه موو کات وریا بیت و بۆ هه میسه له ده ره وه ی سنوره کانت بیان هیلیته وه.

رهنگه لی ره دا بیر بکه یته وه و بلیت، "قسه کردن ئاسانتره له کردار." ئایا ئه و هاوړپیه م، که ماوه ی چه ندین سا له ده ی ناسم و هه موو کات سکا لا ده کات ده ریا ره ی کاره که ی، له پرووی داراییه وه که س ئاماده یه هاریکاری بکات؟ ئایا ده بیت پرووی لی وه ریچه رخیتم و دوور بکه ومه وه لی کاتی که به م شیوه یه قسه ده کات؟

نه خیر، به هیواشی دوور مه که وه ره وه، به لکوو خیرا ده ست به پا کردن بکه، چونکه بیر کردنه وه نه رینییه که ی، ژیا نت ده شیوینی.

ئیسنا له مه تپیگه: باس له که سیک ناکه ی ن، که ئاسته نگیه کی سه ختی هه یه و به راستی پیویستی به یارمه تی هه یه، به لکوو مه به ستمان له و که سانه یه خو شی ده بینن له پیدانی هه موو بیر کردنه وه نه رینییه کانیا ن به تو له هه موو ده رفه تی کدا و به باوه رپه خو بوونیکی که مه وه پیشت ده لین، "ناتوانیت ئەمه ئە نجام بدهیت و ناتوانیت ئە وه ئە نجام بدهیت!" به تاییه ت کاتی که بیرۆکه یه کی نایابت بۆ دیت، چیژ ده بینن له له ناو بردنی بیرۆکه ئە رینییه کانت و ئە وه خو شترین پرووادی رۆژیا نه، هه ر بو یه چیدیکه هاوړپیه تییا ن مه که.

ئەمە ئەو شوپنەيە، كە ھېزى راستى تىدايە: ھەمىشە ھەلبىزاردنى تۆيە. دەتوانىت جۆرى ئەو كەسانە دىارى بكەيت، كە دەتەوئىت لە ژيانندا بن، دەتوانىت بەردەوام بيت لە شوپنكەوتنى دەرفەتە نوپيەكان.

رەنگە پيويست بيت ھەندىك ھەلبىزاردنى باشتەر بكەيت، زۆر ئاسانە، واتە رېگەدان بەوھى ھەندىك كەس لە ژيانندا نەمىنن و تۆش پزگارت دەبيت لە دەستيان.

لە راستىدا، بەوردى و بەئاگاييەو ھە سەيرى پەيوەندىيەكانى ئىستات بكە، ئەگەر كەسەك لە ژيانندا ھەيە كە بەردەوام و رەت دادەبەزىنئىت و بىرۆكەى نەرىنئىت پى دەدات، ئەوا بىرپار بەدە لە ژيانت دەرى بكەيت و درىژە بە ژيانى خۆت بەدە.

ئەمەش نامەيەكى دەنگى دلخۆشكەرى قەشە ھىنرى شۆرە، كە دەلئىت ھەركاتىك كەسەكى نەرىننى لە ژيانندا ھەبوو ھە وىستت چىدىكە ھاوپرپيەتى نەكەيت و لىي دورر بكەويتەو، ئەوا ئەم نامە دەنگىيەى بۆ بەجى بەئىلە:

"سوپاس بۆ پەيوەندىيە تەلەفونىيەكەت، ئەوھى راستى بيت ماوھەيەكە دورر كەتوومەتەو ھەندىك گۆرانكارىي پيويست لە ژيانندا دەكەم، تەكايە پەيامىكى دەنگىم بۆ جى بەئىلە، ئەگەر وەلام نەبوو پۆت، ئەوا بزانە تۆش يەككى لەو گۆرانكارىيانەى لە ژياندا دەيانكەم. خۆشى لە پۆژەكەت ببىنە!"

سى پرسیاره گەرەكە

ستراتیژییەکی دیکەیه، که زۆر سوودبەخش دەبێت بۆت، وارن بەفیت، کۆمپانیاکەى لە چەند کپیاریکی تایبەتەوێ گەشەى کرد و بوو بە یەکیک لە گەرەترین کۆمپانیاکان.

زۆر بەدەگمەن بەشەکەى خۆى دەفرۆشیت لەپاش وەبەرھێنان، ئامادەکارییە چروپەرکەى، شیکردنەوێ تەواوی ژمارەکان لەخۆ دەگریت بەتایبەت سەرمايەى کۆمپانیاکە.

ئەگەر بەحەزى خۆى بێت، ئەوا کاتیکی زۆر بەسەر دەبات لەکۆبوونەوێ گەل ئەندامە سەرەکییەکانى کۆمپانیاکەیدا، بۆئەوێ بزانییت چۆن بازەرگانییەکە بەرپۆە دەبەن، چاودییری فەلسەفەکەیان دەکات و بزانییت چۆن مامەلە لەگەل ستاف و ئامادەکەران و کپیارەکاندا دەکەن، کاتیکی ئەم کارانەى تەواو کرد، ئەوا سى پرسیار لەخۆى دەکات سەبارەت بە ئەندامە سەرەکییەکان:

۱- ئایا ئەم کەسانەم خۆش دەوێت؟

۲- ئایا متمانەیان پێدەکەم؟

۳- ئایا ریزیان دەگرم؟

ئەگەر وەلامى ھەر کام لەم پرسیارانە "نەخیر" بێت، ئەوا ریککەوتنەکە ناكریت و ئەنجام نادریت بەبى گرنگیدان بە گەرەییى ژمارەکان، یان تواناکە بۆ گەشەکردنى کۆمپانیاکە.

ئەم سى پرسیارە سادە، بەھیزە بناغەى سەرەکین بۆ پەيوەندییەکانى وارن بەفیت. چەند سالیکی بەرلە ئیستا بەفیت دەولەمەندترین کەس بوو لە ئەمریکادا، بەلام بەم دوايانە پلەى یەکەمى چۆل کرد بۆ دامەزرینەرى مایکروسۆفت، بیل

گه یتس، سه ره راي جياوازييه کي زور له ته مه نياندا، به لام ئه م دوو سامانداره
هاورپييه تيبه کي نزیکيشيان هه يه .

ئه وه بزانه ئه و که سه ي، که هاورپييه تي ده که يت گورپانکاري له ژيانندا
دروست ده کات.

جاري داهاتوو کاتيک ده ته ويئت بچيته ناو په يوه ندييه کي بازرگانيبه وه، يان
په يوه ندييه کي که سيبه وه له گه ل که سانیکدا، که زور به باشي نايانناسيت، ئه وا
پيشوه خته چنه د هه نگاويک بگره بهر بو دلنيا بوونه وه .

سه يري ئه و نيشانانه بکه، که راستي تي، راستگويي و ئه زمونيان
ده رده خات، بزانه چون مامه له له گه ل خه لکانی دیکه دا ده که ن. زانياري بچووک
به رچا وروني گه وره ت پي د ه دات، ئايا خووي گوتني "تکايه" و "سوپاس" يان
هه يه به تاييه ت بو ئه و که سانه ي له پله و پوستي خزمه تگوزاريدان، وه ک:
شاگردي، خزمه تکاری ئوتيله کان و شوفيري ته کسيه کان؟ ئايا له گه ل که ساني
تردا مامه له کردني هاورپيانه يان هه يه؟ کاتي پيوست وه بگره بو په سه ندردي
ته واوي هه لسوکه وتيان بهر له وه ي خوت ته رخان بکه يت.

هه ميشه بگره پيره وه بو سي پرسياره گه وره که و گرنگي به ژيرييه که ت بده .
باوهره به هيزه که ت رپنوینيت ده کات، ريگه مه ده دلته له بري ميشکت برپار
بدات.

کاتيک به ته واوه تي له پرووي سوزداريبه وه له دوخيکدايت، ئه وا زورچار برپاري
هه له ده ده يت، کات به خوت بده بو بيرکردنه وه بهرله ده ستيکردني هه ر
په يوه ندييه کي نوي و به جورکي دیکه سه يري ئه مه بکه .

بۆچی بریار ددهدیت په یوه نندی نوی درست بکهیت له گهل که سانیکدا، که متمانەیان پیناکهیت، پزیزان ناگریت، یان خوشت ناوین؟ له کاتیکدا توانا سروشتیه کهت پیت ده لیت ئەنجامی مده و دریزه ی پی مده ئەوا پرسیایه که بۆ ناؤمیذبون.

که سانیکى نایابی زور هەن، که ده توانیت کاته به نرخه کانی خوتیان له گهلدا به سه ر ببهیت و خوشی له هاورپیه تیکردنیا ببنیت، که وایه ئەگەر هاوره گرپیه، هاوره شى بازگانیه، یان به کریگرتنی تیمیکى فرۆشیاریه، هه لباردنى که سه دروسته که زور گرنگه بۆ تهنروسستى و سامانى داهاتوت. به وریاییه وه هه لیانبژیره.

خۆشبینینی راستی له به سه بردنی کات له گهل ئەو که سانەدا سه رچاوه ده گریت، که به رده وام هانت ددهن و په یوه ندییه که به هیژ ده که نه وه و دووباره وزهت پی دده نه وه.

کریاره سه ره کییه کانت و سوومه ندبوونی هه ردوولا

هه نگاوی دواتر له په رده دان به خووی په یوه ندییه نایابه کان فیربونه به وهی، که به نرخترین په یوه ندییه کانت به هیژتر بکهیت له بارودوخیکدا، که به رژه وه نندی هه ردوولای تیا دا بیت.

زور شت وتراوه و نووسراوه سه بارهت به فه لسه فه ی دهره نجامی سوومه ندبوونی هه ردوولا، به ئەزموونی ئیمه زۆرینه ی تهنها قسه ن و ئەمه فه لسه فه یه به وهی، که چۆن زیان ده کهیت.

له بازرگانیدا واته نیگه رانییه کی جدی بو ئه و کهسه ی دیکه، که ئه ویش هینده ی خوت سوودمه ند ده بیئت ناخو کاری فروشتن بیئت، پیککه وتنی فه رمانبه ر بیئت، وتوویرکردن، یان هاوپه یمانیه ستراتژییه گرنه گه کان بیئت.

به داخه وه، هه لوئیستی زوریک له مرؤقه کان له کاری بازرگانیدا ئه وه یه، که ده یانه ویت ته نها خویان سوودمه ند بن و هه موو قازانج و ده سته که وته کان بو خویان بیئت، ئه نجامه که (بردنه وه - دۆرانه) واته سوودمه ند بوونی لایه ک و زه ره مره ند بوونی لایه نی به رانبه ر.

له لایه کی دیکه وه، سوودمه ند بوونی هه ردوولا (بردنه وه - بردنه وه) واتای ئه وه نییه، که هه موو ده سته که وت و قازانجه که بده یه به که سی به رانبه ر، ئه وه پیی ده وتریت (دۆرانه - بردنه وه) واته تو زه ره مره ند ده بیئت و که سی به رانبه ر سوودمه ند ده بیئت ره نجه ئه مه ش له ئه نجامدا بییته هوی ئه وه ی، که کاره که ت له ده ست بده یه ت.

ستراتژییه کی گه ره هه یه پیی ده وتریت (دۆرانه - دۆرانه) واته هه یچ لایه کتان سوودمه ند نابن، ئه مه کاتیک پووده دات، که هه ردوولا زور که لله ره ق یان خوپه سه ندن، بو ئه وه ی دۆخیکه ی بردنه وه دروست بکه ن وه کوو، وتوویرکردنی پیککه وتن له نیوان ده سته ی به ریوه به ران و فه رمانبه ره کاندایه له ئه نجامدا هه یچ لایه کیان سوودمه ند و براوه نابن له دۆخه که دا.

له ژیانیه که سیتدا، دۆخی بردنه وه - بردنه وه بناغه ی په یوه ندیه خۆشه گه رموگوره کانه، ئه وه هاوسه ره که یه ده یه ویت دۆخیکه ی بردنه وه (سوودمه ند بوون) بو هاوژینه که ی دروست بکات، ئاماده یه نیوه ی ئه رکه کانی ماله وه ئه نجام بدات و یارمه تی چالاکیه کانی منداله کانی بدات، به تاییه ت کاتیک هاوژینه که ی فه رمانبه ره له ده ره وه.

بردنه وه - بردنه وه واته هاوژینه کهش پالپشتی ته واوی هاوسه ره که ی دهکات، کاتیک له هه ولی دروستکردنی بازرگانیه کی نوی، یان دهستی کردنی کاریکی نویدایه.

ئه م دوخه واته بوون به هاوسییه کی باش بو دراوسیکانت، تهرکیز و ئامانجت، ته نها له سه ره به رژه وه نندییه کانی خوۆت نه بیّت، بو ئه وه ی سوودی هه بیّت، پیویسته هه موو رۆژیک جیبه جیی بکهیت. کاتی پیویسته، به ره نگارت ده کاته وه تائه وه ی به جدی خوۆت ته رخان بکهیت بو دروستکردنی ئه م کاره هاوبه شییه گرنگانه.

ئیستاش با سهیری لایه نیکی دیکه ی گرنگی بکهین له گه شه کردنی بازرگانیه که تدا، بنیادنانی په یوه نندییه کی نایاب له گه ل کپیاره سه ره کییه کانتدا. کپیاره سه ره کییه کانت دلی بازرگانیه که تن و به رده وام شتت لی ده کپن و گرنگترین سه رچاوه ی ده ستکه وتنی تۆن و خوۆشحالیشن، که هاریکاریت بکه ن بو پیدایستی نایاب بو بازرگانیه نوی.

جیگای سه رسامیه، له مپودا زۆرک نازانن کی کپیاره سه ره کییه. ئه وان پاسپورتی تۆن بو گه شه کردنی داهاتوت.

به داخه وه، زۆرجار ئه م په یوه نندییه گرنگانه به هایان نازانریت، هه لویسته که ئه مه یه: "هه موو مانگیك داوی دوو هه زار به ره م ده کات، پیویسته گرنگی و تهرکیز به بازرگانیه نوی بدهین."

همو جوړه ریځکه وتنیک شیاری هیښتنه وهی

بازرگانی نوې ګرنگه، هیښتنه وهی په یوه نندیه که ت له ګه ل باشترین کپاره کانتدا له و ګرنگتره، زور سه خنتره کپاری نوې بدوزیته وه به به راورد به وهی، که کپاره دیرینه کانت بهیللیته وه و خزمه تیان بکهیت. ناګاداری کاته که شت به، که له ګه ل نه و که سانه دا به سهری ده بهیت کپاری سهره کیت نین. نایا هیچ کپاریکی له م جوړه ت هه یه له بازرگانیه که تدا؟ نه ګه ر دلنیانیت، نه واه به م جوړه ده توانیت بیانناسیته وه، چونکه وزه، کاتیکی زورت لی ده بهن و شتی که میشت لی ده کړن و هه ندیک کات سوودت پیناګه یه نن و هیچیش ناکړن. به لام ده رباره ی همووشتنیک پرسپارت لی ده کهن، داواکاریه کی زور زورت لی ده کهن و کانت زور ده ګرن. به دلنیا ییه وه ناته وی ت هیچ کاریکی بازرگانی پره ت بکه یته وه، که دیته به رده ست، به لام نه ی نه و شته ی، که کات و وزه ت زور ده بات و نه نجامی که میشی ده بی ت و هه ندیک ریځکه وتن نه نجامی باش و نایابی نابیت ده بی ت پشتگو ییان بخهیت و خو ت به دوور بګریت لیان.

دیسان سهیری کپاره سه ره کییه کانت بکه ره وه، شتیکی ګرنگ هه یه پیویسته بیزانیت ده رباره ی نه م که سانه، نه ویش نه وه یه ناته وی ت هه رګیز له ده ستیان بدهیت. نه مه پرسپاره ګرنگه که یه، نایا چه ندیک له کاتی خو ت تهرخان ده که ی ت بو کپاره سه ره کییه کانت؟

نه مه شیاری لیکنولینه وه یه، لیکنولینه وه که مان ده ری ده خات، که کاتیکی زور که م تهرخان ده کړیت بو کپاره سه ره کییه کان، نه مه ش ده بی ت هوی نه وه ی هه رګیز په یوه نندیه کان نه ګه نه به رزترین ناستیان.

له پووی داراییشه وه، واته به فیرۆدانی بره پارهیەکی زۆر، ئیستا که ده زانی ئەم جۆره که سانه کین، ئەوا زیاتر تهرکیزیان له سەر بکه ره وه، ده سته که وته درێژخایه نه کان شایسته ی کۆشش و هه ولدانی زۆرن، بازرگانیه که ت زیاد ده کات و ههروه ها ئەگه ری له ده سته دانی ئەم جۆره له باشته رین کپاره کانت که م ده که یته وه بۆ کپه رکیکاره کانت.

ئیستا با سه ریری گرنه گته رین په یوه ندییه که سییه کانت بکه ین، وه کوو: خیزان، هاوړیکانت، ئاموژگاریکه ره پۆحیه کان، چاودیره کان، هه رکه سیک، که تاییه ته له ژیانای ده ره وه ی جیهانی بازرگانیه که تدا. دووباره به وریاییه وه بیر بکه ره وه له وه ی کۆ شایسته یه، که له م لیسته تاییه ته ی که سه گرنه کانداییت، پاشان ناوه کانیان تۆمار بکه .

دواخستن گه ره ته رین دوژمنه و هه رگیز هه یچ هه ول و کۆششیک بۆ باشته رکردنی داهاتوت دوا مه خه . هه ریه ک له م هه نگاوانه به جی بگه یه نه پاش ته واوبوونی خویندنه وه ی ئەم به شه . بیره ت بیته ، ئەم کتیه کاریکه به رده وامه و ئەو کاته ی که ته واوی ده که یته ، ئەوا ده سته کردوه به هه ندیک له م خووه تاییه ته دلخۆشکه رانه ی ژیانته : ده وله مه نده تر ده بیته ، زیاته ر قایل و دلخۆش ده بیته به ده سته که وته کانت.

به وردی سه ریری لیسته که بکه و پیدچوونه وه به بری ئەو کاته دا بکه ره وه، که له گه ل ئەم که سانه دا به سه ری ده به یته ، ئایا وه ک پیویسته ؟ ئایا خۆشی له و کاته ده بیته ؟ ئایا کاته که سییه که ت له گه ل کئی دیکه دا به سه ر ده به یته ؟ ئایا کاته زۆر به فیرۆ ده ده ن، که باشته روایه له به ره وپیشبردنی په یوه ندییه گرنه کانتدا به سه ری به یته ؟ ئەگه ر به "به لی" وه لامت دایه وه، ئایا ده ته ویته چی بکه یته ده رباره ی؟ ره نگه کاتی پیویسته بیته بلایته ، "نه خیر". ئەوان له

لیستی گرنگترین که سانی ژیانندا نین، ئه ی که وایه بۆچی کاته که ت لی ددهزن و به فیرویی ددهن؟

به کورتی ئاماژه مان به دۆخی (بردنه وه - بردنه وه) سوودمه ندبوونی ههردوولا کرد، به پراستی گرنگه که بزانیته ئه مه واتای چیه .

ستیف کوفی، لیکچوونیکی پوون و باشمان پی ددهات و ده لیت: "ده بیت وه که هه ژماریکی بانکی هه لسوکه وت له گه ل گرنگترین په یوه ندییه کانتدا بکه یته،" بۆ نمونه: هه تا پاره ی زیاتری تیا دا دابنیت له هه ژماری بانکی په یوه ندییه گرنگ و تاییه ته کانتدا، ئه وا په یوه ندییه کانت فراوانتر، به هیزتر دهن و له پرۆسه که دا ده بیت به که سیکي گرنگتر و به به هاتر لای که سانی به رانبهر.

هه تا زیاتر بزانیته ده رباره ی ئه وه که سانه ی له لیستی کریاره سه ره کییه کان و لیسته که سییه کانتدان، ئه وا زیاتر ده توانیت هاریکاریان بیت، اتا دروسته که ی (بردنه وه - بردنه وه) ئه وه یه، که ئه م یارمه تی و سوودانه بگه یه نیت به بی هیچ مه رج و خواستیک.

به واتایه کی دیکه، له به رانبه ردا چاوه پوانی هیچ شتی که مه که، به لکوو ته نها ئه زموونی خوشیی ته واوی به خشین بکه .

ئه گه ر تا ئیستا ئه نجامت نه داوه، ئه وا فایلیکی زانیاری بۆ هه موو ئه و کریاره سه ره کییه ی لیسته که ت و په یوه ندییه گرنگه کانت دروست بکه . هه موو زانیارییه کان ده رباره ی ئه م که سانه بدۆزه ره وه ته نانه ت ئه و شتانه ش که چه زیان لئیته تی، یان چه زیان لئی نییه: خواردنه دلخوازه کانیا، پیکه وتی پۆژی له دایکبوونیا، پۆژی هاوسه رگه ریکردنیا، ناوی منداله کانیا، وه رزش و ئاره زووه کانیا.

هارفی ماکای، به فایل زانیارییه که ی ده لئیت (ماکای ۶۶) له بهر ئه وه ی ۶۶ پرسیار هه یه، که تیمی فرۆشیاره که ی ده پیرسن بۆ به ده ستهینانی زۆرتین زانیاری هه موو کپیاره گرنگه کان. زۆرینه ی خه لکی فایل له م جوړه یان نییه هه ر بۆیه گرنگی به دۆخی بردنه وه - بردنه وه نادهن، کاتیکی زۆر و هه ولدانیکی بی وچانی زۆری پیویسته بۆ بنیادنانی په یوه ندییه کی سه رکه وتوو و به هیز. واته زۆرجار پیویسته زیاتر به ده ست بهینت، ئه وه شیوازی ژیا نه ورده ده بیته هه لسوکه وتی نوئی پۆژانه ت و به بی بیرکردنه وه ئه نجامی ده دهیت. هه لسوکه وتی بردنه وه - بردنه وه ده بیته به شیک له هه لسوکه وتی ژیا نی پۆژانه ت، به شیوه یه کی جیاوازتر له پیشوو ده رگای ده رفه ته کان به پروتدا ده کرینه وه و به دلنیا ییه وه، پیی ده وه له مه ندر ده بیت و ته نها مه به ستمان له پرووی داراییه وه نییه.

چ شتیکی دیکه ...

بردنه وه - بردنه وه پښتانه کی نایابه بۆ ژیا نکر دن و هاوړپیه تی پاستی کاتی پیویسته بۆ به ره و پښتچوون، به های ئه و په یوه ندییا نه بگره که خاوه نیانیت و هه رشتیک، که پیویسته بیکه بۆ باشترکردن و به هیزکردنیا ن. ئه مه ش ستراتژییه کی به هیزه که ئاسانی ده کات پیی ده وتریت، "ته کنیکی چ شتیکی دیکه."

با بلین ده ته ویت په یوه ندییه که سییه گرنگه که ت له گه ل هاوسه ره که ت، یان هاوړینه که تدا به ره و پښت ببهیت، ئه گه ر هاوسه رگریت نه کردوو، ئه وا ده توانیت ئه مه بۆ هه ر په یوه ندییه کی دیکه ی واتادار به کار بهینت، که وایه به گویره ی په یوه ندییه که به کاری بهینه.

له راستیدا، که سټک دیاری بکه، که هزت لټیه چیژ له ئاستیکې به رزی په یوه نډییه که ت ببینی له گه لیدا. بۆ نیشاندانی ئه وهی چۆن ئه م ته کنیکه کاری خوی ده کات نمونه ی ژن و میړده که به کار ده هیښین، وا دابنی کۆتایی هه فته یه و هاوسه ره باشه که به ناوی ده یفید گه شتووه ته مال ه وه و هاوژینه باشه که ی به ناوی (دیان) نانی ئیواری ئاماده کردوه و هه ردوکیان چیژ له ژه میکی نایاب وهرده گرن.

ده یفید ستایشی ده کات و ئه م پرسیاره ی لی ده کات: "دیان، وه ک هاوسه ری ک چۆن ئاستی من هه ل ده سه نگیښیت له ماوه ی هه فته ی پیښوودا، نمره یه کم له ۱ بۆ ۱۰ پی بده؟ ئه مه پرسیاره جدیدیه که یه .

دیان بۆ ساتیک بیر ده کاته وه و ده لټیت: "نمره ی ۸ت پی ده دم." "وه لآمه که په سه ند ده کات به بی گوتنی هیچ شتیک، پرسیاره ی (چ شتیکی دیکه) ده پرسیت: "ده بوو چ شتیکی دیکه م بگردایه، بۆ ئه وه ی ۱۰م پی بده ییت؟"

دیان وه لآمی دایه وه: "به راستی پیزانینم ده بوو ئه گه ر له پوژی چوارشه ممه دا یارمه تی (چۆن) ت بدایه له ئه رکی مال ه وه یدا، له ژیر فشاریکی زوردا بووم که ده بوو له کاتر میړ ۷ له وانه ی کۆمپیوته ردا ئاماده بم و هه ستم به ئازاری ویزدان ده کرد به بی ئه وه ی چاودیری ته واو بکریت و جیی به یلم، له گه ل ئه وه شدا به لټینتدا، که به لوعای گه رماوه که چاک بکه یته وه ئه م هه فته یه، به لآم هیشتا ئاوی لی ده پروات، تکایه، چاکی بکه ره وه."

ده یفید گوتی: "زور سوپاسته که م، هه ول ده دم بۆ جاری داهاتوو که سیکی زیاتر گرنگیپیدر بم."

پاشان نواندنه کانیان پیچه وانه کرده وه، دیان داوای له ده یقید کرد که هه لسه نگاندنی بۆ بکات، ئه وه بوو ده یقید نمره ی ۹ ی پی دا ئیستا کاتی دیانه، که پرسپاری (چ شتیکی دیکه) بپرسیت.

دیان پرسپی: "ده بوو چ شتیکی دیکه بکه م، بۆ ئه وه ی نمره ی ۱۰ به ده دست بهیتم له هه لسه نگاندنه که مدا؟"

ده یقید به راستی وه لآمی دایه وه و گوتی: "زۆرباش بوویت، به لآم شتیکی بچوک هه بوو، ئایا بیرته به لیئت دا یاری تۆپی پییه که تۆمار بکه ییت بۆم کاتی که له رۆژی دووشه ممه و سیشه ممه دا له مال نه بووم؟ ده زانم ته نها له بیرت چوو، به لآم چاوه پروان بووم هاتمه وه سه یری دیمه نه گرنگه کانی یارییه که بکه م، به راستی نا ئومید بووم."

دیان داوای لیبور دنی کرد و به لیینی دا، که داواکارییه کانی له م جوړه ی تۆمار بکات له تۆماری پلانی رۆژانه که یدا، بۆ ئه وه ی له بیري نه چییت.

به ره وه ی بلین: "ئه وه زۆر نایابه، به لآم هه رگیز سوودی نابیت بۆ من. پاره وه سه و بیر بکه ره وه، راستی که سانیک ی زۆر که م ئه م ته کنیکه به کار ده هیتم و که سانیک ی که متریش به شیوه یه کی ئاسایی هه فتانه ئه نجامی ده دن و به هانه زۆر باوه کانیشیان ئه مانه ن: "من زۆر سه رقالم." "ئه وه زۆر که مژانه یه!"، یان "هاوژینه که م، یان هاوړپییه که م هه رگیز به وه رازی نابیت."

به ته وای کراره به بۆ هه لسه نگاندن

ئه مه ش باوترین به هانه یه: "من و هاو به شه که م، یان هاوکاره که م کراره نین بۆ هه لسه نگاندن به هۆی ئه وه ی په یوه ندییه که مان نه گه شتووه ته ئه و ئاسته." "به رده وام پیدان و وه رگرتنی هه لسه نگاندن یه کی که له باشتترین ریگاگان بۆ

پته وکردنی هاوسه رگریبه که تان، یان هاوړپیه تیبه بازرگانیه که تان، چونکه خاسیه تیکی نمونه ییی ئه و که سانه یه، که ئاستیکی به رزی هوشیاری و توانای تایبه تی تیگه شتن له که سانی دیکه یان هه یه. به هوی ئه م ئاسته به رزه وه خوشی ده بین له کاری هاو به شی، پازیکه ر، راستگویانه و کرانه وه له گه ل گرنګترین که سانی ژیاناندا، هه روه ها توش ده توانیت ئه م ته کنیکه به کار به ینیت له گه ل مندالان و ئه ندامانی خیزانه که تدا و منداله کانت به بی هیچ فرت و فیلیک چیروکه راستییه که ت پی ده لئین.

هه موو هه فته یه که به چه ند پرسیارکردنیکی که م، ده توانیت زیاتر سه باره ت به خوت فیتر بیت له و که سانه وه، که گرنګترینیت به لایانه وه و هه لسه نګاندنی دروست و راستگویانه ت پی ده دن له بریی ئه وه ی وه ک زوریک له خه لکی به رگری له خوت بکه یت، ئه وا وه دیارییه که زانیارییه که په سهند بکه، له ئاکامدا ئه مه ش یارمه تییت ده دا، که ببیته که سیکی راست و متمانه پیکراو.

ته کنیکی (چ شتیکی دیکه) واته ده ته ویت زیاتر فیتر بیت، زیاتر بکه یت وه په یوه ندییه که ت به هیتر بکه یت، له بهر ئه وه ی به لاته وه گرنګه له پرۆسه که دا، هه ردوولا سوو دمه ند و به هیتر بن.

ره چاوی سوو ده کانی به کاره ینانی ئه م ته کنیکه بکه له ژیانی بازرگانیتدا، ئه گه ر خاوه نی کومپانیایه کیت، ئه وا ده توانی له فرمانبهره سه ره کییه کانت پیرسیت چون هه لسه نګاندنم بو ده کن و ئاستم چونه وه ک سه روکیک و نمره ی چه ند م پی ده دن؟ به ریوه به ره کانش ده توانن له گه ل ده سته ی به ریوه به ران و فروشیاره کانیاندا ئه نجامی بده ن، ئه ی کریاره سه ره کییه کانت چی؟ ئه مه ش ده رفه تیکی ناوازه یه، بو ئه وه ی ئاګاداری خاله لاواز و به هیزه کانت بیت له کاره بازرگانیه که تدا وه ئه و بوارانه ی تیا یاندا لاوازیت چون به ره وپیشیان ببه یت.

ئەگەر ئەم تەکنیکە نوێیە بۆت، ئەوا پەنگە چەند هەولدان و تاقیکردنەویەکی سەرەتا نەگونجاو و ناآرام بێت بۆت ئەو هوش شتیکی زۆر ئاساییە لە سەرەتای هەرشتیکی نویدا، چونکە هەموو جۆرە خووبەکی نوێ پێویستی بە زۆر دووبارەکردنەوه و بەردەوامی هەیە بەر لەو هی کاری خۆی بکات.

بێستنی راستییەکان لەو کەسانە، کە خۆشت دەوین و پێزیان دەگریت هەندیک کاتی دەوێت بۆ راھاتن، هەندیک کات راستییەکە بە ئازارە و پەنگە پێویست بکات چەند جارێک شتێک ئەنجام بدەیت شەرمەزارت دەکات و هەست بە شەرمەزاری دەکەیت، بۆ ئەو هی چیژ لە بە دەستەپێنانی دەستکەوتە مەزنەکان وەرگریت لە داھاتوودا.

تییینیەکی دیکە ئەو هیە، ئەگەر هەلسەنگاندنیکی گرنگ دەدەیت، ئەوا هەمیشە بەنھینی و بەتایبەت بەو کەسە بە، بەلام لە لایەکی دیکەوه، کاتی ک دیتە سەر باسی ستایشکردن ئەوا لەناو خەلکیدا بیکە.

با پەخنەگرتنت بەنھینی بێت و ستایشکردنیش بەناشکرا.

مارک:

بۆ پێگریکردن لە شکستەپێنانی پەیوەندیە گرنگەکان، زۆر سوود بەخشە ئەگەر پێکەوه بەرانبەر بە یەکتەر دابنیشن و بەروونی گفتوگۆی بکەن و هەردوولا بیکراوه بن.

خۆتەرخانکردن وای لى دەكات سەرکەوتوو بیټ، له هاوسەرگىرى پېشووودا خووم به کارهوه گرتبوو وه بیرم کردهوه من گرنگترین کهسم له جیهاندا، بهلام ئیستا شتیکى جیاواز دهزانم، ئەوه دهزانم، که چەندە گرنگ نیم. لهوه دلنیا بهرهوه که خۆپهسەندییه کهت دلټ به پړوه نابات و ئەم رېگایه یارمه تیدره له چاره سەرکردنى په یوه ندىیه بازرگانىیه کاندا، که پيوستیان به چاره سەرى تايبەت ههیه له دۆخى کارى هاوبه شیدا.

بیرت بیټ، بۆ ئەوهى شتەکان بگۆرین، پيوسته سەرەتا
خودى خۆت بگۆریت.

دوو رېگا هەن دەتوانیت به کاریان بهینیت بۆ دروستکردنى ژيانىكى سەرکەوتوانه، ئەوانیش: بریار بدهیت به ته نهها بیت و کۆنترۆلى شتەکان بکهیت، یان ئەوهى کهسانی دیکه هەبن له ژيانندا، که هەندىک یارمهتیت پى ببهخشن. بژاردەى یه کهم، پيوستى به زۆر رېگا ههیه تا تاقى بکهیتهوه، بۆ ئەوهى بزانیت کامیان گونجاوه، رېگا سهخته که فیر دهبيت و بهشى خۆت سهختى و ناخۆشى دهبينیت.

بژاردەى دووهم، ئەو شوپنهیه، ناستى ستراتىژى به کار دهینیت بۆ یارمهتیدانت تائهوهى خۆت به دوور بگریت له رېگا دژوارهکانى ژيان، چۆن؟ به دۆزینهوهى ئەو کهسانهى که نامادهبیان ههیه نامۆژگارى و چاودىریت بکهن و هانت دهدهین تهرکیزی تايبەت بهیته سەر ئەو بابەتهى دواتر که دهیخوینیهوه. دەتوانیت چەند سالیکت له بهکارهینانى کۆمهلیک رېگات بۆ

بگپڙیته وه که ده بیټ بۆ ماوه یه کی زۆر تاقیبان بکه یته وه، بۆ ئه وهی بزانیټ کام
رښگایان گونجاوترین و باشرینه.

چۆن نامۆزگاریکه ره مه زنه کان ده دۆزیته وه

هه بوون و هاوړپیه تیکردنی نامۆزگاریکه ری باش—هه لبرژیردراو ده توانیټ به
شیوه یه کی سه رسامکه رانه ژیانټ بگۆرپټ. نامۆزگاریکه ر، که سیکه ئه زمونیکی
زۆری هه یه، یان به هره یه کی تایبه تی هه یه و ناماده یه به شیوه یه کی به رده وام
بیرۆکه کانیټ پی بلیټ.

وه ک که سیك که نامۆزگاری وه رده گریټ به رپرسیاریټ له سه رشانه به ژیرانه
ئه م زانیاریه به کار به ینیت بۆ یارمه تیدانی پیشه که ت و دۆخی داراییټ، یان
به ره وپیشبردنی ژیانټی که سی و خیزانیټ، وه ک په یوه نندی قوتابی و مامۆستا.
جگه له وهی سوود ده بینیت له فیټکردنی یه ک که سی (دوو که س به رانه ر یه کتر)
به خششیک کی گه وره ی دیکه ش ئه وه یه، که تۆ هیچ جۆره کرټیه ک ناده یت بۆ هیچ
کام له وانه کان، چ رښکه و تنیکه !

ئه مه شیوازیکی سی هه نگاوی سه لمپندراوه تا یارمه تیت بدات خووشی له
سوودیکی زۆری نامۆزگاریکردن ببینیت.

۱. نامانجه که بنا سه ره وه:

بواریکی تایبه تی ژیانټ هه لبرژیره، که ده ته ویټ به ره و پیشی ببه یت، ره نگه
چه ندين بوار هه بیټ، به لأم بۆ مه به سستی ده سټیټکردن ته نها یه کیان هه لبرژیره.

ئەمانەش چەند بېرۆکە یەکن: گەشەکردنی بازرگاننیه کەت، فېرېوونی تەکنە لۆجیای نوێ، ستراتژیی وەبەرھێنان، کەلەکەکردنی سامان، نەھیشتنی قەرز، خواردن و پراھینانکردن بۆ تەندروستیەکی سەلامەت و، بوون بە دایک یان باوکێکی نایاب.

۲. کاندیدە ئامۆژگاریکەرە کانت ھەلبژێرە:

بیر لە کەسیک بەرەو ئەزموونێکی زۆری ھەیە، یان لێھاتوو ھەو بوارەدا، کە دەتەوێت بەرەو پێشوی بھەیت. دەکرێت کەسیک بێت خودی خۆت بەباشی دەیناسیت، یان کەسیک بێت پێشەنگ بێت لە بوارە کەتدا، کەسیک بێت ناسراو ھەو کە یەکیک لە شارە زاترینەکان لەسەر ئەم بابەتە، بۆ نمونە: نووسەرێک، وتاربیژێک، کە سایەتیەکی ناودار، یان ھەرکەسیک ھەیە ھەو دُنیا بەرەو لە ژبانی پراڤدوویدا سەرکەوتوو بوو ھەو بوارە، کە دەتەوێت تیایدا بەرەو پێش بچیت.

۳. پلانی ستراتژییە کەت دروست بکە:

ئەگەر پێشتر جیگای ئامۆژگاریکەرە کە پێشنیارکراو کەت نازانیت، ئایا دەتەوێت چۆن بیدۆزیت ھەو؟ کاتێک دۆزیت ھەو چۆن پەویەندی پێو ھەو کەیت؟ ھەو یارییە کە مامەلە ی لەگەڵ بکە پەنگە ۶ ھەرگا ھەبێت، کە پێویست بێت بیانکەیت ھەو، بەر لە ھەو ئەو ھەموو زانیاریانەت ھەبێت کە پێویستن.

کی ده توانیت یه کهم ده رگات بۆ بکاته وه؟ له وپوه دهست پی بکه و بهرده وام به له پرسیارکردن، ده بینیت سه رسام ده بیت به وهی چهنده به خیرایی ده رگاگانی ترت بۆ ده کرینه وه کاتیک دهست به قسه کردن ده کهن.

رهنگه سهیری ناوی نامۆژگاریکه ره پیشنیارکراوه کهت بکهیت و دواتر به خۆت بلّیت، "ته نانهت ئەم کهسه نانا سم و ئەویش من نانا سیت، ئەگەر منیشی بناسیایه، ئەوا هیچ کاتی به نرخی خۆی پینه ده دام." لیردها بوهسته، ئەم چیرۆکهی دواتر سه لمینه ریکی گه وره یه که دۆزینه وه و په یوه ندی کردن به نامۆژگاریکه ره کانه وه زۆر باشه له چوارچپوهی تواناگانی خۆتا.

لی:

یه کیک له کرپاره کانمان به ناوی ناشلی دانمه زرابوو، پاش ماوه یه که ئەوهی بۆ ده رکهوت، که بۆ به پپوه بردنی بازرگانی شتی زۆرتی پپویسته وه که له وهی ئەو سه رهتا بیری لی ده کرده وه. سه ره پای وه به رهینانی گرنگی دارایی، هیچ ستافیکی راهیندراوی نه بوو و هه رگیزیش له کاری فرۆشیاریدا نه بووه، پپیشتریش وه که پۆلیسی پاراستن و سه لامهتی له کۆمپانیا یه کی ناوخۆییدا کاری کردوه.

له گهل ئەوه شدا ناشلی پپچه وانهی هه موو به لئنده ره کانی دیکه، هه رکاتیک بزانیت پپویستی به یارمهتی هه یه، که که سیکی دیکه پپسپۆر و لیها تووه تیایدا ئەوا داوای هاوکاری لی ده کات.

ئهو کاتهی منی وه که راهینه ریکی جپبه جیکار به کری گرت، پپیشنیاریکم بۆ کرد نامۆژکاریکه ریگه بدۆزیتته وه، که سیکی بیت له م بواره دا ئەزموونی هه بیت و بتوانیت هاریکاری بکات، بۆ ئەوهی شیوازی تاقیکردنه وهی ریگا زۆره کان به کار نه هینیت تا بزانیت کامیان سه رکه وتوه، ئەوه بوو دهستبه جی پپیشنیاره که می په سه ند کرد و که سیکی ده ناسی، که هه مان کار و بازرگانی به پپوه ده برد.

پاش دەستكە وتنى ھەندىك زانىارى دەربارە باشترىن شىۋاز بۇ پەيوەندىكىردن بەم كەسەوہ . ئەم ئامۇڭگارىكەرە لىھاتوۋە بازىگانىيەكى سەرگە وتوۋى بنىاد ناوہ و ئەزمونىكى زۆر زۆرىشى ھەبوو دەربارەى ھەموو دۇخەكانى گەشەكردى كۆمپانىا، ھەزارەھا مىل دوور بوون لە يەكتەرەوہ ھەر بۆيە ھىچ نىگەرانىيەك لە ئارادا نەبوو، كە كىپرېكى يەكترى بكن .

كاتىك ئاشلى پەيوەندى پىۋە كرد، دەستبەجى ۋە ئامى دايەوہ خۇشحال دەبىت ھەر جۆرە يارمەتتەكى لە دەست بىت . پلان و ئامادەكارىيان كرد، كە ھەموو رۆژانىكى چوارشەممەى سەرەتاي ھەموو مانگىك كاتۇمىر ۱۰:۳۰ى نيوەرۇ پەيوەندى تەلەفونى ئاسايان ھەبىت، بۇ ئوۋەى كاتى يەكتەر بەفېرۇ نەدەن . ئاشلى ھەندىك پرسىارى بۇ نارد بە ئىمەيل چەند رۆژىك بەرلە ئەنجامدانى پەيوەندىيەكە . كارىگەرىيەكە خىرا و دەستبەجى بوو، ئاشلى دەلىت: "پاش يەكەم پەيوەندى بۇ ماوۋەى ھەفتەيەك نەمتوانى بخوم، چەندىن بىرۆكەى مەزىنم بۇ ھات لەلايەن ئامۇڭگارىكەرەكەمەوہ و ھەموويانم جىبەجى كرد، بەراستى يارمەتيدام بە زانىارى سەبارەت بە: فرۇشتن، كارامەيىەكانى پىشكەشكردىن، بەكرىگرتنى كەسانى شارەزا و بەئەزمون، دانانى ھەژمارى تايبەت، ئامادەكردىن خىشتەى تەواۋى پارەدان، چارەسەركردىن كىشەى كرىپارە بىزاركەرەكان و بەرپوۋەبردنى نوسىنگەيەكى چالاك تەنانەت سەنتىكىشى لى ۋەرنەگرتم ."

پاش چەند مانگىك پەيوەندىيەكەيان نىكتەر بوويەوہ و ئاشلى توانى ھەندىك لە بىرۆكە بەنرخەكانى خۇى پى بدات . پەيوەندىيەكى بردنەوہ - بردنەوہ (سوودمەندبوونى ھەردوۋلا) ى راستى لە نىوانياندا دامەزرا .

هه موو ئەم شتانه به په یوه ندییه کی ته له فۆنی دهستی پیکرد، که وایه بابزانین چۆن ده توانیت چیژ له هه مان سه رکه وتن وه ربگریت، گرنگترین شت راستگۆی (ده سپاکی) یه .

راستگۆی یارمه تیده ریکی زۆر باشه، بۆ ئەوهی ئه و شته به دهست بهینیت، که ده ته ویت له ژياندا. ئەمه ئه و شته یه، که ناشلی له یه که م په یوه نیدیدا گوتی: "سلاو خاتوون، ئایا ده ته ویت ببیت به ئامۆزگاریکه رم؟ هه موو ئەوه واته به سه بردنی ۱۰ خوله که له گه لم له ته له فۆندا، یه کجاریش له مانگی کدا تائه وهی بتوانم چه ند پرسیا ریکت لی بکه م و به راستی پیی ده زانم، ئایا ئاماده ییت هه یه؟"

کاتی که ئه و پرسیا ره کۆتاییه ده که ییت، ئه وا زۆر کات وه لامة که "به لی" یان "نه خیر" ده بییت ئه گه ر به لی بوو، ئه وا کۆنترۆلی دلخۆشییه که ت بکه و پرسیا ریکی دیکه ش بکه، چ کاتی که گونجاوه تا له چه ند هه فته ی داها تودا په یوه ندیت پیوه بکه مه وه؟

پاشان کاتی که تایبه ت جیگیر بکه بۆ یه که م چاوپیکه وتنی ئامۆزگاریکه ره ت، به نووسراویکی دهستی سوپاسی بکه، ئه گه ر وه لامة که ی نه خیر بوو، به ریزه وه سوپاسی بکه بۆ ئه و کاته ی که پیی به خشیت.

ده توانیت پرسیت ئه گه ر ئاسایی بییت به لایه وه تائه وهی له کاتی که گونجاوتردا په یوه ندی بکه یته وه و داواکارییه که ت دووباره بکه یته وه، یان به پیچه وانه وه پلانی (ب) به کاربهینه و په یوه ندی به که سیکی دیکه وه بکه له لیسته که تدا.

با سه یری خاله گرنه کانی په یوه ندییه ته له فۆنییه که بکه یین: سه ره تا، ده سته بجی باس له مه به سته که ت بکه، که سانی سه رقالم پیزانییان بۆ ئەم شته

نېيە و تېكەلى خەلكى ناكەن، نووسىنىكى باش ئامادەكراو بەكاربېئەنە، بە دەنگىكى ئارامەوە قسەى لەگەلدا بکە، ئەوەى دەتەوئیت پىئى بلى، پرسىيارى كۆتايى بکە و پاشان بېدەنگ بە.

لەم كاتەدا رېگە دەدەيت پراھىنەرە نوئىيە بەتواناكەت قسە بکات و ئاستى سەرکەوتنت بەرز دەبېتەوہ. ئەمەش ھۆکارەكەيە: يەكەم، داوا لەكەسېك دەكەيت بېتتە ئامۆڭگارېكەر، ئەوہ لېدوانىكى تەواو ئەرېنېيە بۆى.

دووەم، زۆر بەدەگمەن ئەو داوايەيان لى دەكرېت، ئەگەر بەراستگويى تەواوہوہ بېكەيت، ئەوا بەرەنگارىيەكانى زووترىان بەبىر دەھىنېتەوہ و زۆرىنەى جار ولامىكى ئەرېنى وەرەدەگرېت.

بەرلە پەيوەندىيە تەلەفۇنېيە سوودبەخشەكەت، ھېندەى دەتوانىت زانىارى وەچنگ بخە دەربارەى ئەو كەسە، ئەگەرېش نايىناسىت، ئەوا لە ئىنتەرنېت و سۆشپال میدیادا لىكۆلېنەوہى لەسەر بکە بۆ دەستكەوتنى زانىارى سەبارەت بە پۆل و ئەركيان لە بازىرگانېدا.

بېرت بېت، بۆ زۆرېك لە بوارەكانى ژيانت كە دەتەوئیت بەرەو پېشپان بەرېت دەكرېت ئامۆڭگارېكەرت ھەبېت، پەنگە لە شارىكى دوور يان جېگايەكى تر بژېن. بە ھەبوونى پەيوەندى لەگەل ئەم جۆرە كەسانەدا بەرەو پېشچوون لە بوارە ديارېكراوہكەدا بەشېوہەيەكى سەرسامھېنەرەنە زىاد دەكات.

بەكارھېنەنى رېساکانى كەسانى سەرکەوتوو و دەستكەوتنى بېرۆكەكانىان پېگايەكى زۆر زىرەكانە و ژېرانەيە، زۆر كات ئەو كەسەى دەيىناسىت دەرگاكانت بۆ دەكاتەوہ بۆ دەرفەتى گەورەتر و باشتر و دەبېنت كەسانى سەرکەوتوو پەيوەندىيەكى زۆر باشپان ھەيە.

خۆت بکه به گولله بهند

ئیسنا ده مانه ویت رینگایه کی دیکه ی سهرکه وتوت پی بناسینین له پهره دان به خووی په یوه نندیه نایابه کان، که پیی دهوتریت دروستکردنی قه لای خۆت.

بو ئه وهی پاریزراو بیت له ته نگزه و کیشه کانی ژیان، ده توانیت بهم جوړه بنیادی بنییت، وهک، دروستکردنی تیمکی پاله وانی یاریی تویی پی، یان هوکی سهر سه هول، که تیایدا ههریه که له یاریزانه کان رۆلی خویان هه یه له یارییه که دا و تیمه که هینده ی لاوازترین یاریزان ئاستی لاوازه.

پیکه وه به ستنی کۆمه لیک یاریزانی به هره مهنده و راهینه ریک ده توانیت پیلانیکی سهرکه وتووی یاری دروست بکات و جیبه جیی بکات، ده بیته هو ی به ده سته پنانی نازناو و پاله وانیتییه کان.

خۆت وهک راهینه ریک ببینه، له م دۆخه ی ژیانندا ده توانیت دوو پرسپاری سهره کی بکه ییت: کی له تیمه که دایه؟ ئایا له و ئاسته دان خه ون و ئامانجه کانم به دی بهینن؟ ئه مه هه مووی واته دانانی ستاندارد (پیوه ر)ی زور به رز تائه وهی بتوانیت خو شی له شیوازی ژیانکردن وه ربگریت که ئازادیی ته واو، سامانیکی به رده وام و هه ستنکی تایبه تی به های خودیشت پی ده به خشیت.

کاتیک هاوکاریت پیویسته، باشترین که س ئاماده ده بییت بو یارمه تیدانت. ئه مه پرۆسه یه کی به رده وامه نه ک چاره سه ریکی خیرا.

به م شیوازه کار ده کات: به وردی سه یری په یوه نندیه گرنه گه کانت بکه - ئه و که سانه ی پالپشتیت ده که ن و یارمه تیت ده دن به دریزایی سال، ئه وا بیانکه به دوو به شی سهره کییه وه: بازرگانی (پیشه یی) و که سی.

لیستیک له م جوړه که سانه دروست بکه، لیستی بازرگانییه که ت (پیشه که ت) ئه مانه له خو ده گریت: بانکه وان، پاریزه ر، ژمیاریار، دوکاندار، شاره زای بواری

باچ، دابىنكەر، راوئىژكارى دارايى، دەستەى بەرپۆھەردن، تىمى فرۆشيار، يارمەتيدەرى كەسى و سكرتېر و چەندىنى دىكەش.

لە لىستە كەسىيەكە تدا بوارەكە فراوانترە: دكتور، راھىنەرى لەشجوانى، شارەزاي بواری خۆرك، دانساز، پسپۆرى بواری پىست، راوئىژكارى دارايى، شارەزاي بواری قژ، خاوينكەرەو، بۆرىچى، كارەباچى، بەرگدور، باخەوان و دايەن يان ھەركەسىكى دىكە، كە رەنگە پىويستت بە پسپۆرىيەكەى ھەبىت.

ھەموو ھەفتەيەك بەرىەككە و تنت نايىت لەگەل ئەم كەسانەدا، پرسيارەكە ئەوہىە، ئايا كاتىك پىويستت بە يارمەتییانە، بەردەوام كاریكى نايابت بۆ دەكەن؟ ھەندىك كات ئەو كەسەى ھەلى دەبژىریت كارەكەت بەباشى بۆ ناكات. بۆ لادانى ئەمە، لىكۆلینەوہ لە رابردووی بكە، كەسە نايابەكان كارى ناياب ئەنجام دەدەن، لە كاتى خۆيدا دەگەن بەردەوامیش دەبن و داواى نرخیكى بەرزیش ناكەن. ئەمانە جۆرە كەسانىك دەتوانیت ھەموو كات پشتیان پى بەستیت و كارەكانت بە باشترین شىوہ بۆ ئەنجام دەدەن.

ئايا چەند لە ياريزانەكان شياوى ئەوہنن لە تيمەكە تدا بن بەھوى ئاست نزميانەوہ؟ تەواو راستگۆ بە، چەندە بۆشايى ھەيە لە تيمەكە تدا؟ ئەمانە ئاسانن بۆ دەستنىشانكردن.

ئەمانە ئەو كاتانەن بەخىراى دەچىت بۆ بەكارھىنانى ئىنتەرنىتەكە بەو ئومىدەى لە كۆتا خولەكدا كەسىك بدۆزىتەوہ، ھەندىك كات بەھوى نەبوونى كاتەوہ بۆ لىكۆلینەوہ لەو كەسە، دەبىنیت كاریكى باشت بۆ ناكات و ئەزموونىكى سەركەوتووی نىيە.

لە ئىستا بەدواوہ، خىرا برىار مەدە، ھىچ كاریكى كەمترخەمانە، يان ھەرشتىك دەبىتە ھوى فشارى دەروونى زياتر لە ژياندا پەسەند مەكە. برۆ

لینکۆلینه وه بکه دهربارهی، ئهرکه کانت به جی بهینه، ئارامگر به و هاوڕییه تی
ئو که سانه بکه، که وا له زیانت ده که ن پر له خووشی و دهستکهوت بیت، دواتر
دهستبه جی دست پی بکه، سه رسام ده بیت به دهره نجامه که ی.

پوخته

بو ئه وهی په یوه ندییه کان په ره بسین له بازگانیه کدا پیوستیان به کات
ههیه، که سانیکی زور له مه تیناگن و تهرکیز ده خه نه سه ر پیکه وتنه که به
به جیکه یاندنی و بهرده وامبوون له سه ری.

له پروفایلی که سیشدا وه ک راوکه ر ناسراون نه ک خوراکی پد ره، راوکه ره کان
گرنگن: ناماده ن هه رکاریک بکه ن بو سه رگرتنی پیکه وتنه که، به لام
خوراکی پد ره کان پینگا درێژخایه نه که ده گرنه بهر به هوی ئه وهی ده یانه ویت
بازگانیه کی درێژخایه ن بنیاد بنین.

باشترین شیواز پیکه وه به ستنی هه ردووکیانه، تو له کام جوریانیت؟ ئایا
پیوسته تهرکیزت بگوریت، یان هه یچ گورانکارییه ک بکه ییت؟

دروستکردنی بیرکردنه وه و تیروانینی پاله وانانه له جیهانی بازگانیدا کاتی
ده ویت. ئه مانه ئه وه که سانه ن، که ده بنه مه زنتین ده رگا که ره وه کانت، ده بنه
هوی ره خساندنی ده رفه تی نایاب بو ت.

ئارامگر به، به هایان بزانه و له کو تاییدا خه لاته کان ده چنیه وه. هه مان ریسا
بو بنیادنانی په یوه ندییه کی نایاب به کاربهینه له مالدا. ئه مه زانیارییه که یه:
ئه گه ر هاوسه رگرییه کی به هیزت ده ویت، ئه وا هه موو پوژیک کاری له سه ر بکه.
به کورتی، له زیاندا گرنگی به که سه گرنگه کان بده، کاتیان بو بره خسینه،
بهرده وام راستگو به و ئاره زومه ندی پیداووستی و پیشه کانیشیان به.

"مىمانە ۋەك كەتيرەى ژيان وايە، گرنىگىر تىن پىنداۋىستىيە لە گىفتوگۆى
چالاکانە و رېسا سەرەككىيەكاندا، كە ھەموو پەيوەندىيەكان پىكە ۋە
دەبەستىتە ۋە." "

- ستىفن كوفى

ھەنگاۋە كىرارىيەكان

ئەگەر ئەم رايىنانانە نەخوئىنيتە ۋە و جىبە جىيان نەكەيت، ئەوا رەنگە جىدى
نەبىت لە پەرەدان بە پەيوەندىيە نايابەكانت.

۱. ھەردوۋ بارودۆخەكە:

پەيوەندىيە شىكستخواردوۋەكان: پەيوەندىيەك دىارى بىكە و لە بىر كىرەنە ۋە تدا
دووبارە ئەو پەيوەندىيە بەيئەنرە ۋە بەرچاوت و سەيرى ھۆكارەكان بىكە و بزائە
بۆچى سەر كە وتوۋ نەبو.

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

پەيوەندىيە نايابەكانت (سەر كە وتوۋەكانت): لەرۋى ھىزىيە ۋە يەككە لە
مەزنىترىن و نايابترىن پەيوەندىيەكان بەبىر خۆت بەيئەنرە ۋە. ھەر ھەنگاۋىك
بىناسەرە ۋە، كە بوۋتە ھۆى سەر كە وتن و بەھىز كىردنى پەيوەندىيەكە.

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

۲. ناسىنە ۋەى كىپارە سەرەككىيەكانت:

ناۋى ۱۰ لە گرنىگىر تىن پەيوەندىيە بازىرگانىيەكانت بىنوسە، ئەمانە ھۆكارى
سەرەككىن لە سەر كە وتنى داھات و بازىرگانىيەكە تدا، ھەز بە بەرھەم و

خزمه تگوزارییه کانت ده کهن و هۆکارن بۆ سه رکه وتنی داهاتوت ههر بویه به شیوه یه کی زۆر باش مامه له یان له گه ل بکه .

گرنگترین که سانیک کرپاره سه ره کییه کانتن. ئیستا تۆماری بکه، که چه نده کات له گه ل ههریه کییک له م که ساندها به سه ر ده به یت له مانگی کدا؟ ئه مه چیت پی ده لیت؟ پیوسته چ گۆرانکارییه ک بکه یت؟

—۱	—۲	—۳	—۴	—۵
—۶	—۷	—۸	—۹	—۱۰

په ره دان به په یوه ندییه کانت له گه ل ئامۆزگاریکه ره که تدا

ده ته ویت چ بواریکی پسپۆرییه که ت به ره و پیش به یت و په ره ی پی بده یت؟

ا. هه لسه نگاندن بۆ گرنگترین شته کان بکه:

فراوانکردنی بازرگانیه که ت، فرۆشیاری و بازا پرگه ری، به کریگرتنی که سانی نایاب، په ره دان به کاری هاوبه ش، ته کنه لۆجیای نوی، دایکایه تی یان باوکایه تیکردن و چه ندین بواری دیکه ش...

ب. سی باشترین پسپۆرییه که ت پۆلین بکه که ده ته ویت به ره و پیشیان

به یت و بۆ ههریه کیکیان ناوی دوو ئامۆزگاریکه ر بنووسه:

—۱	—۲	—۳

پ. له لیسته که ی سه ره وه دا گرنگترین بواری ژیا نته هه لبژیره که ده ته ویت

کتوپر کاری له سه ر بکه یت و په سه ندرتین ئامۆزگاریکه ریشته هه لبژیره:

—۱

ج. پارچە كاغەز ئىك دەرىكە و نمونەى خۆت دروست بكة بۆ يەكەم
رېككەوتنت، لەگەل ھاوپرېئەكتدا بە تەلەفۇن قسە بكة، جېبەجېي بكة و
دوو پارەى بگەرەو ھە تاكوو بە باشترين شېو ھە نجامى دە دەيت.

ئىستا رېكەوت و كاتىك ھەلبرئە و پەيوەندىيە تەلەفۇنىيەكەت ئە نجام بە،
ئەگەر ناتوانيت دەستبەجى كەسەكە وەرېگريت لەسە رھىل، ئەوا بەردەوام بە
لە تەلەفۇنكردن بۆى ھە تاكوو وەلامت دەداتەو ھە.

بىرت بىت، بەردەوامى و كۆلنەدان ئە نجامى باشى دە بىت، دە كرېت يەك
پەيوەندىيە تەلەفۇنى لەگەل ئامۆزگارېكە رېكى نايابدا تەواوى ژيانت بگۆرېت و
بتباتە ئاستىكى بالاي باو ھە خۆبوون و ھۆشيارىيەو ھە.

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرته به ری کرداری به کلایکه ره وه

کولنه دان و به رده وامی

داوای نه و شته بکه که ده ته ویت

هوکاری باوه ره به خو بوون

بنیادنانی په یوه ندیبه نایا به کان

زالبوون به سه ر به ره به سته کاند

نایا وینه گه وره که ده بینیت؟

باسکردن نیبه له بابه تیکی بیمانا، به لکوو بابه تی ته رکیزکردنه

خووه کانت داهاتووت دیاری ده کهن

توانیت نه نجامی بدهیت، به رده وام به له روشتن!

(به شی شه شه م)
ستراتیژی ته رکیز کردن
هۆکاری باوه په خوبون

"من دلنیام هه موو مروځه کان به به هره و لېهاتووی له وه زیاتره وه له دایک بوون، که په بیان پی بردووه. ژورینه مان به بلیمه تی له دایک بووین، به لام به خیرایی بلیمه تیه که مان له ده ست ده ده ین."

– ریچارد بوکمینستر فولر

له سالی ۱۹۹۹دا سه روکی نه فریقای باشوور نیلسن مانديلا، ناهنگی یادی ۸۰ ساله ی له دایک بوونی کرده وه، بو ماوه ی ۲۶ سال له به ندینخانه ی تاکه که سیدا به ندکرا بوو، به هوی ده برپینی بوچوونه کانی ده رباره ی سیسته می سیاسی له ولاته که یدا.

له م ماوه زوره دا باوه په خوبونه که ی به سهختی و دژواری تاقی کراوه ته وه و هر نه وه ش بووه به هۆکاری باوه پ و دلنیاییه که ی تا کولنه دات بو به رزترین پوستی بالا له ولاته که یدا، که سه روکی ولات بوو هه لېژیدریت.

باوه په خوبون، خوویه که ده توانیت هه موو پوژیک زیاتر په ره ی پی بدهیت و به هیژتری بکه یت. له ماوه ی نه م پرۆسه یدا به ره نگار ده کرییته وه به ترس، نیگه رانی، نادلنیایی، هه ولدانیکی به رده وام و جهنگیکی ده روونی، که ده بیت بیبه یته وه تائه وه ی ژیانتی پی پرېکه یت له ده سته که وتی نایاب.

باوه‌رپه‌خۆبوون گرنگترین هۆکاره، که پئۆیسته بۆ پاراستنی خۆت له هه‌موو جۆره‌ بێرکردنه‌وه و کرداره‌ نهرئینییه‌کان، چونکه له نه‌بوونی باوه‌رپه‌خۆبووندا، ترس و نیگه‌رانیی زالی ده‌بن به‌سه‌رتدا و پڕۆسه‌ی پێشکه‌وتنت خاو ده‌بیته‌وه. بۆ چاره‌سه‌رکردنی ئه‌م خووه‌ گرنگه‌ و پزرگاربوونت له هه‌موو هیزه‌ نهرئینییه‌کان بۆ هه‌میشه‌، سه‌ره‌تا پئۆیسته هه‌ر جۆره‌ کاریکی ته‌واونه‌کراو ته‌واو بکه‌یت، که ده‌تگیڕیته‌ دواوه له پێشکه‌وتن و بیکه به خالی ده‌ستپێک.

ته‌واوکردنی کاره‌ ته‌واونه‌کراوه‌کان

کاره‌ ته‌واونه‌کراوه‌کان زاراوه‌یه‌که بۆ تاریفی هه‌موو ئه‌و کارانه‌ی، که چاره‌سه‌ر (ته‌واو)ت نه‌کردوون. په‌نگه‌ کۆمه‌لیک کێشه‌ی ته‌ندروستی، پێشه‌یی، دارایی، یاساییت هه‌بیته‌ و له هه‌ولدا‌بیت بۆ چاره‌سه‌رکردنیان، کاتی‌ک ئه‌مانه‌ گه‌وره‌ ده‌بن، زالی ده‌بن به‌سه‌رتدا. هۆکاری سه‌ره‌کیی هه‌موو ئه‌مانه‌ش، ترسه‌. ترس ده‌بیته‌ هۆی گومان، گومانیش ده‌بیته‌ هۆی نه‌مانی باوه‌رپه‌خۆبوون. پڕۆسه‌یه‌کی کۆتایینه‌هاتووی کێشه‌یه‌، ئه‌گه‌ر به‌چاره‌سه‌رنه‌کراوی جیبه‌هیلریت، ئه‌وا دۆخی خراپ و ناخۆش دروست ده‌کات و به‌زویی ده‌بیته‌ خراپترین بارودۆخ، ده‌ستبه‌جی کۆنترۆلی ژیان له‌ده‌ست ده‌ده‌یت و وه‌ک باریکی قورس وایه به‌سه‌ر شانته‌وه، ده‌تباته‌ دۆخیکه‌وه تیا‌یدا هه‌رشتیک، که ئه‌نجامی بده‌یت سوودی نابیت.

هه‌ندیک که‌س له‌ماوه‌ی ژیاناندا هینده‌ کاری ته‌واونه‌کراویان هه‌یه و که‌له‌که‌یان کردووه، که بۆیان سه‌خت ده‌بیته‌ ته‌واویان بکه‌ن.

سى پېڭا بۇ چارەسەركردنى كارە تەواونەكراوھكان

۱. دەتوانىت پاستىيەكە قىبول بگەيت.

ھەندىك لە خەلكى وا خۇيان دەردەخەن، كە ئەو ھەپراستى پوونادات، بۇ نمونە، پىاويك نىگەرانە سەبارەت بە قەرزەكەى و پەتى دەكاتەو ھەسەيرى ژمارە پاستىيەكان بگات بە و ئومىدەى تارادەيەك كەم بگەن، لەبىرى ئەو ھى خوو ھراپەكانى ھەك خەرجكردنى زور زىاتر لەو بپە پارەيەى دەستى دەكەوئىت بگورئىت.

۲. دەتوانىت خوت دەرباز بگەيت لە دۇخى نادانئىايىدا.

لە ھەندىك دۇخدا ژيان نە ئەو ھىە بگەرئىتەو ھە دواو ھە ھىچ بەرەوپىشچوونىكىش بەخۇيەو ھە دەبىنىت، بەلكو ئاومىدكەرە. بەدانئىايىەو ھە كارە تەواونەكراوھكە ھىشتا چاوپرئىە برؤيت و كۇتايى پى بھىنىت، چونكە ھەتا لەم دۇخدا بىت ھىچ بەرەوپىشچوونىك بەخۇتەو ھە دەى ناكەيت.

۳. دەتوانىت پاستەوخۇ پووبەپووى كىشەكە ببىتەو ھە.

ئەمە ھەك كۇمەلە كىردارىكى پوون وايە، لەگەل ئەو ھەشدا زورئىك دوو بژاردەكەى پىشووئر ھەلدەبژىرن، بۇچى؟ لەبەر ئەو ھى زورنىەى كات ھە زمان بە پووبەپووبوونەو ھە نىيە - دۇخىكى نائارامە و مەترسىشى تىدايە.

ھەندىك كات بەئازارە پەنگە بەو شىو ھەش ئەنجامى نەبىت، كە تۇ دەتەوئىت. ئەمە دەستەواژەيەكە يارمەتت دەدات: سەرەپاى ترسەكەت،

بەلام ھەنگاو بنى؟!

زۆرینهی کات ترس تەنها لە بیرکردنەوەماندا بوونی ھەیە، خەیاڵکردنەکەمان کاریگەرە و زۆرکات کێشە بچووکەکان بەجدیدیەو ھەممان لەیان لەگەڵدا دەکرێت و ئێمەش وینەیی ھەزری دروست دەکەین، کە بە بەراورد بە پاستییەکان پیکەنیاوییە. ھاوڕێیەکمان لە ئاریزونا، بەناوی جۆرج ئادەیر، چیرۆکیکی دەربارەی ئاگرکوژینەو ھەیکە بۆ گێڕاوە، گوتی: "ھەرکات ئاگرکوژینەو ھەمان نامادەکاری دەکەن بۆ ئەوەی ناو بینایەکی گەرگرتوو ھەبێت، ئەوا پووبەرووی ترس دەبنەو، بەرلەو ھەبێت ناو کارەکەو ئەزموونی دەکەن و دلتیانین لەو ھەیکە ناخۆ دەمێنن و بەزیندوویی دینە دەروو. سەرھەرای ترسەکەشیان، بەلام ھەنگاو دەنێن."

گۆڕانیکی سەرسامەر پوودەدات کاتێک دەپۆنە ناو بیناکەو، لەبەر ئەو ھەیکە ترسەکە پرایان ناگرێت لە ئەنجامدانی کارەکە و لە ۱۰۰٪ لە دۆخی ئیستادان. دواتر دەتوانن تەریز لەسەر کوژاندنەو ھەیکە، دەکرێت خەڵکەکە و ئەنجامدانی ھەموو ئەو شتەنە، کە پراھێندراون لەسەری بکەنەو. بە پووبەروو بوونەو ھەیکە ترسەکەیان تەریزیان دەخەنە سەر دۆخەکە بەردەستیان تائەو ھەیکەیان تەواو بکەن."

ھۆکاریکی دیکە ی گرنگ ئەو وزەییە، کە بەکاری دەھێنێت کاتێک لە ترسدا دەژیت. ھەموو کات پڕ وزە نابێت و تواناکەت سنووردار دەکات. ئەگەر دەتەوێت باوەرپەخۆبوونی زیاتر بەدەست بھێنیت، پێشکەوتنەکەت خێراتر بکە و وزەکەت خەزن بکە بۆ بەرزترین ئاست.

پێویستە پووبەرووی ترسەکانت ببیتەو، ئیستا بپاریک بە، کە بۆ ھەمیشە و بەیەکجاری چارەسەری کێشە تەواونەکراوەکانت بکەیت، باشترین ھەولێ خۆت بە و بیکە بە خوویەک. ئاگادار بە کارە تەواونەکراوەکان پاستییەکی بەردەوامە.

دهستبه جی به باوه ربه خو بوونه وه چاره سه ریان بکه، کاتیک نه نجامی دهدهیت
ژیانت زور ساده و ناسان ده بیئت.

پلانیک ستراتژی بۆ که مکردنه وه و نه هیشتنی ترسه باوه کان

نه گهر ته ندروستییی کی خراپت هه یه، زانیاری کۆبکه ره وه سه بارهت به خووی
ته ندروستیی باش: خۆراک، راهینان و جینه تیکه کانت.

له دهستدانی کاره کت، هیئده به نرخ ده بیئت، که ناکریت دهر بکریت له کار،
نه گهریش دهر کرایت، نهوا لیها تووییه تاییه ته کانت دهر فته نویت به پروندا
ده که نه وه. به رده وام لیها تووییه کانت نوئی بکه ره وه و ته رکیزت بخه ره سه ر
بواره نایابه کت: په ره به په یوه نندییه نایابه کان بده.

نه گهر ته نهایت، نهوا هاوړییه تیی که سانی پالپشتیکه ر و نه رینی بکه.

ببه به به خشه ر، بۆ سه رنجراکیشانی هاوړیانیس ببه به هاوړی.

هه رچه نده نه مه زور ده قیق نییه، به لام زورینه ی کاره کانی داها توو هیشتا
دانه هیندراون، ته رکیز بخه ره سه ر به ره وپیشبردنی به هره نایابه کانت.

مردن، وه ک چۆن بۆ هه موومان راسته، باوه رت هه بیئت، که تا نه و ساته ی
هه ناسه دهدهیت و له ژیاندا ییت، نهوا ده فتهت هه یه و هه ولی خۆت بده.

شکست، لایه نی رۆحیت ده یسه لمینیت، که پلانیک گه وره تر بوونی هه یه.
خودا به هره ی پیداویت هه ر بویه به دوایدا بگه رپ، هاوړییه تیی براوه کان و
سه رکه و تووه کان بکه.

شكست دەرفەتتەكە بۆ فېربوون، ئەجامدانى ھەلە گىرنگە بۆ سەرکەوتنى درېژخايەن و بەشىۋەيەكى گەورانە بىر بىكەرەو، لەسەر كاغەز پىلانى پېشۋەختە بۆ دابنى و داۋاي ئامۇڭگارىي باش بىكە بۆ بېرىردان.

رەتكردنەو، ۋەك سوکايەتتى كەسى لىي مەپوانە بەتايىبەت لە كارى فرۇشىدا، چونكە ھەموومان بەجۆرىك لە جۆرەكان ھەموو ھەفتەيەك ئەزمونى رەتكردنەو دەكەين ھەر بۆيە خېرا نىگەران مەبە بە رەخنەكان.

سەرەپاي كېشە و ئاژاۋە، بچۆرە ناو ترسەكەتەو. بۆ دۇخىك بگەرپ كە ھەردوولا سوودمەند بن، ۋەك بەشىك لە ژيان سەيرى كېشەكە بىكە و بۆ چۆنىەتتى چارەسەر كىرەنى كېشەكان بەشدارى خول بىكە.

پشتگوڭخست / جېيە جېنە كىردن، رۆژانە خوۋى فېربوونى بەردەوام پەيرەو بىكە، بخوئىنە رەو، لىكۆلىنەو بىكە و ببە بە كەسىكى ھۇشيارتر و بەئاگاتر. بىرت بېت، بەكارھىنانى زانىبارى گەورەترىن ھىزە، زىاتر فېر بە و ببە بە كەسىكى شارەزا لە بوارەكەى خۆتدا.

لەدەستدان، خىزانەكەت بەردەوام گىرنگىرەن پەيوەندىيەكانت بەرەوپېش دەبەن و كۆمەلىك يادەوهرى ئەرىنى دروست بىكە تا بۆ ھەمىشە بەھۆيانەو بەژىت.

بۆ كارى وتارىپىژى، كۆرسى دەيل كارنگى ۋەربىگرە و پەيوەندى بە رېكخراۋى وتارىپىژە نىۋەولەتتەيەكانەو بىكە، ئامۇڭگارىكە رېكى ناياب ھەلبېژىرە و وتارىكى نايابى دە خولەكى بنووسە دەربارەى بابەتە دلخوازەكەت و دووبارە و دووبارە بىكەرەو.

قۆستەنەو ھى دەرفەتەكان، كاتىك داۋات لى دەكرىت بۆ قسەكردن، دەرفەتەكە بقۆزەرەو ۋە رايھىنەرىكى وتاردان بەكرى بگرە.

هه ژاری، زانیاری فیر به سه بارهت به پاره و بزانه چۆنیش به دهستی دههینیت، پشکنین بۆ سیسته می باوه په کهت بکه، راهینه ریکی دارایی نایاب بدۆزه رهوه و ئامانجی تاییهت دابنی بۆ خه زنگردن و وه به رهینانی به شیک له داهاته کهت.

سه رکه وتن، ئه وه په سهند بکه، که سه رکه وتن له لیکۆلینه وه، خویندنه وه و کاری سهخت و پلاندانانی باش و گرتنه بهری ریگه سهخته کان سه رچاوه ده گریت.

جاک:

بۆ زیاد کردنی باوه په خۆبوونه کهت چیدی که تهرکیز له سه ره ئه و شتانه مه که ره وه، که خاوه نیان نیت، با تهرکیزت له سه ره ئه و شته بیته ده ته ویته به دهستی بهینیت.

میشتکت توانای تهرکیز کردنی هه یه له سه ره پابردوو، ئیستا و داهاتوشت، هه ره بۆیه تهرکیزی ته واو له سه ره ئیستات بکه ره وه، له کاتی شو فیر کردندا خۆت نه کیشتیت به باره لگریکدا، تهرکیزی راسته قینه ئه وه یه، به ره وه کوی ده پۆم؟ ئایا ده شمه ویته به کوی بگه م؟

یاسای سه رنجکی شکردن ده لیت، "ئه گه ر تهرکیز له سه ره نه بوونی کار بکه مه وه ئه وا هه ره به بیکاری ده مینمه وه،" له بریی ئه وه ده مه ویته زیاتر تهرکیز له سه ره هه بوونی کار بکه مه وه و به و جو ره ش کاره دروسته که خۆی دیت.

رهنگه له شارۆچکه که ماندا له ۲۰٪ی خه لگی دانه مه زرابین، چونکه کارگه کان داخراون، به لآم له ۸۰٪یان هیشتا کار ده که ن. ئه وه ئه رکی من نییه چۆن هه موو بیکار و دانه مه زراوه کان بخه مه سه ر کار، به لکوو له بریی ئه وه ده بیته بیر له خۆم

بکه مه وه، که چۆن کاریکم دهست بکه ویت و دهمه ویت بجم به یه کتیک له و له ۸۰٪
که سه ی، که کاریان هه یه.

هه موو ئه و شتانه ی ده ته وئ به ده ستیان بهینیت
پئو یستیان به پووبه رووبوونه وه ی ترس هه یه.

به خشین (لیپورده یی) و له بیرکردن

توانایه کی سه رنجراکتشمان هه یه بو زالبوون به سه رگه وره ترین
به ره نگاریه کانی ژياندا. ئەم پاستیه قبول بکه و کاتیک قهیرانی داهاتو پوویدا
به کاری بهینه.

له پاستیدا، ئاههنگ بگیره بو دهرفه ته که تائه وه ی به ئاستیکی به رزه وه
پیشکەشی بکه یه، کاتیک به ناو ریگایه کی پرتسدا ده پویت، ئەوا ده سته و تیکی
زۆرت ده بیته، هزریکی ئارام و توانایه کی باشه ده بیته بو خه ونبینین و دارشتنی
داهاتو یه کی خوش به بی ئه وه ی به نیگه رانیی و هه سته کردن به تاوان بیشیوینی.
کاتیک به رده وام کاره ته واونه کراوه کانت ته واو ده که یه، ئەوا ژیان ساده و
ساکار ده بیته بوته، ئەمه ش وزه ی نویت پی دده دات و هه موو ئه مانه ده بنه هوی
باوه ربه خو بوون. گرنگه له شتیک تی بگه یه ئه ویش ئه وه یه، که باوه ربه خو بوون
ته نها بیرکردنه وه زیاد ناکات، به لگوو به کرداریش زیاد ده کات. ته نها کرداره، که
به ره مه ی ده بیته. وهک، شیریل له گۆرانییه که یدا ده لیت: " گۆرانکاری سوودی
بوته ده بیته."

بو ده سته و تنی ئه نجامی جیاواز، پئو یسته له سه رت شتیک بگۆریت، هه موو
شتیک له تۆوه ده ست پی ده کات و ئه وه بزانه هه تا کوو خۆت نه گۆریت، هه یچ

شتیک ناگورپیت. دواخستن ریگایه که بۆ مانه وه له دۆخه که تدا و تنها به هانه یه بۆ ئەجامنه دان.

ئەمە مەبەسته گه وره که یه سه بارهت به کاره ته واونه کراوه کان، پیویسته به راستی له مانه تیبگهیت، که وایه با تهرکیزت لیڤه بیّت، بۆ پرزگارکردنی خۆت له بیره وه رییه کانی رابردوو پیویسته فیڤییت، که خه لکی ببه خشیت. دووباره بیخوینه ره وه: پیویسته فیڤییت خه لکی ببه خشیت. ئەمە دوو لایه نی هه یه: یه که م، پیویسته ئەو که سانه ببه خشیت، که له رابردودا ریگر بوون له به رده متدا: دایک و باوک، هاوڤییان، خزم، یان مامۆستاکان، هه رکه سیک به جوریک له جوره کان ریگری کردوه، یان وایکردوه باوه رت به تواناکانت نه بیّت، یان له پرووی دهروونی و جهسته ییه وه هیرشی کردبیته سهرت و زیانی بۆ باوه رپه خۆبوونه کهت هه بوویت، به بی گویدانه سه ختی ئەزمونه کهت، بۆ ئەوهی ئازاد بیت له و جوره بیرکردنه وانه، پیویسته بیانبه خشیت.

رهنگه ئاسان نه بیّت، به لام زۆر گرنگه ئەگه ر به ویت هزریکی ئارام و داهاتوویه کی دلخۆشترت هه بیّت، چۆن ئەمە ده کهیت؟ نامه یه ک بنووسه، په یوه ندیی ته له فۆنی ئەجام بده، یان رووبه روو قسه ی له گه ل بکه، هه رچۆن پیویست بکات ئەگه ر گرنگه به لاته وه که له ناخدا له کیشه که رزگارت بیّت، ئەوا ئەجامی بده و خۆت پرزگار بکه.

دووه م، خۆت ببه خشه، بۆ هه میشه ئەو ههسته نه ریینیانه ی هه تبوون سه بارهت به خۆت مه یانه یلّه و ئەو دهنکه نه ریینیانه بیده نگ بکه.

رابردوو بووه به میژوو، هه رگیزاوه ره گیز ناتوانیت بیگورپیت له بریی ئەوه ئەو پاستییه قبوول بکه هه رشتیکت کرد بیّت، ئەوا هه لبژاردنه کانت به گویره ی ئاستی زانیاری و هۆشیاریت بوون له و کاته دا. بۆ دایک و باوکیشته هه مان شته، لۆمه یان

مەكە بۆ شىۋازى گەرەكەردن و پەرورەدەكردنت، چونكە بارودۇخەكەيان، سىستەمى باوەرەكەيان، تواناى داىكايەتى و باوكايەتېكردنەيان ھەر ئەوئەندە بووہ و ھەرشتېكەيان توانىيىت كرددووانە بۆت.

سەيرى وشەى بەخشىن بكە، بە واتاى بەخشىنى شتېك دىت، بۆئەوہى لەرەوى دەروونىيەوہ ئازاد بىت، پىويستە شتېك ببەخشىت. گەرەترىن دىارىيەك، كە ھەتە بۆ بەخشىن، خۆشەويستىيە.

بىرت بىت، ناتوانى شتېك ببەخشىت، ئەگەر خاوەنى نەبىت.

ئەگەر لە ناختدا خۆشەويستى نەبىت، چۆن دەتوانىت ببەخشىت؟ بە بەخشىنى خۆت دەست پى دەكات، پىويستە ئەم دەستەوازانە نەلىيت، "ھەلەى من نىيە!" "منى ھەزار!" ئەگىنا ھەرگىز چىژى خۆشەويستى راستەقىنە ناكەيت لە دلتدا. ئەمەش جۆرىك لە ھۆشيارى تايبەتى دەوئت، ژىنكردنە لە ئاستىكى بەرزدا و پىويستە خۆت دوور بخەيتەوہ لە پووداوەكانى رابردوو، بۆ ئەوہى بەئازادانە و بەبى مەرج بتوانىت خەلكى ببەخشىت.

كەسانىكى زۆر ھەن ھەرگىز رېگە نادەن كەسە راستىيەكەى ناو ناخىان زىندوو بىتەوہ. بەم جۆرە لە ژيانىكى خەمبارانەدا دەژىن لەبرى ئەوہى دلخۆشانە بەرەنگارى كىشە و ناخۆشىيەكانىان بىنەوہ و سەرىكەون بە سەرياندا، لە ژيانى رۆژانەياندا تووشى بەرەست و رېگى زۆر دەبن، بەلام تۆ دەتوانىت جىاواز بىت! ئىستا بىر بار بە خۆت رىگار بكەيت لەو راستىيەى، كە ناتوانىت ھىچ بەدەست بەھىنىت و ئەو بەھرانە بدۆزەرەوہ، كە خودا پىي بەخشىوويت، لە ناخى خۆتدان و چاوپرېن پەييان پىبەرىت و بەكارىان بەھىنىت.

لی:

هاورپیه کم به ناوی ئانیت ستانویک، که نووسه ریکی ناوداریشه، پوژتیکیان پووبه پووی یه کیک له سه ختترین پوژه کانی ژیانی بوویه وه کاتیک هه والی کوژرانی براکه ی پیگه شت، که به درپندانه ترین شیواز کوژرابوو.

به په ژاره یه کی زوره وه ده یویست تیگات له وه ی بوچی ئەم برا گه نجه بیتاوانه ی کوژراوه؟ هه والی ناخوشه که ش ئەوه بوو، که بکوژه که هه له اتوو، به لام له کوژتاییدا و دوا ی ۲ سال پوولیس توانیان ده ستگیری بکن.

پاش ماوه یه ک داوا له ئانیت کرا بیت و له دادگا وته ی خو ی بدات، ئەویش رازی بوو، کاتیک پووبه پووی بکوژی براکه ی بوویه وه له دادگا، به پوونی نیگه رانییه که ی ههستی پیده کرا به پووخسارییه وه.

بکوژی براکه ی ناوی تراقیس بوو، ئانیت که سیکی ترساوی هیمنی بینی له بهرده میدا، وته یه کی پرسۆزی دا، که وای له تراقیس کرد به پوونی له و دوخه ناخوش و پرنازاره تیگات، که ئانیت و خیزانه که ی له ماوه ی ئەم ۲ ساله دا پیایدا تیپه پوون.

ئەو پوژه گه وره ترین کاریگه ری وه ک سوپراپزیک و ابوو بو هه مووان له هۆلی دادگادا، کاتیک ئانیت سهیری ناوچه وانی تراقیسی کرد و پیی گوت: "من ده تبه خشم بو ئەو کاره ی ئەنجامت دا." بویرییه کی زوری ده ویست، به لام دواتر رایگه یاند ئەو ههستی ئازادییه ی، که بو ی هات له و کاته دا به ته وای ژیانی گوپری و دهرفته ی چاوه پواننه کراوی بو کرده وه، یه کیک له وانه ئەوه بوو، توانی سهردانی چه ندین به ندرکراو بکات له به ندینخانه کاندا، که سزای مانه وه ی هه تاهه تاییان به سهردا درابوو وه، کتیکی نویسی به ناو نیشانی (به خشین، نهینی

و موعجیزه که) ههروهها هانی ههزاران کهسی دا، که له خه لکی خوشبن، بو
ئهوهی له ئازاره کهی ناو ناخیان پزگاریان ببیت.

سهردانی سایته کهی بکه: www.anetestanwick.com

هه لویستیکى براوانه

هه لویست په یوه ندییه کی زوری به سه رکه وتن و تواناته وه هه یه یو
به دهسته یانی ئه و شته ی ده ته ویت، وه ک ده زانیت ده کریت هه لویست زور
به خیرایی بگوریت.

له راستیدا، هه موورپوژیک هه لویستت تاقی ده کریته وه. ئه مه یه کیک له
نمونه کانه ده رباره ی له ده ستدانی باوه رپه خۆبوون. له سالی ۱۹۹۶ دا، یاریکه ری
گولفی ئوستورالی، گریگ نورمان، یه کیک بوو له پالیئوراوه کان بو بردنه وهی
پاله وانیتییه که و ئاستیکى نایابی پیشکه ش کرد.

له کۆتایی پوژی سییه مدا، شه ش لیدان له پیش نزکترین پکا به ریه وه بوو که
ته نها یه ک خولی تر مابوو یه وه، نورمان هه ستی به دلنایی کرد، که چاکه ته
سه وزه به ناوبانگه که ی پیده به خشریت وه ک براوه یه ک له پاش نیوه پووی پوژی
یه ک شه ممه دا.

هه موو ئه وه ی پیوستی بوو پیشکه شکردنی ئاستیکى مامناوند بوو بو
دلنیا بوونه وه له بردنه وه ی نازناوه که، به شیوه یه کی چاوه پرواننه کراو له کۆتا
خوله کی یارییه که دا ئاستیکى زور خراپی پیشکه ش کرد. له ماوه ی ۲۴ کاترمیردا
شه ش لیدانه که ی نه ما و به پینچ لیدان به نیک فالدو دورا، ئه وه به رده وامیی و
باوه رپه خۆبوونی فالدو بوو که له کۆتاییدا بووه هوی نیگه رانییه که ی نورمان.

له راستیدا، فالدۆ خووی بردنه وهی پهره پیندا بوو، کاتیک له یارییه کاندایا له داواه بوو. له سالی ۱۹۸۹-۱۹۹۰یش هه مان پالنه وانیتی به م جوره بردبووه وه، که له سه ره تادا له پیشه وه نه بوو کاتیک کۆتا خول به رده وام بوو، به پوونی دیار بوو هه لویستی نورمان خراپتر ده بوو، پۆژی پیشتر باوه ربه خۆبوونه که ی ده بینرا، به لام دواتر له کۆتا گه ردا گۆرا.

له چاوه کانیدا ههستی پینده کرا، که خهونی بوون به پالنه وانایا له دهست دا، گۆرانی دۆخه که ی بو خراپترین دۆخ بیرخه ره وه یه ک بوو تا بزانییت باوه ربه خۆبوونه که ی چهنده بگۆره: پۆژیک ئه رینی و به هیزه، پۆژی دواتر ته واو پیچه وانه وه یه.

شهش ههنگاوی ستراتژی بۆ بنیادنانی باوه ربه خۆبوون

۱. هه موو پۆژیک به بیر خۆتی بهینره وه، که هه ندیک شتت به باشی ئه نجام

داوه:

له بریی ئه وه ی بیر له و ئه رکانه بکه یته وه ته واوت نه کردوون، ته رکیزت بخه ره سه ره ئه وانه ی که ته واوت کردوون.

ئه وه دهستکه وتانه ت بچوک مه که ره وه و به که میان مه زانه، له سه ره تا و کۆتاییی پۆژدا چهند وته یه کی به سوودی هزی به خۆت بده (هانی خۆت بده)، راهینه رایه تی خۆت بکه وه ک، چۆن یارمه تی که سیك ده دهیت به سه ره به ربه ست و به ره نگارییه کاندایا زالی بییت.

۲. ژیاننامه‌ی ئه‌و که سانه بخوینه‌ره‌وه، که سه‌رکه‌وتوو بوون و ئامانجه‌کانیان به‌ده‌ست هیناوه: کتیب و نووسین و گوڤاره‌کان بخوینه‌ره‌وه، فایلیک له‌و چیرۆکانه دروست بکه بۆ خۆت، کتیب، فیدیۆ و به‌رنامه ده‌نگیه‌کان دابه‌زینه، برۆ بۆ سینه‌ماکان بۆ سه‌یرکردنی چه‌ندین چیرۆکی کاریگەر و هاندەر و زانیاری کۆ بکه‌ره‌وه ده‌رباره‌ی ئه‌و که سانه‌ی له‌ سفره‌وه ده‌ستیان پێ کردووه و چه‌ندین به‌ربه‌ست و رینگرییان هه‌بووه، به‌لام له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا توانیویانه ببنه‌ که‌سانی ساماندار و سه‌رکه‌وتوو بن.

ئه‌وه‌ت بیر بی‌ت، توانای تۆ زۆر له‌م ئاسته‌ی ئیستات به‌رزتره‌ که‌ پێشکه‌شی ده‌که‌یت. به‌بێ ئاسته‌نگ و دژوارییه‌کان ژیان شتیکی خه‌یالییه، ئه‌و راستیه‌ قبوول بکه‌ ژیان له‌ خۆشی، ناخۆشی، به‌رزى و نزمى، شکست و سه‌رکه‌وتن پیکدیت.

۳. سوپاسگوزار به: گرنگ نییه‌ دۆخه‌که‌ت چه‌نده‌ خراپه، دُنیا به‌ که‌سیک هه‌یه‌ بارودۆخی زۆر له‌ تۆ خراپتره، ئه‌گه‌ر گومان‌ت له‌مه‌ هه‌یه، ئه‌وا سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌ی مندالان (قاوشی تایبه‌ت به‌ به‌شی سوتاوه‌کان) بکه‌ و به‌راوردیان بکه‌ به‌ دۆخه‌که‌ی خۆت.

کاتیك ئه‌م وینه‌ هزرییه‌ بۆ خۆت دروست ده‌که‌یت، خیرا زۆرینه‌ی کیشه‌کانت نامین به‌ به‌راوردکردن. سوپاسگوزار به‌ بۆ هه‌بوونییه‌کان و نه‌بوونییه‌کانیشت.

۴. پالپشتی نایاب له‌ چوارده‌ورت بنیاد بنی: سه‌یری ستراتیژی ته‌رکیزکردن بکه‌ره‌وه له‌ به‌شی پینجه‌مدا.

۵. هانی خۆت بده‌ ئامانجه‌ کورتخایه‌نه‌کان به‌ده‌ست به‌ینیت: هه‌چ رینگایه‌کی باشت‌ر نییه‌ بۆ بنیادنانی باوه‌رپه‌خۆبوونیش وه‌ک له‌وه‌ی شته‌کان ته‌واو بکه‌یت. هه‌موو هه‌فته‌یه‌ک دۆخیکی به‌ده‌سته‌ینانی ده‌سته‌که‌وت دروست بکه‌، ته‌رکیز

لەسەر سى گىرنگىزىن ئامانجەكانت بىكەرەوۋە ۋە ھەموو پۇۋىك كارىك بىكە بۇ نىزىككىرەنەۋەت لە تەۋاۋىكىرەنە پۇۋىكە، گەشتەنە پىككەۋەت، يان باشترىكىرەنە پەيوەندىيەكەت ۋە پىگە مەدە ھىچ شىك بىررىكەنەۋەت لەسەر ئامانجەكانت لابلەيت.

دلىيا بەرەوۋە لەۋەى ئەم ئامانجە بىچوكانە راستەقىنەن، پەتكرەنەۋەى خودى زىانى بۇ باۋەپبەخۇبۋونى ھەيە، كاتىك شىكەكان بەۋ جۇرە نابن كە پلانن بۇ داناون، لۇمەى خۇت مەكە ۋە گونجىنەر بە.

كاتىك كەسانى دىكە پىت دەلىن، "نەخىر" ئەمە ۋەك سوكاىەتییەك، يان شىكى كەسىى لە دل مەگرە ۋە راستىيە قىۋول بىكە، كە ھەندىك كات، بۇ ئەۋەى براۋە بىت پىۋىستە چەند جارىك بدۇرپىت.

۶. ھەموو ھەفتەيەك شىكى باش بۇ خۇت بىكە: پىگەيەك بدۇزەرەۋە بۇ ئاھەنگىزىرەنە دەستكەۋەتەكانى ھەفتانەت، ئايا شايستەى نىت؟ ئەگەر بلىى نەخىر، ئەۋا دووبارە بىگەرپەرەۋە سەر ھەنگاۋى يەكەم ۋە دەست پى بىكەرەۋە.

پىگەى گەشتن بە باۋەپبەخۇبۋونى تەۋا لە دەستكەۋەتى
ھەفتانەۋە بنىاد دەنرپىت.

باۋەرپت بە تواناى خۇت ھەپىت

چاك:

زۇرپىكمان باۋەرپەكانمان وامان لىدەكەن دەستكەۋەتەكانمان سنووردارىن، ئاخۇ باۋەرپوون سەبارەت بە تواناكانى خۇمان، يان باۋەرپ سەبارەت بەۋەى، كە

پيويستە بۇ سەرکەوتن، يان سەبارەت بەوھى دەبىت چۆن پەيوھندى لەگەل
كەسانى دىكەدا بنياد بنين.

رۆشتن بۇ ئەودىوى باوھرە سنووردارەكانت يەكەم ھەنگاوى گرنگە بەرھو
بوون بە كەسيكى سەرکەوتوو، دەتوانيت فيربيت چۆن ئەو باوھرەپانە بناسيتەوھ،
كە سنووردارت دەكەن پاشان بە باوھرى ئەرىنى جيگايان بگريتەوھ، كە
پالپشتى سەرکەوتنت دەكەن.

يەككە لە باوھرە سنووردارەكانى ئەمپۆ ئەوھيە تارادەيەك تواناي
بەدەستھينانى ئامانجەكانمان نىيە سەرھراي ھەبوونى باشتيرين بابەتى زانستى،
پەرورەدەيى، زانيارىيەكى زۆر سەبارەت بە تەواوكردىنى ھەر كارىك، لەبرىي ئەوھ
دەلئين، " ناتوانم ئەوھ ئەنجام بەدەم.

نازانم چۆن!

ھىچ كەسيك نىيە نيشانم بەدات، يان وھەك پيويست زيرەك نيم و چەندىن شتى
دىكەش.

ئەمانە لە كوئوھ دىن؟ بۇ زۆرىنەمان لە بەرنامەپيژىي سەردەمى منداليمانەوھ
سەرچاوھيان گرتووه، ئاخۇ دەزانى يان نا، باوك و دايكمان، مائە باوانمان، يان
كەسانى دىكە پييان گوتوووين: "نەخىر، نەخىر، خوشەويستم، ئەوھ قورسە و
ناتوانيت ئەنجامى بەدەيت، با من بۆت ئەنجام بەدەم پەنگە سالى داھاتوو خۆت
بتوانيت تاقى بگەيتەوھ يان ئەنجامى بەدەيت!"

ئەم ھەستى نەتوانينە دەبەينە سەردەمى پيگەشتنمان، پاشان بە ھوى ھەلە
و شكستەكانمانەوھ بەھىز دەبىت، بەلام چى دەبوو ئەگەر بمانگوتايە: "دەتوانم
ئەنجامى بەدەم و لە توانامدايە، كەسانى دىكە توانيويانە ئەنجامى بەدەن ھەر بۆيە
منيش دەتوانم، ئەگەر زانيارىي پيويستيشم نەبىت، ئەوا كەسيك دەبىت يارمەتيم

بدات و فيرم بكات. " ئەم گۆرانه له شينوازي بيركردنه وه دا جياوازيي زۆر دروست دهكات له به دهستهيناني ئەو شتهي دهتهويت.

چي بكرپت كاتيک له دۆخیکي ناخۆشدايت

۱. بزانه که له دۆخیکي له وشيوه دايت

كات تهرخان بکه بۆ دووباره بيركردنه وه، وزه وهگرته وه، دووباره تهركيزكردنه وه و قسه له گه له ئەو كه سانه شدا بکه، که به باشتري شيوه يارمهتيت دهدهن، وهك: هاوسه ره كهت، ئامۆزگار يکه ره كهت، هاوپرکانت و خيزانه که شت.

۲. دهسته که وته گوره كان به بير خۆت بهينه ره وه

بردنه وه (دهسته که وت) يک هه لبريزه، که به دهستت هيناييت و به هويه وه ههستت به شانازي و خوשי کردبیت. به پووني له ميشکتدا ليی بده ره وه و بدوی دهرباره ي و سهيري وينه كان بکه ره وه، له وحه ي دهسته که وته كان، يان سوپاسنامه كان، نووسراوي سه رکه وتني دارايي دابني به ناوي کتیبیک له ياده وه ريبه ئه رينيه كانت. ئەوه بزانه، که به هرهت هه يه پيشتر سه لماندووته و ئيستاش دووباره ش ده توانيت بيه سه لمينيه ته وه.

۳. بگه پیره وه بۆ سه ر شته سه ره کيه كان

يه کیک له هۆکاره سه ره کيه كان بۆ به دهستنه هيناني ئامانجه كان ئە وه يه، که شته سه ره کيه كان جي به جي ناکه يت، پشکنينیک بۆ شته راستيه بچوکه كان بکه.

ئایا شته ئاسانه کان ده کهیت، یان نه و چالاکیانه ی که گره نتهی
سه رکه وتنت ده کهن؟ نه گره له پووی جهسته یی، یان هزرییه وه ماندوویت،
پشوویه که وه ربگره، دووباره وزه کهت بهینه ره وه بهر له وه ی دست پی
بکهیت.

له و راستییه تی بگه، که توش ده توانیت ریگای خو ت به کار بهینیت. ژیان
پره له کاری دووباره و هه رگیز کۆتایی نایهت، که وایه هه رجاره و شتی که بکه.

به بیر خو تی بهینه ره وه، که ناخوشییه کان تیده په پرن و
دووباره خو شییه کان دینه وه.

چۆن گۆدارد، یه کی که له ئامانجان ره مه زنه کانی جیهان، هینده ئامانجی
به دست هیناوه له ژیانیدا، که زیاتره له و ئامانجان هی ۲۰ که س پی که وه
به دستیان هیناوه.

کاتی که پرساری نه وه ی لی کرا، چۆن به ربه سته کان تیده په ری نیت؟ وه لامی
دایه وه: "کاتی که له دۆخی کهدا گیر ده خو م و به ره و پیش ناچم دووباره دست
پیده که مه وه به ته رکیز کردن له سه ر نه و ئامانجی، که ده توانم له ۷ پوژی
داها توودا به دست ی بهینم. به و شیوه یه ئاسانه، بیر له هیچ شتی کی دیکه
ناکه مه وه و نه وه ش دووباره هیزم پی ده به خشیته وه بو کۆلنه دان."
جاک:

ره نگه ئاسته نگی کی تر نه و کاته بی ت، که باوه ربه خو بوونه کهت ده چی ته
نزمترین ئاستییه وه، بو نمونه: ره نگه کاره کهت له دست دابیت، بانک داوای
قه رزه که یان بکه نه وه، مایه پووچ بووبیت، نه ی دواتر چی؟ بو زیادکردنی

باۋەزىپە خۆبۈۋەت، سەيرى ژيانى رابدووت بىكە و ھەموو ئەو شتانە بنوسە، كە تىياندان سەركە وتوو بوۋىت، دەست پى بىكە: چۆن فېربوۋىت بە مندالى بە رېگادا برۆيت، تەواو كىردنى قۇناغى يەكە مى قوتابخانە بە سەركە وتوۋىي، فېربوۋىنى پاسكىلسوۋارى، فېربوۋىنى شۆفېرى، بە دەستھېننى بە لگە نامەى شۆفېرى كىردن، تەواو كىردنى قۇناغى دواناۋەندى بە سەركە وتوۋىي، تەواو كىردنى كۆلېژ و چەندىن شتى دىكەش لە رابدووتدا. لە ۋە تېبگە، كە چەندىن سەركە وتنت بە دەست ھېناۋە لە ژياندا.

پاشان برۆ سەيرى ھەموو شتە خراپەكان بىكە لە ژيانندا روويانداۋە و ھەموو شىئە تېپە پاندوۋە، پىت و ابو ھەموۋىان كارەساتن و كۆتايىي ژيانە، بەلام تۆ ئىستا لېرەيت و كېشەكانت نەماون. بلى، "ئەگەر ئەو كېشەنەم تېپە راند پىت، ئەوا دەتوانم ئەم كېشە يەش تى بپەرىنم."

بۆ دروست كىردنى خويەكى ئەرىننى پۇژانە، لە كۆتايىي پۇژدا چەند خولەك كىك لە كاتت تەرخان بىكە بۆ نوۋسىنى ئەو شتانەى بە دەستھېنناون. زۆرىنەى خەلكى ئەو شتانە دەنوۋسن، كە بە دەستىان نەھېناۋە ھەر بۇيە ھەستىكى خراپىان دەبىت و دەلېن، "ئەو شتەم بە دەست نەھېنا." تەركىزت بخەرە سەر دەستكە وتەكانى پۇژانەت ئەۋەش دەبىتە ھۆى ھەنگاۋىكى ئەرىننى ھزرى بۆ گەشتن بە ئامانجەكانت بە شىۋەيەكى ئاسانتر.

كاتىك پىت وايە ناتوانىت ئامانجىك بە دەست بەھىننىت،

ئەوا سەيرى ئەو ئامانجانەت بىكە لە رابدوودا بە دەست ھېناون.

پوخته

کۆمه لیک پرسپاری سه ره کی که پیویسته له خۆتیا ن بکهیت:

۱. چ شتیك زۆر هانم ده دات؟

۲. چ شتیك ئه وه سه ته ی ناخم چالاک ده کاته وه، که چه ندیکه نیمه و

ناچالاکه؟

۳. چ شتیك له رابردودا هانی دام؟

۴. ئایا بیروکی ته واوکردنی گه وره ترین ریککه وتن بوو که تا ئیستا کردبیتم؟

۵. ئایا دابینکردنی خزمه تگوزارییه کی نایاب بوو بۆ کپاریک، هاوپییه کی

خۆم، یان ئه ندامیکی خیزانه که م؟

بۆ ئه وشته بگه ری ده بیته هۆی (ئیلها مبه خشین) هه رییه کی کمان پۆزگاریک

ئیلها ممان بۆ هاتوو، به شیوه یه کی گه وره تر بیر بکه ره وه، سه خته به هاندرای

بمینیته وه، ئه گه ر هه مان ئامانجی پیشتر دابنیته وه.

پاش ماوه یه ک ره نگه وره ت که م بکاته وه و چیدیکه هاندر نه بیته بۆت

پاشان ده ست ده که یته به دواخستن و ئه مه ش ده بیته هۆی له ده ستدانی

باوه ربه خۆبوونت.

له ساتیک له ساته کاند، هه مووان وایان لیدیت که باوه رپیان به خۆیان که م

ده بیته وه. له جیهانی بازرگانیدا، به شیکی یارییه که یه و هه مووان ئه زموونی

دۆخیکی ناخۆش ده که ن، که ریککه وتنه که یان سه رکه وتوو نابیت تیایدا،

ئه ندامانی تیمه که له خراپترین کاتدا واز ده هیزن، کپیاره کانیشته واز ده هیزن و

ده چنه لای کی برکی کاره کانت. ئه مه پپی ده وتریت جیهانی راسته قینه، بۆ ئه وه ی

له م جۆره کاتانه دا سه رکه وتوو بیت نابیت به ره خنه و سه رکۆنه ی خه لگی ئازارت

پېيگات و باوهرپه خۆبوونت كەم بكات. كەوايه گوڤى پى مەدە، دووباره
هەستەوه سەر پىيەكانت، دەست پى بكَرەوه و لە هەلەكانتەوه فېر بە.

يەككە لە هۆكارەكانى زىادكردى باوهرپه خۆبوون، بەتايبەت كاتىك قەيران و
كيشەيهك پوودەدات ئەوهيه سەرەتا پووداوهكە بەراورد بكَهيت، بۆ ئەوهى
بەدروستى برپارى لەسەر بدەيت. زۆرچار لەپووى هزىيەوه كارەسات و
پووداوهكان گەرەتر دەكەين.

لە راستىدا شتانىكى زۆر بچووكن بە بەراورد بە وئنه گەرەكەى ژيان و دلتيا
بەرەوه كە هاوړپيەتیی كەسانى مەزن و سەركَهوتوو دەكەيت.

"ئەگەر لە ناخى خۆندا گوڤت لە دەنگك بوو بليت، ناتوانيت وئنه بكَشيت،
ئەوا بەراستى دەست بكَ بە وئنه كيشان و بەدلتياييهوه چيدىكە گوڤت لەو
دەنگە نەريئيه نابيتەوه."

- فېنسننت فان كوڤ

هەنگاوه كردارىيەكان

چارەسەر كردن (تەواوكردن)ى كارە تەوانەكراوهكان:

ليستىك دروست بكَ لە هەموو ئەو كارانەى دەتەويت تەواويان بكَهيت لانى
كەم ۳ دانەيان بنووسە، پاشان رېگايەكى تايبەت بۆ چارەسەر كردن
(تەواوكردن)ى هەريەككيان بنووسە، ئايا پلانە كردارىيەكەت چيە؟

به پوونی پیناسه ی بکه و له کۆتاییدا، بریار له ریکه وته که ت بده که ده ته ویت
تیایدا ته واوت کردییت و پاشان ده ست پی بکه .

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

سووده تایبه ته کانی ته واوکردنی ئەم کاره ته واونه کراوانه چین بیاننوسه:

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

پینچ پلانی کرداری بۆ ته واوکردنیان دابنی:

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

ریکه وتی ته واوکردن بۆ هه ریه کیکیان بنوسه:

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

پیداچوونه وه به لیستی ترسه باوه کانتدا بکه، ترسیک هه لبرژیره که
ده تگیڕیته وه دواوه، یه کیک، یان زیاتر له بژارده ستراتیژییه کان هه لبرژیره بۆ
نه هیشتنی ئەم ترسه:

(ترسه که م ئەمه یه:)

(ئەم کردارانه ده گرمه بهر:)

ده ست به م پرۆسه یه ده که م له ریکه وتی: (/ /) و به رده وام ده بم

له گرتنه بهری ریکاره کان هه تاکوو زال ده بم به سه ر ترسه که مدا.

ژینکردن و کارکردن به مه‌به‌سته‌وه

گرتنه‌به‌ری کرداری یه‌کلایکه‌ره‌وه

کۆلنه‌دان و به‌رده‌وامی

داوای نه‌و شته بکه که ده‌ته‌ویت

هۆکاری باوه‌ربه‌خۆبوون

بنیادنانی په‌یوه‌ندییه نایابه‌کان

زالبوون به‌سه‌ر به‌ربه‌سته‌کاندا

نایا وینه‌گه‌وره‌که ده‌بینیت؟

باسکردن نییه له‌بابه‌تیکی بی‌مانا، به‌لکووو‌بابه‌تی ته‌رکیزکردنه

خوهه‌کانت داها‌تووت دیاری ده‌که‌ن

بروامان به‌تواناکانت هه‌یه نه‌و چوار دانه‌ی ماون ته‌واویان بکه‌یت، کۆل مه‌ده!

(به شی ههوتهم)
ستراتیژی تهرکیزکردن
داوای نهو شته بکه که دهتهوئیت

"داواکردن، سه رهتای وهرگرتنه، کاتیک داوات کرد، داوای شتی بچوک مه که،
به لکوو داوای شتی گه وره بکه."

- جیم پۆن

له پیکه وتی مانگی ۶ی ۲۰۰۶، لیسا پیتریلی له ماله وه چاره سه ری
وه رده گرت به هۆی نه وه ی هه ر دوو گورچيله ی، له کار که وتیوون، هه موو شه ویک
له کاتژمیر ۱۹ ده چوووه ژووری نوستنه که ی، تیایدا خۆی ده به سه ته وه به ئامیری
چاره سه ری گورچيله وه له ریگه ی بۆریه که وه له مه عیده یدا، هه تاکوو کاتژمیر
۶ی به یانی له ویدا ده مایه وه.

کاتیک پوونبوویه وه گورچيله کانی باش نابنه وه، خیزانه که ی ده ستیان کرد به
گه پان تا بزائن کی گورچيله ی خۆی پی ده به خشیت. باوکی هه میشه ده یگوت
هه ر کام له دوو که که م پیوستیان بی، نه وا ئاماده م خیرا گورچيله ی خۆمیان
پیدده م، به لام به داخه وه، جووری خوینه که ی باوکی جیاواز بوو، پاش نه م هه واله
ناخۆشه هه چ کام له نه ندامانی خیزانه که ی به هۆکاری بۆماوه بییه وه نه یانتوانی
هیی خۆیانی پی بده ن.

لیسا، ده هاوپی هه بوو، که هه موویان ئاماده بییان هه بوو یارمه تی بده ن،
تووشی سه رسوپمان بوو که هاوپیکانی بینی ئاماده ن یارمه تی بده ن. لیسا
ده یزانی هه تا زوه نه شته رگه ری گواستنه وه ی گورچيله ی بۆ بکریت باشته ره.

ئەو پاستیبیەى دەزانى كە هەندىك كەس پىشتر لە ماوەى چاوەپوانىدا بۆ
وەرگرتنى گورچىلە مرد بوون.

لىسا زۆر دەترسا، لەو كاتەدا بوو بۆى دەركەوت كە يەك بژاردەى هەيە زۆر
نائارام بوو پىئى، بەلام لەگەڵ ئەوەشدا تاكە ئومىدى بوو بۆ ژيانىكى
تەندرووستانە و داهاوويەكى ناياب كە وىناى كردبوو بۆ خۆى، بژاردەكەش ئەو
بوو، داوا لە كەسانى نەناسراو بكات، ئايا گورچىلەى خۆيانى پى دەبەخشن يان
نا؟ ئايا داواكارىيەكى لەمە قورستر بە خەيالتدا دىت؟

لىسا بوپىيەكەى زياد كرد و نامەيەكى نووسى لە لەوحەى ئەو كە نىسەدا كە
خواپەرستى تىادا دەكرد و داواى لەو كەسانە دەكرد كە دەهاتن بۆ خواپەرستى،
گورچىلەى خۆيانى پى بدن، سەرەتا كەس وەلامى داواكارىيەكەى نەدايەو.
پۆژىك لىسا پەيوەندىيەكى تەلەفونى بۆ هات لە ژنىكەو بەناوى پۆز، بە لىساي
گوت: "لەكاتى شۆفېرىدا بوو بۆ كە نىسە و بىنيويەتى لەوحەكەى هەفتەى
پىشووترى پىيە لە ئۆتۆمبىلەكەيدا. بە نەخويندراوھى دانرابوو و ويستوويەتى
فرپى بدات، بەلام لەو كاتەدا بپىارى داو بەخپرايى سەپىكى بكات تائەوھى
دلىابىتەو هەيچى گرنكى لە دەست نەداو، گوتىشى، كە جۆرى خوينەكەم ئۆ
(O) يە و ئەگەر بگونجىت، ئەوا بەويەرى خۆشحالىيەو ئەمادەم پىت ببەخشم،
چونكە من تەنھا يەك دانەم پىويستە."

بەم جۆرە بوو كە پوویدا، لە رىكەوتى ۲۷/۳/۲۰۰۷دا پۆز گورچىلەكەى
خۆى پى بەخشى و پەيوەندىيەكى پتەويان لەگەڵ يەكتردا دروست كرد. پۆز
خەلكى ئەرلەندا بوو و لە دۆخىكى خۆشدا بوو. شەويك بەر لەوھى بۆ يەكەمجار
لىسا ببىنىت، يەكەمجارىشى بوو لىسا لەگەڵ پياويكدا ژووان ببەستىت بەناوى
گارى. پۆز پى گوتبوو، گورچىلەى دەبەخشىت بە كەسىكى نەناسراو كە تازە

ناسیویه تی. پیاوه که پشتگیری له بپیاره که ی کرد، له رۆژی هاوسه رگرییه که یاندا، لیسا بانگهیشت کرا و به شداری کرد.

وه که لیسا ده لئیت: " ٢٤ کاترمیری خه مناک بوو له ژیانماندا کاتیك بو یه که مجار به بی چاوه روانی یه کترمان بینی." "

ئیسنا لیسا زۆر دلخۆشه، که گورچیله ی که سیکی ئیرله ندی تیدایه و بو به هیزکردنه وه ی په یوه ندییه که یان، رۆز کارتیک ی بو نارد به بۆنه ی سالرۆژی گواستنه وه ی گورچیله که یه وه.

خه لکی له ناخیاندا ده یانه ویت یارمه تی که سانی دیکه بدن، نابیت هه رگیز گومان له که س هه بیت به بی گویدانه ئه وه ی چیت پیویسته له بازگانیه که تدا، یان چه نده ناخۆشه، کاتیك داوا ی ده که ییت.

به شیوه یه کی ئاسایی، خه لکی سه رها ده به خشن، بو ئه وه ی دواتر شتیك وه ربگرنه وه، به لام لیسا داوا ی شتیکی کرد به بی ئه وه ی سه رها تا هه یچ شتیك ببه خشیته و ئه وه لامه شی که وه ری گرت (به لی)، به دلنیا ییه وه (! بوو.

ته نها داوا بکه، بیری لی بکه ره وه، په نگه که سیک بلت "به لی" بو داواکارییه گرنگه که ت و ژیانته بگوریت. ئیسنا لیسا خاوه نی کۆمپانیا یه که به ناوی

(www. Lisapetrilli.com) تاییهت به چه ند بواریکی:

سه رکر دایه تیکردن، بازارپه ری، په ره پیدانی بازگان ی، سو شیا ل میدیا. له م چوار ریگه یه وه کاری جیبه جیکارانی بازگان ی پی به هیزتر ده کات. لیسا ترسی نه بوو له داواکردن بو کاری نو ی، ده لئیت: " کاتیك داوا ت له که سیکی نه ناسراو کرد بو گورچیله و له به رانه ردا وه لامی "به لی" ت وه رگرت، هه رگیز له داواکردنی هه یچ شتیك مه ترسه له ژیانته دا."

داوا بکه و پیټ دهریټ

ماوهیه کی زور زوره ئه م به خششه هیه، که پیټی دهریټ، داواکردن. له راستیدا یه کیټ له راستیه گرنه کانی ژیان ده لیټ: "داوا بکه و وهری دهریټ (پیټ دهریټ). " ئایا ساده نییه؟ به دلنیا ییه وه، ساده یه، ئه گهر دایک یان باوکیت، ئه و دهرانیت مندالان زور شاره زان بؤ داواکردنی به رده وام. ریټساکه یان ئه ویه، به رده وام دهرین له داواکردن هه تا ئه و شته ی دهرانه ویټ وهری دهرن.

وه که سانی پیټه شتوو توانای داواکردنمان له ده ست دهره یین و هه موو جوړه به هانه و هوکاریک دهره یینه وه بؤ وهرنه گرتنی ئه گهری په تکرده وه. مندالان به و جوړه به رنامه ریټ نه کراون، باوه رپیان وایه ههرشتیک، که داوای دهره کن دهرستیان دهره ویټ و پیټیان دهریټ.

ئه مه ئه و شته یه که دهر بیټ لیټی تیټیگه یټ. جیهان وه لآمی ئه و که سانه دهراته وه، که داوا دهره کن و لیسا سه لماندی ئه وه راسته، ئه گهر له و شته نزیک نابیټه وه دهره ویټ، ئه و به دلنیا ییه وه وه که پیټیست داوای ناکه یټ. خو شبه ختانه، بؤ ئه وه ی دهره سته و تی باشت هه بیټ له داهاتوودا، ئه و زور ریټا هه ن بؤ داواکردن. ئه مانه ش چه ند وشه یه کی به سوودن بؤ بیره یانه وه ت سه بارت به داواکردن:

هه میسه داوای زانیاری بکه

هه ندیک که س دهر لاین زانیاری هیزه، راست نییه، به لکوو به کاره یینانی زانیاری هیزه. ئه وه دهر بیټ بؤ هه میسه شتیکه جیټیگر بیټ له میشتکتدا، کاتیک داوا

دهکهیت، ئەوا دتوانیت هه موو جوړه زانیاری، بیروکه، ستراتیزی، ناوی کهسانی ناودار تهنانهت پارهش وهبرگريت.

چهندين هوکاري باش ههن بو داواکردن و دهستکهوتهکانيش زورن، کهوايه بوچی خه لکی داوا ناکهن کاتيک دهرفتهيان ههيه؟

سى هوکاري سه رهکی ههن که خه لکی داواى شت ناکهن:

۱. سيسته ميکی باوهريان ههيه که پييان ده لیت دروست و گونجاو نييه داوا بکهیت.

۲. باوهريان به خويان نييه.

۳. له ره تکردهوه دهرسن.

ئینجیل ده لیت: "داوا بکه، پیت دهریت، بگهړی، دهیدوزيته وه وله دهرگا بده، به پروتدا ده کریته وه." داواى يارمه تی بکه، ئەگه رتوش له م جوړهیت، ئەوا پيوسته ههنديک گهړان و شیکردنه وه بکهیت بو سيسته می باوهړه سنوورداره کهت. قسه له گهل هاوړپيه کی متمانه پیکراو، ناموژگاریکه ریک، يان راويزکاریکدا بکه. له وه تیبگه ريگای دیکه ههيه بو روانين له ژيان و بارودوخه کان.

هوکاری دووه مت بير بيت، که نه بوونی باوهړه خو بوونه. به دلنیايه وه دهبيته رپگر بو ناره زووی داواکردنت، متمانه به خوت بکه و ههنگاو بو پیشه وه هل بگره و به هه رجوریک بووه داوا بکه و له وه دلنیا به خراپترین وه لامیک که پیت دهریت، يان گو بیستی دهبيت "نه خیر" ه. ئەمهش دهبيته هوکاری سيیه م، که ترسانه له ره تکردهوه.

کاتیک وه لأمیکى نه ریڼی وهرده گریټ، ئه وا به سوکایه تیى که سى وه رى مه گره و لیبی مه روانه، هوکارى یه که می ترسه له پهرتکردنه وه. هه ندیک که س ناتوانن زالّ ببن به سهر هه سته کانیاندا هه رچه نده وشه ی "نه خیر" له هیچ فهره نگیڤدا وه ک سوکایه تی دانه نراوه.

ئایا تۆ چۆنیت له داواکردندا؟ ئایا ئه م هیزه نه ریڼیا نه پۆلیان هه یه له قورسکردنی قۆستنه وه ی دهرفته کان بۆ به ره وپیشچوون؟ ئه گهر هه یانه، ئه وا ئه مه ئه و شوینه یه ده بیټ تیایدا ده ست پی بکه یټ، پیی ده گوتریټ: گرتنه به رى هه نگاوی باوه پ.

حهوت پڤگا بۆ زیادکردنی بازرگانیه که ت ته نها به داواکردن

به گرتنه به رى ئه م حهوت هه نگاوه که ورانه بازرگانیه که ت سوودمه ند ده بیټ و داها ته که ت زیاد ده کات، ئه وانیش:

۱. داواى زانیاری بکه

بۆ به ده سته یڼانى کړپاری نوئ، سه ره تا ده بیټ بزانیټ ئاستهنگى ئیستایان چیه و ده یانه ویټ چی به ده ست به یڼن و چۆن پلانى به ده سته یڼانى دابنڼن، ته نها ئه و کاته ده توانیت به رده وام بیټ بۆ نیشاندانى سووده کانی به ره مه تابه ته که ت یان خزمه تگوزارییه که ت.

که سانی فرۆشیار به رده وام ئه م به شه گرنه گه پشتگوى ده خه ن، چونکه زۆرجار چاویان له خه رجکردنی پارهی به کړپاره کانیا ن.

حەزە خودییەكانت پابگرە و تەنھا تەركیز لەسەر یارمەتیدانی ئەو كەسە بکەرەو، كە دەبینیت. بۆ بە دەستھێنانی ھەموو ئەو زانیاریانە، كە پێویستن بۆت بەم وشانە پرسیار بکە: بۆچی، كى، چى، كوى، كەى و چۆن.

ئەمە پێى دەوتریت پڕۆسەى دۆزینەو. پارێزەرەكانى دادگا لەم بوارەدا پەسپۆرن، لە دۆزینەوێ زانیاریدا پڕیگە دراو بە پرسینی ھەر پرسیارێك كە یارمەتییان دەدات لە ئامادەکردنى كەیسەكەدا.

لە كارى بازگانیشدا ھەمان شتە، كاتێك بەراستی تێدەگەیت، یان بەھای پێداویستییەكانى خەلكى دەزانیت كە دەیانبینى ئەو دەتوانیت چارەسەریان بکەیت. كاتێك ھەموو شتێك زانى، ئەو چارەسەرەكە یان دەبیت بە خەزەنگوژارى، یان بەرھەمەكەت.

دوو پرسیارى گرنگ ھەن بۆ پرسین لە پڕۆسەى دۆزینەو: یەكەم، گەرەتەین ئاستەنگت چىیە لەم كاتەدا؟ بۆمان دەرکەوتوو ئەم پرسیارە پڕیگە یەكی زۆر باشە بۆ پەرەدان بە پەيوەندى.

ئەمە كلیلەكە یە: پێویستە ئارەزووی راست نیشان بەدەیت كاتێك دەپرسیت. كاتێك كەسەكە وەلام دەداتەو بە جوانى گوى بگرە، ئەم پڕۆسە یە دووبارە بکەرەو ھەتاكوو بە جوانى لێى تێدەگەیت، پێى دەلێن پاكکردنى پياز. ھەركات پرسیارێكى نوێ دەكەیت ئەو تویكلیكى پيازەكە لێدەكەیتەو، لابردنى تویكلى زیادە ی پيازەكە دەبیتە ھۆى ھێشتنەوێ پيازەكە.

پرسیارکردنى زۆریش دەبیتە ھۆى پوونبوونەوێ بابەتەكە لات. زۆر جار ئەو شوینە یە كە گرنگترین زانیارى تێدا یە، بەلام پرسیارکردنێكى لێزانانە ی دەوێت، پراویژكارێكى ھاوسەرگیری باش، یان چارەسەرەكە رێكى دەروونى ھەمان تەكنیک

به کار ده هیښت بۆ چاره سه رکړدنی نه خوښی، چاره سه رکړدنی په یوه نډییه کان که کیشه دارن. که وایه پرسیار بکه، پرسیارۍ راسته وخو و گوئ پابگره. بیرت بیټ، زورجار دوزینه وهی کیشه راستییه که زور کاتی ناویټ و دژوار نییه.

دوهم پرسیارۍ گرنگ که گفتوگو ده کاته وه: ئایا گرنگترین ئامانج و مه به سته کانی چنه د سالی داهاتووت چین؟ ئه گه ر پیټ وایه خه لکی وه لامي ئه م پرسیاره ناده نه وه، ئه و دوویاره بیر بکه ره وه، ئه گه ر له ۱۰ خوله کی سه ره تادا په یوه نډییه کی باشت دروست کردووه، ئاره زووه که ت راگرتووه تا پیک که وتن بکه یت و حه زیکی راست نیشان داوه بۆ بازرگانیه که یان، خه لکی زور له وه زیاترت پی ده لین که بیرۍ لیده که یته وه.

زانیا رییه کی تر، کاتیک داوای زانیاری ده که یت: لی کو لینه وه مه که به پرسیار کردنی به رده وام، به لکو له نیو پرسیاره کانتدا چنه د لیدوانیک بده، پیشنیار بکه، بیرۆکه کانتی له گه ل باس بکه، له گه ل ئه و شته ی، که ده یلیټ بیگونجینه و پاشان به نه رمونیانی پرسیارۍ دواترت بکه.

تا زیاتر بیبه ستیته وه پییه وه، ئه و که سه ی پرسیارۍ لی ده که یت له دؤخیکی ئارامتردا ده بیټ و ئه مه ش ده بیټه هوی زیادبوونی متمانه له نیوانتاند. کاتیک متمانه دروست ده بیټ، ده رگای ده رفته ته کان زیاتر به پروتدا ده کړینه وه له ئه نجامدا ده بیټه هوی ده سته که وتی گه وره و ده توانیت ئه م جوړه پرسیار کردنه له ژیانی تایبه تیت، له گه ل خیزان و هاوړیکانتدا به کار به ینیت و ده سته که وت و ئه نجامه کانت نایاب ده بن.

۲. داوای کار بکه

ئەمە ئاماریکی سەرنجپراکێشه. پاش تەواوکردنی سیمیناریک سەبارەت بە سوودەکانی خزمەتگوزاری و بەرھەمەکانیان زیاتر لە ۶۰٪ی چارەکان کەسانی فرۆشیار داوای ناکەن، ئەوەش خوویەکی خراپە، کە ڕەنگە بییته هۆی ئەوەی حەزیان لە کارەکە نەمیئیت.

وەک پێشتر گوتمان ئەگەر پێویستت بە یارمەتیە لێرەدا، ئەوا منداڵەکان باشترین نمونەن بۆت. ئەمەش بەلگەی زیاترە: لە پۆژیکی گەرما یاریی گۆلفمان دەکرد، چالی شەشەم نزیک بوو لە پەرژینەکەو و لەودیو پەرژینەکەو و کچیکی ۶ سالانە دانیشت بوو لە تەنیشت میژیکی تەختەو، لەسەر میزەکە دوو سوراحیی گەورە پلاستیکی دانرابوون، کە یەکیکیان چای ساردی تێدابوو ئەوی دیکەیان ئاوی لیمۆ.

کاتیکی چاوەروانیی تیمی بەرانبەر بووین لە یارییەکەمان، کچە بچووکەکە پرسیی: "ئایا حەز بە خواردنەو یەکی ساردی خۆش دەکەن؟" کوپیکی پلاستیکی بە دەستەو گرتبوو و زەرەخەنەش لەسەر لێوکانی بوو.

کەشەکە زۆر گەرم بوو، هەمووشمان تینوومان بوو، هەر بۆیە پۆشتین بەرەو پەرژینەکە پرسیی: "ئایا حەز بە چای بەستووی سارد، یان ئاوی لیمۆ دەکەن؟" پاش ئەوەی بریارمان دا بیکرین، خواردنەوکانی بۆ تێکردین و دەستی درێژ کردەو و گوتی، "تکایە، هەردانە یەکیان ۵۵ سەنت دەکات،" لە پەرژینەکەو و جوار چەکی یەک دۆلارییمان پێدا.

ئەو بوو پارە وردنەکراوەکە خستە جزدانە بچووکەکە یەو کە بە پشتوینەکە ناوقە دییەو بەستبوو، پاشان پێی گوتین، "زۆر سوپاس، پۆژیکی خۆش بۆ ئێو." هیچ کاممان پارە ی وردەمان وەر نەگرتەو، بەم

بۆنه یه وه کی سکاڵا ده کات؟ ئه و منداڵه شایسته ی به خششیک بوو به بری له ٤٥٪ به توانایه کی له و جوره وه بۆ پیشکه شکردن.

ئه گهر بازرگانیه که (کاره که) ت ده ویت، ئه وای پیوسته هه میسه پرسیار بکه یت.

ئایا پیّت وایه ئه و کچه بچکۆله چه ند جار پرسیار ی کرد؟ پاست ده که یت. ئه م به لئنده ره بچکۆله خولیک ی راهینانی فرۆشیاری ١٠ هه فته یی وهر نه گرتوه، به لکوو به شیوه یه کی سروشتی ئه نجامی دا.

ره چاوی ستراتیژییه نایابه که ی بکه - وانه که له بازرگانیدا، هه موومان ده توانین سوودی لیوه ر بگرین. ئه و منداڵه شوینیک ی نایاب و گونجاوی هه لبژارد، خزمه تگوزاریه کی نایابیشی له پرۆژیک ی زور گهرمدا پیشکه ش کرد به پرسیاره که ی، "ئایا هه زتان له چای سارد، یان ئاوی لیمۆ هه یه؟" ده یسه لمینئ، که گرنگی هه لبژاردن ده زانیّت.

هۆکاری باوه ربه خۆبوونه که ی وایلێکرد پیوست نه کات باقیه که مان بداته وه، بۆمان ده رکه وت پرۆژانه لانی که م ٦٠ دۆلاری ده ست ده که ویت. به دلنیا ییه وه، ئامانج ی هه بوو: ره نگه کرینی پاسکیلیکی نوی، یان نویترین مۆبایل بیّت وه به دلنیا ییه وه، پرۆژیکیش دیت، که سیمیناری فرۆشتن پیشکه ش ده کات.

وه که ئه م کچه بچکۆله ده بیّت هه میسه پرسیار ی کۆتایی بکه یت بۆ دلنیا بوونه وه له کاره که ت ئه ملاولای تیا مه که، به لکوو ده سته جی پرسیه، یان چاوه رپی کرپاره که ت مه که پرسیار ت لی بکات. به جوریک پرسیار ی لی بکه که وه لّامه که ی "به لئ"، یان "نه خیر" بیّت.

بۆ نموونه، بلی، ئایا ده ته ویت تاقی بکه یته وه؟ ئەم جوړه پرسیاره ترسینه ر نییه، یان هیچ په ستانیک دروست ناکات، ئەگەر سیمیناریکی کاریگه رت پیشکەش کردبیت، که سوود و بهای زۆر بووبیت، ئەوا زۆرینه ده لاین، "چیم هیه تا له دهستی بدهم؟ رهنگه منیش تاقی بکه مه وه؟" کاتیک بهرنامه ی راهیان ده فرۆشین راسته وخۆ ده لاین، "ئایا چه ز ده که یه ئاماده ی بهرنامه ی داهاتوومان بیت؟"

۳. داوای گه واهینامه ی نووسراو بکه

گه واهینامه ی باشی نووسراو و تهرکیزله سه رکر او له که سانی ناودار و ریزلیگی راوه وه زۆر کاریگه ره، جوړی کاره که ت به هیتر ده بیت و وه که سیکیش ده تناسین که راستگۆ و متمانه پیکراویت.

زۆرینه ی خه لکی له بازارگانیدا ئەمه ئە نجام نادهن، ئەمه ش ده بیته ده رفه تیک که پیش کیکر کیکاره کانت بده یته وه له و بواره دا، هه مو ئە و شته ی پیویسته بیکه یته وه یه داوا بکه یته. که ی باشتین و گونجاوترین کاته؟

ده سته جی دوا ی ئە وه خزمه تگوزارییه کی نایابته ئاماده کردوه و پرۆژه یه کی گه ورت کۆتایی پی هیناوه، رۆشتوویت بۆ یارمه تیدانی خه لکی، یان هه ر کاریکی دیکه، که به راستی کپیاره که تته دلخۆش کردوه. له م دۆخانه دا خه لکی دلخۆشن ستایشی هه ول و ماندوو بوونه کانت بکه ن.

به م جوړه ئە نجامی بده: داوا له کپیاره که ت بکه، ئایا ئاماده یه گه واهینامه بدات سه باره ت به به های به رهه م، خزمه تگوزارییه که ت، یان هه ر جوړه وته یه که که هانده ره بۆت؟ بۆ ئاسانکردنی ئە مه، پیشنیارت بۆ ده که ین له په یوه ندییه ته له فۆنییه که تدا چه ند پرسیاریک بکه یته، تیبینی باش بنووسیت و داوا له

کریاره کهت بکه به پروونی تاریفی سوودی به ره مه کانت بکات به تایبته نه نجامه تایبته کان، که به هۆی کاره که ته وه به ده ست هاتوون.

ئه گهر تیمی فرۆشتنت ههیه، که پۆیستی به یارمه تییه و تۆش خویندووته ته وه سه بارهت به له ۳۵٪ له زیادکردنی فرۆشتندا، ئه وا رهنگه به م جوړه بیر بکه یته وه و بلّیت، "ئه وه ئه و شته یه بۆی ده گه پۆین. ئه گهر سوودی بۆ ئه وان هه بوو بیته، ئه وا بیگومان سوودی بۆ ئیمهش ده بیته. چۆن ده توانم له بواری فرۆشیاریدا په یوه ندی بکه م به م راهینه ره سه رکه و ته وه وه؟"

کاتی که چاوپیکه و تنه کورته کهت ته واو کرد له ته له فۆندا، داوا بکه خۆت گه واهینامه که بنوسیت، به م جوړهش کاتی کریاره که شت زۆر ناگریته و ئه مه بۆ دوو هۆکار گرنگه: په که م، ههچ جوړه فشاریکی ده روونی له سه ر کریاره کهت ناهیلّیت، رهنگه زۆر شارهزا نه بیته له نووسینی گه واهینامه ی به هیزدا و کاتی زۆریشی پۆیست بیته. دووه م، خۆت زیاتر ده رفهتت ده بیته به و جوړه ی، که ده ته ویت وشه کان پیکه بکه یته تائه وه ی زۆرتیرین کاریگه رییان هه بیته، ئه گه ریش لیهاتوو نیت له نووسیندا، ئه وا که سیکی پسه پۆر به کری بگره، که شایسته بیته، کاتی که ئه مه شت ته واو کرد، گه واهینامه که بنیره بۆ کریاره کهت تا په سه ندی بکات، پاشان تایپی بکه ره سه ر کاغز و داوا ی لی بکه ئیمزای بکات.

خوی کۆکردنه وه ی گه واهینامه نایابه کان دروست بکه ! ئه گهر کریاری زۆرت هه یه و سه ردانی نوسینگه کهت ده کهن، ئه وا شاشه یه کی پلازما دابنی له شوینیکی زۆر بهرچاو و دیاردا به جوړیک بیته به هه موو لایه کدا بسورپیت و گه واهینامه کانیا نیشان بدات.

وینه‌ی گه‌وره‌کراو به‌کاربه‌ینه بو پوونی و کاریگه‌ری، یاخود به‌پچه‌وانه‌وه له‌سه‌ر شتیکی گه‌وره بینوسه و له‌سه‌ر پوومیژی قاوه خواردنه‌وه‌که‌ت دایینی له شوینی پیشوازیکردنی میوانه‌کانت له نوسینگه‌که‌تدا.

باشترین و گرنگترین لیدوانه‌کان له چوارچیوه بگره و به دیواره‌که‌دا هه‌لیان بواسه، بو ئه‌وه‌ی هه‌مووان بتوانن بیانخویننه‌وه و هه‌موو کات له‌به‌رچاوان بن. له کاغه‌زه گه‌وره‌کاندا گرنگترین وشه و پرسته‌کان دیاری بکه لانی که‌م سی‌واهینامه‌ی به‌باشی - نووسراو و نایاب له‌خو بگریت.

بژارده‌یه‌کی باشی دیکه ئه‌وه‌یه، که کاریگه‌رتترین پرسته‌کان له ۱۰ گه‌واهینامه‌ی جیاوازه‌وه وهریگریت و له‌سه‌ر کاغه‌زێک دایانبنییت و ناوی کرپاره‌کانیشی له‌سه‌ر بی‌ت. به‌رهمه‌که‌ت ئاسانه تا وینه‌ی بگریت وه‌ک سه‌یاره یان شتومه‌ک.

وینه‌ی کرداری دروست بکه، بو نمونه، کرپاره‌که‌ت له ئۆتۆمبیل‌ه‌که‌تدا دانیشتووه، یان نمایشی میزه‌جوانه‌که‌ی ژووری دانیشتن ده‌کات، ئه‌م‌پۆکه ته‌کنه‌لۆجیا گۆراوه بو گه‌واهینامه‌ی فیدیوی، چه‌ز ده‌که‌ین ئامپریکی تۆمارکه‌ری فیدیوی به‌قه‌باره‌ی گیرفانه‌کانمان، (که ئاسانه بو هه‌لگرتن و به‌کاره‌ینان) و له‌نرخیشدا هه‌رزانه هه‌ل بگرین. موبایل‌ه‌ زیره‌که‌کانیش توانای فیدیوکردنیان هه‌یه، که واده‌که‌ن گه‌واهینامه‌کان ئاسان به‌ده‌ست بین، ده‌توانیت دایانه‌زیینته‌نیو وپسایته‌که‌ته‌وه، یان به‌کاریان به‌نییت وه‌ک به‌شێک له پیشکه‌شکردنی سیمیناری فرۆشیارییه‌که‌ت.

دُنیا به‌ره‌وه له‌وه‌ی هینده‌ی پپویست کات وهرده‌گریت بو به‌ده‌سته‌ینانی چه‌ند لیدوان و ته‌یه‌کی له‌بیرنه‌کراو، به‌ته‌کنه‌لۆجیای له‌م شیوه‌یه ده‌توانیت

زانباری و به رهه کانت بگوازیته وه و نیشانی کپیاره کانتی بدهیت له هه رکویی ئەم جیهاندا بن.

ئەمە به راورد بکه به ده سال بهرله ئیستا، خه یالی ئەوه بکه له ده سالی داهاتوودا چی دروست ده کریت- پهنگه ته نیا پیویست بیته له سه زمان بیر بکهینه وه له وهی ده مانه ویته چی بلایی و دهستبه چی له سه ره ئەو ئامیره ی ده ته ویته تۆمار ده کریت. شتیکی زۆر نایاب و سه رنجراکیش ده بیته!

ناوی کۆمه له که سیکی زۆر متمانه پیکراوی تیا دا دابنی

ئەگەر لیدوانی کۆمه له که سیکی ناوداری ناوخۆییت ههیه، ئەوا دهرفته تی ئەوه زیاتره، که کپیاره کانی داهاتوت به رهه مه کانت بنا سنه وه و زۆر سه رسام بن.

ئەمە شی لایه نیکی ئەرینی و گرنگی گه واهینامه ی نووسراوه: کۆمه له که سیکی تیدا تۆمار بکه، که هاوکارت بن له پیشه سازییه که تدا، هه تا ناودارتر بن باشتره بۆ نمونه، له زۆر بهری کتیبه کاندایه وهی چهنده که سایه تیییه کی ناوداری تیدا تۆمار ده کهن، ئایا ئەو لیدوان و وتانه کاریگه رییان له سه ره خوینهر نییه؟

لیدوان و وتهی چهنده که سایه تیییه کی ناودار له سه ره به رهه مه که ت کاریگه ری ده بیته و دهشتوانیته گه واهینامه کانت ریزبه ند بکه یته، ئەگەر به رهه مه که ت، یان خزمه تگوزارییه که ت چهنده سوودیکی ههیه، ئەوا هه ریه که یان به جیا له سه ره وه بنووسه وه، خزمه تگوزاریی نایاب، نرخ، جۆری زانیاریی به رهه م و گواستنه وه له کاتی خۆیدا.

ئەگەر کپیاره که ت نیگه رانه له هه ر بابته تک ئەوا ده توانیته چهنه دین گه واهینامه ی جیاوازی نیشان بده یته، که لیها تووییه که ت ده سه لمینن له و

بوارەدا، كەوايە لە ئىستا بەدواوە خۆت تەرخان بکە بۆ گەواھىنامەى زۆر
 كاريگەر، ئەمە خووە و دەبىتە ھۆى دەستكەوتى زۆر گەورە.

٤. داواى باشتريں جۆرى بەرھەمەكان بکە

زۆرىنەى ئەوانەى لە بوارى بازرگانيدان لە گرنگى پيشنيارکردنى باشتريں
 جۆرى بەرھەمەكان تيدەگەن، ئاسانتريں و ھەزانتريں پيگاي دانياکردنەوہى
 گەشەکردن و سەرکەوتنە لە بازاري کپين و فروشتندا. بە ئەزموونى ئيمە ئەمە
 راستيەكەيە: لە ١٠ کۆمپانيادا، کۆمپانيايەك سيستمى کۆکردنەوہى باشتريں
 جۆرى بەرھەمى ھەيە، ئايا چۆن ئەوہ روون دەکەيتەوہ؟

ھەمان چيرۆكى کۆنە - خووە خراپەکان - ترس لە پەتکردنەوہ، کەسانىكى
 تر ھەن، کە خۆشحالانە پيشنيارى باشتريں جۆرى بەرھەمت بۆ دەکەن،
 لەبەرئەوہى بەباشترين شيوہ مامەلەيان لەگەل دەکەيت، کەوايە بۆچى داواى
 پيشنيارى باشتريں جۆرى بەرھەميان ليناکەيت؟ رەنگە ھيشتا باوہرت پيى
 نەبىت.

نموونە، ھيلين پلاندانەريكى پسپۆرى داراييە و ماوہى چەندين سالە
 ليستىكى لە کپيارە سەرەکيەکان دروستکردووە و ئامانجى بازاريکارى ئەو
 کەسانەيە لە تەمەنى ٥٠-٦٠ ساليان و لانى کەم ٢٠٠ ھەزار دۆلاريان ھەيە لە
 بوارى وەبەرھيئاندا.

ئەمە پيگايەكە، کە بەم داويانە بەھۆيەوہ گەشەى بە بازرگانىيەكەى دا،
 کپيارە سەرەکيەکانى بانگھيشت کرد تا ئامادەى ناخواردنىكى بەيانى بن لە
 پۆژى شەممەدا لە ئوتيلىكى نزيك لەو ناوچەيە. لەسەر بانگھيشتنامەكە
 نووسرابوو کە گوپيان لە ھەندىك زانيارىي گرنگ دەبىت سەبارەت بە ياسا

نوڧيەكانى حكومەت، كە كارىگەرى لەسەر سامانەكانيان دەبىت، لە بانگهڧشتنامەكەدا داوايان لىكرابوو ھەريەكىكان سى بۆ چوار ھاورپى خۆيان بھپنن، كە شارەزاييان لە ھەمان بواردا ھەبىت.

لە ئەنجامدا، ۹۲ كەس ھاتن و زۆرىكان ميان بوون، تىچووى خواردنەكە بۆ ھەريەكىكان ۱۲ دۆلار بوو كە ھيلين بەوپەرى خۆشحالتيەو ھەمادەبوو پارەكە بدات.

پاش ۴۵ خولەك لە قسەكردن، زۆرىك لە ميانەكان داواى زانيارى زياتريان كرد و ئەمەش وايلىكردن، كە بھن بە كپيارى نوڧى، ھيلين ۲۲ ھەزار دۆلارى دەستكەوت لە فرۆشتنى بەرھەم پييان. دەستكەوتىكى خراپ نەبوو بۆ ئەو بەيانتيە.

ھەموو بازركانە ناودارەكان ھاورپان خوويەكە بە شيۆەيەكى سەرسامكەرانە داھاتەكەت زياد دەكات وەك ھەر خوويەكى ديكەيە، بەلام پيويستە زۆر جار دووبارەى بكەيتەو ھەتاكوو دواتر ئاسان دەبىت بوڧت. بەدەستھيئانى باشترين جۆرى بەرھەمى باش تەنھا سنووردار نتيە بە كپيارە سەرەكيتەكانتەو ھە دەبىتە ھۆى كرانەو ھى دەرفەت بەپووتدا.

دەرفەتەكان ھەميشە بوونيان ھەيە، كاتيك كەسيك دەبينىت بەرھەم، يان خزمەتگوزاريەكەتى نەويڧت، ئەوا دەتوانيت پرسيارى لى بكەيت، ئايا كەسيك دەناسىت بيەويڧت؟ بە كرنى ئەم پرسيارە چى لە دەست دەدەيت؟ خراپترين شتيك رەنگە رووبدات ئەو ھەبىت بليڧت، "نەخىر" زۆر جار پيڧت دەليڧت، "بەلى"، كەسيك دەناسم، كە رەنگە ھەزى لە بەرھەمەكانت ھەبىت."

۵. داوای به ره می زیاتر بکه

زۆریک له خه لکی هه موو سالیک هه زاران دۆلار له ده ست ده دن له فرۆشتندا، له بهر ئه وه ی پاش فرۆشتنی به ره مه کانی سه ره تا شتی زیاتریان نییه پیشکه شی کریاره کانیان بکه ن. بۆ به ره م و خزمه تگوزاری تر بگه ری، بۆ ئه وه ی زیادی بکه یت بۆ لیستی کاره کانت و په ره به سیسته میک بده بۆ دیاریکردنی ئه وه ی کریاره کانت که ی پیوستیان به به ره م، یان خزمه تگوزاری زیاتر ده بیئت.

خه لکی به رده وام شت ده کړن، ده بیئت بزانیته که ی شتیان ده ویت و ئاسانتره شتی زیاتر به و کریارانه بفرۆشیت ئیستا هه تن وه که له وه ی برۆیت و بۆ کریاری نوێ بگه ریئت.

لی:

بۆ نمونه، پیتهر تۆمسۆن یه کیکه له ستراتیزیدانه ره ناسراوه کانی گه شه کردنی بواری که سی و بازرگانی له به ریتانیا، پێگایه کی ساده، به لام کاریگه ری پێگۆتم بۆ زیادکردنی فرۆشتن به ناوی (The Magic Matrix). ئه گه ره ده سته وتی زیاترت ده ویت، ئه وا هانت ده دم جیبه جیبی بکه یت. به م شیوه یه کار ده کات، هیلیک ده کیشیت ناوی کریاره کانت له لای چه په وه به شیوه ی ستونی له سه ره وه و به شیوه ی ئاسۆیی ناوی هه موو به ره م و خزمه تگوزارییه کانت بنووسه که دابینیان ده که یت. دواتر بۆ هه ر کریاریک پیتی (X) دابینی له هه ر خانه یه که له به رده م کریاره کاندای بۆ هه ر به ره مه میک، یان خزمه تگوزارییه که که کریویانه لیئت. سوودبه خشه بۆ زانینی پیکه وتی کۆتا کړینیان له تۆ، پاشان سه یری خانه به تاله کان بکه له خسته که دا، ئه مانه ده رفه تن تا هه ندیک له به ره م و خزمه تگوزارییه کان بفرۆشیت.

پیتەر ده لیت: " زۆریک له فرۆشیاره کان به رهه م و خزمه تگوزاری د لخوازیان هیه، که حه ز ده کهن ته رکیزی له سه ر بکه نه وه له ماوه ی پیشکه شکرده که یاندا، به لام زۆر جار ئه وه پشتگویی ده خهن به کپیاره کانیان بلین به رهه م و خزمه تگوزاری دیکه ش به رده سه ت.

به واتایه کی دیکه، هه مووشتیک نالین، هه له یه کی گه وره یه ! یه کیک له کپیاره کان به پیزه ی له ۵۰٪ داها تی سالانه ی زیاد کرد، کاتی که به پیره به ری فرۆشیاره کان ئه م پزگایه ی به کار هینا بو به هیژکردن و باشترکردنی تیمی فرۆشیاریه یه کی.

سالانیکی زۆر به رله ئیستا ئه و که سانه ی له مکدونالد، به شی هه مبه رگر کاریان ده کرد بیرۆکه ی پزگایه کی تایبه تیان بو هات، که داوا ی زیاتر بکه ن، ستافه که یان راهینا پرساریکی دیکه زیاد بکه ن، کاتی که سی که داوا ی هه مبه رگر و خواردنه وه ده کات. ئه م پرسیاره زیاتر له ۲۰ ملیۆن دۆلاری زیاد کرد بو داها ته که یان، پرسیاره که ئه مه بو: " ئایا حه زت له جبسی په تاته هیه له گه لیدا؟" زۆربه یان له وه لامدا ده یانگوت، " به لی، بو نا. " ئه مه ئه و شته یه که شیوا ی ته رکیز خسته سه ره، چ جاریک ئه و پرسیاره ده کهن؟ هه موو جاریک! ئه مه پیویستی به گفتوگۆیه کی باش و راهینانی هه موو ستافه که ت هیه تا ناگادار بن له گه ل هه موو کپاریکدا.

به پووینی دیاره ده بیته هوی ده سته که وتی نایاب، زیادکردنی پرساریک له کۆتاییی هه ر فرۆشتنی کدا به شیوه یه کی به رچا و داها ته که یان زیاد ده کات و بیرت بیت، ئه گه ر تو نه پرسیت، ئه واکه سیکی دیکه ده پرسیت.

۶. داوای دووباره گفتوگۆکردن بکه ره وه

چالاکیی بازگانیی به رده وام، گفتوگۆکردن و دهرهت له خو ده گرن بو دووباره وتووێژکردنه وه. که سانیکى زۆر گیر ده خون، چونکه زۆر باش نین تیايدا و نه مه شیوازیکى دیکه ی داواکردنه، که ده توانیت کاتیکی زۆر و وزه یه کی زۆرت بو بگپیتته وه.

ده کریت هه موو جوړه ریکه وتننامه یه ک دووباره گفتوگۆی له سه ر بکریتته وه به داواکردن و هیچ شتیک بو هه میشه له جیگای خویدا نامینیتته وه. نه گهر دوخه که ت پیوستی به گۆران کرد، نه وا داوای بکه.

لی:

به یانییه کیان به فرۆکه ده پۆشتم بو شاریکى دیکه بو پیشکه شکردنی وۆرکشوی هیزی تهرکیزکردن بو گروویک له به لینه ران، نه وه بوو گه وره ترین زریانی به فری سال بو ماوه ی زیاتر له کاتژمیړیک گه شته که ی داخستم له و کاته ی ئاماده ی نیشته وه بووین کاتژمیړ ۸:۳۰ خوله کی به یانی بوو ده بوايه وۆرکشوپه که م له کاتژمیړ ۹:۳۰ خوله ک ده ست پی بکات، دواتر کاپتنی فرۆکه که ئاگاداری کردینه وه به هو ی ته مه وه ناتوانین بنیشینه وه، له بهر نه وه ده چینه فرۆکه خانه یه کی دیکه.

پیم وابوو زۆر باشه، نه و شوینه نزیکتره بۆم له و جیگایه وه، که ده مه ویت بو ی برۆم، خو م ئاماده ده کرد بو دابه زین، به لام له کاتی نیشته وه دا، کاپتنه که رایگه یاند لیره هیچ که س و ئامیړیکمان نییه ئاسانکاریمان بو بکات له داگرتن و بارکردنی شته کاند، که وایه چاوه ری ده که یین تا ته مه که نامینیت له شوینی نیشته وه ی یه که مجاردا و دیسان ده گه ریینه وه بو نه وی و گوتیشی هه تا ته مه که نامینیت له فرۆکه که دا ده مینینه وه. هه لبژاردنی وشه کان سه رنجراکیشه !

ئەمە دەرفەتییکی نایابی بۆ پەخساندم پرسیار لە کارمەندی فرۆکەکە بەکم و بۆی پوون بەکمەوه، ئایا دەتوانم جانتاکەیی خۆم هەل بگرم و دابەزم، چونکە کۆبوونەوهکەم ۲۵ خولەکی دیکە دەست پێ دەکات؟ پاش ئەوهی داوای لە کاپیتنی فرۆکەکە کرد و بەزەردەخەنەوه گەرایەوه بۆ لام، دەرگای فرۆکەکەیی بۆ کردمەوه و پەیژەیی دابەزینەکەیی بۆ نزم کردمەوه تا دابەزم.

هەتا ئەو کاتە هیچ کام لە سەرنشینەکان نەجولان و داوای دابەزینیان نەکرد، بەلام کاتیکی دابەزیم سەیرم کرد چەندین بازرگانی دیکەش هەمان داواکارییان هەیه و هەرگیز پێیان وانەبوو بۆ گۆرپینی دۆخە ناخۆشەکانیان دەبواپە پرسیار بەکن.

۷. داوای هەلسەنگاندن بەکە

ئەمەش لایەنێکی دیکەیی گرنگی داواکردنە، کە زۆرجار درکی پێناکەین چۆن دەزانیت، کە بەرەم، یان خزمەتگوزارییەکەت پێداویستی کەسانیکی پڕکردوووتەوه، لێیان بپرسە: "ئایا بەرەمەکانمان چۆنە؟ چی بەکەین تا بتوانین خزمەتگوزارییەکانمان پەرە پێ بدەین بۆت؟ پێمان بلێ چ شتیکت حەز لێیە سەبارەت بە بەرەمەکانمان و چ شتیکیشت حەز لێ نییە؟"

لێکۆلینەوهی ئاسایی بۆ کڕیارەکانت دروست بەکە کە پرسیاری باش دەکەن، گرووپێکی تهرکیزکردنی مانگانە دابنێ تێیدا بتوانیت پووبەرەو کڕیارەکانتان ببینیت، نانی نیوهرۆیان بۆ بکەر و پرسیارێکی زۆریان لێ بەکە، چونکە پێگایەکی زۆر نایابە بۆ بەرەو پێشبردنی بازرگانێیەکەت.

ئەگەر سەرپەرشتی تیمیک لە خەلکی دەکەیت، یان کۆمپانیایەکی زەبەلاح بەرپۆه دەبەیت، داوای بپروکە لەو کەسانە بەکە، کە کاریان لەگەڵ دەکەیت.

كاتىك دېتە سەرباسى چالاكۆى كردارىي پۇژانە ئەو كەسانە پېزانىارىتېرىن وا لە بازىرگانىيە كە دەكەن باشتر بە پىئوھ بېرىت، قسە لە گەل دابىنكەرە كانىش بكە و پەنگە پىگای باشتر ھە بېت بۇ چۆنىتېيى دابە شكردن بە پىگايە كى باشتر، يان بۇ كە مكردنە ھى تىچوو.

گرنگ نىيە لە چ جۆرە پىشە سازىيە كدا كار دەكەيت، كە سانىكت لە چوار دەورە، كە دەتوانن ھەلسەنگاندنى سوودبە خشت پى بدەن و ھەموو ئە ھى لەسەرت پىويستە ئە ھى، كە داوا بكەيت.

چۆن داوا بكەين؟

ئە مە پىنچ پىگايە كە دلنىات دەكاتە ھە داوا كردنە كەت ئە نجامى

دە بېت.

۱. بە پوونى داوا بكە:

كورتخايەن بە، بە پوونى بىر لە داواكارىيە كەت بكەرە ھە و كاتى بۇ تەرخان بكە، ئە و وشانە بلى زۆرتېرىن كارىگە رىيان دە بېت، چونكە ئە مە زۆر گرنگە. وشە كان زۆر كارىگەرن، كە وايە بە و رىايىيە ھە لىيانبىزىرە، ئە گەر وا نە كەيت سوودى بۆت نابىت و ئە گەر دەتە وىت كە سانىك بدۆزىتە ھە، كە لىھاتوون لە داوا كردندا، ئە و شىئوزە كانى ئە وان بە كار بەئىنە و داواى يارمە تىيان لى بكە.

"پىگە شتو ھە كان ھە مىشە لە مندالە كان دە پرسن، كاتىك گەرە بوون دە تانە وىت بىن بە چى؟ چونكە بۇ بىرۆكە ھى نوئى دە گەر پىن."

— پاولا پۇندستون

۲. به باوه رپه خۆبوونه وه داوا بکه:

ئهو که سانهی به باوه رپه خۆبوونه وه داوا ده کهن، ئهوا زیاتریان دهست ده که ویت له ژياندا به بهراورد بهو که سانهی پارا و نادلنیان. ئیستا که ده زانیت ده ته ویت داوای چی بکهیت، ئهوا به دلنیایی، بویری و باوه رپه خۆبوونه وه بیکه. ئه مه واتای ئه وه نییه ببه به که سیکی له خۆبایی و خۆپه سه ند. ته نها شتی نه ریئی، که په نگه بۆت ره ویدات ئه وه بیته داواکارییه که ت نکۆلی لی بکریت.

۳. به رده وام داوا بکه:

هه ندیک کهس که داوایه کی پوونیان کرد، به زوویی دهست هه لده گرن، ئه گهر ده ته ویت به راستی ده وه له مه ند بیت، ئهوا پیویسته زۆر داوا بکهیت، وه ک یارییه ک مامه له ی له گه لدا بکه و به رده وام پرسیار بکه هه تاکوو وه لامه کانت دهست ده که ویت.

۴. نوێکارانه داوا بکه:

له م سه رده می کیپرکیئی جیهانییه دا، په نگه داوا کردنه که ت ون بیته و له نیو هه موو قه ره با لعییه که دا نه بیستریته له لایه ن ئه و بریار ده رانه ی، که ئومیده واری پییان بگات. بۆ چاره سه رکردنی ئه مه ش ریگییه کی ئاسان هه یه، پرچاره کارلسۆن، له یه کیک له کتیبه کانی دا باس له ته کنیکیک ده کات، که یارمه تیت ده دات جیاواز بیت و ده نگت بییستریته بۆ نمونه، ئه گهر ده ته ویت سه رنجی که سیک به دهست به ینیت، ئهوا ته نها داواکارییه کی ئاسایی مه نیره، به لکوو نوێکارییه که ت به کار به ینه بۆ پیشه کییه کی زۆر کاریگهر.

۵. راستگویانه داوا بکه:

کاتیک به راستی پیویستت به یارمه تی هه یه، ئه وا خه لکی وه لام دده نه وه. راستگوی پیویستی به راستیبوون هه یه، ناماده ی قوربانیدان به و به و شیوه یه بیلی که هه یه.

ئه گهر شیوازی پیشکه شکردنه که ت بی کیشه نه بوو، نیگه ران مه به له دلله وه داوا بکه و ئاسانی بکه ره وه ده بینیت خه لکی به ره و پروت دین.

ئه گهر به پرونی نیشانی به دیت که پیشتر هه مو هه ولکی خوتداوه، داواکارییه که ت په سه ند ده کریت، بۆ نمونه، ریکخراویکی خیرخوازی گه نجانه پیویستی به ۵۰ دۆلار هه یه بۆ به ده سه تهینانی ئامانجه که ی که کۆکردنه وه ی بری ۱۰۰۰ دۆلاره. گه نجه کان هه مو ئه و ریکار و ریگایانه ت نیشان ده دن، که گرتویانه ته به ره له به ده سه تهینانی ۹۵۰ دۆلاره که ی سه ره تا: له شۆردنی ئۆتومبیل، فروشتنی شیرینی، خواردن بۆ کاری خیرخوازی، خاوینکردنه وه ی گه راج و چه ندین شتی دیکه ش. ره نگه ئه و بره پاره یه ببه خشیت، که ماوه به تایبه ت ئه گهر داوا ده یه کیان هه بیّت و چه ند کاترمیریکی که میش مابیتته وه.

کاتیک هه موو ریگاکانت تاقیکرده وه بۆ به ده سه تهینانی ئه و شته ی ده ته ویت، ئه وا ئه گهری زیاتر ده بیّت خه لکی ده ستی یارمه تیت بۆ دریز بکه ن، کاتیک داوا ی هاوکارییان لیده که یت.

که سانیک هه موو کات داوا ی یارمه تیبی خۆرابی ده که ن، ئه وا به ده گمه ن سه ره که وتوو ده بن.

ته واوی ئه و ریگایانه ی هه ن بۆ داواکردن به کار به یینه.

پوختە

ئىستاھەمان شت بکە، ھەموو ھەفتە يەك زياتر خۆت تەرخان بکە بۆ داواکردن و خۆشى لە دەرەنجامەکان و سوودە تايبەتەکانى دەبينىت، لەبەرئەوھى زۆرىنەى ئەوانە لە بازارگانیدا ئاستىكى لاواز پيشکەش دەکەن لە پووى داواکردنەوھ.

ئەمانە چەند بەلگە يەکن لە لىکۆلینەوھ يەكى ھىريرتەوھ، شارەزا لە بواری بازارپکاری لە زانکۆى نۆتردام، ئەوھى بۆ دەرکەوت:

● لە ۴۴٪ى ھەموو فرۆشيارەکان پاش يەکەم پەيوەندى تەلەفۆنى کۆل دەدەن.

● لە ۲۴٪ى ھەموو فرۆشيارەکان پاش دووھم پەيوەندى تەلەفۆنى کۆل دەدەن.

● لە ۱۴٪ى ھەموو فرۆشيارەکان پاش سىيەم پەيوەندى تەلەفۆنى کۆل دەدەن.

● لە ۱۲٪ى ھەموو فرۆشيارەکان پاش چوارەم پەيوەندى تەلەفۆنى کۆل دەدەن.

واتە لە ۹۴٪ى فرۆشيارەکان پاش پەيوەندى چوارەم کۆل دەدەن، بەلام لە ۶۰٪ى کۆى فرۆشتنەکان پاش پەيوەندى چوارەم ئەنجام دەدرين.

رەنگە توانات ھەبىت، بەلام لەگەل ئەوھشدا پىويستە سووربوونت ھەبىت و بۆ ئەوھى سەرکەوتوش بىت پىويستە داوا بکەيت، داوا بکەيت و داوا بکەيت!

ههنگاره کردارییه کان

بۆ داواکردنی ئه و شتهی ده ته ویت تا یارمهتیت بدات ده سته جی به ره مهیتان و ده سته وت زیاده بکن، چه ند خوله کیک ته رخان بکه بۆ ته واوکردنی ئه م پلانه کردارییه .

جیبه جیکردنی ئه م ستراتژییه به شیوهیه کی سه رکه وتوانه ده توانیت به ریژهی له ۵۰٪ داها ته که ت زیاده بکات و راهینانیکی نایابیشه بۆ ئه نجامدان له گه ل تیمی فرۆشیار و به ریوه بردندا .

۱- داوای زانیاری بکه: ئایا باشترین به ره وپیشچون کامه یه، که ده توانیت

بیکه یه کاتیک داوای زانیاری ده که یه ت؟

۲- داوای کار بکه: ئایا کۆتا پرسیار بۆ بازرگانی، که ده تباته ئه و ئاستی

سه رکه وتنه ی ده ته ویت چییه؟ یان لانی که م دوو پینگه ی ساده و تاییه تی داواکردن بۆ بازرگانی دروست بکه .

۱- ۲-

۳. داوای گه واهینامه ی نووسراو بکه: ناوی ه که س له وانه بنووسه، که

ده توانن گه واهینامه (ستایش)ی نایابت پی بده ن و کات بۆ په یوه ندیکردن به م که سانه وه کات ته رخان بکه و ئه نجامی بده .

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

۴- داوای باشترین جووری به ره م بکه: سیسته میکی تاییه ت دروست بکه بۆ

به رده وام هیئانی خه لکی بۆ ناو بازرگانییه که ت و بیرت بیته، وشه ی سه ره کی، به رده وامییه، واته هه موو هه فته یه که ئه نجامی بده .

۵- داوای به ره می زیاتر بکه: ناوی ۵ که س بنووسه، که لییان نزیك ده بیته وه بۆ بازرگانیی زیاتر و ئامرازیکی باش دروست بکه بۆیان تا زیاترت لی بکرن: داواکاریی تایبته، داشکاندن و کردنه وهی به ره می نوی.

۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

۶- داوای دووباره گفتوگو کردن بکه ره وه: ناوی دۆخیک بلی، که ده ته ویئت تیایدا گفتوگو بکه یته وه له مانگی دواتردا، په چاوی وه سفی کار، موچه، پشوو و هتد بکه.

۷- داوای هه لسه نگاندن بکه: دوو پیگا بنووسه، که ده توانیت له پیگه یانه وه په ره به هه لسه نگاندنه که ت بدهیت له لایهن کریاره کانتته وه.

په چاوی چه ند شتیک بکه له وانه: په یوه ندیی ته له فۆنی راسته وخۆ، گرووی ته رکیز کردن له سه ر کریار، پاپرسییه کی ئۆنلین، یان جوړه کارتیک، که لی دوان و وتهی کریاره کانی له سه ریئت.

۱- ۲-

له گهل ئه م ۷ ستراتیژییه دا به به رده وومی پشکنین بکه تا ببینیت هیچ شتیک هه یه ده ست هه لگرت بیئت له داواکردنیان و حه زت لییان بیئت، ئه گه ره هیه، ناوی سی شت بنووسه:

۱- ۲- ۳-

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرته به ری کرداری به کلایکه ره وه

کۆنه دان و به رده وامی

داوای ئه و شته بکه که ده ته ویت

هۆکاری باوه به خۆبوون

بنیادنانی په یوه ندیبه نایا به کان

زالبوون به سه به ره به سته کاند

نایا وینه گه وه که ده بینیت؟

باسکردن نییه له بابته یکی بیمانا، به لکوو بابته ی ته رکیزکردنه

خووه کانت داهاتووت دیاری ده که ن

ته نهاسی ستراتیژی ماوه، کاریکی باشت کردووه!

(بەشى ھەشتەم)
ستراتېژى تەركىزىردن
كۆلنەدان و بەردەوامى

"كۆلنەدام و بەردەوام دەبم ھەتاكوو سەركەوتوو دەبم، ھەمىشە ھەنگاويك دەنېم، ئەگەر سوودى نەبوو، ئەوا ھەنگاويكى تر و ھەنگاويكى تىرش دەنېم. لە راستىدا، ھەرچارە و ھەنگاويك كارىكى سەخت و دژوار نىيە، چونكە بە دووبارە ھەلگرتنى ھەنگاوەكان دەتوانىت زال بىيت بەسەر ھەر جۆرە ئاستەنگ و دژوارىيەكدا."

– ئۆگ ماندىنۆ

ئەگەر بەوردى سەيرى ئەو كەسانە بكەيت، كە بەپاستى سەركەوتوون لە ژياندا، ئەوا بەزۆرى يەك تايبەتمەندى تايبەتيا ھەيە پى دەوترىت، "كۆلنەدان و بەردەوامى".

لە يەكەم سەيركردندا دەبىنىت ھەر دوو وشەكە لە يەكتەرەو نزيكن لە پوى و اتاوە كۆلنەدان و ئەنجامدانى شتىك بەشىوھەكى بەردەوام، ھەر دووكيانمان پىكەوھە داناوھ بۆ تەركىز خستەنە سەر ئەم خووھ.

ھەرگىز بەبى كۆلنەدان و بەردەوامى ئەنجامى گەرە بەدەست
ناھىنىت لە ژياندا.

گه وره ترین هیزت په سهند بکه

لیستیک دروست بکه له وشه ش کاره ی به ته واوی پیوسته نه نجامیان بدهیت و له دوو مانگی داهاتوودا ته واوت کرد بن، نه مانه نه و چالاکیاننه، که به هر هوکاریک بیت پیوسته ته واو بکرین.

رهنگه هندیك له نامانجه کورتخایه نه کانتی تیدابیت، که پیشتر داتناون، با رسته کانت کورت و پوخت بن و به رانبه ر به هر کاریک ته واوی ده کهیت وشه یه ک بنوسه، که درخهری هه ستت بیت.

بیر بکه ره وه، نایا هه ستت چوڼ ده بیت کاتیک خه یالی هر کاریک ده کهیت؟ بو یارمه تیدانت نه مانه چهند نمونه یه کن له و وشانه ی په یوه ستن به هه سته وه: تورپه، خه مبار، دلخوش، نیگه ران و سوپاسگوزار.

نه مانه راسته وخو په یوه نندیان به هه سته کانه وه هه یه، وشه ی خو ت هه لېژیره دهر باره ی هر برپگه یه که له سهر لیستی کاره پیوسته کان و به راستی گرنگه خیرا نه م راهینانه ته واو بکهیت، بو نه وه ی زورترین سوود ببینیت. له بهرنامه ی راهینانی هیزی تهرکیز کردنه که ماندا، نه مه یه کیک بووه له چالاکیه پیشکه وتووه گرنگه کان بو به شدار بووه کانمان.

لیستی کاره پیوسته کان:

نه و شتانه ی ده بیت له دوو مانگی داهاتوودا نه نجامیان بده م.

هه سته کان

چى وشەيەك بە باشترین شېۋە تارىقى ھەستەكانت دەكات سەبارەت بە
كارە پېۋىستەكان؟

ھەستەكان سەبارەت بە وچالاككىيانەى، كە پېۋىستەن:

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-

با ئىستا پېداچوونەو بە لىستەكەتدا بگەينەو، ھەر جارە و سەيرى
برگەيەك بگە، رەنگە سكالاً بگەيت لەوھى كە ھەندىك لەم شتانە پېۋىستە
ئەنجام بدريئ و ناكريئ خۆتياں لىلابدەيت، بۆ نمونە، پېۋىستە باجەكان
بدريئەو، تۆ دەليئيت، "بەلام نەخىر، پېۋىست ناكات باجەكان بدەيتەو، رەنگە
بخرىمە زىندانەو، يان غەرامە بدەم، بەلام لەسەرم پېۋىست نىيە."
ئەم بابەتە كەمىك ناروونە لات: كەوايە با پېناسەيەكى سادەى بگەين:

لە ژياندا ھېچ شتىك بوونى نىيە، كە بەراستى پېۋىست بىت
لەسەرت ئەنجامى بدەيت.

ئەمانەش لەخۆ دەگرن كاركردن بۆ ماوھى ۷۰ كاترمىر لە ھەفتەيەكدا،
مانەو لە كارىك، يان بازرگانىيەكدا، يان پەيوەندىيەكدا كە چىژى لىنابىنىت.
ئىستا دووبارە سەيرى لىستەكەت بگەرەو، ئايا جىھان كۆتايى پىدەيت ئەگەر لە
دوو مانگى داھاتوودا ئەمانە ئەنجام نەدەيت؟ بەدلىنبايەو، نەخىر!
رەنگە دلخۆش نەبىت بە تەواونەكردنباں و دەرەنجامى راستىشى ھەبىت
ئەگەر تەواويان نەكەيت. مەبەستى سەرەكىي ئىمە ئەوھى، كە (لەسەرت
پېۋىست نىيە).

ئەگەر هیشتا ناروونه، ئەوا لەگەڵمان بمینەرەوه، بەم زوانە هەموو شتیکت
بۆ پوون دەکەینەوه. سەیری ئەو وشانە بکە، کە لەسەر بنەمای ئەزمونەکانت
هەلتبژاردن بۆ هەستەکانت.

پیمان وایە زۆریک لەو وشانە نەرینین، بەتایبەت ئەگەر کارەکه شتیکی بیّت،
کە بۆ ماوەیەکی دوات خستبیت، یان چاوەرپی نەبوویت تەواوی بکەیت، ئاساییە
ئەو جۆرە هەستانەت هەبیّت: نیگەران یان بیزار.

لەم دۆخانەدا، سەیریکی ئەو وشانە بکەرەوه کە بەکارت هیناون، ئایا ئەم
وشانە چ جۆرە وزەیکت پی دەدەن ئەرینی یان نەرینی؟
ئەگەر هەستەکه نەرینی بیّت، ئەوا خیرا وزەیکە نەرینی دروست دەکات، کە
وات لیدەکات لە ئاستیکی بەرزدا کارەکهت پیشکەش نەکەیت.

کەواوە با پرۆینە سەر بەشی دووهمی چالاکییەکه، لیستیکی دروست بکە لانی
کەم لە شەش کار کەمتر نەبیّت، کە دەتەوێت ئەنجامیان بدەیت، یان هەلیان
دەبژیریت لە دوو مانگی داها تودا تەواویان بکەیت. ئەمەیان لە لیستیکی
جیاوازا دروست بکە، ئایا بەراست چاوەرپی چی دەکەیت؟ دووبارە وشەیک
هەلبژیرە بۆ دەربرینی هەستت سەبارەت بە تەواکردنی هەر برێگەیکە
لیستەکەت.

لیستی کارە هەلبژیردراوەکان

ئەو شتانە هەلیان دەبژیرم لە دوو مانگی داها تودا ئەنجامیان بدەم
(پلانی یادەوهرییەکی تاییبەت، دروستکردنی بەرھەمیکی نوێ و دەستکردن بە
وانە ی گیتار).

هسته کان

چ وشه یه ک به باشترین شیوه هسته که ت دهرده برپیت سه باره ت به ویستت بو
ته واوکردنی کاره که؟

هسته کان سه باره ت به کاره هه لبرژیردراوه کان:

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-

دووباره سهیری ئه و وشانه بکه ره وه، به دلنیا ییه وه زیاتر ئه رینین به به راورد
به لیستی کاره پیویسته کان، ئه گهر چالاکیه کانت وزه ی ئه رینی به ره م
ده هینن، ئه وا دواتر توانایه کی باشتر و ئاره زوویه کی زیاتر ت ده بییت بو
ته واوکردنیان.

ئایا باشتر نییه هست به دلخوشی بکه ت له بریی ئه وه ی هست به نیگه رانی
و تووریه یی بکه ت؟

له م باره دا ره نگه بلایی، "ئی، زور ئاسانه! هست به باشی بکه م سه باره ت
به و کارانه ی دهمه وییت ئه نجامیان بده م، به ئام ژیان هه میشه به و جوره نییه،
چونکه زور شت هه ن من حه زم لییان نییه و ده بییت ئه نجامیان بده م." نه خیر،
وانییه ئه مه مه به سه گرنه که یه:

هه موو شتیك له ژیاندا هه لبرژاردنه جگه له هه ناسه دانه که ت.

چاک:

به م دواییانه ئامانجیکم هه لبرژارد، که ده بوو ۱۰۰ شناو بکه م به سه ریه که وه،

به‌نامه‌یه‌کم کپی به‌ناوی ۱۰۰ شناو، دواتریش به‌نامه‌یه‌کی ئایفون و کتیبیکیشم به‌همان ناو‌نیشان کپی.

له ۲۰ شناوه‌وه ده‌ستم پیکرد و زۆر به‌خیرایی گه‌شتمه ۵۰ شناو، پاشان گه‌شتمه ۶۵ و توانیم بگه‌مه ۷۵ شناویش، به‌لام نه‌متوانی له‌وه زیاتر ئه‌نجام بده‌م.

پاشان کیشی‌مه‌چک و شانم بۆ دروست بوو ئه‌وه‌بوو لیبی دوورکه‌وتمه‌وه، ده‌مگوت: "ئه‌مه ئامانجیکێ گه‌مژانه‌یه، ئایا من سه‌رقالی چیم؟" ۶۷ سال بووم، پی‌م وابوو پیویست ناکات ئه‌مه ئه‌نجام بده‌م.

دوایی وه‌ک ئامانجیک دام نا، هه‌ر بۆیه ده‌بوو هه‌ستمه سه‌ر پییه‌کانم و نازاره‌که تیپه‌پینم. پاشان پیاویکم ناسی، که به‌شداری له‌ پیکۆردی جیهانی شناودا ده‌کرد، چه‌ند راهینانیکێ که‌سی فیرکردم، دواتر داوام له‌ هه‌ندی‌که‌سی دیکه‌ کرد و له‌ ریگه‌ی ئۆنلاینه‌وه ده‌گه‌پام و زیاتریشم له‌باره‌یه‌وه ده‌خوینده‌وه. ئیستا دووباره‌ ده‌ستم پیکردوه‌ته‌وه، به‌لام چه‌ندین جار هه‌بووه، که تیا‌یاندان ده‌مگوت: "واژده‌هینم."

پاشان گوتم: "نه‌خیر، ده‌مه‌ویت ئه‌مه ئه‌نجام بده‌م." واژه‌ینان هۆکاری سه‌ره‌کییه له‌وه‌ی، که بۆچی خه‌لکی ئامانجه‌کانیان به‌ده‌ست ناهینن.

له‌م چه‌ند ساله‌دا که‌سانیکێ زۆر ده‌پرسن: "چۆن ده‌توانم به‌رده‌وام بم و کۆل نه‌ده‌م له‌ کاتیکدا چه‌زم لیبی نییه؟"

وه‌لامه‌که‌م ئه‌مه‌یه، پیویسته به‌راستی بزانیته، که هۆکاره‌که‌ت چیه‌یه. هۆکاره‌که‌ته‌نها ئه‌وه نییه‌ بتوانم شناوه‌کانم نیشان بده‌م (خۆم ده‌ریخه‌م)، به‌لکوو بۆ بنیادنانی هیزی زۆرت‌ره تا شتی‌کم هه‌بیته‌رکیزم پی‌بدات، بۆ ئه‌وه‌ی به‌رده‌وام بم له‌ راهینان، جه‌سته‌م لاواز نه‌بیته و ته‌ندروسته و سه‌رنج‌راکیش بم.

نامه ویت له سهر سته یج سهیری خۆم بکه م و بلیم، "ئه م پیاوه سه رکه وتن فییری خه لگی ده کات، به لام خۆی کیشی ۳۰ کیلو زیاده یه ! او! ئایا بوچی وایه؟"
وینه یه کی پوونی هوکاری سه ره کییت بو سه رکه وتن و پراهینانیکی پوژانه ی تهنروستانه له شیوه ی کومه له هه نگاویکی کرداریی تایبه تدا ریسایه کی کاریگه ره، که یارمه تیت ده دا گومانی خودی و نه ریینی تی په پینیت.

ئه و پیاوه ی که ته واوی دونیای خۆی فروشت بو هه لباردنی ئاراسته یه کی نوێ

خه یالی ئه وه بکه، که چه ندين سالت به سه ربردوه بو بنیادنانی بازرگانیه کی نوێ به به کارهینانی تووژینه وه، بو دروستکردنی نویتترین به ره م و ده بینیت دواتر فری ده دریت، که ریگایه کی خیرا بوو له لایه ن به پیوه به ری جیبه جیکاره وه خودی خۆت ۲ سال پیشتر به کریت گرتبوو.

- هه ستت چون ده بییت؟

- چ هه ست (سوژ)یک به جه سته تدا دیت؟

- چی ده که ییت؟

ته نانه ت له وهش خراپتر، ۱۲ سالی دواتر به سه ر ده برد له هه ولدان له پووی ده ره کییه وه تائه وه ی پارهی قه رزه کانت بده یته وه و به رده وامیش گویت له پیشبینی خراب ده بییت سه باره ت به داهاوتوت له که سانی پسپوره وه له بواری و پیشه سازیه که ی خۆتدا.

زۆر كەس بەردەوام نابن لەم دۆخە ناخۆشەدا، كتوپر خۆيان بەدەستەوہ دەدەن و كۆل دەدەن بەھۆی ئەو قسەيەى بۆيان كراوہ، بەلام ستيف جۆبز دروشمەكەى ئەمە بوو (بەبرسىتى بمىنەرەوہ، بە گەمژانە بمىنەرەوہ!).

كۆمەلە پىوہرىكى دامەزراند بۆ كۆلنەدان و بەردەوامى. ئايا دركت بەوہ كردوہ، كاتىك ئەو كەسانەى خەيال و بىركردنەوہيەكى پوونيان ھەيە، پووبەپووى بەربەستىكى ئەستەم و دژوار دەبنەوہ تەركيزيان لەسەر ئامانجە سەرەككەيان دەمىنئەتەوہ، پىگا دەدۆزنەوہ بۆ سەرکەوتن و تىپەراندنى ئەو بەربەستەى كە دىتە پىگای سەرکەوتنيان؟

ستيف جۆبز، لەگەل ھەمان خەيال و وینە گەرەكەى خۆيدا مايەوہ بۆ دروستكردنى جۆرە ئامپىرك، كە جىھان دەگۆرپىت. ئەو ھەش واتە ھەركەس بلىت ناكرىت، بەدەستنايەت تەنانەت ئەگەر لە تىمى ئەندازيارىيەكەيشيدا بىت، ئەوا دەكەوئەتە بەرھەلستى توورەيىيەكەيەوہ و بىگومان لە كۆمپانياكەيدا جىگای ئەوى تيا نابىتەوہ.

بەكورتى و پوختى، كاركردن بۆ زۆر قورسە، ھەرگىز حەزى بە بىستنى ئەم جۆرە پستانە نەبووہ (ئەستەمە و ئەنجام نادرىت يان سەرکەوتوو نابىن).

ئەم تايبەتمەندىيە لە ژيانى مندالىى ستيفدا دەرکەوت، پاش وەرزيكى خويىندن ھەولەكانى بۆ تەواوكردنى كۆلىژ كۆتايىپىھات و ھىندەى سەرکەوتنەكانى لە ژيانيدا شكستى ھىناوہ.

تكايە تى بگە و ئەمەش لە مېشكندا بچەسپىنە، كە كۆلنەدان و بەردەوامى، پىويستى بە دووبارە ھەلسانەوہيە لە پاش شكست و سەرنەكەوتن، ورت بەررتەر دەكاتەوہ بۆ بردنەوہ.

به م دوایانه، کۆمپانیای ئه پلّ به سه رکه و تووترین کۆمپانیا پراگه یاندره له جیهاندا، ئه و ئامیرانه ی ستیف و تیمه که ی دروستیان کرد وایان له ملیۆنان که س کرد له ته وای جیهاندا، که به شدارییان تیا دا بکه ن و به کاریان بهینن له وانه ش: نایپاد، ئای تون و کۆمپیوتهری ئه پلّ.

له کۆتا ۱۰ سالی ژیانیدا، به رهنگاری یه کیک له قورسترین نه خوشیه کانی جیهان بوویه وه، که ئه ویش شیخه نه جی په نکریاس بوو تا کوو کۆتا ساتی مردنه که ی له ته مه نی ۵۶ سالی دا، به لام له گه ل ئه وه شدا هیشتا پلانی دروستکردنی ئامیری باشتر و نویتری داده نا، بۆ ئه وه ی ژیانمان به چیتر و خوشتر بکات.

ئه مه ش یه کیکه له کاریگه رترین وته کانی، که وامان لیده کات هه رگیز کۆلنه دهین:

"به بیره اتنه وه ی ئه و راستیه ی، که ده مریت باشترین پێگایه بۆ دوورکه و تنه وه له و بیرکردنه وه یه ی، که شتیکت هه یه له دهستی بدهیت."

- ستیف جۆبز

له ئیستادا هیوادارین قایل بوویت، که ژیان هه مووی ده رباره ی هه لبژاردنه . هه موو پۆژیک سه یری ئه و به لگه یه ی چوارده ورت بکه ، ئایا تیبینی ئه وه ت کردوه هه ندیک که س ئه وه یان هه لبژاردوه ژیانیکه مامناوهند به پری بکه ن له م جیهانه دا؟

به داخه وه ، له وه خراپه تیش هه ندیک که س ئه وه هه لده بژیرن، که ته نانه ت خۆیان بکوژن، به پێچه وانه وه ، که سانی دیکه ش سه ره پای قورسیی و دژواریی به ربه سته کان، به لام بپیری ئه وه ده دن بارو دوخی باشتر بۆ خۆیان دروست بکه ن، زۆر جار به شیوه یه کی نایابیش دروستی ده که ن.

کتیبخانه کان پرن له کتیب و ژیاننامه ی ئه و که سانه ی، که خووی کۆلنه دان و بهرده و امیان پهره پی داوه بۆ گوپینی ژیانیان و خالی وهرچه رخانیان کاتیك بووه، که تیگه شتوون ده توانن داهاتوو یه کی جیاواز ههلبژین، ستیف جۆبز باشتین و گه وره ترین نمونه یه .

زۆر گرنگه، هه موو ئه و ئه نجامانه ی که ئیستا به ده ستیان ده هیئت له ژیانندا به ته وای بی کیشه و که موکوورت بن بۆت، وهک: پیشه کهت، باری دارایی و هاوپی که سییه کانت.

هوکاری ئه وه ی ئیستا له و شوینه ی، که تیایدایت به هو ی ده ره نجامی ئه و ههلبژاردنانه وه یه، که تاکوو ئیستا کردووتن.

به واتایه کی دیکه، بهرده وای ههلبژاردنه ئه رینییه کانت یان نه بوونیان، ئه و شیوازی تاییهت به خوئی پیداویت. کاتیك بهرپر سیاریتی ته واپه سه ند ده که یهت بۆ ئه م راستییه ئه واپه چێژ و خوئی له ئارامی هزری ده بینیت. که سانیکی زۆر ژیانیان پر بووه له نیگه رانی و خه م و خه فهت، چونکه ئه و کارانه ده کهن، که پێیان وایه پیویسته ئه نجام بدرین.

کاتیك شتانیکی له م جوړه ده لییت، "تورپی کردم." راستییه که ئه وه یه خوئی ئه وهت ههلبژارد، که توورپه بیت پیویستی نه ده کرد توورپه بیت له بری ئه وه ی شتیکی دیکه ههلبژیریت به توورپه ییه وه وه لامت دایه وه .

گویت له چه ندین وته ی باوی تر ده بییت، وه کوو، "له م په یوه ندییه دا گیرم کردووه." به واتایه کی دیکه، "رقم له م کاریه وه هرگیز هینده پاره په ییدا ناکه م، که خوئی له ئازادی راستی وه ریگرم." واته ده بییت بۆ هه میشه له م کاره دا که موچه که ی نزمه بمینمه وه. چه نده خه مبارانه یه !

کاره پئویستهکان دهتخنه دۆخیکی پر فشاری دهروونییهوه، بهلام کاره ههلبژێردراوهکان له دۆخیکی بهپرسیاریتیدا داتدهنن.

با ههلبژاردنهكانت ژیرانه بن

كاتيك بهردهوام ژيانت لهو كارانهدا بهسهر دهبهیت پئویستن، ئهوا خۆت دهخهیته دۆخیکی سهخت و پر پهستان و فشاری دهروونییهوه، ئهمهش دهبیته هۆی پهتکردنهوه و توورپیی و وزهكەشت لهناو دهبات، بهلام كاتيك ههموو پۆژیکي ژيانت له دۆخی کاره ههلبژێردراوهکاندا بهسهر دهبهیت، ئهوا له دۆخی بهرپرسیاریتیدا دهبیته و وا ههست دهکهیت بهپرسي ژيانی خۆتیت.

ئمه ههولدانیکي بهئاگای دهویت ههیشه و بهردهوام بیر له ههلبژاردنهکانی پۆژانهت بکهیتهوه تهنانهت کاره سادهکانیشت، وهك، شۆردنی قاپ و قاچاخ. به خۆت بلی، "من ئهوه ههلهدهبژێرم، که به باشترین شیوهش قاپهکان بشۆم و ئیستا دهست پی دهکهم." ئهमे زۆر باشتره له وتنی، "ئوو، نهخیر دهبیته دیسان قاپهکان بشۆم! چهنده ناخۆشه!" ئهگهر بهراستی رقت لهو کارانهیه، ئیستا بریار بده شیوازیکی نوێ ژيان دروست بکهیت، که تیایدا پئویسته نهبیته لهسهرت ئهو کارانه بکهیت، بیانسپیڤه به کهسیکی دیکه، یان کهسیک بهکری بگره.

پیاویک له سهرهتای تهمهنی ۵۰ سالیدا، نیگهران بوو له وهی توانای نییه دهستههله بگریته له کیشانی جگهره، له یهکێک له وۆرکشۆپهکانی هیزی تهرکیزکردنهوهماندا ههستایه سهر پی و بهدهنگیکي پر سۆزهوه گوتی:

"پئویسته واز له جگهره کیشان بهینم، یان بهم زوانه دهمرم، به لام نامه ویت جاری بمرم." به ته واوی نیگه رانی داهاتووی بوو.

داوامان لیکرد دووباره دۆخه که ی دابریژیتته وه بۆ یه کیک له هه لباردنه کان له بری پئویسته کان، به لام وته یه کی زۆر کاریگه ری گوت: "ئه مرۆ بپیار ده دم جهنگه که ببه مه وه و سه ر بکه وم به سه ر جگهره کیشاندا."

بوو به کیپرکیکار، بپیری دا وه ک دوزمنیک مامه له له گه ل جگهره کیشاندا بکات. جهنگیک بوو دلنیا بوو، که ده بیاته وه، به رده وام ئه م رسته ئه رینییه ی ده گوته وه: "ئه مرۆ بپیار ده دم جهنگه که ببه مه وه و سه ر بکه وم به سه ر جگهره کیشاندا."

له ماوه ی ۲ مانگدا به ته واوی وازی له جگهره کیشان هینا به دانانی خۆی وه که به رپرسیار به هۆی بپیاردانه وه و کارکردن له سه ر هه لباردنه که ی کیپرکی نه بوو. ئه و سه رکه وتنه وایلیکرد گۆرانکاری دیکه له شیوازی ژیانیدا بکات، وه ک: - به رنامه ی راهینانی به رده وام و خواردنی باشتر.

وه ک ده بینیت ئه نجامدانی هه لباردنی باشتر به شیوه یه کی به ناگایانه زنجیره یه ک پروداوی خۆش دروست ده کات.

کاتیکی به رده وام هه لباردنی باشتر ده که یت، ئه وا خووی باشتر دروست ده که یت، ئه م خوانه خاسیه تی باشتر دروست ده که ن و کاتیکی خاسیه تی باشتر هه یه، ئه وا به های زیاتر بۆ جیهان زیاد ده که یت.

کاتیکی ده بیته که سیکی به به هاتر، ئه وا ده رفه تی باشتر و گه وره تر سه رنجکیش ده که یت و ئه مه ش وا ده کات زیاتر شت ببه خشیت له ژیاندا و ده بیته هۆی ده سته که وتی باشتر و گه وره تر بوو.

كەسانىك، كە لەمە تىگەشتون وەك كەسانىكى بەھىز، خەيال پوون و خۆتەرخانكردوو سەير دەكرىن لە كۆمەلگادا.

بىرت بىت، بىركردنەو سەركەوتوو كەنت سەردەكەون، كاتىك دىتە سەر باسى بىيارەكانى پۆزانەت، دلىيا بەرەو ھەلباردنە بەئاگايىە كەنت نرىكت دەكەنەو لە بەدبەھىنان و تەواوكردنى گرىگترىن ئامانجە كەنت.

ئەگەر كەسىك داواى لىكردىت پەيوەندى بەكەيت بە دەستەيەكەو، كە كاتى زۆرت دەبات، ئەوا دەتوانىت پەتى بەكەيتەو ئەگەر لە بەرژەوەندىتدا نىيە. زۆر كات ھەلباردنى "نەخىر" باشترىن بژاردەيە تائەو ھى ھاوسەنگىي ژيانەت بەباشى رابگرىت و لەژىر كۆنترۆلى خۆتدا بىت.

ئەمانەش چەند ھەلباردنكى زىادەن، بۆ ئەو ھى پەچاويان بەكەيت:

۱. ئەو ھەلدەبژىرم، كە شەوانە بۆ ماو ھى ۳ كاترمىر سەيرى تەلەقزىون نەكەم، يان يارى فىدىيوى نەكەم، بەلكو لەبرى ئەو كاترمىر كە تەرخان دەكەم بۆ خويندەنەو لە بازىرگانىيەكەمدا، يان ھەر چالاكىيەكى دىكە، كە ئارەزوو دەكەم ئەنجامى بەدم و ھۆشيارىي و زانىارىم زىاد دەكەت.

۲. ئەو ھەلدەبژىرم، كە پۆزانامە ھى ھەستبزوین، يان گۆقارى بىكەلك نەخوینمەو ھەموو پۆژىك، بەلكو لەبرى ئەو دەست دەكەم بە خويندەنەو ھى شتىك ھانم بەدات وەك، ژياننامەيەكى ئىلھامبەخس، يان پەيامىك لە پروى رۇحىيەو سوودى ھەبىت.

۳. ئەو ھەلدەبژىرم نەبمە كەسىكى خووگرتوو بە كارو ھەلبرى ئەو كاتە كەسىيەكان (تايبەتییەكان) م پىك دەخەم و ھەموو ھەفتەيەك لەگەل خىزانەكەم، ھاوپىكانم پشوو وەردەگرم و كاتى تايبەتیش بۆ خۆم تەرخان دەكەم.

له مړو به دواوه، کاتیک وشه کانی "پوښسته" هات به خه یالندا، نه واده سته جی، هاوار بکه، "په تی ده که مه وه، په تی ده که مه وه، نه وه هله ده بژیرم، که چیدیکه نازار نه چیرم به هوئی لیستی کاره پوښسته کانه وه له ژیاندا." پوښسته له قوناغه کانی سهره تادا پاسه وانی میشتکت بکه ییت تا ریگه له و شتانه بگریت نه چنه ناو میشتکته وه، له م لایه نه وه ته واو دلره ق به و فریایان بده دهره وه و دووریان بخره وه هه تاکوو خووی هه لبراردن جیگه ی بگریته وه.

هر دوو پړساکه:

پیکه وتن و بهرپرسیاریتی

ئستا که له گرنگی هه لبراردن تیگه شتین، ناماده ی یه کیک له گرنگترین ستراتیژییه کان به، نه مه گرهنه تی ئیمه یه: نه گهر له ۱۰۰٪ نه و شته جیبه جی بکه ییت، فیتری ده بییت تا کورتایی نه م به شه، نه و ژیانی که سی و بازرگانیه که ت ده چنه ناستیکی زور به رزه وه.

به نه زمونی ئیمه که سانیکی زور که م به به رده وامی نه مه به کارده هیئن له نه جامدا، ژیانیان به ربه ست و شکستی زورتر تیا ده بییت نه ک سهرکه وتن و ده سته که وت.

بو نمونه، زوو له کاره که مدا پاکجی سیمینارم ده فروشت به تیمی بازرگانان و خاوهن بازرگانیه کان، ریژه ی داهاتمان که مبوویه وه، هر بویه فروشتنیکی گرنگ بوو بومان.

به یانیه کیان سیمیناریکم پیشکه ش کرد بو گروپیکی ۶ که سی و خاوهنی کومپانیا که شیان، زور به باشی پیشکه شم کرد وه خاوهن کومپانیا که زور

خۆشحال بوو بهو سوودهی، که تیمه که وه ریانگرت له پسرپوره بازرگانیه کانمان له بهرنامهی راهینانه کانماندا ههروهها بۆشم پوونکردهوه پاش ئهوهی قایلبوو ئهگه رتهواوی تیمه کهی به شداری بکه ن له ۲۰٪ داشکاندن ی بۆ ده کریت. تهوقه مان کرد و پیم گوت: "ورده کاری بهرنامه که شت له ماوهی ۴۸ کاترمیدا پیده گات، دووباره رازی بوو به هه موشتیک و گوتی تیمه کهی زۆر به په رووشن سه باره ت به بهرنامه که ۳ رۆژ دواتر خاوه نه که ته له فۆنی کرده وه تا بلیت هه موو شتیکی به ده ست گه شتوو به و جوهری به لینی پی درا بوو هه رچه نده، یه ک داواکاری هه بوو، گوتی: "ریکه وتنیکی باشترم ده ویت وه ک له ۲۰٪ یه ک له سه ر سیی داشکاندن له بهر تهواوی نرخه که."

کاتی پیراردان بوو بۆ من، له و کاته دا هه موو ریکه وتنیک گرنگ بوو. بیرکرده وهی ئه وهی که هه زاران دۆلار له ده ست ده دم پاش ئه وه هه موو کات و وزه یی به کارم هینابوون ته نها شتیک بوو نیگه رانی ده کردم.

له لایه کی دیکه وه، چه ندین ریکه وتنی بازرگانی ترم کردبوو، که پاره ی ۱۰ بۆ ۲۵ که سیان ده دا تا به شدار بن له بهرنامه که دا، هه یچ کام له و کۆمپانیا یانه داوا ی داشکاندن له ۲۰٪ زیاتریان نه کرد.

به ره نگاری ئه م دۆخه بوومه وه له شه ودا، بهر له وهی په یوه ندی بکه مه وه به کۆمپانیا که ی پیشووتره وه و بۆی پوون بکه مه وه که وا راستگۆ نابم و دوور ده بیته له به های ئه خلاقیه وه ئه گه ر تۆ له و کۆمپانیا یانه ی دیکه زیاتر داشکاندن بۆ بکریت. ئایا ده زانیت وه لاما که ی چی بوو؟ "کی پیی ده زانیت؟"

بۆ ماوه یه ک بیرم لیکرده وه گوتم: "من و تۆ ده زانین، ببوره ریکه وتنه که ره ت کرایه وه."

هه نديک کات قورسه دووربکه ویته وه له بازگانیه کی نوی، هه رچه نده سوو دم بینوووه له ئامۆژگاریی نایاب له ئامۆژگاریکه ره به ئه زمونه کانه وه، هه موویان ده یانگوت: "هه رگیز ناوبانگت مه خه ره مه ترسییه وه، که له دهستی بدهیت به دروستکردنی بواریکی نایاسایی، چونکه قسه که وته زار ده که ویته شار. یه ک ئه زموونی خراپ بازگانیه که ت ویران ده کات."

ئایا تا ئیستا ریککه وتنیکت کردوو ه پیت و ابوویت، که ده زانیت ریککه وتنه که چییه، پاشان ته وای پیچه وانه وه بوویته وه بۆت؟
ئایا هه ستت چۆن بووه له و کاته دا؟ په نگه نیگه ران، توپه، نا ئومید بوویت، یان ته نانه ت لۆمه ی خۆشت کردییت بۆ ئه وه ی ژیرتر نه بوویت.

مه به سته سه ره کییه که ئه مه یه: هه موو په یوه ندییه کی هه لوه شیندراو سه رچاوه که ی ده گه رپیته وه بۆ ریککه وتنی هه لوه شیندراو وه ک: ریککه وتنه بازگانیه کان، هاوسه رگیرییه کان، دۆخی خیزانی، بانکه وانه که ت، هاو رپیکانت، هاوبه شه کانت، یان هه ر جۆره په یوه ندییه کی دیکه له نینوان دوو که س یان زیاتردا.

ئایا درکت به وه کردوو ه، که به تاییه ت له کۆمه لگا پۆژاوییه کاندای زۆر زیاتر دژوارییان هه یه له وه ی له م پۆژگاره دا ریککه وتن نامه کانیا ن پپاریزن؟ ئه گه ر به لگه ت ده ویت، ئه و سه یری ئه و هه زاران پاریزه ره بکه، که داوا ده کریین بۆ چاره سه رکردنی هه موو کیشه کان.

ترس له وه ی سکا لای لی بکریت زۆر زیاد ی کردوو ه له زۆریک له پیشه سازیه کاندای به تاییه ت بواری دکتوری. ئه وه شیتانه یه!

به دلنیا بییه وه شکستی ته وای دارایی جیهان له سالی ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹ دا ده کریت راسته وخو سه رچاوه که ی بگه پیندریتته وه بو زنجیره یه کی ته واوله له هه لوه شاننده وه ی ریککه وتنه کان.

ئه مه هه واله باشه که یه: ده رفته تیکی ناوازه ت هه یه تا جیاواز بیت به وه ی که هه همیشه راستگو بیت، په نگه بیر بکه یته وه و بلتیت: "چون به به رده وامی راستگویییه که م بهیلمه وه؟"
ئه مه وه لآمه که یه:

هیشتنه وه و پاراستنی ریککه وتنه کان به به رده وامی
بناغه ی راستگویییه.

ئه گهر به راستی ده ته ویت له ئاستیکی به رزدا بژیت و ده سته و تیکی گهره ت هه بیت، ئه واه به رده وامییه که ت هه موو کات تا قی ده کریتته وه، په چاوی ئه مه بکه: هه موو پوژیک ریککه وتن ده که یه ت، هه موو پوژیک بریارت لیده دریت به و جوره ی کردار ده که یه ت.

ئایا کارتی نمره که ت بو هیشتنه وه ی ریککه وتنه کان چونه له پوژیکی ئاساییدا؟ ئه مه روونکردنه وه یه: هیچ شتیکی له و جوره وه ک ریککه وتنی بچووک بوونی نییه.

یه کیک له کریاره کانمان ئه و قسه یه ی کرد، وته یه کی کاریگهره بو نمونه، فروشیاریک په یوه ندیت پیوه ده کات و سبه ینی کاتر میتر ۱۵:۱۲ خوله ک بانگه یشتت ده کات بو نانی نیوه رو له کاتی خویدا ده گه یه ت، به لآم ئه و ۲۵ خوله ک دوا ده که ویت به بی به هانه و داوی لیبوردن کردن، وادابنی تو چاوه پریت

کردووه، ئایا ههستت چۆن ده بیئت له و دۆخه دا؟ ئایا قبولکراوه؟ ئه گەر به هانه یه کی گونجاوی هه بیئت وه ک، قهره بالعی شه قامه کان، یان کیشه یه کی بچوک له نوسینگه، ئه وا رهنگه له بیرى بکهیت و زۆر له دلئى نه گریت، به لام چی ده بیئت ئه گەر جارى دووهم و سییه م دووباره بیته وه؟ ئیستا زنجیره یه ک ریککه وتنامه (به لئینامه) ی هه لوه شیندراومان هه یه، تۆ هه مووکات له کاتی خویدا ده گهیت، به لام که سی به رانه بر دوا ده که ویت. له جیهانی بازاری کرپن و فرۆشتنی کێرکێداردا ئه مه قبولکراو نییه.

کاتیك ریککه وتنیك ده شکینیت، ئه وا رهنگه دهرفته تی دووهمت پێبدریت. کاتیك دووباره هه مان ریککه وتن ده شکینیته وه، ئه وا به ها و پشکه که ت له بازاری کرپن و فرۆشتندا به خیرایی که م ده کات و چیدیکه خه لکی شتت لێناکړن.

کاتیك خووی هیشتنه وه و پاراستنی ریککه وتنه بچوکه کانیش به به رده وامی په ره پێده دهیت، ئه وا گه وره کانیش ناشکینیت.

ئه مه بکه به و فه لسه فه یه ی چۆن ئه و شیوازی ژیا نه هه لده بژیریت، که ده ته ویت هه تبیئت. کاتیك وا ده کهیت، ئه وا به پێژه یه کی چاوه پوانه کراو ده سته که وت و سوودت ده بیئت. سه دان ساله به هه مان شیوه یه، نمونه یه کی تری تایبته به و پیاوانه ی هاوسه رگه ربیان کردووه، ئه گەر ژنیکیک رهنگه په یوه ندیت به م دۆخه وه هه بیئت به وه ی هاوسه ره که ت داوات لیده کات گلۆپه سوتا وه که ی هۆله که ی ماله وه بگۆریت، به لام تۆ وه لامی ده ده یته وه: "زۆر باشه به رله نانی نیوه رۆ ئه نجامی ده ده م." تا کوو نانی ئیواره ش هیشتا چاک نه کراوه ته وه، دووباره به پێژه وه داوات لیده کاته وه، به لام ئه مجاره به سووربوونیکی زۆرتره وه. ده بینیت دوو رۆژ دواتر هیشتا له رێره ی هۆله که دا پووناکی نییه، نا ئومید ده بیئت و له کۆتاییدا خو ی کاره که ده کات و په رنگه خۆشحال بیت، که پزگارت

بوو لە و كارە بچووكەى چىدىكە بىرى لىناكە يتەو، بەلام مەبەستەكە ئەمەيە:
ئەگەر بە شيۆەيەكى بەردەوام خۆت دوورەپەريز بگريت لە كردنى ئەو شتەى
دەلئيت دەيكەم، ئەوا ناوبانگىيت لەكەدار دەكرىت و خەلكى بۆچوونى خرابيان
بەرانبەرت دەبىت.

ورده ورده پەيوەندييەكە خرابىتر دەبىت، لەبەر ئەوئەوى رىككەوتنە
گەورەكانى دىكەش ناپارىزىت، لە زۆر دۇخدا پەيوەندييە ھاوسەرگىريەكە
سەرکەوتوو نايىت و تىك دەچىت. ئەگەر ئەمە رپوودات پەنگە بە جىابوونەو
كۆتايى بىت و دەرەنجامىكى زۆر جددى دەبىت، كە پەنگە بۆ ماوئەيەكى زۆر
درىز پەشىمان ببىتەو.

لە بەرانبەردا، كاتىك بەردەوام ئەو شتە دەكەيت، كە دەيلئيت، ئەوا چەند
نازناوئىكى باشت لىدەنرىت، وەك: متمانەپىكراو و پشتىبەستوو. كاتىك
ھەموو پۆژىك ئەمە جىبەجى دەكەيت، ئەوا دەستكەوتەكانت زۆر گەورە و ناياب
دەبن، وەكوو: كرىارى پاستگۆ، قازانجى زيادكراو، پەيوەندىيە خۆشەويستانە،
پەنگە لە ھەموو ئەمانەش گرنگتر ئەو بەبىت ھەست بە ناوبانگى بەكەيت، كە
كەسىكى زۆر پاستگۆيت لەو بواردەدا.

ئەو بەجىكە دەبىت شانازى پىو بەكەيت، بە خۆتەو ھەلى بواسە،
بەدلىيايەو سوودى بۆت دەبىت.

لە ناوچە دوورەدەستەكانى ئىرلەندا، جووتيارەكان شىوازىكى كۆنيان ھەيە
بۆ ئىمزاكردنى رىككەوتنەمانەكان، پاش فرۆشتنى ھەندىك لە ئاژەلەكانيان، تف
لەناو دەستيان دەكەن و دەستيان بە يەكدا دىنن و بەتووندى تەوقە دەكەن وەك
نیشانەيەك بۆ مۆركردنى رىككەوتنەكە.

وشه کانیان ریککه وتنه که یانه و هیچ پاریزه ریکیش ناماده نییه. ئه وه هیزی که سایه تیه، که ده بیته هوی دروستبونی ریز و متمانه.

دۆخیک هه یه ئاساییه ئه گهر تیایدا ریککه وتنه کان بشکینن ئه ویش، گوپراه لینه کردنی زیره کانه (شکاندی یاساکان له کاتی پیویستدا). با بلین سیسته میکی به هات هه یه، که به راستی باوه رت وایه کاریکی هه له یه له پووی جهسته ییه وه هیچ که سیک بریندار بکهیت، پۆژیک ده که یته ماله وه و گویت له هاوارکردن ده بیته، به هیمنی ده رگا که ده که یته وه و ده بینیت پیاویک له ژووری دانیشتنه که دا چه کی پییه و خیزانه که ت ده ترسینیت، دۆخه که زور مه ترسیدار و ناخۆشه هه ر بویه دهستیوه ردان ده که یته و له پشته وه به نامیری یاریی گولف له پیاوه که ده ده یته و چه که که ی لیوه ده گریته و به ته واوی دۆخه که هیمن ده که یته وه، ئیستا ده زانیت بۆچی وای پیده وتریت.

له لایه کی دیکه وه، بیرت بیت له دۆخه ئاساییه کاندئا ئه گهر دژواریت هه بوو له پاراستن و هیشتنه وهی ریککه وتنامه کانتدا، ئه وا ده کریت دووباره وتووێژیان له سه ره بکه یته وه.

هه میشه ئه م بژارده یه به کاربهینه بۆ پاراستنی راستگویییه که ت، ته نها خوله کیک کاتی پیویسته ته له فۆن بکهیت و بلینیت ۱۵ خوله ک دوا ده که وم، ئایا لات ئاساییه؟ کاتیک خووی به پرسسیاریتی بۆ کرداره کانت په ره پیده ده یته، ئه وا ده بیته که سیک جیاوازی تاییه ت. له ئه نجامدا کاتیک کتیبه که ت سه باره ت به ژیانته نووسرا، ئه وا له بیریه خه لکیدا ده مینیته وه بۆ ئه و شتانه ی ئه نجامت داو ن نه که ئه وه ی، که گوتووتن.

كەوايە بىبە بە بەرپىرسى كارەكانى خۆت، دۇنيا بەرەو، كە كارەكانت گەورە و بەرچاۋن وەك، دەرھىنەر ودى ئالين دەلئيت: "بەشىكى گەورەى ژيان تەنھا دەستىپكردنە."

ھۆكارى پاستگۆيى

ئەمە رېسايەكى سى بەشىبە تا يارمەتت بىت بە پاستگۆيى تەواوۋە ژيانت بەرپى بگەيت، زۆر سادەن، بەلام كارىگەرن.

بەرەنگارت دەكەينەوۋە تا ھەموو پۆژىك بەكارىان بەھىنيت:

۱. كاتىك ھەمىشە راستى دەلئيت، خەلكى متمانەت پىدەكەن.

۲. كاتىك ئەو شتە دەكەيت كە بەلئنت داو، ئەوا خەلكى پىزت دەگرن.

۳. كاتىك وا لە خەلكى دەكەيت ھەستىكى تايبەتياۋ ھەبىت، ئەوا خەلكى

خۆشيان لىتدى.

پوخته

وهلامی ئەم پرسیارانه بدهروه:

۱. بۆچی؟

بۆچی بیزارییت؟ بۆچی به و راده زۆره کار دهکهیت؟ بۆچی زۆر له خۆت دهکهیت؟ بۆچی بهردهوامیت؟

۲. بۆچی نا؟

بۆچی نابیت به و کهسهی که دهتوانیت؟ بۆچی تواناکهت هه لئاسهنگینیت؟ بۆچی سهرکهوتوو نابیت؟

۳. بۆچی تو نا؟

بۆچی خۆشی له ژيانیکی ناوازه نابینیت؟ بۆچی سهردانی شوینه گهشتیاری و بیانیهکان ناکهیت؟ بۆچی چیژ له سهربهستی دارایی نابینیت؟ بۆچی تۆش له مالیکی جواندا نهژیت؟

۴. بۆچی ئیستا نا؟

بۆچی چاوهڕپێ دهکهیت؟ بۆچی دهگهڕیتهوه دواوه؟ دهستهجێ دهست پێ بکه و بهردهوامی به کارهکته بده، ناتوانیت کاتی لهدهستچووی دوینی بهینیتهوه.

کاتیك كات لهدهستچوو، ئەوا گه پانهوهی مهحاله، ئەمڕۆش بهخیرایی دهروات، بهلام سبهینی نامادهیه و چاوهڕپیت دهکات، تهرکیزی لهسهربکهیتهوه. هیچ کاتیکی باشتربوونی نییه له ئیستا، ساتهکانی ژيانت بهزوویی دهپۆن و بیرهوهریهکانیشت، یان دلخۆشت دهکهن یان بیزارت دهکته، ئەوه ههلبژاردنی خۆته.

" با نهیئی به دهستهینیانی ئامانجه کانتان پی بلیم، هیزی من له
سووربوونه که مدایه."

– لویس پاسته

ههنگاره کردارییه کان

وهلامی ئەم پرسیارانه بدهروهه، بۆ ئەوهی بهروونی ئاستی پاستگویی
(دهسپاکی) و بهرپرسیاریتیت دهریخن:

۱. له چ بواریکی ژیاندا بدهروام ریککه وتننامه کان ناپاریم؟
۲. ئایا ئەمه دهبیته هۆی چی ئەگه نه گوریم؟ ره چاوی ئەنجامه
دریژخایه نه کانی بکه.
۳. ئایا دهبیته چی بگورم تائه وهی خووشی له شیوازی ژیانیکی پاستگوییانه
بینم؟
۴. به م گورانکارییه چ شتیکم دهست ده که ویت؟

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرته بهری کرداری به کلایکه ره وه

کۆنه دان و بهرده وامی

داوای نه و شته بکه که ده ته ویت

هۆکاری باوه به خۆبون

بنیادنانی په یوه ندییه نایا به کان

زالبوون به سه به ره به سته کاند

نایا وینه گه وه که ده بینیت؟

باسکردن نییه له بابه تیکی بیمانا، به لکوو بابه تی ته رکیزکردنه

خووه کانت داهاتووت دیاری ده کهن

ته و او نزیک بوویته ته وه له لوتکه، کۆنه دان ده تگه یه نیت پیی.

(بهشی نۆیه م)
ستراتیژی ته رکیزکردن
گرتنه بهری کرداری یه کلایکه ره وه

"ئو که سانهی هیشتا چاوه پروانی ساتی گۆرانن تائه وهی ئاسووده، ئارام بن و دوور بن له بهرهنگاری و کیشه کان ئهوا هیشتا په ندیان له پابردوو وهرنه گرتوو. "

- جۆن والچ سکۆت

ئایا خووی دواخستنی کارت ههیه؟

بۆ نمونه، پێویسته له سهرت تا کۆتایی مانگ راپۆرتیک تهواو بکهیت، بهلام له بریی ئهوهی پلانی بۆ دابنێیت به سێ قۆناغی ساده بیکهیت، هه موو شتیك جی دههیلێت تا دوو سێ رۆژیک ده مینێته وه بۆ دواواده و ده بیته نیگه رانی لات، له گه ل ئه وه شدا که سانی دیکه دینه ناو دۆخه که ته وه و ته نگژه و پارایی زیاترت بۆ دروست ده که ن.

تا رادهیه که ده توانیت ئه نجامی بدهیت، په یمان ده دهیت و ده لێیت، "هه رگیز دووباره نابێته وه و ئه مه کۆتا جاره، که بهیلم شته کان به م جۆره یان لێیت و شایسته ی ئه وه موو نیگه رانی و فشاره ده روونیه نییه، " به لام دووباره و دووباره هه مان شت ده که یته وه.

ئایا وانیه؟ بۆچی؟ له بهر ئه وهی خووت پۆه گرتووه، که وایه دان به و راستییه دا بنی، که که سیکی کاره کان دوا ده خهیت و ئه وه بزانه تو ته نها که س نییت ئه م خووت هه یه .

یه کلایکردنه وه، گه وره ترین پالپشته بۆت کاتیك پینگه ی ژیانته جیا ده که یته وه بۆ گه شتنت به داها توو.

دوا خستن، دزیکه که به نهینی چاوه پیه هه تا ئومید و خه ونه کانت لی بدزیت. ئه گه ر به لگه ت ده ویت ئه وا به وردی سه یری ئه م نمونه یه بکه :

"پۆژیک دیت کاتیك گه وره ده بم، خویندن ته واو ده که م و کاریکم ده ست ده که ویت، ده ست ده که م به و جوړه ژیانته ی، که خۆم ئاره زووی ده که م و ده مه ویت، پۆژیک دیت پاش ئه وه ی بارمه ی خانوبه ره که م دایه وه، باری دارایم زۆر باش بوو، منداله کانیشم گه وره بوون، ده چم ئۆتۆمبیلکی نوی ده کرم، گه شتی خۆش ده که م بۆ ولاتانی بیانی، پۆژیک دادیت کاتیك ته مه نم نزیک ده بیته وه له وه ی خانه نشین بکریم، ماتۆرپکی جوان ده کرم و به ته واوی ولاتدا ده گه ریم و سه یری هه مو ئه و شتانه ده که م که تیدایه، پۆژیک..."

- ئید فۆرمان

پۆژیک پاش ئه م هه موو جوړه بیرکردنه وه یه، ئه و جوړه که سانه ی کاره کانیا ن دوا ده خه ن ده گه نه کۆتاییی پینگا که یان و ته نیا رسته یه کیش دیت به خه یال و بیرکردنه وه یاندا ئه وه یه، خۆزگه ئه و شتانه م ئه نجام بدایه، که به راستی ده مویست ئه نجامیان بده م، به و جوړه ژیان زۆر جیاوازتر ده بوو.

به خه مبارییه وه بیر له وه هه موو ده رفه ته له کیسچوانه ده که نه وه، خۆزگه هه موو مانگیك له ۱۰٪ی داها ته که م له وه به ره یاندا به کار به ینایه، خۆزگه باشت

ئاگادارى تەندروستىم دەبووم و خۆزگە ئەو بەشە ۱۰۰ دۆلار يېم دەكېرى، كە بەتەنيا دۆلار ئېك دەيانفرۆشت.

بەداخەو، ئىستا ئىدى كات زۆر درەنگە، چونكە دواخستنىكى دىكە دەبىتتە ھۆى ھەستى پەشىمانى، تاوان و نارازىبوون.

خوینەرى خۆشەويست، بەئاگا بە، بىر كىرەنە ھۆى پۆژىك دادىت تەلەيەكى مەترسىدارە، ژيان زۆر كورتە ھەربۆيە تا دەتوانىت چىژى لى وەرگەرە! بىرپارنەدان و نادلىنبايى دەبنە ھۆى ئەو ھۆى لە داھاتوودا تەنھا خۆزگە خواستنت بۆ بمىننیتەو و ئەو ھەش ئەو شتە نىيە كە دەتەوئىت، ئايا وايە؟ زۆر باشە، كەوايە با پىكەو پلاننىكى بەھىزى ھىرشىردن دابنىين، تا بەھۆيەو ژيانت پىرپىت لە ئەزموونى لە بىرنەكراوى تايبەت و كىردارى ئەرىنى.

لى:

كاتىك ھەندىك بىرۆكەى نوئى بازىرگانى دىت بە مىشكەمدا، كە شتىكە زۆر جار پروودەدات، خىرا چەند بىرۆكەيەكى سەرەتا دەخەمە سەر كاغەز، پاشان ماو ھۆى چەند پۆژىك بە جى دەھىلم، كاتىك دووبارە سەيرى تىبىنىيەكانم دەكەمەو، يەككە لەم دوو شتە پروودەدات:

يەكەم، كاغەزەكە لول دەكەم و دەلىم: "شتىكى تەواو بىكەلكە! ئايا من بىرم لە چى دەكردەو؟" بۆ ھەمىشە لە خەيالم دەرى دەكەم.

دووم، يان دەست دەكەم بە گۆرىنى بىرۆكەكە، ئەگەر وزەكەم زىاد بىكات، ئەوا زۆر كات دوو يان سى لاپەرە تىبىنى و پلاننىكى كىردارى تايبەتىشى لەگەلدا دەنووسم بە بىرۆكەى نايابەو، چونكە ئەم ھەنگاۋە لە پىرۆسە تايبەتەكەمدا سالىك دەخايەنىت.

ئەمە پڕۆسەکەى منە، پۆیستە تۆ بە رینگەى خۆت کار بکەیت، ھەموو ھەنگاوەکانى پڕۆسەکەت بدۆزەرەو و بۆ یارمەتى بەکارى بەئینە بەتایبەت کاتیک لە رینگای گەشتن بە سەرکەوتندا تووشى سەختى و دژوارى دەبیتەوہ.

چوار ھۆکارى باو بۆ دواخستنى کارەکانت

سەرھتا سەیرى ئەوہ بکە و بزائە بۆچى خەلکى کارەکانیان دوا دەخەن، پاشان نیشانت دەدەین، کە چۆن ئەم کیشەىە چارەسەر بکەیت. ئەگەر تەنانت یەکیک نیت لەو کەسانەش کە کارەکانیان دوا دەخەن ئەوا تکتات لى دەکەین ئەم بەشە بخوینیتەوہ، ئەگینا دواتر خۆزگەى پى دەخوازیت.

۱- بیزاریت:

ئەوہ راستییەکى ژيانە، کە ھەندیک کات ھەریەکیک لە ئیمە بیزار دەبین، کارەکەمان دەبیت بە پۆتینیک و تەنھا ئەنجامى دەدەین بەبى ھەبوونى ھیچ پەرۆشى و خەمبارییەک بۆى وەک پىشتر گۆتمان، بەئیندەران بەمە ناسراون، پاش کردنەوہى بازرگانى نوى، دلخۆش و خۆشحال دەبن پاشان پۆیستیان بە بەرەنگارییەکە و ئەوہش وایان لى دەکات، کە بەردەوام بە ھاندراویى بمیننەوہ. ئایا کاتیک لە دۆخیکى بپورەى و بیزاریدایت، چۆن چارەسەرى دەکەیت؟ ئەمە چەند پىشنیاریکە:

سەرھتا، ئەوہ بزائە، کە بیزاریت، ئاگادارى ھەستەکانت، ئاستى دابەزینی وزەکەت، نەبوونى ئارەزوو و خواستەکەت بە بۆ تەواکردنى پڕۆژەکە. رەنگە ھەست بە ماندوویتی بکەیت و زۆر چالاکیى جەستەى ئەنجام نەدەیت (ئەگەر

ههستت به ماندوویتی جهسته کرد، ئهوا سهردانی دکتور بکه پهنکه کیشهی تندرستیت هه بیئت). چهند پرسیاریک له خۆت بکه و به ته واوی راستگو به له وه لآمدانه وه باندا.

ئایا بیزارم له و شتهی ئه نجامی دهدهم؟ وه لآمه کهت به لئ، یان نه خیره!
بوچی بیزارم؟ چ شتیک وزه ی زیاترم پی ده دات؟
رینگایه که بو زیادکردنی وزه کهت ئه وه یه، که بیر له ریککه وتنی گه وره تر، رینگایه که بو دروستکردن و پهیداکردنی دهستکه وت و داها ت بکه یته وه، دووه م، ئه گه ر بوونیان هه یه سه باره ت به و به ره م و خزمه تگوزاریانه ی که هه تن: زیاتر بفرو شیت به کپیاره کانی ئیستات یان ئه وه ی، که خۆزگه بخوازیت بو کپیار ی زیاتر. خه یالی سه رنه گرتنی ریککه وتنه بازرگانیه کانت دوو یان سیجار زیاتره له وان ه ی، که پیشتر هه ت بوون و دهست بکه به فراوانکردنی خه یال و تیروانینه کانت.

به دلنیا ییه وه، ئه مه پیویستی به دهسته یه که له په یوه ندیی نوی و زانیاری هه یه. پیویسته دا هینه ر و نو یکار بیت، چونکه دا هینه ری، وزه به ره م ده هینیت و نو یکاریش وزه زیاد ده کات. له ناکاو په ره به ئامانجی گه وره تر ده ده ییت و دلخۆشیی زیاتر له نوسینگه که تدا به دی ده کریت.

وریا به ئه مه زوو بلاو ده بیته وه، به زوویی هه مووان له تیمه که تدا به هاندان و پیلانی نو یوه دهست پی ده که نه وه و له ناکاو ژیان دوو باره خۆش ده بییت و تۆش له سه ر رینگای سه ره که وتنت خۆت ده بینیته وه.

خوات له گه ل بیزاری، سلآو له ئیوه ش ئامانج و دهستکه وته مه زنه کان.

۲- کارگه لیکی زۆرت به سهردا که له که بووه:

زۆرجار خه لکی کاره کانیان پشتگویی ده خه ن و دوی ده خه ن ئه مه ش وا ده کات کاریکی زۆریان به سهردا که له که بیته له بریی ئه وه ی له یه ک کاتدا کیشیه که چاره سهر بکه ن، یان کاریک راپه رپینن ده چن دوی ده خه ن.

ئه مه له کاریکه وه ده ست پی ده کات، که ئه نجامت نه دابیت به هوی ئه وه ی گونجاو نه بوو، یان هزت له ئه نجامدانی نه بوو وه پاشان کاریکی دیکه شت بو دروست بوو، دیسان ئه ویشته دواخست.

ئیسنا دوو کارت به سهره وه یه، هیچ کامیان زۆر سه خت و گه وه نین، که بوته ته واو نه کرین، به لام پیکه وه گه وه رن و ره تی ده که یته وه ئه نجامیان به دیت هه ربویه هه ردووکیان پیکه وه دوا ده خه ت، پاش ماوه یه که ده بینیت کارگه لیکی زۆرت دواخستوه و به سهرتا که له که بوون، که پیویسته ته واویان بکه یته.

کاتی که بیر له ده ست پیکردنی ده که یته وه ده بینیت کاریکی زۆرت که وتوه به سهردا هه ربویه ده ست پیناکه یته.

ئه گه ره له دۆخیکی له م جوړه دایت، ئه وا دل سارد مه به ره وه، چونکه چه ندین ریگا هه ن بو چاره سهرکردنی ئه م کیشیه و به رله کو تاییی ئه م به شه نیشانت ده ده ی.

۳. ئه و کاره ئه نجامنده یته، که به راستی هزت له ئه نجامدانی هه یه:

ئه م کیشیه دوو لایه نی هه یه، سه ره تا هه موومان پیویسته هه ندیک کار بکه ین، که چیژیان لینابینن. ئه وه یه کی که له یاسا کانی یارییه که ئه گه ره ته ویته سه رکه وتووتر بیت ره نگه هزت له ئه نجامدانی نه بیته، به لام به و جوړه یه بو نمونه، ره نگه هزت له ئه نجامدانی کو مه لیک کاری وه ک: نووسینی راپوورت،

پیکه و تن و کاری تو مارکردنی خهرجی و داهاته کان نه بیټ، به لام سه خته که خوت له م جوړه کارانه به دوور بگریت ته نانه ت نه گهر که سیکی لیها توش بیت له وهی کار به که سانی دی بسپیټ.

ئید فورمان هندیك لیكولینه وهی له سهر نه م کیشه یه کرد و نه وهی دوزیه وه که سانی سه رکه وتوو نه و کارانه نه نجام دهن، که که سانی ناسه رکه وتوو چه ز به نه نجامدانیان ناکن، که سانی سه رکه وتوو چه ز به نه نجامدانی هندیك کار ناکن، به لام هه رچون بیت نه نجامیان دهن، نه مهش خالی سه ره کیی سه رکه وتنیانه.

لایه کی دیکه ی دراوه که نه وه یه پهنه که له کاریکی مامناوهند یان پیشه یه کدا مابیته وه، که دهرفته ی به کارهینانی توانا نایا به کانت نه بیټ.

نه گهر راسته، نه و بؤ دهرفته ی دیکه بگهری بؤ په رده دان به به هره کانت، چونکه ژیان زور کورته و پیویست ناکات له کاریکدا به سه ری به بیت، که چیژی لینابینیت.

زورینه ی کات جوړی نه و کاره ی، که دهیکه بیت ده بیټ هانت بدات چالاک و پروژه بیت، بؤچی له کاریکدا ده مینیته وه، که وزه که ت له ناو ده بات و پیی پازی نیت؟ زوریک له خه لکی کاره که یان ناگورن به هو ی پیویستی بؤ سه لامه تی، یان بیرکردنه وه له وهی کاریکی جیاواز ده یانترسیټیت.

گورپان له دهره وهی ناوچه ی (نارام) پالدا نه وه دایه و ترسناکیشه. نه مه راستییه که یه: گه وره ترین ده سته که وته کان له دهره وهی ناوچه ی پالدا نه وه کاندان. ترس و مه ترسی دوو شتن ده بیټ له ناویان به ریت نه گهر ده ته ویټ خوشی له ژیان و سه رکه و تن و سه رکیشه ی ببینیت.

۴. به ئاسانی بیروخه یالت ده پچرپیت یان زۆر ته نبه لیت:

با پوون و پاشکاو بم، ئەگەر خۆت دووره پەریز بگریت له گرتنه بەری کردار، ئەوا پێویسته هەموو شەوێک سەیری فیلمه دووباره بووه وه کان بکهیت له تهله فزیوندا، دەر فەتییکی زۆر کهمت دەبیت له وهی چیژ له ژیانیککی خوش و پەر دەستکهوت ببینیت.

سەرکهوتن پێویستی به کۆشش و چالاکیی تهرکیز له سەرکراو و نهگۆر ههیه و تهنبه لیش به شیک نیه له هاوکیشهی سەرکهوتن.

بپاردانی چالاکانه

به شیوهیهکی گشتی، زۆر جار هۆکاری سەرکهکی داخستنه کان نه بوونی هاندانه، ئاسانتره شته کان دوا بخهیت وه له وهی به شیوهیهکی چالاکانه کردار بکهیت. ئاگادار بوون له وهی ده چیهته دۆخیکی خراپ و دژواره وه، که ناچالاک ده بیت، گرنگه.

کاتیك ئاگاداری ئەمهیت، ئەوا که میك له گه ل خۆت بدوی و پێگه یه ک بدۆزهره وه بۆ چاره سەرکردنی کیشه کان. به شیوهیهکی سەرکهکی دوو پێگا ههیه بۆ هاندانت: ده توانیت بترسیت له دهره نجامی نه گرتنه بەری کردار، یان ئەوهی ده توانیت دلخۆش و خۆشحال بیت سه بارهت به دهستکهوت و سووده کانی بوون به که سیکی چالاک و کارامه.

پێویسته ئەم دوو وینه یهت لا پوون بیت: نه رینی و نه رینی.

له خۆت پیرسه، "ئایا به راست من چیم ده ویت، داها توویهک، که تیایدا ده بیت هه میسه هه ول بدهم تا بتوانم هه رشتیک هه زم لیی بیت بیکرم، یان ئەوهی ژیانیککی سه رمایه دارانهی خوش و پابواردنم هه بیت؟"

تا زیاتر پوون بن بۆت ئەم دوو وینەیه، ئەوا زیاتر دەبیتە کە سێکی
بریار دەری یەکلاییکەرەو و پێگە مەدە بە نەبوونی سەلامەتی فریو بدرییت.
کاتیك گۆیت لەو دەنگە بچووکە نەریئییە پوخیئەرە دەبیت لە ناخدا دەلیت،
"دوای بخە هەتا سبەینی، هەفتە ی دواتر، مانگی دواتر یان سالی دواتر،"
دەسبەجی ئەو دوو وینەیه بخەرە سەر شاشە فیدیوییه گەرە کە ی خەیاڵت.
ئەگەر دەست بە کردار نەکەیت، نایا وینە کە چۆن دەبیت؟ نایا دەتەوێت سەیری
ژیان تەبکەیتەو بە لیستیکی پەر لە خۆزگەرە؟ بە دلنایاییەو، نەخیر!

ئێستا سەیری وینە کە ی دیکە بکە. هەموو ئەو دەستکەوت و سوودانە ببینە،
کە بە دەستەتوون بە هۆی کردارە کانتەو، لە سەر ئەم وینەیه بمینەرەو و لە
میشکندا بی چەسپینە، هەست بە هەستی بە دەستەتوونانی دەستکەوتە کانت بکە و
هەست بە باشی بکە کاتیك خۆت بەرەنگار دەکەیتەو بچیتە ئاستیکی بەرزتر.
بیر بکەرەو لەو ی بەبی مۆبایل لە کوی دەبووین و چەندە بازرگانی خیرا
کردوو، بیر لە سوود و کاریگەری ئیمەیل بکەرەو، بیر لە و پێگایە بکەرەو،
کە ئێستا دەتوانیت خەیاڵی کۆمپانیا کەت بکەیت و دەتوانیت ۸۰۰ ژمارەت پی
بیت و هەر ۸۰۰ کەسە کە یان دەتوانن دەنگیان تۆمار بکەن و لە پێگە ی ئیمەیلەو
بۆت بنێرن.

من ۸۰۰ ژمارەم پێیە بۆ نووسینگە کەم و نامە دەنگیە کەن راستەوخۆ دین بۆ
کۆمپووتەرە کەم بە فایلیکی دەنگی لە پێگە ی ئیمەیلەو بە شیوە ی دەنگی
تائەو ی بتوانم دواتر گۆییان لیبگرم و وەلامیان بدەمەو بۆ کاری بەرپووە بردن و
بازرگانیه کەم.

پێویست ناکات پارە ی بینای نووسینگە کەم بدەم و کۆمپانیا ی و بەرهینانم
هەبیت، هەرکات بپووە کەم بۆ دیت سەبارەت بە ئینتەرنیت، ئەوا لای خۆم

تۆماری دهکه م و دواتر لیکۆلینه وهی له سه ر دهکه م تا بزانه ئایا ئه و بیروکه یه بوونی هه یه یان نه گه ر بوونی نه بیته ، ئه واه چۆن ده توانم دروستی بکه م و بهیئمه جیهانی بازاری کرین و فرۆشته وه و پارهی پی پهیدا بکه م؟

ئه گه ر پیشتر بوونی هه بیته ، ئایا ئه و کۆمپانیایه پارهی پی پهیدا ده کات؟ ته نه ا له بهر ئه وه ی بوونی هه یه نابیته بیته هوی دلسارد کردنه وه ت له بیروکه که ت.

کیپرکیکردن شتیکی جوانه . ئه گه ر پیشتر بوونی هه بیته ، ئه واه له گه یه بۆ پاستیی بیروکه که ت.

واته له راستیدا ده ته ویته شتیکی ئه نجام بده یته و دواتریش ره نگه ریگایه ک هه بیته تا بتوانیت باشتر یان هه رزانتر ، خیراتر یان ئاسانتری بکه یته .

ره نگه زۆریکی له م کۆمپانیا ئینته رنیتیایانه ده سته که وتی زۆریان هه بیته یان ملیۆنان به کاره ینه ریان هه بیته ، به لآم له راستیدا هه یچ قازانجیک ناکه ن ، هه موو کاره بازرگانیه کانم قازانجه خه ش بوون ، به لآم له بهر ئه وه بوو ، که زۆر بچووکت بوون .

هه میشه باوه ریم به ده سته پیکردنی کاری بچووکه هه یه ، هه مووکاتیش باوه ریم به وه به ره یانی پارهی خۆم هه بووه و هه ندیک کات به ۵۰ دۆلار و هه ندیک کاتیش ۵۰۰ دۆلار ده ستم پیکردوووه وه هه رگیز بۆ ده سته پیکردنی هه یچ کام له کاره بازرگانیه کانم زیاتر له چه ند هه زار دۆلاریکم خه رج نه کردوووه .

هه رگیز قه رزی ملیۆنان دۆلار ، یان هه یچ قه رزیکم وه رنه گرتوووه و هه رگیزیش قه رزار نه بووم و هه مووکاتیش به کاری بازرگانیه ی بچووکه ده ستم پی کردوووه . هه مووشتیکی ئه زموونیک بووه ، هه ر بازرگانیه ک ، که ده م کرد که میک گه وره تر بوو له بازرگانیه ی پیشووترم و پیتم وایه ئه و شته یارمه تیه سه رکه وتنی دام .

ھەرچەندە، ئەمپۇكە ۲۴ سالئم، بەلام سەركەوتنم لە تەنھا شەوئىكدا بەدەست نەھىئاوہ. وەك دەوترىت (شارى رۇما لە تەنھا شەوئىكدا بنىاد نەراو).

ماوہى ۱۵ سالئ خەرىكى ئەم كارەم، لەبەر ئەوہ بەشە باشەكەى ژيانم تەرخان كر دووہ بۇ بازرگانىيەكانم و ھەر ئەوہش ھۆكارە، كە ئەمپۇلەم جىگەيەدام كە تىايدام.

پەيامەكە روونە: ئاخۇ كار لەسەر پىرۇژەيەكى بچوك، يان ئامانجىكى گەورە دەكەيت، پىيەوہ بىەستىرەوہ ھەتاكوو بتوانىت لە دواييدا ئاھەنگى تەواوكردەكەى بگىرپىت.

چوار رۇساكە

ئەم رۇسايە يارمەتىت دەدات، كە ھۇشيار و بەئاگا بىت، بەر لەوہى ھەر برپارىئەك بەدەيت. پىئشنيارت بۇ دەكەين ئەم ياسايە بەكاربھىتت.

۱. بىر بكارەوہ:

تەرخانكردى كات بۇ بىركردەوہ گرنگە، بىركردەوہى قوول وات لىدەكات رەچاوى ھەموو بژاردەكان بكارەيت.

ئايا ئەمە يارمەتيم دەدات بە شىوہيەكى چالاكتر ئامانجەكانم بەدەست بھىنم؟ بۇچى دەمەوئە ئەمە بكارەم؟ چ سوودىكى تايبەت بەدەست دەھىنم لە كرتنەبەرى ئەم زنجىرە كرادارەوہ؟ ئەگەر سوودى نەبىت زەرەرەكانى چىن؟ ئايا چەندە كاتى پىيوستە؟

۲. پیرسه:

پرسیاری ته رکیزکردن بکه، هه موشتیک بدۆزه ره وه، که پیویسته بیزانیت هه تا برپاریکی پرزانیاری و زیره کانه بدهیت و پرسیار له کهسانی دیکه بکه له ئامۆژگاریکه ره کانت، که سانیک که زانیاری تاییه تیان هه یه، یان ئه زمونیان زۆره له م بواره دا، چونکه هه تا برپاره که گرنگتر بیت ئه وا ده بیت کاتی زیاتر به سه ر ببهیت بۆ دنیابوونه وه له شته کان.

۳. برپار بده:

لیستیک له سوود و زیانه کانی بنووسه، دهره نجامه نه رینییه کانی بنووسه له ئه گهری برپار نه داندا و به راوردیان بکه به سووده ئه رینییه کانی به ره و پیشچوون، پاشان برپاریکی نه گۆرانه بده سه بارهت به وهی ده ته ویت چی بکه یه.

برپاردانه که نیوهی جه نکه که یه، دواخستن ده بیته هوی ئه وهی قایل نه بیت به ده سته که وته کانت و دۆخی ژیانته، له بهر ئه وه برپار نادهیت به ره و پیش بچیت.

۴. کردار بکه:

ئیسنا که هه ندیک بیرت کرده وه، پرسیارته له چواره ده وه ره کهت و کهسانی شاره زا کرد بۆ زانیاری و، له کۆتایشدا برپاری خۆت دا، ئه وا ئیسنا کاتی کردار کردنه.

تهنها ههنگاوى يه کهم هه ل بگره ده بينيت ورده ورده هينزى زياتر پهيدا ده که يت. بيرت بيت، ده سته که وته گه وره کان (مه زنه کان) له ژياندا تهنها کاتيک به ده ست ديږن، که ده ست به کردار ده که يت.

سى شت هه ن ده توانن ژيانن ويران بکه ن:

۱. هينز (ده سه لات): سه سيري هه موو ديکتاتور ده کان و نه و که سانه بکه، که چه زيان به هينز و ده سه لات هه يه له جيهاندا.

۲. سيکس: به تاييه ت له گه ل خه لکان نيکى زوردا، نمون هه ش بو نه مه سياسه تمه دار و که سه ناوداره کانن به پله ي يه کهم ديږن له نه نجام دانيدا.

۳. ته ماح: شوينکه وتى نانه ندره ستانه بو به ده سته ينانى بره پاره يه کى زور. زور کات له سه ر حسابى که سيکى ديکه و بير له بانکه وانه بازرگانه کان، حوکومه ته ديکتاتور ده کان بکه ره وه.

بو تيگه شتن له وهى هه ست چونه سه باره ت به پاره، چه ند پرسيار يکى ساده له خوت بکه، وه کوو، ئايا ئاساييه بره پاره يه کى زورم هه بيت؟ تا کوو ئيستا چ خوويه کى پاره له ژياندا ده رکه وتووه؟ ئايا به چيژوه رگرته وه پاره پهيدا ده که م؟

له کو تاييه ئه م به شه دا تاقيردنه وه يه کى پاره مان داناوه، له وه دلنيا به ره وه که ته واوى ده که يت. نه مان هه ش چه ند بوچوون يکى ديکه ن سه باره ت به پاره: هه نديک که س له ژينگه يه کدا گه وره ده کرين که به ورياييه وه پاره خه رج ده که ن و ده ستوقاون، که سانيکى ديکه له لايه ن دايک و باوکيان و چه ندين که سايه تى ناسراوه وه پييان و تراوه که پاره شتيکى پيسه (خرابه)، ئايا تا ئيستا گويت له مه بووه؟ نه و پاره يه مه خو (به کارمه هينه)، پيسه! هه نديکى ديکه به به خت بوون و له ژينگه يه کدا گه وره کراون که ئيتيکى کارى باش به هاى

دهگیرا، پارهش به ژیرانه خهرج دهکرا و وه به رده هینرا له گه لئه وه شدا بۆ خوشی و رابواردنیش به کاریان دهینا.

که سانیک پاره که یان زیاد دهکات که سهرنجکیشی دهکن

به بۆچوونی ئیمه پاره پاداشتیکه له به رانه ر ئه و خزمه تگوزاریانه ی پیشکesh ده کرین، ئه گه ر خزمه تگوزاریی نایاب پیشکesh بکه یت و به های گرنه گ و پیویست به که سانی ده ور به رت به دیت، ئه و پاره ت ده ست ده که ویت. بۆ سهرنجکیشکردنی پاره ده بی ت که سیکی سهرنجکیشت بیت، به و جور هی که خه لکی به ره م و خزمه تگوزارییه کانی تویان ده ویت نه ک کیپرکیکاره کانت. هه میشه ئامانجی سهره کی بۆ ته رکیزکردنه له سه ر دروستکردنی به های زیاتر. هه رشتیک پیویست بیت بیکه بۆ پیشکeshکردنی ئه و شته ی که ده ته ویت به باشترین شیوه له بازاری کرین و فرۆشتندا، بۆ نمونه، کۆمپانیای ئه پل.

ئه گه ر له رووی داراییه وه کیشته هه یه و ده ته ویت سه رمایه که ت زیاد بکات، ئه و له مه تیبه گه: خووه کانی پاره ت به شیوه یه کی سه ره کیی هۆکاری دۆخی ئیستای داراییتن. که وایه ئه گه ر تا ئیستا له خووی پاشه که و تکردنی پاره و به ره ینانی پاره دا نه بوویت، ئه و په نکه ئه زموونی چه ند ده ره نه جامیک بکه یت له ئیستادا که سه خت و دژوار بن. ئه گه ر به رده وام زیاتر له و پاره یه ی ده ستت ده که ویت خهرج بکه یت، ئه و له دۆخیکدا ئه زموونیکی سه خت و دژوارت ده بی ت. که سانیک که له سالیکدا ۵۰ هه زار دۆلار په یدا ده کن، ئه و ۵۰ هه زار خوویان هه یه، ئه وه راستییه کی حاشاهه لئه گره.

بۆ گۆرینی خووه کانت پیویسته دۆخی داراییی ئیستات په سه ند بکه یت. نکۆلیکردن لێی سوودی نابیت، هه نگاوی دواتر ئه وه یه، ئه گه ر ده ته ویت له رووی

داراييەۋە سەربەخۇ بيت، ئەۋا بېكە بە لىكۆلئىنەۋە، كارەكانى مالەۋەت بىكە، فېر بە چۆن پارە زىاد دەكات و كى باشە لە سەرنجكىشكردىنى پارەدا.

بېگومان كە سانىكى زۆر لە كۆلئانە كە تدا، يان شارە كە تدا ھەن كە پارە يە كى زۆر پەيدا دەكەن، بزانه چۆن بە دەستى دەھىنن، داھىنەر و بویر بە!

ھىندە بویر بە كە چاۋپىكە وتنيان لە گەلدا دابنىت تا بيانبنيت و پرسىارىان لىبەكە يت. لە گەل ئەۋەشدا پىۋىستە راھىنە رىكى دارايىى ناياب، يان تىمىك لە ئامۆڭگارىكە رانت ھەبىت تا يارمە تىت بدەن و پالپشتىت بىكەن، پرسىار لە دەۋرۋبەرت بىكە و بزانه كى باشتىنە، دووبارە ئەركەكانى مالەۋە جىبە جى بىكە و تەركىز بىكە.

زۆرىنەى خەلكى ئەم جۆرە ھەۋلە نادەن و ھەموۋان دەزانىن دانىشتن لە بەردەم تە لە قزىۋندا ئاسانترە بە بەراۋرد بە پەيدا كرىن و كەلەكە كرىنى سامانىكى زۆر بۆ داھاتووت تا لىى سوۋد مەند بيت.

رېسا سەركىيەكانى پەيدا كرىنى سامان

ئىستا دەمانە ۋىت بتانناسىن بە دوو كەسى ساماندار ئەۋانىش: سىر چۆن تىمپلئون و ئارت لىنكلېتەرن. لىستى دە خاسىتە تايبەتە كە يان بە كار بەھىنە كە چۆن سامانىكى زۆريان پەيدا كرىد. ئەم دوو كەسە مان ھەل بژارد بە ھۆى راستگۆى و توانا كە يانەۋە بۆ كەلەكە كرىنى سامانىكى زۆر.

رەنگە سەرسام بيت بە سادە يىى دۆزىنەۋە كانيان، ھەر بۆيە بە وردى لە ھەرىە كىكان بۆلە رەۋە.

- یه که م، سیّر جۆن تئیمپلئتۆن، بلیمه تیه که ی بۆ به ریوه بردنی دارایی، سامانیککی زۆری بۆ هه زاران وه به رهینه ر دروست کرد له سه رتاسه ری جیهاندا.
- ئهم ده ریسیایه ی خواره وه هۆکاری سه ره کیی سه رکه وتنه که ی بوون:
1. بۆ سه رکه وتن نه ره شبین به و نه گه شبینیش، به لکوو که سیکی راست به به سروشتیکی ئومیده واره وه.
  2. هه موو باشیه کانت بژمیره بۆ ده وله مه ندرکدنی خۆت و دراوسی کانیشت، سه ره تا له پووی پۆحیه وه و پاشان داراییه وه.
  3. قه رز، که سی بیّت یان هاوبه شی نابیّت بیّته به ربه ست له وه ی که وه به رهینه ن نه که ییت، هه مشه هه ولی ده بازبوون بده لیّی.
  4. له زۆر شوینی جیاوازا وه به رهینه ن بکه.
  5. ده بیّت پاره که ت زۆر له وه زیاترت بۆ بکات که ته نها خۆی به ره م بهینه یته وه.
  6. بیرت بیّت، ئارامگری زۆر پیویست و به سووده.
  7. ئه گه ر ده ته ویّت ساماندار بیت، ئه وا به رله وه به رهینه ن لیکوئینه وه بکه.
  8. هه رگیز بیرت نه چیّت، نه نیی دروستکردنی ده وله مه نده کان لای که سانیک ئه وه یه، که ده وله مه ندیان بکات بۆ سوودگه یاندن به که سانی دیکه.
  9. گه پان بۆ ژماره یه ک یه ک، ناتکات به ژماره یه ک.
  10. ته نها به وشه ی (خۆشه ویستی) سه رکه وتن دروست بکه.

ئەمانە گرنگترین پړسا و بەرچاوپروونییەکانی ئارت لینکلپتەرن بۆ دەستکەوتنی سامان و سەرکەوتن:

۱. ئەو کارە دەکەم چپۆزی لێ دەبینم. تەنھا یەك جار دەژیت، کە وایە ئەو کارە بکە کە حەزت لێیە و چپۆزی لێ دەبینیت.

۲. هەمیشە سەختی، شکست و دژواری بەدریژایی پړیگا کە بوونیان دەبێت.

۳. بۆشایی نیوان ئاستی مامناوەند و سەرکەوتن زۆر بچووکە پەیوەست بە کات و کۆششەوێکە زیاترە لەوەی پێشبینیکراوە.

۴. هەریکات بزانم دەتوانم، ئەوا دەرگای دەرڤەت دەکەمەوێ، بەلام بەو مەرجە ی دلتیابم کە کردار دەکەم کاتی ک دەرگای دەرڤەت بەرپومدا کراوەتەوێ.

۵. لاوازییەکانی خۆم دەناسمەوێ و ئەو کەسانەش دەدۆزمەوێ کە ئاستیان نایابە تیاياندا.

۶. دەرڤەتەکان دەقۆزمەوێ بۆ بەرەوپێشچوونی زیاتر و سوودوەرگرتن لە بارودۆخەکان.

۷. بە هۆکاری تاییبەت هەمیشە توانا و ئامانجەکانم زیاتر دەکەم.

۸. لە شکستەکانەوێ فێر دەبم و پاشان لەدوای خۆم بەجییان دەهێلم.

۹. شوین پړسا ئالتونییەکان دەکەوم. پړیککەوتنیک ناکەم لەو شوینە ی تیايدا کەسێک وەك پێویست مامەلە ی لەگەڵ نەکرابیت، فریو درابیت، یان بۆ بەرژەوێ بەکارهینرا بێت.

۱۰. پارە ی دابینکراوی کەسانی دیکە بەکاردههینم، دلتیاب پارە کە خۆی دەتوانیت خیرا زیاد بکات و سوو بەکارناهینم و چاوبرسی نابم.

بۆ کورتکردنەوێ ئەمە: ئیمەش ئارەزووی خۆمان نیشان دەدەین بۆ بەکارهینانی ئەم ستراتیژییە گرنگانە ی کە تهرکیزیان لەسەر دەکەینەوێ.

جاك:

- ئەو کارەى که حەزت لئیه بەسۆز و نایابییه وه ئەنجامی بده له ئاکامدا پارەت دەست دەکەوێت.
- هەموو ئەوهی دەتوانیت بیخوینە رهوه، بەشدارى سیمینارهکان بکه و گوێ بۆ بەرنامە دەنگی و فیدیوییه پێزانیاڕیهکان پابگره و هەموو ئەو زانیاریانەى که فێریان بوویت بخەرە بواری کردارەوه.
- یاسا گشتیهکانی سەرکەوتن، سامان و دەستکەوتی زۆر بکه به لیکۆلینه وهیهک.
- برێک له داهاته کهت بۆ کارى خێرخوازی و پەرستگا ئاینیهکان (مژگه وتهکان) تهرخان بکه.
- هەمیشه هەولێ بەرهو پێشچوونی بەردهوام بده له هەرشتیکدا که ئەنجامی دەدهیت.

مارك:

- ئەو بېياره بده که له پووی داراییه وه سەر به خۆ بیت و بیکه به پلانیک و بلی، (بپی) _____ پارە پەیدا دەکەم).
- وشەیهکی کاریگه ریی ئەرینی دابنێ له سەر مۆبایلە زیره که کهت، یان ئایپاده کهت که نووسرابییت (من زۆر دلخۆشم، من _____). له خشته که دا داينی بییت به ملیۆنێر، سالانه له ۰.۵٪ داهاته کهت زیاد بکات، هەموو پۆژیک کپیاړیکی نوێ ببینیت، پۆژانه بەرهمیکی زۆر بفرۆشیت و ئامانجه کهت هەرشتیک ههیه.

ئەمە بخوینەرەووە لە کاتی ژەمەکانی پۆژدا و بەرلە خەوتنیش، بۆ ئەووی بین بە یەک لەگەڵ بیرۆکەکاندا و لە کۆتایشدا ببیت بە راستی.

• کارەکهتت خۆش بویت و لێگەرێ خۆشی بویت، حەزم لە قسەکردن، دروستکردن و بیرکردنەوە و بازارکاری هەیه لەبەر ئەووی حەزم لێیانە و خۆشم دەوین تیاياندا سەرکەوتوو دەبم.

• تیمیک لە هاوڕیکانت دروست بکە که هەمان جور بیرکردنەووی تۆیان هەبیت تا وات لی بکەن ئومید و خەونەکەت بێتەدی.

• بەدلێکی خۆش و خۆشەویستییهووە خزمەت بکە.
لی:

• تهرکیز لەسەر ئەو کارە بکەرەووە که به باشترین شیوه ئەنجامی دەدەیت، هەول بدە ببیتە باشترین و سەرکەوتووترین کەس لە بوارەکەتدا.

• بۆ دەرفەتی تایبەت بگەرێ کە سوودی هەبیت و پەرە بە تواناییهکانت بدات.

• سەرەتا لە بازرگانێ خۆتدا و بەرهینان بکە و لەو کار و بازرگانێانە دوور بکەوەرەووە که شارەزایی کەمت تیاياندا هەیه.

• هاوڕییهتی کهسانی سەرکەوتوو و ئامۆژگاریکەرە داراییهکان بکە.
(کۆ دەناسی هیندەوی ئەووە گرنگە که چی دەزانیت).

• خووە داراییه سادەکانت بهێلەرەووە و پەرەیان پێ بدە، هەموو مانگیک لە ۱۰٪ی داهاکەت و بەرهینەووە و زیاتر لە و بێرە خەرچ مەکە که پەیدای دەکەیت.

خودا دان دەدات بە بالندهکان، بەلام ناخاتە هیلانەکانیانەووە.

پوخته

رابه‌ر (سه‌رکرده) ناو‌داره‌کان هه‌موو پوژتیک بریارگه‌لیکی زور ده‌دهن، بو کورتکردنه‌وهی ئەمه به باشمان زانی چه‌ند خالیکی گرنگیی رابه‌رایه‌تیکردن (سه‌رکرده‌تیکردن) بخه‌ینه به‌رده‌ستت.

ئەمه ریگایه‌کی باشه تا توانای رابه‌رایه‌تیکردنت فراوانتر بکات و بریار بده‌یت که کردار بکه‌یت.

۱. گفتوگۆکه‌ری نایاب:

باشترین رابه‌ره‌کان گفتوگۆکه‌ری نایاب و لی‌هاتوون و توانایه‌کی باشیان له گه‌یاندنی په‌یامه‌کانیاندا هه‌یه.

۲. ئاراسته‌ی به‌هره‌دارانه:

رابه‌ره‌کان ئاراسته‌ی به‌هره‌دارانه و پشتگیری به‌رده‌وام دابین ده‌که‌ن تا دل‌نیا‌بنه‌وه له‌وه‌ی هه‌موو پوژژه‌کان له کاتی خۆیاندا و به بودجه‌ی دیاریکراو ته‌واو ده‌بن.

۳. کۆمه‌له به‌هره‌یه‌کی نایابی تیکه‌ل (جوژاو‌جوژ):

پێویسته رابه‌ره‌کان کۆمه‌له به‌هره‌یه‌کی نایابیان تیا‌دا بی‌ت و هه‌ک: ئامۆژگاریکردن، هاندان و توانای چاره‌سه‌رکردنی کێشه‌کان و چه‌ندین شتی دیکه‌ش.

۴. تیگه‌شتن (په‌سه‌ندکردن):

رابه‌ره‌کان تیده‌گه‌ن که په‌خه‌گرتن هه‌میشه باشتره له شوینیکی تاییه‌ت و نه‌ینیدا بکری‌ت و ستایشیش له شوینیکی گشتی و له‌ناو خه‌لکیدا بکری‌ت.

۵. ئاماده‌کردنی پالپشتی:

رابه ره سهرکه وتووهرکان بهوردی و نزیکى کار له گهل ئەندامانى تیمه که یاندا دهکهن، شیواز و که سایه تییان ههل دەسه نگینن و باشتترین پریگاش بۆ شیوازی گفتوگو کردنیان دیاری دهکهن.

٦. تهرکیز بخهره سهر خاله بههیزه کانیان / نههیشتنى خاله لاوازه کانیان:

رابه ره به به ره مه کان تهرکیز له سهر خاله بههیزه کانیان دهکهنه وه و له و کارانه شدا که لاوازن دهیسه پیرن به که سانى دیکه.

٧. کارى تهرکیز له سهرکارو:

رابه ره کان له گرنگى کردارى تهرکیز له سهرکارو تیده گهن و له ١٠٠٪ خویانى بۆ تهرخان دهکهن.

٨. هاوسهنگى:

وهک شتیکی پیشوه خته وایه بۆ سهرکه وتنى بهردهوام، کارکردن بۆ ماوه ی ١٨ کاتمیر له پوژیکدا، ٧ پوژ له ههفته یه کدا (له لایهن که سانى سهرکه وتووهره وه وهک باجى پریز سهیرناکریت)، که رهنگه ئەمه له پریگای قورسه وه فیروبوویت.

٩. نمونه یه کی نایاب:

رابه ریکی پریزلیگیرا و نمونه یه کی نایابه بۆ تیمه که. به پاستى و به نه گۆرى له پریگای کرداره کانیه وه نیشانیان ده دات نهک قسه کانى.

١٠. کهسه دروسته کان:

هه بوونى کهسه دروسته کان به هه لویستی دروسته وه ده بیته هوی دروستبوونى کارى هاویه شىی تیمه نایابه کان. ههرکه سه و پیویسته ئاکاریکی به رزی کارکردن نیشان بدات و توانا و به هره تایبه ته کانى بهینیت بۆ ته و اوکردنى پپوژه کانى.

۱۱. ببه به باشتین:

ههریه کیك له ئەندامانی تیمه که پێویسته خۆیان تهرخان بکهن تائهوهی ببن به باشتین له رووی پسیپوپی و که سیشهوه بۆ نمونه، پێژهی له ۱۰٪ زیادکردنی تهرکیز له تهاوکردنی تیمه که دا، دهره نجامیکی زۆر باش دروست دهکات.

۱۲. ئاستی تیمه که ت به گویرهی ئاستی لاوازترین ئەندامته:

ههر تیمیک که سیکی تیادا بیئت که هه لویست و بیکردنهوهی نه رینییانه بیئت و ئاکاری کارکردنی تهنروستانه نه بیئت، ئەوا ئاستی به ره وپیشچوونی تهاووی ئەندامانی دیکه ش که م دهکاتهوه. که وایه گرنگی به هه موو ئەندامه کانت بده، چونکه هه بوونی که سیکی لاواز کیشه بۆ تهاووی تیمه که ت دروست دهکات.

۱۳. کاته دروسته که ی ریگه دان به پۆشتنی خه لکی بزانه:

رابه ریکی باش ده زانیئت کاته دروسته که که یه تا ریگه به خه لکی بدات تیمه که جی بهیلن، بۆ ئەوهی راستگو بیئت و تهرکیزی تهاووی تیمه که بپاریزریئت، ئایا تا ئیستا وه ک رابه ریك ئاستت چۆنه؟

"هه موو کات رابه ره کان بریار ده دن و شوینکه وتوو ه کان پینشیار ده که ن. پینشیارکردن ئاسانه به هۆی ئەوهی پێویستی به کردار، یان ترس له شکست نییه، به لأم بریاردان سهخته و بویری ده ویت، چونکه هه میسه شتیک له مه ترسیدایه."

– روبین گۆنزالیز

ھەنگاۋە كردارىيەكان

خوۋى دۇنيايىي دارايى:

ئەمە تاقىكردنە ۋە ھەيەكى پارە يە بۆ پوونكردنە ۋە ھى دۇخى ئىستات:

۱. پارە لاي تۆ چى دەگە يە نىت؟

۲. ئايا شايسىتە ي بړە پارە يەكى زۆریت؟

بەلى. نە خىر. بۆچى؟ بۆچى نا؟

۳. بە بۆچوونى خۆت پىناسەي سەر بەستىي دارايى بکە:

۴. ئايا دەزانىت ھەر مانگىك چەندىك خەرچ دەكەيت و چەندىك بە دەست

دەھىنىت؟

بەلى. نە خىر.

۵. ئايا تەركىز لە سەر گرىمانەكان دەكە يتە ۋە، يان ئە ۋە ھى قاسە يەكى پوونت

ھە يە و بەرنامە ي ۋە بەرھىنان كارى لە پىشنىتە تە؟

۶. ئايا ئە ۋ خوو تە ھە يە كە ھە مو مانگىك سەر تە پارە بە خۆت بە دىت؟

بەلى. نە خىر.

۷. ئايا ئامۆزگار يەكى دارايىي ناياب، يان تىمىك لە ئامۆزگار يە كە رانت

ھە يە؟

بەلى. نە خىر.

۸. چەندىك پارە ت پىويستە، بۆ ئە ۋە ھى لە كاتى خانە نشىنبووندا خوشى لە ۋ

ژيانە ببىنىت كە دە تە وىت؟

۹. ئايا چ كىشە و كە مو كوو رت يە كت ھە يە لە ئىستادا؟

۱۰. ئايا رىگا دروستە كە بە كار دەھىنىت بۆ بە دە ستھىنانى سەر ۋە تىكى زۆر؟

ژینکردن و کارکردن به مه به سته وه

گرته به ری کرداری یه کلایکه ره وه

کۆلنه دان و به رده وامی

داوای ئه و شته بکه که ده ته ویت

هۆکاری باوه ربه خۆبوون

بنیادنانی په یوه ندییه نایا به کان

زالبوون به سه ر به ربه سته کاند

نایا وینه گه وره که ده بینیت؟

باسکردن نییه له بابته کی بیمانا، به لکوو بابته تی ته رکیزکردنه

خوهه کانت داهاتووت دیاری ده کهن

ته نهها ستراتیژییه کت ماوه، پیی ده گه یت.

(بهشی دهیهه)
ستراتیژی ته رکیزکردن
ژینکردن و کارکردن به مه بهسته وه

"ئومیده وارم کاتیک له بهردهم خودادا راده وه ستم، هیچ به هره یه کم نه مابیته وه که به کارم نه هیئابیت و بتوانم پیی بلیم هه موو ئه و به هه رانه م به کار هیئا که پیت به خشیم."

— ئیرما بۆمبیک

هه موو ده یه یه ک دانیشتوانیکی تیگه شتوی نوی دینه بوون، زۆرینه یان بو کار یان پیشه یه ک ده گه پزین، یان ده ست به پۆشنبیری زیاتر ده که ن تا له کۆلیژ و زانکۆکان فییری بن.

ئایا ئومید و خهونی ئه م قوتابییانه له جیهانی ژیانی پیگه شتوانه دا چین؟ ئه گه ر سه یریکی رابردوو بکه یین چه ند نووسراویکی سه رنجراکیش ده بینین به پیی دیمۆگرافیای جۆراوجۆر.

۱۹۰۰-۱۹۲۴ نه وه ی جه نگی دووه می جیهان.

۱۹۲۵-۱۹۴۵ نه وه ی بیده نگ له ماوه ی جه نگدا.

۱۹۴۶-۱۹۶۴ زیادبوونی مندال.

۱۹۶۵-۱۹۷۹ نه وه یه کی خوینده وار و دانه مه زراو که ئومیدیکی که میان به داها تو هه بوو X.

۱۹۸۰-۲۰۰۰ نه وه ی ئینته رنییت Y.

۲۰۰۱ - ؟ نه وه ی سالی نه وه ده کان و به کار هیئهرانی ته که نه لۆجیای نوی.

تۆ له کامیانیت له ئەمڕۆدا؟ نهوهی ئینتەرنیٲ له ئیستادا زۆرتین تهرکیزی له سهره، با ئیستا تهرکیز بخرینه سهر ئەم گهجه ئومیدەوارانه.

لیکۆلینهوهکان دهریان خستوه که پسیپۆین و دهتوان بهخیرایی خۆیان بگونجین له گهڵ گۆرانکارییهکانی تهکنه لۆجیادا، ئایا دهتوان چیمان فیڕ بکهن دهبارهی هیشتهنهوهی تهرکیز و کارکردن به شیوهیهکی چالاکانه له ژینگهیهکی خیرای گۆرانکاریدا؟

ئارۆن تریناوسی ته مهن ۲۶ سال، گهنجیکی پیگهشتوی بههره مهندی دهچووی زانکۆی لیسبریجه، شوینیکی بهناوبانگ بو بههره مهنانی باشتین قوتابی بواری بازرگانی، قهبارهی بچووی پولهکان و پروفیسۆره میشک بهلیندهرییهکان بهشیکی گرنگی ئەم ریسای سهرکهوتنه.

وهک نهوهی ئینتەرنیٲ با سهیری تیروانینی ئارۆن بکهین له زاری خۆیهوه سهبارت به پیشه. ئەمڕۆکه هیچ گرهنتیهک نییه، ئەگهردهتهوئیت پیشهیهک دروست بکهیت له کۆمپانیایهکی زه به لاحدا له سهرهتادا موچهیهکی کهمت پی دەدریٲ تهنها بهشی دانهوهی پیداو یستیه کانت دهکات.

چه ندين سال بهر له ئیستا کاتیك ئابوری گهشهی دهکرد، دهچووانی زانکۆکان تیروانین و بوچوونی جیاوازیان هه بوو، هه زیان دهکرد له نووسینگهیهکی بواری بهریوه بردن و به موچهی سالانهی ۸۰۰ ههزار دۆلارهوه دهست پی بکهن.

دهمویست کۆمپانیایهک بدۆزمهوه که جهخت له سهر گهشه کردن بکاتهوه، دهرفهتی نایابیان هه بیٲ بو پله بهرزکردنهوه و دابینکردنی راهینانی نایاب.

پاره له پیشینهی یه که مم نییه، هاوڕیکانیشم هه مان بیرکردنهوه یان هه یه و گرنگترین شت بو من ئەوهیه دلخۆش بم واته له ژینگهیهکی دلخۆشدا کار بکه م.

به تیروانی من دلخوشیون واته له به یانیاندا له خه وههستم وههست به بیتاقه تی نه کهم کاتیك ده چمه سهر کاره کهم و کاتیك له کوتایی پوژیشدا ده گمه وه ماله وه، فشاریکی زورم له سهر نه بیئت و وزه یه کی زور زورم هه بیئت تا چیژ له نیوارانه کانم وهر بگرم و شتانیکی دیکه ش ئه نجام بدهم، ههروه ها ده مه ویت به ره نگار بکریمه وه، چونکه که سانیکی زور له هه مان ئاستدا ده میننه وه.

که سانیك پاش چه ند سالیکی کهم له کاره که یاندا، سهره تا ئاسووده ن و به ئاستی خو یان قایلن، نامه ویت له کاریکی له و جورده دا بمینمه وه." وه ک هه زاران پیشگه شتووی تر، ئارون داهاتوویه کی ده ویست تیایدا ئومید، دهر فته و ههستی شانازیبوونی هه بیئت له و به ره م و خزمه تگوزاریانه ی دابینیان ده کات. ئه گهر داواکارییه کی گونجا و نییه، ئه ی که وایه چی دوزییه وه؟

ئارون ئه وه ی هه لئبژارد که کار بو کومپانیایه کی به کریدانی ئوتومبیل بکات له ئه مریکادا که چه ندین لقی له ولاتانی تر دا هه بوو وه ک که نه دا، ئیرله ندا و ئه لمانیا و چه ندین ولاتی دیکه ش.

ئهم کومپانیا نو ملیون دۆلارییه بازرگانی و ناوبانگی له سهر مه به سستیکی ساده بنیاد نابوو تا کپیاره کانی به ته وای قایل بن.

ئهو چوار بواره سهره کییه ی که کومپانیایه ک به هایان تیادا دروست ده کات ئه مانه ن:

۱. کپیری ته وای قایل (په زامه ند).

۲. راهینانی به پیره بردن و په ره پیدانی فه رمانبه ره کانی.

۳. گه شه کردن.

۴. قازانج.

بۇ ئەۋەي يارمەتت بىدەين چەند بىرۆكەيەك ۋەربگريت لە بازىرگانىيەكەي خۆتەۋە ئەمە شىۋازىكى بەرفراۋانى ئەم چۈر بەھا دروستكەرەن:

۱. تەركيزى زۆر بخەرە سەر باشتر ئاگاداربوون و چارەسەركردنى كېشەي فەرمانبەر و كپيارەكانت.

۲. تەنھا ھەول مەدە كە كپيارەكانت پازى بكەيت، بەلكو زۆر بەباشى مامەلەيان لەگەل بكە، بۇ ئەۋەي لە ھەلسوكەوتىشتان پازى بن.

۳. لەبىرى خەرچكردنى پارەي زۆر بۇ سەرنجراكېشەي دىزايىنى ناۋەۋەي شوينى بازىرگانىيەكەت ھەول بىدە باشترىن مېشكە بازىرگانىيەكان كۆ بكەيتەۋە لە بازىرگانىيەكەتدا.

۴. بىرت بېت كە رەفتارت باشتر بكەيت بۇ نمونە، تەۋقەيان لەگەل بكە و بەناۋى خۆيانەۋە بانگيان بكە.

۵. بىرت بېت، ئەو بازىرگانىيە دووبارەيە گىرنگە، لەبەر ئەۋەي ۵ قات و ۶ قات زىاترى تى دەچىت بۇ ھىنانى كپيارى نوئ ۋەك لە ھىشتنەۋەي كپيارەكانى ئىستات.

۶. ۋەك گىرنگىرەن كەسانىك كە دىنە كۆمپانیاكەتەۋە سەيرى كپيارەكانت بكە.

۷. خۆتەرخانكردنى تەۋاۋ بۇ خزمەتگوزارى كپيار پىۋىستە لە بەرزترىن ئاستى كۆمپانىادا دەست پى بكات.

۸. ھەرگىزاۋەرگىز راستگويىت لە دەست مەدە.

۹. رقت لە ۋقەرزانه بېت كە نادادپەرۋەرانهن بۇ كپيارەكانت.

۱۰. بۆ خزمه تگوزارییه بچوکه کانت، یان بۆ شتانیك زۆر له سه ر خۆت نه که وتوون پاره له کرپاره کانت وهرمه گره به تایبته له گه ل ئه و که سانه ی که بهرده وام سهردانت ده که ن و کاری بازرگانیت له گه ل ده که ن.

۱۱. ئه و دهرفه تانه بره خسینه که زۆر به باشی و بۆ ماوه یه کی دووردریژ خزمه ت ده که ن.

۱۲. هاوپییه تی ئه و که سانه بکه که میتشکی بازرگانیان هیه و گوئی بۆ قسه کانیان رابگره .

مه راسۆنی ئومید

ئه مه چیرۆکه دیاره که ی تیری فۆکسه، کاتیک ته مه نی ۱۵ سالان بوو، تیری بۆی ده رکه وت نه خۆشی شیری نه جی هیه، جۆریکی شیرپه نه جی زۆر کات ده ست و قاچی تووشبووان ده گریتته وه و بلاویش ده بیته وه بۆ سییه کان، میشک و جگر.

پاش ئه و ئازاره زۆره ی که تیی که وت تیری دوو هه لبژاردنی له بهرده ستدا بوو: دهسته ه لگریت له ئومید خواستن و چاوه ری مردن بکات، یان ئه وه ی شتیکی مانادار بدۆریتته وه و له پیناویدا بژی.

دوه میانی هه لبژارد، تیری خه ونی به پاکردن به ته واوی که نه داوه ده بینی، پاشان خۆی ته رخان کرد بۆی تا خه ونه که ی بهینیتته دی، خه یال و وینا کردنه که ی ورده رده پوون ده بوویه وه به ته رخان کردنی ژیا نی تا جیاوازی دروست بکات له جهنگی دژ به شیرپه نه جی، مه به ستیکی راستی دروست کرد. ئامانجی پاکردنه یه ک قاچیه کی ناو مه راسۆنی ئومید، بۆ کۆکردنه وه ی ملیۆنیک دۆلار بۆ لیکۆلینه وه و تویرینه وه له شیرپه نه جی و له کۆتاییدا، توانی ۲۴،۱۷ ملیۆن دۆلاری کۆ کرده وه .

تیری مه بهسته که ی دۆزییه وه، ئەم هیزی مه بهسته وای لیکرد ئاستیکی بهرز پیشکەش بکات، هەرچەندە تەنھا یەک قاچی ساغی هه بوو، ئامیریکان بهست به قاچه که ی دیکه یه وه هه تا بتوانیت پرا بکات، تیری شوۆرتی له پیکرد و قاچه که ی دهرخست و وای له هەندیک کرد نائاسووده بن، به لأم وه لأمه که ی تیری ئەمه بوو: "ئەمه منم، بۆچی بیشارمه وه؟"

له پیکه وتی ۱۲/۴/۱۹۸۰ هوه دهستی کرد به پاکردن و به ئەندازه ی مه راسۆنه که پای کرد، زۆریه ی پۆژه کان ۲۶ میل پای ده کرد له ۱۴۳ پۆژدا ۳,۳۳۹ میل پای کرد که ئەمه ش دهستکه وتیکی نایاب بوو. به ئەنجامدانی ئەمه ئومیدی بۆ هه زاران که س گێرپایه وه له جیهاندا، په نگه ئەمه سه رسامت بکات و پرسیت: "من چی ده که م له ژیانمدا؟ ئەو کاره ی ده یکه م چیه؟ چ په یامیک به چی ده هیلم له دوا ی خۆم؟ کۆمه له پرسیاریکی گرنگن، ئایا پییت وانیه؟"

(به ره نگارییه که)

لیگه پێ که سانی دی، ژیانیکی بچوک به پێ بکه ن،

به لأم تو نا.

لیگه پێ که سانی دی، سه باره ت به شته بچوکه کان

مشتومر بکه ن، به لأم تو نا.

لیگه پێ که سانی دی، به هۆی نازاره بچوکه کانیا نه وه

بگرین، به لأم تو نا.

لیگه پێ که سانی دی، داهاتویان بخه نه دهستی

که سانیکی تره وه، به لأم تو نا.

- جیم پۆن

سى ھۆكاره سهره كيه كه

با سه يرى ئه و سى ھۆكاره بكه ين يارمه تى تىريياندا به سه ركه وتوويى مه به سته نوييه كه ي دروست بكات، سه رها، پيوسته جياوازي نيوان دانانى ئامانج و هه بوونى مه به ست پوون بكه ينه وه. مه به سته كه ت له ئامانجه كه ت گرنگتره، مه به ست وينه گه وره كه يه و هه مووشتيك له خو ده گريت، له لايه كى ديكه وه، ئامانجه كان ئه و هه نگاوانه ن كه به دريژايى ريگا كه ده ياننيت. مه به سته كه ي تىرى ئه وه بوو كه يارمه تى بدات شيرپه نجه كه ي له ناوببات، به لام ئامانجه تاييه ت و سه ره كيه كه ي ئه وه بوو كه مليونيك دولار كو بكات وه بو ليكولينه وه له شيرپه نجه به راكردن به ته واوى كه نه دادا.

كاتيك ئامانجه كه ي روظانته ده گونجيني ت له گه ل مه به سته پوون- پيناسه كراوه كاندا، ئه وا چيژ له ئارامى هزرى و هه ستيكى خوشى زيندوو بوون ده بينيت.

ئهم سى ھۆكاره سه ره كيه ي يارمه تيه ت ده دن بو چالاكردنى مه به سته كه ت:

۱. مه به سته كه ت له گه ل توانا خوړسكويه كه تدا بگونجينه:

تىرى مه به سته كه ي له گه ل شتيكدا گونجانده كه به پاستى چيژى لى وهرده گرت، بوو به وهرزكارىكى زور ناياب و راكردن به ته واوى ولاتدا تاكه ھۆكارى سه ره كى بوو بو به ده سته ينانى ئامانجه كه ي.

هه موومان به هره ي سروشتيمان پى دراوه، به لام دوزينه وه ي به هره كانمان به شيكه له ياربيه كه ي ژيان.

۲. سوور به:

تیری هه موو پۆژیک به راستی ده مایه وه له گه‌ل مه به‌سته که‌یدا سه‌ره‌رای به‌فر، باران و تهرزه‌ش، به‌لام هه‌ر به‌رده‌وام بوو. که‌سانیکی زۆر ئاراسته‌ی ژیانیان له‌ده‌ست ده‌ده‌ن به‌هۆی ئه‌وه‌ی به‌ئاسانی به‌قسه‌ی خه‌لکی کاریگه‌ر ده‌بن سه‌ره‌نجام پێشناکه‌ون و ناگه‌نه‌ لوتکه‌ی ژیانکردن به‌مه‌به‌سته‌وه.

پێویستی به‌وه‌یه‌ که‌ به‌رده‌وام بێرکردنه‌وه‌ت له‌سه‌ری بی‌ت، ئاماده‌ بیت هه‌رشته‌یک به‌کیت که‌ پێویست بکات، ئه‌مه‌ش که‌سانی لاواز له‌ به‌هیزی و دواخه‌ره‌کان له‌ خۆته‌رخانکردووه‌کان جیا ده‌کاته‌وه.

کاتی که‌ مه‌به‌سته‌که‌ت پوونه، ئه‌وا ژیانته‌ مانابه‌خش ده‌بی‌ت و به‌دلخۆشی و قه‌ناعه‌ته‌وه‌ ده‌خه‌ویت له‌ شه‌واندا له‌بریی ئه‌وه‌ی نیگه‌ران بیت سه‌باره‌ت به‌ شته‌ بچوکه‌ بێماناکان.

۳. با به‌رده‌وام هه‌لۆیسته‌یکی بێفیزانه‌ و ساده‌ت هه‌بی‌ت:

پێگه‌ مه‌ده‌ خۆپه‌سه‌ندییه‌ ناتهن‌دروسته‌نه‌که‌ت زالی بی‌ت به‌سه‌ر نیازه‌ باشه‌کانتدا، ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ زۆرتین و گه‌وره‌ترین کاریگه‌ری ئه‌رینیان هه‌یه‌ له‌سه‌ر کۆمه‌لگا نیگه‌ران نین سه‌باره‌ت به‌ ناویانگ و سامانه‌که‌یان، مه‌هاتما گاندی، دایکه‌ تیریزا و هه‌زارانی دیکه‌ش که‌ هینده‌ ناودار نین، ته‌نها به‌رده‌وام بوون له‌ کاره‌که‌یان و ته‌ماح و ده‌سه‌لات به‌شیک نه‌بووه‌ له‌ پێساکه‌یان بۆ ژیانکردن به‌مه‌به‌سته‌وه.

له‌ قۆناغی دووه‌می مه‌راسۆنی ئومیده‌که‌یدا، هه‌زاران که‌سی سه‌رنجکیش کرد له‌ هه‌موو شاره‌ گه‌وره‌کانه‌وه‌. هه‌لۆیسته‌که‌ی له‌ ته‌واوی مه‌راسۆنه‌که‌دا ئه‌مه‌ بوو: "من ته‌نها که‌سیکی ئاساییم، باشتر، یان خراپتر نیم له‌ هه‌چ که‌سیکی دیکه‌

و که سانیکى زۆر زۆرى دیکه ش له م دۆخه دان ئه وانیش شیایوی ناسراوین. " تپروانینه بئیزییه که ی، نیگه رانییه که ی بۆ که سانى دیکه ش و هه لویسته که ی هه رگیز کۆلناده م و پووبه پوونه وه ی سه ختییه کان لای ملیۆنان که س خۆشه ویستی کرد ته نانه ت کاتیك شیړپه نجه که ی بلا و بوویه وه و گه شته سییه کانی سوور بوو له سه ر ئه وه ی به رده وام بیته .

له ریکه وتی ۱۹۸۱/۶/۲۸، کۆچی دوایی کرد، به لام په یامه به رده وامه که ی که جیی هیشت هیشتاکه درێژه ی هه یه بۆ یارمه تیدانی قوریانیانی نه خۆشیی شیړپه نجه .

تا ئه مرۆ زیاتر له ۴۰۰ ملیۆن کۆ کراوه ته وه بۆ لیکۆلینه وه له شیړپه نجه له پاکردنه سالانه که ی تیری فۆکسه وه، لانی که م له ۱۵ ولاتدا کیپرکیکه کرا و زیاتر له ۲ ملیۆن که س به شدارییان تیدا کرد و په نگه له م باره دا بلتییت، " چیرۆکیکی مه زنه ! به لام به راستی خۆم له و ئاسته دا نابینم که به شیۆه یه کی دراماتیکی جیهان بگۆرم، من که سایه تییه کی ناودارم نیم و ته نها ئه وه م لا گرنگه ژیانیکى ئاسایی بۆ خۆم به پری بکه م. "

هۆکاری سه رنه که وتنت، نه بوونی مه به سه ته له ژیاندا، ئه گه ر هه تبوایه به م جوړه تپروانینت نه ده بوو بۆ ژیان، وه ک راهینه ر گه وره ترین سه ختی ئه وه یه خه لکی تیبه گه یه نیت ئه مه چه نده گرنگه بۆ داهاتوویان، ئایا شتیکی باش نه ده بوو ئه گه ر دووگمه یه کی ئاماده کراوی مه به سه ته له سه رتدا هه بووایه که بتوانیایه ده ستی پیادا بنییت و خیرا مه به سه تی سه ره کییت له ژیاندا پوون بوایه ته وه ؟ به پوونی دیاره شتی زۆر له وه زیاتر هه یه، ئه مه ش هه نگاوی دواتره تا وا له مه به سه ته که ت بکه یت بیته بوون.

دۆزینه‌وه‌ی مه‌به‌سته‌که‌ت

بۆ ئه‌وه‌ی مه‌به‌ستی خۆت بدۆزیته‌وه، چه‌ند پرسیارێکی گرنگ هه‌ن، کات وه‌ربگره بۆ بپرکردنه‌وه‌ی ورد له‌م شتانه به‌ر له وه‌لامدانه‌وه.

ئه‌گه‌ر وا هه‌ست ده‌که‌یت له کاره‌که‌تدا گه‌رت کردووه، یان به‌گۆرانێکی گه‌وره‌دا تێپه‌ر ده‌بیت، ئه‌وا چه‌ند پوژتیک به‌ پشوو وه‌ربگره و بچۆره شوینێکی هه‌یم و ئارامه‌وه تا بتوانیت به‌روونی و هه‌یمنی بیر بکه‌یته‌وه له‌وه‌ی ده‌ته‌ویت چی بکه‌یت له ژياندا، ئه‌سته‌مه‌ بتوانیت بریارێکی سه‌رکه‌وتوانه‌ بده‌یت له شوینێ کاره‌که‌تدا، له‌و جیگایه‌ی زۆر سه‌رقالیت، یان له‌ کاتی راکردنیشدا ناتوانیت به‌باشی بیر بکه‌یته‌وه.

داشید مکنالی یه‌کیکه‌ له‌ باشترین نووسه‌ره‌کان و به‌رهمه‌هێنه‌ری براوه‌ی فیدیۆیه‌که‌ سه‌باره‌ت به‌ تیری فۆکس، داشید به‌ که‌سیکی رابه‌ر داده‌نریت له‌وه‌ی چۆن سه‌رکه‌وتوو بین له‌ ژيانی پێشه‌یی و که‌سیماندا و رابه‌رانێکی ده‌ پرسیا‌ری دروست کرد که‌ زۆر گرنگه‌ به‌ناوی (دۆزینه‌وه‌ی مه‌به‌سته‌که‌ت و ژینکردن له‌گه‌لیدا).

سه‌یری هه‌نگاوه‌ کردارییه‌کان بکه‌، پرسیاره‌کان زۆر گرنگن. که‌وايه خۆت به‌ که‌م مه‌زانه، چه‌ند خوله‌کیکی که‌م ته‌رخان بکه‌ بۆ ته‌واوکردنی رابه‌رانه‌که‌، ره‌نگه‌ ببیته‌ هۆی ده‌ستکه‌وتی زۆر باش بۆت له‌ ژياندا.

سه‌ره‌تا ئه‌م به‌شه‌ بخوینه‌ره‌وه، به‌ خویندنه‌وه‌ی ئه‌مه‌، تێگه‌شتنێکی باش په‌ره‌ پێ دده‌یت له‌وه‌ی چۆن مه‌به‌سته‌که‌ت دیاری بکه‌یت، ئه‌مانه‌ چه‌ند شتیکی گرنگن بۆ ره‌چاوکردن، داواکارییه‌که‌ت بۆ ناسینه‌وه‌ی به‌هره‌ و کارامه‌یییه‌ تابه‌ته‌کانت ده‌ست پێ ده‌کات. چ شتیک به‌ باشترین شیوه‌ ئه‌نجام ده‌ده‌یت؟ هه‌زت له‌ ئه‌نجامدانی چ شتیک هه‌یه‌؟ هه‌ندیک که‌س ماوه‌یه‌کی زۆر له‌

کارهکانیاندا دەمئینهوه و بیزار دەبن، کارهکه پئوستی بهوه نییه تواناکانیان بهکار بهینن له بهر ئهوه بهناچاری شتانیك ئه نجام ددهن که وزه کهیان کهم دهکاتهوه وه که له وهی هاندیرین به ئه نجامدانی هه ندیک پرۆژه، ئایا ئه مه به ههچ جوړیک تاریفی تۆ دهکات؟

کاری مه به ستدار واته تۆ گرنگی زۆر به شتیك ددهیت و ههست به ناچاری ناکهیت بۆ ئه نجامدانی، به لکوو چیژی لی ده بینیت، تیری فۆکس، زۆر کاریگه ری له سه ربوو له لایه ن قوربانیه کی گه نجی تووشبوو به نه خۆشیی شپیره نهجه وه. ئه وه وای لیکرد سه ره رای سه ختییه کانیش به رده وام بیئت، کاتیك به مه به سه ته وه ژیان ده کهیت، ئه وا ههست ده کهیت جیاوازی دروست ده کهیت له جیهاندا. پئویست ناکات که سیکی ناودار بیت تا جیاوازی دروست بکهیت، ده توانیت له کومه لگا که ی خۆشتدا کاریگه ریه کی زۆر دروست بکهیت.

هۆکاریکی دیکه ی گرنگ ئاستی په رۆشییه که ته، ئه گه ر ته نها ته رکیز له سه ر په یدا کردنی پاره بکه یته وه، ئه وا به شیکی زۆری ژیان تیده په ریئت و ههچ خۆشییه کی لینا بینیت، بۆ ئه وه ی له مه تیبگه ییت ئه م چیرۆکه تان بۆ باس ده که یین.

ئانا جارمیکسی ته مه ن ۱۰ سالان شتیکی کانزایی شیوه هیلکه یی به رچا و کهوت له ته نیشت خوشک و براکانیدا، ده بوو شتیك بکات، هه ر بۆیه هه لی گرت و بریاری دا فرپی بدات به و هیوا یه ی خوشک و براکانی بیاریزیئت، دهستی کرد به پاکردن ئه وه بوو له ناکاو له سه ر شوسته که کهوت به زه ویدا و له ویدا پالکه وتبوو کاتیك بۆمه که ته قییه وه و هه ردوو دهستی بریندار کرد، بۆمه که له سالی ۱۹۴۵ له هه نگاریا له لایه ن تانکه کانی سوپای روسیا وه به جیما بوو.

به خیرایی ئانا گه یه ندرایه نه خوشخانه یه کی سه ریازی، دکتوره کان هه ردوو دهستیان برپییه وه له خوار مه چه کییه وه و له و کاته شدا به ئاگا بوو.

کاته کان زۆر دژوار و سهخت بوون و پیداو یستییه کانیش که مبهوون له و کاته دا، به لام توانیی بهرگه ی ئه و نه شتهرگه رییه بگریت به بی ئه نجامدانی هیچ جوړه سپرکردنیک بهرله نه شتهرگه رییه که، چاکبوونه وه که ی له سه رخۆ و به ئازار بوو وه هیچ ئامیژیکی راهینا نکرده وه بوونی نه بوو له و پوژگار ه دا، شهش مانگی له نه خوشخانه دا به سه ربرد.

ئیسنا ته مه نی ۷۶ سالانه و ئانا ژیانیکی مه به ستداری هه یه که هانی که سانی دیکه ه دا سنووره کانیان تیپه پریئن و بزائن له ژیاندا ده گن به چی، هه رگیز تووره و بیزار نه بووه سه بارهت به به خته خراپه که ی، له راستیدا، ته نانهت وشه ی (به دبه ختی) یشی به کار نه هیناوه و له فهره ننگه که یدا بوونی نییه.

چی ده که یه ئه گه ر ۱۰ سالان بیت و ده ست نه بیته؟ ده پویتی بو قوتابخانه و فیئر ده بیت چوئن پینووسه که ت پابگریت، سه ره پای نه بوونی ده ست و په نجه کانیشته تارا ده یه که فیئر ده بیت شته بنووسیت. دوخیکی سه خته و کوئنه دانی پیویسته، به لام ئانا که سیئ نییه که دهسته له بگریت و هه رگیزیش له و جوړه که سانه نه بووه.

له سالی ۱۹۵۶ دا پوشت بو ئینگلته را و وه، خاویئکرده وه ی نووسینگه کاریکی ده ست که وت، هاوسه رگریی کرد و چوار مندالیشی بوو، سه ختییه کی دیکه رووی تیئکرد، چونکه هاوسه ره که ی تووشبوویه کی ماده کحولیه کان بوو، وه له نا کاو خیزانه که ی جیهیشت، هه ژماره بانکییه که ی به تال کرد و هیچ شتیکی بو ئانا به جینه هیشت.

ئانا ده لیت: "به رده وام بووم له کارکردن و توانیم به باشترین شیوه مندالله کانم په روره رده بکه م و گوره یان بکه م." دواتر ئانا بریاری کوچکردنی دا بو که نه دا.

کاتیک گه شته که نه دا، ده یویست ئوتومبیلی خوی هه بیټ و به بی ده ست لئی بخوریت. نه سته مه! ئانا وشه ی نه سته م به کارنا هیټ له فره نکه که یدا، له پوژی هه لسه نگانندی شو فی ریکردنه که یدا گوتی: "فی رکاره که زیاتر له و هه سته به نیگه رانی ده کرد و هه موو ستافه که به تی رمانه وه سه یریان ده کرد کاتیک رو شته ناو ئوتومبیله که یه وه، به لام کاتیک به سه رکه و تووی گه رایه وه، هه موویان خو شحال بوون." له یه که م هه ولدانیدا توانی سه رکه و توو بیټ.

کاتیک بو کاریک ده گه را له نه خو شخانه یه کی ناو خوی، به یه کیک له و که سانه ی گوت که له وی دا کاری ده کرد: "با توانا که مت نیشانت بده م، دوو هه فته به خو پایی کار ده که م، نه گه ر کاره که مت به دل بوو، نه وا ده توانی پارهم پی بده یت." نه وه بوو کاره که ی ده ست که وت، ئانا هه میشه بو سه ختی و به رهنگاری نو ی ده گه پیت، چه ز به گور انکاری ده کات و وه ک زنجیره ک ده رفه تی نه ری نی ده پوانیته زیان.

خه لاتی یه که م، دوو م و سییه میشی به ده ست هی ناوه بو کیشانی وینه ی په نگی ئاوی، هه روه ها ده یه ویت له داها توویه کی نزیکیشدا پيشانگایه ک بکاته وه، خه لاتی خو شنووسیشی به ده ست هی ناوه و چه ندین به ربه سته جه سته یی تریشی بو دروست بوو.

کاتیک وه ک پاسه وانیکی پاراستن کاری ده کرد، ئانا پشتی شکا و پیویستی به دوو نه شته رگه ری گه وره هه بوو، زور سوور بوو له نه نجامدانی کاره که ی و گه شت به خه ونه کانی، خاسیه تیکی روونی کی برکی کاری هه یه، هه لویستی نه وه یه

هه موو کات ده توانیت کاریک بکات، "پیم وانیه هیچ شتیک قورس بیت و هه رشتیکیش بمهویت ده توانم نه جامی بدهم." "دهستکه وته شانازییه که ی له ته مه نی ۲۸ سالیذا بوو کاتیک دهستی به یاری تیرهاویشتن کرد، چه ندین بردنه وه و دهستکه وتی هه یه له یاری تیرهاویشتندا و چه ندین پالاه وانیتی بردنوه ته وه و مه دالیای ئالتونیشی به دهست هیناوه.

کاتیک پرسیماری نه وه ی لیکرا، نایا چ ئاموزگاربییه که ده دات به و که سانه ی که گۆرانکاریان لا کاریکی قورس و دژواره؟ له وه لامدا گوتی: "گرنکه بو خوت بیر بکه یته وه، پۆژنامه یه ک بکړه و کات ترخان بکه بو نووسینی بیرۆکه کانت و چه ند پرسیماریک له خوت بکه: چ شتیک زور بیزارم ده کات؟ بوچی؟ ده توانم چ شتیک نه نجام بدهم ده رباره ی؟ بکه رپړه وه و تیبینییه کانت بخوینه ره وه نه مه ش پوونکردنه وه و یارمه تیت پیده دات بو برپاردان."

ئانا فیربووه که زال بیت به سهر ئازاره جهسته ییه که یدا به به کارهینانی هیزی ده روونی له بری به کارهینانی حه ب. تیپرامانی ده کرد و باوه پیک زوری به هیزی نزا هه یه و ده لیت، بو خودای به جی ده هیلم.

هه همیشه ده لیم: "نه و شته ی بریاروایه پوودات، پووده دات و من ته نها چیژی لی ده بینم."

نویتین پوژژه ی ئانا نه وه یه که قسه بو کوچکردووه کان ده کات، زوریک له م که سانه نیگه رانن سه باره ت به داهاتوویان. چیرۆکه که ی ئانا ئیلهامیان پی ده دات تا ترسه کانیان نه مینیت و باوه پیمان وابیت که سه رکه وتوو دهن، ده شلیت: "نه وه زور دلخوشی کردم، له بهر نه وه ی ده توانم به خه لکی بلیم چون ژیانیان باشر بکن، به هوی ویست و توانامه وه له زور شتدا سه رکه وتوو بووم. هیچ

كەسىك پىي نەگوتووم چۆن شتەكان ئەنجام بەدەم، بەلكوو تەنھا خۆم ئەنجام داون. ھەرگىزاوھەرگىز كۆلئادەم. " ئەمەش يەككە لە وتە ئىلھامبەخشەكانى:

ببە بە پووناكى بۆ كەسانى دىكە، بۆ ئەوھى پووناكىبەكانى
ئەوانىش بىرەوشىتەوھ.

پەيام (مەبەست)

زۆرىك لە بازگانىبەكان بېرە پارەيەكى زۆر سەرف دەكەن لە پەرەپىدانى پەيامەكەياندا، زۆر كات پابەرەكانى كۆمپانىيا لەخۆ دەگرن، ھەندىك كات پراوئىژكارى بەرپۆبەردن بەكرى دەگرن تا يارمەتییان بەدات لە سەركەوتنى پېرۆسەكەدا.

ئەنجامەكە زۆر جار سى، يان چوار پارچە نووسىنى واتادار و پىكخراوھ، زۆر كات دەكرىنە ناو لەوھەيەكى جوانەوھ و لە دەرگای ھاتنە ژوررەوھدا ھەلدەواسرىن، زۆرەي كۆمپانىياكان ئەم كارە دەكەن.

ئەوھى جىگای نىگەرانىبە ئەوھەيە كاتىك زۆرىنەي ئەو كەسانەي پرسىارىيان لى دەكرىت لە كۆمپانىياكەدا پەيامى كۆمپانىياكە نازانن، ھەرگىز نابىتە بەشيك لە كەلتور، بەلكوو زۆرىنەي جار شتىكە كە بەرپۆبەردن خەونى پېوھ بىنىوھ و دەبىتە باسى مانگ.

لى:

وتارىكم ھەبوو كە دەبوایە پىشكەشى بكەم بۆ ئەندامانى دەستەي زنجىرە كۆگايەكى گەورەي خواردنى نەتەوھىي و دەمزانى پەيامنىكان ھەيە و نووى

دەكەنەو، لەبەر ئەو بەهەرپەمەکی پەيوەندیم بە چەند كۆگایەکیانەو کرد و پرسیارم لەو كەسە دەکرد كە پەيوەندییەكەى وەلام دەداىەو: "ئایا دەتوانیت پەيامی كۆمپانیاكە تانم پى بلایت؟ تەنانەت یەك كەسیشیان نەیتوانی وەلام بەداتەو، جارێك بەرپۆهەریك وەلامی دامەو و گوتى: "پىم وایە كۆپیەكیمان هەیه و لە شوینیكدا هەلمان گرتوو و پىویستە سەیریكى ناو كابینەكەم بكەم."

شتیكى چاوەروانەكراو بوو!

ئەگەر خاوەنى بازىگانىیەكە، یان بریار دەریكى سەرەكییت، ئەوا ئەم پێشنىارانە لەبەرچاوە بگرە، سەرەتا دەستەواژەكە (پەيامەكە) بگۆرە بۆ (مەبەستەكەمان)، چونكە بەشیوہیەكى گشتى، فەرمانبەرەكان دەتوانن بەئاسانى لەمە تىبگەن، با كورت و پوخت بىت، تائەوہى هەموو ئەوانەى لە نووسینگەكەدا كار دەكەن بىزانن و بتوانن بیلینەو و رستەیەكى بەهیز بىت كە هەمووان بتوانن بىكەنە كەردار و پەیرەوى بكەن.

ئەو سوودى بۆ بازىگانىیەكە زیاتر دەبىت وەك لە پەيامىكى دوورودرێژ فرى درابىتە ناو كابینەكەو و ناكرىتە كەردار.

لى:

مەبەستەكەى من ئەمەیه: "بەكارهینانى بەهرە خودایەكە تانم تا لە رىگەى ئەرىنىیەو كارىگەرى لەسەر ژمارەیهكى زۆر لە خەلكى بكەم بە شیوہیەكى بەرچاوە ژيانیان بەرەو پىش ببات. ئەمە دەرفەتێكى زۆرم پى دەدات لە رىگەى بەرنامە راپهینانەكانى هیزی تەركیزەو خزمەتى كەسانى بازىگان بكەم و دەتوانم لە چەند رىگەكەو بەرۆكەكانم بگەینەم وەك، نووسىنى كتیب، بابەتى گۆفارى، تۆماركردنى فیدیۆ و بەرنامە دەنگیەكان یان دەتوانم وشەیهكى هاندان یان خەندەیهك ببەخشم بە كەسانىك كە پىویستیان بە وەرەرزكردنەو

ههیه بۆ نمونه، شاگردیک له خواردنگهیه کدا که ههست به فشاریکی دهروونیی زۆر دهکات بههوی ماندوووبونهوه، یان چاودیریکی گهراج که بهدهگهمن گفتوگویی لهگهڵ دهکریت له لایهن ئه و کهسانه ی که ئۆتۆمبیله کانیا ن رادهگرن."

جاک:

مه بهسته که ی من ئه مهیه: "ئیلهامدان و یارمه تیدانی خه لکی، بۆ ئه وه ی به بهرترین تیروانینه وه بژین له پرووی خۆشه ویستی و خۆشییینه وه که بگونجیت له گه ل هه موو به ها گرنگه مرۆفایه تییه کاندایا هوشیوه ی ئه وه ی لی. چه ندین دهرفته و شیواز هه ن بۆ به دهسته یانی ئه مه، ده توانم کتیب بنوسم، سیمینار پیشکه ش بکه م، له رادیۆ و له بهرنامه شۆیه کانی شدا دهریکه وم، هانی ستافه که م بده م و ئامۆژگارییان بکه م، راپۆژ له گه ل کۆمپانیاکانی دیکه دا بکه م، بهرنامه یه کی په ره پیدانی خودی په ره پی بده م له کاتی مه ترسیدا، یان ته نانه ت ئیلهام بده م به و که سه ی که له فرۆکه دا له ته نیشتمه وه داده نیشیت."

مارک:

په یامه که ی من ئه مهیه: "یارمه تی منداله ته مه ن جیاوازه کان بده م پرۆژه ی خۆپایی و قازانجی بازرگانیا ن هه ز لیبیت به به کاره یانی دا هینه ری، نوێکاری و نوێخوازی." ده توانم وتار بده م بۆ سه دان گه نجی خاوه ن پرۆژه له کۆنفرانسه کاندایا، یان وه ک لی و جاک به ته نها قسه یان له گه ل بکه م.

شتیکی سه رنچراکیشه کاتیک ده توانیت به چه ند وشه یه کی که می جوان - هه لبژێردراو کاریگه ری له سه ره خه لکی دروست بکه ییت، چونکه هه ندیک کات ته نها خوله کیکی پیویسته بۆ دروستکردنی جیاوازی.

بۆ گۆرینی جیهان ته نها چیرۆکیک به سه .

دان نهلباتو، که سیکه حهز به دهستکه وتی گوره دهکات

له ژیانیدا مه بهستی ههیه، پارهش کو دهکاته وه بو ئه و دوخانه ی که شایسته ن، کاتیك ئامانجیکی که سی (تایه تی) داده نیت، ئه و ئامانجیکی خیرخوازی لوه کیش له گه لیدا داده نیت.

به م دواییانه برپاری دا تواناکانی هه لّ بسه نگینیت، له ته مه نی ۴۳ سالیدا توانیی سهریکه ویت به سهر لوتکه ی ۷ چیا به ناوبانگه که ی جیهان له هه ر ۷ قاره که ی جیهاندا، ئه و لوتکه جادووییانه ی که که متر له ۲۰۰ که س توانیویانه سهریکه ون به سهریاند: کیلیمانجارو له ئه فریقا، دینالی له ئه مریکای باکوور، ئاکون کاگوا له ئه مریکای باشوور، کارستینز پیرامیدا له ئوستورالیا و فینسن له ئانتارکتیکا، ئیفریست له ئاسیا و ئیلبروس له ئه وروپادا.

ئه م ئامانجه پیوستی به پاهینان و ته رکیزی زور و ههروه ها سه رچاوه ی زوریش هه یه . به م دواییانه گه شته لوتکه ی کیلیمانجارو که (۱۹,۳۴۰) پی به رزه و ئه مهش ئه زمونه که یه تی به کورتی له زاری خویه وه :

ئه فریقا زور گه رم بوو، هاوړیکه م داوای لیکردم که پاهینه ری تیمه که ی بکه م تا سهریکه ون به سهر چیا ی کیلیمانجارو دا، که سانیکی زور سهرنه که وتوون پیایدا، به لام مه به سته که بو کو کردنه وه ی هاوکاری بوو بو لیکوئینه وه ی نه خو شیی ره قبوونی شانەکان، له ماوه ی ۵ پوژی ته واودا توانیمان بگه یینه لوتکه ی شاخه که سهره پای ئه وه ی به به فریش داپوشرا بوو.

فیله که ی بو سهرکه وتن و گه شتن به لوتکه ی چیا که به سهرکه وتویی خوگونجاندن و گوړانی ته واو بوو بو که شوه وه ی ناوچه که که تیایدا به به رزیبونه وه یه کی هیواش و ئازار به خشانه پووده دات، له شهوی پینجشه ممه دا

هەموومان بەباشى ئامادە بووين، دەمانزانى ياربيەكى دەروونىيە ھېندەى ياربيەكى جەستەى بېت.

سەرەپاى كەمبۇونەوہى پېژەى ئۆكسجىن ھەستم بە بەھېزى و نوپووەوہ دەکرد، لە تارىكىدا گەشتمان دەکرد، گلۆپەكەى سەرمان پېگەكەى پېشمانى بۆ پۇشن دەکردىنەوہ. ھەموو سالىك نزيكەى ۱۵ ھەزار كەس ھەول دەدەن سەربكەون بەسەر شاخى كىلیمانجارۆدا، بەلام تەنھا لە ۳۰٪يان سەركەوتوو دەبن. لە راستىدا، دەيان كەسيان لە ھەولى گەشتن بە لوتكەدا دەمرن.

خەلكى زۆتر لە پېگەى سەركەوتن بەسەر چپاى كىلیمانجارۆدا مردوون وەك لە ئىفريست، لە پېگەدا تووشى چەندىن بەرەست و دژوارى و نەخۆشى بوومەوہ. كاتىك ناؤمىدى پووت تىدەكات دەتەوېت وازبەھىت، باوہرم نەدەکرد كە چەندە سەخت و دژوارە بۆم، دەمگوت: "ئەم ھەموو پېگەيەم نەپرووہ تا بەبى دەسكەوت بگەپېمەوہ، بەدرېزايى گەشتەكە راھىنەرى تەواوى تيمەكانم بووم، بۆ ئەم ساتە بەلېنم بە ھاوپېكانم و خەلكى ولاتەكەم دا كە ئالىى ولاتەكەمان لەسەر لوتكەى چپاكە ھەل بكەم.

من يەكەم كەس بووم لە تيمەكەماند خۆم گەياندە لوتكەكە، ئەو دلخۆشيبەى ھەستم پېكرد بەئاسانى تارىف ناكريت، تەنانەت وەستان لەسەر لوتكەكە ھەستى گەنجبوونەوہى پى دەبەخشىم، نيو كاترېمېرى خۆش و ئارام بەسەربرد لەسەر لوتكەكە كە بەسەر تەواوى ئەفريقادا دەپروانى، ئەزمونىكى لەبىرنەكراو بوو وە دووبارە وزەى پىداينەوہ، خۆشيمان لى دەبىنى و ئاھەنگمان دەگىرا بە بۆنەى ھاتنەدى خەونەكەمانەوہ.

بۆ ئەوہى سەركەوتوو بېت پىويستە لەسەر لوتكەى چپاكە بېتە خوارەوہ.

تاكه چاره سهری نه خۆشییه كانیشم ئه وه بوو كه به خیرایی دابه زمه خواره وه، له ۷۵٪ی تیمه كه مان به سهر كه وتوویی ئه نجاممان دا، ئه و رۆژه پیکه وه زیاتر له ۳۰۰ هه زار دۆلار مان کۆ کرده وه، هه ستم به دلنایی و باوه رپه خۆبوونیش ده کرد کاتیك به رده وام ده بووم له راهینان به زانینی ئه وهی پیکه وه پاره ی زیاتر کۆ ده كه ینه وه.

با هه میشه خه ونی گه وره ت هه بیئ.

به خشین

ده زانیت جیاوازی دروست ده كه یه ت كاتیك:

۱. كه سیکی نه ناسراو ده رده دلئ بۆ ده كات و تۆش گوپی لی راده گریه ت.
۲. منداله كه ت كاریتیکی دروستكراوی تاییه ت پیده دات و نووسینیکی له سه ره كه چاوه كانن پڕ ده كات له فرمیسك.
۳. خه لكی وه ك به خشه ریکی تاییه ت تاريفت ده كه ن.
۴. به رده وام كریاره كان دین بۆ لات و ده ستت لی هه لئاگرن.
۵. له وهی لیئ چاوه پروان ده كریت زیاتر هه ول ده ده یه ت بۆ كه سانی دیکه كه ئه وه ش شتیكه به سه روشتی خۆت ئه نجامی ده ده یه ت.
۶. ده رفه ته چاوه پرواننه كراوه كان له ناكاو دین.
۷. په نگه له رووی جه سه ته ییه وه ماندوو شه كه ت بیته، به لام له كۆتاییدا دلخۆش ده بیته.

- لی هبویت

پوختە

يەككە لەو پرسىيارە باوانەى كە سالانە زۆر لېمان دەكرىت و دووبارە دەكرىتەو ئەو يە: "ئايا جياوازى چىيە لە نىوان ژينكردن بە مەبەستەو و دانانى ئامانجى نوپى سالانە؟" پرسىيارىكى گونجاو و واتادارىشە، يەكەم، هەندىك كەس لە تەمەنىكى زودا مەبەستى ژيانىان دەدۆزنەو لە كاتىكدا كەسانىكى دىكە ژيان دەكەن و مەبەستى ژيانىان نادۆزنەو، هېشتا كەمىك ناروون و نەپىنيە.

بۆچى كەسىكى وەك تىرى فۆكس ئىلھامى بۆ دىت و ھان دەدرىت تا بەتەواوى كەنەدادا رابكات و يارمەتى لەناوبردى نەخۆشى شىرپەنجە بدات، بەلام كەسانىكى ساماندارىش ھەن، وەك: بازرگانەكان، گۆرانىيىژەكان ژيانىان لە شتى بىكەلكدا بەسەر دەبن؟ وەلامەكەى ھەبوونى مەبەستە لە ژياندا كە تىرى فۆكس ھەببوو.

ژينكردن بە مەبەستەو ھەستەو ھەستەو ھەستەو ھەستەو ھەستەو، ھەندىك كەس دەبن بە مامۆستا، پراوئىژكار، قەشە، پەيامبەر و پراھىنەر و ھەندىكى دىكەش چارەنووسىان واپە كە بىن بە دكتور و پەرسنار، يان نەشتەرگەرىكار و ھەندىكى دىكەش تواناى پەيداكردى پارهيان پى دراو.

چەندىن پىشەى جياوازى تر ھەن كە ھەموويان گرنگى بە خزمەتكردن دەدەن، لە خۆت بپرسە: "ئايا خۆشى دەبىنىت لەو بەھا و يارمەتییەى كە بە كەسانى دىكەى دەبەخشىت لە كارەكەى ئىستات يان بازرگانىيەكەتدا؟"

مەبەست زۆر كەسىيە و بەتەواوى بەستراوئەو بە ئىلھامەو، بۆب بوفۆر، دەلئىت: "ساماندارەكان زۆر جار سەرەپاى سەرەكەوتنى دارايىشىيان، بەلام

دلخۆش نین. " وهلامه که پرکردنه وهی ئەم بۆشایییه که له سادهترین به ئاگاهینانە وه کانه وه سه رچاوه ده گریت.

مه به ست و ئامانجه کان پیکه وه به ستراون.

کاتیك مه به سته که ت دروست ده بییت، ئەوا ئامانجه کان ده بن به به شیکی گرنگی هه نگاوه کردارییه کانت، زیاتر له جاریک ئەم به شه دووباره بکه ره وه ئەگه ر له ژياندا له ساتیکی هه ستیاردایت، هه ستی مه به ست بانگت ده کات، بۆ ئەوهی گۆرانی گه وره دروست بکه یت له ئاراسته که دا.

"کاتیك ده زانیت بۆچی لییره یت، ئەوا ژیان به شیوه یه کی جادوویی

ده بیته ئاوینه ی مه به سته که ت، کتومت وه ک ئەوه ی له نا کاو

خۆت له سه ر سته یج ببینیته وه له شاتویه کدا که تیایدا

ده قاوده ق ده قه که بۆ تۆ نووسراییت و ئاماده کرا بییت."

- بییتی سو فلاوهرز

ههنگاره کردارییه کان

ئهم ده پرسیاره ی خواره وه دانراون تا یارمه تیت بدن، ئایا مه بهست بوونی ههیه له ژیانندا؟ له گه ل خاله سه ره کییه کانی ئهم به شه دا پیکه وه یارمه تیت ده دن بۆ پرونکردنه وه ی پیناسه ی مه بهست که سوودی بۆت ده بیئت.

به رله وه لآمدانه وه بیر له هه ر پرسیارکیان بکه ره وه و یه کیک له م وه لآمانه هه لآبژیره: (به لآ)، نازانم/ دلنیا نیم، نه خیر

1. ئایا ده زانیت له چ شتیکدا باشیت و چ شتیکیش وزه ت پئی ده به خشیت؟ به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )
2. ئایا به ته واوی ئه و کارامه بییانه ت به کار ده هیئت که زۆرتین چیژیان لی ده بینیت؟

- به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )
3. ئایا بایه خی زۆر به سووی کاره که ت، یان کیشه که ده ده ییت؟ به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )
4. ئایا پیت وایه به و کاره ی که ئه نجامی ده ده ییت بتوانیت جیا وازییه ک له جیهاندا دروست بکه ییت؟

- به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )
5. ئایا زۆرینه ی پۆزه کان هه سته ی په روشی له خۆتدا به دی ده که ییت؟ به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )
6. ئایا فه لسه فه ی خۆت سه باره ت به ژیان و سه رکه وتن په ره پئی داوه؟ به لآ ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )

۷. ئایا مه ترسییه پیوستیه کان دهگریته بهر بو ژینکردن به فلهسه فهی

خۆته وه؟

به لئى ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )

۸. ئایا ههست به گرنگیی مانا و مه بهست ده کهیت له ژیا نندا؟

به لئى ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )

۹. ئایا ههچ ئامانجیکى چالاکت ههیه په یوهست بیئت به مه بهسته که ته وه؟

به لئى ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )

۱۰. ئایا به جوړیک ژیان ده کهیت که به ته واوی هه ولئى خۆت ده دهیت

کاره کانت ئه انجامیان هه بیئت؟

به لئى ( )، نازانم/ دلنیا نیم ( )، نه خیر ( )

ژینکردن و کارکردن به مه‌به‌سته‌وه

گرتنه‌به‌ری کرداری یه‌کلایکه‌ره‌وه

کۆلنه‌دان و به‌رده‌وامی

داوای نه‌و شته بکه که ده‌ته‌ویت

هۆکاری باوه‌ربه‌خۆبوون

بنیادنانی په‌یوه‌ندییه نایابه‌کان

زالبوون به‌سه‌ر به‌ره‌به‌سته‌کاندا

نایا وینه‌گه‌وره‌که ده‌بینیت؟

باسکردن نییه له‌بابه‌تیکی بی‌مانا، به‌لکوو بابته‌تی ته‌رکیزکردنه

خووه‌کانت داها‌تووت دیاری ده‌که‌ن

پیرۆزه، توانیت نه‌جامی بده‌یت!

(بهشی یازدهیه م)
کۆمه لیک بیرۆکه ی گرنگ و سوودبه خش
بۆ دهوله مه ندرنت

"ده کریت که سانیکێ دهوله مهندی ئاسایی پاره که یان بدزیت، به لام دهوله مهنده راسته قینه کان هه رگیز نا، چونکه شتانیکێ پیروز و به به های گرنگیان تیا دایه که هیچ کهس ناتوانی لێیان بدزیت."

- ئۆسکار وایلد

له م به شه دا بیرۆکه ی پینج له به شدار بووه کانمان به ئیوه ده ناسینین که ماوه ی چه ندین ساله کارمان له گه ل ده که ن:

یه که م

پینج ستراتیژییه سه ره کییه که ی (سام بیکفۆرد) بۆ سه ره که وتن:

له خواره وه ی هه ر بیرۆکه کدا پرسیاریکمان داناوه، خۆت وه لامیان بده ره وه .
۱- به شیوه یه کی گه وه بیر بکه ره وه، به لام نه مپۆکه له بازرگانیی

بچوکه وه ده ست پی بکه:

"هه بوونی خه ونی گه وه شتیکی باشه، به لام نه گه ر ده رفه تت نییه بۆی، نه وا ده رفه ته بچوکه که بقۆزه ره وه که به رده سه ته با له کیست نه چیت ئیستا، ده ست به کردار بکه، چونکه خه ونه گه وه کانت ده میننه وه بۆ داها توو."

- ئایا نه و کرداره بچوکه نه ی که ته رکیزیان له سه ر ده که یته وه و نه نجامیان

ده ده یت به سترانه ته وه به ئامانجه گه وره کانته وه؟

۲- بریار بده که سیکی به خشر بیت به رله وهی وهرگر بیت:

"یه که م سال که بره پاره یه کی زورم دستکوت له بازگانیه که مدا، ئه و ساله بوو که بریارم دا ۱۰۰ هه زار دۆلار ببه خشم به مزگه وت و کاره خیرخواییه کان، ئه وه بوو ئه و ساله پاره که م به ریژه یه کی زور زیادیکرد. مه به ست له هه بوونی پاره ته نها دهوله مه ندرکونی خو مان نییه، به لگوو ده بیت بو یارمه تیی که سانی دیش به کاری بهینین."

- ئایا بره پاره یه کی زور ده به خشیت به و که سانه ی پیوستیان پییه تی؟

۳- پهره به خووی نویسینی ئامانجه کانت (پراکیشهری

خه ونه کانت) بده:

"دلخوازترین دهسته واژه ی سه رکه وتن لای من ئه مه یه: "نویسینی ئامانچ به بیره اتنه وه ی ئه و شته یه که ده مه ویت. "نویسینی ئامانجه کانت و بیرکردنه وه لیان به شیوه یه کی به رده وام نزیکت ده کاته وه لیان.

کانتیک هه لباردنی سی چالاکیم هه یه که ده توانم ئه نجامیان بده م، له خو م ده پرسم، ئایا ئه م چالاکییه نزیکم ده کاته وه له ئامانجه که م یان نا؟ ئه گه ر پوژانه ئه م پرسیاره له خو ت بکه یت، ئه و ده بینیت له کو تاییی سالدآ زیاتر له و ئامانجه نت به ده سته یناوه که بیرت لی کرد بو ونه وه."

- ئایا پوژانه گرنگترین ئامانجه کانت ده خوینیته وه؟

۴- ببه به که سیکی شارهزا له بواره که تدا:

"نه گەر ئامادهیت له هاوکاره کانت زیاتر فیربیت، ئهوا بیگومان له وانیش زیاتر به دهست ده هیئت، به فیربوونی زانیاری ده توانین سه رکه وتووین له بواری کارکردنماندا.

ده سال بهرله ئیستا، که دهستم به بازرگانییه که م کرد، کیپرکیم له گه ل کۆمپانیا گه وره کاندایه کرد، که له پووی داراییه وه باشتر بوون، پریارم دایه نی باشه م ئه وه بیت، که له وان زیاتر بزائم، بو ئه م مه به سته ش ۷۰۰ کتیم له سه ر بازرگانی، فرۆشتن، بازارکاری خوینده وه. ئیستا کۆمپانیا که ی من له پیشه وه دایه و ئه وانیش له هه مان ئاستی خویندان که ده سال بهرله ئیستا تاییدا بوون ئه ویش ته نها به بریاردان له وه ی وه به ره یئان له خۆمدا بکه م له و بواره ی که پیوستم بوو."

- ئایا پۆژانه سی خولهک له کاتی خۆت ته رخان ده کهیت بو خوینده وه ی شتیکی سوود به خش له بواره که تدا؟

۵- ببه به که سیکی کۆلنه ده ر:

"هه موشتیک له ژیاندا پووده دات، پۆژانه چه ندین جار تووشی شکست و ناخۆشی ده بیته وه، به لām ببه به که سیکی کۆلنه ده ر له بواره که تدا ته نانه ت له سه ختترین بارودۆخه کانیشدا کردار بکه و به رده وام به تا ده گه یته به ئامانجه کانت."

- ئايا كاتېك پووبە پرووى ئاستەنگ و سەختىيەكان دەبىتەوہ چەندە
بەخىرايى ھەل دەستىتەوہ؟

بۇ زانىبارىيى زياتر سەردانى ئەم سايتە بگە: (www.creatorslanding.com)

دوہم

پېنچ ستراتىژىيە سەرەككىيەكەى (كارىن ستىوارت) بۇ سەرکەوتن:

۱- خەياللى سەرکەوتن بگە:

"دەمىكە ئەو توانايەم ھەيە، كە خەياللى سەرکەوتن بۇ خۆم بگەم، ئەو
راستىيە دەزانم شتېك، كە بتوانم خەياللى بگەم، ئەو دەشتوانم بەدەستى
بھېنم."

- ئايا ھەموو پۇژىك بۇ ماوہى ۱۰ خولەك خەياللى ئەو ئامانجانە دەكەيت
دەتەوئىت بەدەستى بھېنىت؟

۲- بزانه چىيىت دەوئىت:

"خۆتەرخانکردنى بەردەوام بۇ دانانى ئامانجە كورتخايەن و درىژخايەنەكان
گرنگە، ھەمىشە ئامانجى ۹۰ پۇژىي دادەنىم، كە شىاوى بەدەستھېنان بن و
ھەموو پۇژىك دەيانخوئىنمەوہ و خۆم بەدوور دەگرم لە ھەرشتىك، كە خەيال
و تەركىزم پەرشوبلاو بگاتەوہ."

- ئايا بە شىوہيەكى بەردەوام ئامانجەكانت دەخوئىنىتەوہ؟

۳- سیسته میکی به های دور له مشتومر بهیله ره وه:

"له جیهانی خیرا-گه شه کردوووی بازرگانی و ئینته رنیتدا، به هاکانمان به ره نگار ده کرینه وه و په نگه خومان له دۆخیکدا ببینین، که پیویست به مشتومر بکات.

سیسته می به هاکه م له و شتانه دلنایام ده کاته وه، که بۆم گرنگن: خیزانه که م، راستگویم، هاوړیکانم و له هه موو ئه مانه ش گرنگتر، رۆحه که م."

- نایا ده زانیت پینج گرنگترین به هاکانی ژیانیت چین؟

۴- هاوسه نگی رابگره و له ساتی ئیستایا به:

"به شیوه یه کی دروست ده خۆم، ده خۆمه وه و راهینانیش ده که م، کاتی خۆشی و رابواردنیشم هه یه، به لām وه ک پیویست نا.

خه لکی سهیری ژیانم ده که ن و ده پرسن، چۆن ده توانیت ئه نجامی بدهیت؟ ئاسانه، چونکه له م ساته ی ئیستایا و که سیکی ته واو ریکخراوم، ئه و جوړه کارانه ی، که شاره زاییم تیا یاندا نییه، ده یان سپیرم به که سانیک پسیوړن تیا یدا."

- نایا ئه و شته چیه، که ده توانیت کتوپر ئه نجامی بدهیت تا ژیانیکی باشت و هاوسه نگرته هه بیت؟

۵- ببه به فیروازیکی به رده وام:

"سالانه ۵۰ کتیب ده خوینمه وه، ئه و شته گرنگ نییه، که ده یزانیت، به لگوو ئه و شته گرنگه، که ده زانیت نایزانیت.

زانست، ئه و ژیرییه یه، که بزانت چی نازانیت، شتگه لیککی زور هه ن تا فیریان بم و زوریشم چه ز به فیروونی به رده وام هه یه."

- ئایا چ جۆره کتیییک یارمه تیدهر و سووبه خشه بۆت، له بواره که ی خۆتدا؟
بۆ زانیاری زیاتر سهردانى سائیتى (www.fairwaydivorce.com) بکه .

سێیه م

پینچ ستراتژییه سهره کیهیه که ی (فیل کارۆل) بۆ سهرکه وتن:

۱. بواره که ت دیاری بکه و له گه لی به رده وام به:

"وهك به لێنده رێك زۆر بێرۆکه م هه بوو، جۆره کارێکم ده کرد، که چێژیه خش و خۆش بوو، به لām شاره زاییم تیايدا نه بوو، زۆر گرنگه شاره زای ئه و بواره بیت، کاری تیايدا ده که ییت و هه ول بده هه موو شتێک فێر بیت دهرباره ی." -
ئایا تهرکیزت له سهر کار و پیشه سهره کیهیه که ته؟

۲. گونجینه ر به، و هه رکات پێویستی کرد شینوازی بازرگانیه که ت بگره:
"راستییه که ئه وه یه دۆخی بازار گۆرپانکاری به سهردا دیت ته نانه ت ده کریت ته واوی پیشه سازیه کانیش بگۆرین، هه ر بۆیه پێویسته هه میشه ئاماده ی گۆرپانکاری بیت."

- ئایا بازرگانیه که ی ئیستات سهرکه وتوه؟ ئه گه ر سهرکه وتوو نییه، ئایا ده توانیت چ شتێک بکه ییت بۆ سهرکه وتنی؟

۳. به به ها کانت هه په یوه ست به:

"له پێشینه که ی یه که م هاوسه نگیه، کاتیک هاوسه نگ نیم، فشاری زۆرم بۆ دروست ده بییت و تهرکیزم له ده ست ده دم، به لām کاتیک په یوه ندیم له گه ل هاوژین و منداله کانمدا زۆر باش بییت، ئه وا ته ندروستیم و بازرگانیه که شم زۆر باشت ر ده بن."

به هایه کی تر ئه وه یه، که هه میشه دادپه روهر بیت له ریکه و تنه بازگانیه کانتدا، به زووی خه لکی مه گۆره و زۆر گرنگه په یوه نیدی دریژخایه ن دروست بکه یت."

– چه ندیک کاتت ته رخا نکر دووه بۆ پشووه کانی سالی داهاتوت؟

۴. له هه موو ریکه و تنیکدا گروتین دروست بکه:

"کاتیک ریکه و تنه که باشه، ئه وا وزه و گروتین دروست بکه، دلنیا به روه له وه ی، که چاودی ری هه موو ئامانجه هه فتانه یییه کانت ده که یت و وا له خه لکیش بکه هه ست به بهرپر سیاریتی بکه ن بۆ ئه و ئامانجان ه ی، که به لئینیان داوه به دهستی بهینن."

– ئایا له خووی دروستکردنی گروتیندایت بۆ خۆت و تیمه که ت؟

۵. هه موو کات ئاههنگ بۆ سهرکه و تنه کانت بگپره:

"له پاش ئه وه ولّ و کۆششانه ی که بۆ به دهسته ئینانی ئامانجیکی گه وره ده یانده یت، زۆر گرنگه، ئاههنگی سهرکه و تنت بگپرت له گه لّ تیمه که تدا. له کاتی به دهسته ئینانی ئامانجیکمدا، هه میشه شتیکی تایبهت بۆ خۆم ده کپرم، وهک: ئۆتۆمبیلکی نوئی، یانیش ئاههنگپرانیکی گه وره ده گپرم."

– ئایا پلانی ئاههنگی دواترت داناوه؟

بۆ زانیاری زیاتر سهردانی سایتی:

(www.americaresidentialhomes.com) بکه.

چاره م

پینج ستراتژییه سهره کبییه که ی (دی بی پوتکفیج) بۆ سهرکه وتن:

۱. **هه لۆیستی "ده توانم ئەنجامی بدهم" ت هه بییت:**

"هه موو کات ئەم وته به خۆم ده لۆیم،" ده توانم ئەمه ئەنجام بدهم!"

- ئایا له هه موو بارودۆخه کاندایا هه لۆیستی "ده توانم ئەنجامی بدهم" ت هه یه؟

۲. **فیربه که چۆن که سانی هاوشیوهی خۆت دروست بکهیت:**

"کاتی که بازرگانیه که ت فروان ده بییت و ده گه یته ئاستیک که ناتوانیت به ته نها به ریوهی ببهیت، ئەوا گرنگ و پیویسته، که که سانیکه سهرکه وتووی هاوشیوهی خۆت هه بییت.

ته رکیز بخره سهر دۆزینه وهی که سه سهرکه وتوووه کان، راهینانیا پی بکه، چونکه کاتی که ئەوان به ره وپیش ده چن، کۆمپانیا که شت گه شه ده کات.

- ئایا ده توانیت که سانی سهرکه وتووی هاوشیوهی خۆت دروست بکهیت؟

۳. **ببه به نمونه بۆیان:**

"کاتی که رابه ره سهرکه وتوووه کان ده گه نه ئاستیکه به رز ده ست هه لئاگرن له کاری بازرگانیکردن. پیویسته له کاته سه خته کاندایا، په یامه که ت به پوونی بگه یه نیت. ئەوه ت بیریییت، هه میشه که سانی دیکه چاوت لیده که ن و چاودیریت ده که ن."

- ئایا له کاته سه خته کانیشتدا به ستراتژیی پوونه وه هه نگاو ده نییت تا

ئیلها م و پالپشتی به خۆت و که سانی دیکه ش بدهیت؟

۴. دووباره وه به رهینان بکه ره وه له بازارگانییه که تدا:

"مه میشه ئه و خووه م هه بووه، که بریکی زۆر له پاره که م له بازارگانییه که مدا به کار ده هینمه وه. ته ما حباز مه به !

به بی دووباره وه به رهینانه وه ناتوانیت بازارگانییه که ت بکه یته بازارگانییه کی ۱۰۰ ملیۆن دۆلاری. ئه سته مه !"

- چه ند جار وه به رهینان له خۆت و بازارگانییه که تدا ده که یته وه ؟

۵. یارمه تیی تیمه که ت بده ئه و شته به ده ست بهینن، که ده یانه ویت:

"ته نانه ت پاش ۲۰ سال له بازارگانی هیشتا دلخۆشم، که ده بینم ئه ندامانی تیمه که م خه لاته کانیان وه رده گرن و قبوول ده که ن، کاتیک بازارگانییه که یان گه شه ده کات، بینینی دلخۆشی له سه ر پوو خساریان به پاستی زۆر خۆشیهینه ره، هه ر بویه پیویسته ئه ندامه کانی خۆت خۆشبویت."

- ئایا به رده وام یارمه تی ئه ندامه کانت ده ده یته له پینا و گه شه کردنی

بازارگانییه که ت؟

بۆ زانیاری زیاتر سه ردانی (www.rotkvivhroup.com) بکه .

پىنچەم

پىنچ ستراتېژىيە سەرەككىيەكەى (دۆن كامبل) بۆ سەرەكەوتن:

۱. ژىرانە ھاۋوپىكانت ھەلبۇزىرە:

"گروپپىك دروست بىكە لە و كە سانەى، كە سەرەكەوتون، ھاۋوپىيەتى كە سانى ئەرئىنى و سەرەكەوتو بىكە." "

- ئايا گروپپىكت ھەيە لە كە سانى سەرەكەوتو؟ ئەگەر نىتە، ئەوا ئىمە يلىك
بىزە بۆ (Info@thepoweroffocus.ca)، پىت دەلئىن چۆن دروستى
بىكەيت.

۲. خۆت بەدوور بىگرە لەو بۆچونەى، كە دەلئىت گەشتومەتە لوتكە و

چىدىكە پىۋىستىم بە پىشكەوتن نىيە:

" لە ھەر كار و پىشەيەكدا ھەيت، خۆت بەرەنگار بىكەرەو بە
بەرەۋپىشچونى بچووكى بەردەوام، چونكە بەرەۋپىشچونى بچووك بە
شىۋەيەكى بەردەوام دەتگەيەنئىتە ئەو جىگايەى، كە دەتەۋىت لىيى بىت و پىيى
بىكەيت." "

- ئايا بەردەوامىت لە ھەۋلدان بۆ فىربوون و بەرەۋپىشچونى زىاتر؟

۳. ھەرگىز كەسىكى گشتكىر مەبە:

"تەركىز بىخەرە سەر دۆزىنەۋەى ئەو پىشە(كارەى)، كە زۆرت ھەز لئىيە،
ھەموو پىداۋىستى و ئامىرە تايىبەتەكانى بۆ ئامادە بىكە بۆ ئەۋەى ھەز و
ئارەزوۋەكەت زىاد بىيىت بۆى.

هه تا ئامانجی بازارکارییت فراوانتر بیئت، ئەوا کێپرکیی زیاترت دەبیئت و سهختیی و ئاستهنگی زیاتریش دینه ریئت.

- ئایا لیھاتوو و شارەزایت له بوارهکە ی خۆندا یان نا؟

۴. با تێروانینیکی درێژخایهنت هه بیئت:

"به داخه وه، زۆریک له خه لکی خه یالی ئەوه ده کهن خیرا ده وله مند بن، سامانی راستی به تهرکیز خستنه سه ر په یوه ندییه درێژخایه نه کان په یدا ده بیئت. - ئایا ده ته ویئت خیرا ده وله مند بیئت یان ده ته ویئت داهاتوویه کی پر به ره مه ت هه بیئت؟

۵. خۆشی وه ریگره و جدیش به:

"ئهمه تا راده یه ک پیچه وانه وه ده رده که ویئت، به لām نه خیر وانیه له زۆریک له کتیبه بازرگانییه کاند خۆشی بینین باس نا کریت، به لām ده بیئته هاندەر بوۆ تا له ساته ناخۆشه کانیشدا به رده وام بیئت.

ئهمه سوودی ده بیئت بو سه رنجکیشکردنی کرپاریش، واتای ئەوه نییه گه مره بیئت، به لکو واته خۆشی ببینیت تا خه لکی له ده ورت بن، ته نانه ت کاتیکیش جدیشییت.

کاتیک به شیوه یه کی چیژبه خش و دلخۆشکه ر زانیاریی گرنگ ئاماده ده که ییت بو کاروباره بازرگانییه که ت، ئەوا خه لکی نۆره ده گرن تا کارت له گه ل بکه ن، هه ر بویه ببه به که سه یک خه لکی سه رنجکیش بکه ییت بو خۆت.

- ئایا که سه یکی جدی و زۆر بیزارکه ریت و کاتی خۆشی و رابواردنت که مه؟
بو زانیاریی زیاتر سه ردانی (www.doncampbell.com) بکه.

پوخته

وهك نووسهران زۆر به بهخت بووین، كه ئەم ئامۆژگاریكه ر و چاودێره مه زنانه مان له چواردهور بوو، بېگومان ژییری ئەم كه سانه کاریگه ریی زۆری له سه ر هۆشیاریی، سه ركه وتن و توانامان بو زالبوون به سه ر ئاستهنگ و به ربه سته كاندا هه بووه .

ئەم پینچ كه سه ی ئیستا ستراتژییه كانیانت خوینده وه به سه ره تایه کی ساده وه ده ستیان پی کرد، به لام به هۆی تیروان و په رۆشیی و کۆلنه دانیانه وه ته نها خوۆشی و به ره مه می کاره كانیان ناچننه وه، به لکوو جیاوازییه کی به رچاو و دیاریشیان له ژیا نی كه سانیککی زۆردا دروست کردوو و به رده وامیش دروستی ده كه ن.

جوانیی ئەمه له وه دایه كه سه ره نجام ده بیت به ئامۆژگاریكه و چیدیکه ئامۆژگاری و چاودێری نا کریتی، واته (پاداشتی چاکه به چاکه بدهره وه). چیژ له گه شته که ت وه ربگره .

ههنگاه کردارییه کان

سی گرتگرترینان هه لبرێره له ۲۵ بېرۆکه که و بیاننوسه ره وه:

—۱ —۲ —۳

سی باشترین کرداری داها تووم بو جیبه جیکردنی هه ر کام له م ستراتژییانه

بو بازگانی، یان پیشه که م ئەمانه ن:

—۱ —۲ —۳

وتهی کۆتایی

ئەوێ ژیانی تۆیه... بەرهنگارییه که پهسه ند بکه

"کهسانی دلخۆش ئەوانەن، که خەون بە خەونەکانیانەوێ دەبینن و ئامادەیی قبولکردنی هەر جۆرە دەرەنجامیکن تا بیانکەن بە راستی."

- لیۆ جۆزێف سوینز

مایەیی خۆشحالیمان بوو بە دانان و بلاوکردنەوێ باشترین بیرۆکه کانمان لەم کتیبە بەسوودەدا، بەناوی هیزی تهرکیز، ئومیدەوارین ئەو راستییه دووپات کرابیتەوێ، که دەرەتییکی زۆر بەرەدەستن بۆت و پڕۆسەیهکی بەرەدەوامە. بۆ بوون بە کهسیکی جیاوازتر لەوێ، که پیشتر بوویت، هەولدانێ راستەقینە و ئارەزووی دەوێت، ئاستەنگ و بەرهنگارییه که شیاوی هەولدانە، سبەیی بەرهنگاریی (ئاستەنگە) گەرەکهت دەست پێ دەکات.

چۆن ئەو شتانه پەپرهو دهکهیت، که له م کتیبەدا فیریان بوویت؟ هەموو ئەو ستراتژییانهی که باسمان کرد سوودیان بۆت دەبێت، بەلام بیرت بێت تەنها کاتیگ ژیانت باشتر دهکەن، که بریار بدەیت بە کاریان بهینیت.

بەرهنگارییه که قبول بکه، ئیستا بریارێک بدە تهرکیز بکهیتە سەر کاره کهت تا رۆژێک له پۆزان ببیتە کهسیکی سەرکهوتوو، ئیستا کاتی هەنگاونانە. بژاردەیهکی دیکه ههیه، ئه ویش ئه وهیه که بلیت، "زانارییهکی چێژبه خش بوو." پاشان کتیبە که دابخهیت، بیخهیتە سەر رەفەیهک و له گەل خووه کۆنه کانت درێژه به ژیان بدەیت، ئەگەر وا بکهیت، شتانێکی زۆر له ژیانتدا ناگۆرین، بەلام ئەگەر تەواوی کتیبە کهت خویندبیتەوێ، ئەوا دیاره، که ویست و خواستی گۆرانکاریت ههبووه.

بە ھۆى ئەۋ شتەى، كە خويىندتەۋە ئىستا زياتر بەئاگائت لەۋەى كە ژيان چۆنە، كەۋايە بەھانەيەكت نىيە لەۋەى ئەگەر لە داھاتوودا شكست بەيىت، مەگەر ئەۋەى خۆت نەتەۋىت، ھەزاران كەسى ۋەك تۆ ھەن بە ھۆى بپيارى گۆرپانكارىكردنەۋە ژيانان گۆرپى بۆ چىرۆكى سەرکەۋتن و تۆش لە تواناتدایە ھەمان شت بكەيت و باۋەرت بە خۆت ھەيىت.

لەۋ زانيارىيانە تىبگە، كە فىريان بوويت، لەگەل ئەۋەشدا تەركيزت بخەرە سەر ھەنگاۋى يەكەم، بىكە بە لەپىشىنە و پاشان ھەنگاۋىكى دىكە بنى، دەبىيىت بەزۋوبى ژيانت دەگۆرپىت.

ئىمە گرەنتى ئەۋەت پىدەدەين، كە دەتوانىت بە كەمىك راھىنان و بەردەۋامى، خۋى نوى دروست بكەيت، سالاننىكى دى دەلئىت: "سەركە چەندە گۆرپاوم، سەيرى دەرەنجامەكان بكە، بەتەۋاۋى باۋەپىنەكراۋە!" ھەۋل بدە پىداچوونەۋەى زۆر بەم ستراتىژىيانەدا بكەيتەۋە ۋەك، پىنموونىيەكى بەردەۋام بەكارىان بەيىنە بۆ يارمەتيدانت. بىرت بىت، لە تواناتدایە جىۋاۋزىيەك لەم جىھانەدا دروست بكەيت و ئەۋەش ئەركى تۆيە.

لە ئىستا بەدۋاۋە بەبۋىرى و ئومىدى نوپۋە بۆ پىشەۋە ھەنگاۋ بنى، داھاتوت چاۋەپروانتە!

بەھىۋاى سەرکەۋتن!

چاك، مارك و لى: خۆشحال دەبين، ئەگەر ئاگادارمان بكەيتەۋە لەۋەى ھېزى تەركيز چۆن يارمەتيدائت لە ژياندا و چىرۆكى سەرکەۋتنى خۆتمان بۆ بنىرە لە رېگەى ئەم ناۋنىشانانەى خوارەۋە:

ئىمەيل: Les.h@thepoweroffocus.ca

ژمارە تەلەفون: 403.295050۰۰

ههریمی کوردستانی عیراق

Kurdistan regional - Iraq

Council of ministers

سهرۆهه‌یه‌تی له‌جومه‌نی وه‌زیران
وه‌زاره‌تی رۆشنییری ولایان
به‌رێوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتێبخانه‌گه‌شتیه‌کان
کتێبخانه‌ی گشتی سلێمانی
به‌شی سپاردن

رئاسة مجلس الوزراء
وزارة الثقافة والشباب
المديرية العامة للمكتبات العامة
المكتبة العامة/السلیمانیة
ژماره : ٤٤٤
به‌روار : ٢٠١٩ ٨٢ / ٤

ژماره : /
رۆژ : / کوردی ٢٧٩

بۆ/ کتێبخانه‌ی به‌ختیاری
باهت / ژماره‌ی سپاردن

به‌پیتی یاسای چاپه‌مه‌نیی ژماره (١٠)ی سالی ١٩٩٣
ژماره‌ی سپاردنی (١٨٥٦) ی سالی ٢٠١٩ ته‌رخانه‌کراوه بۆ کتێبی (هیزی ته‌رکیز) که له وه‌رگیزانی (حه‌یده‌ر
نیراهیم) ه، به تیرازی (١٠٠٠) دانه، که‌باهه‌ته‌که‌ی (گه‌شه‌پیدانی مرۆیی) ه، به مهرچیک (٥) دانه له کتێبه‌که بۆ
به‌شی سپاردن ره‌وانه بکړیت.

له‌گه‌ل رێژماندا

فهرمانه‌ی دێتدراوه

ئالان محمد رۆوف
به‌رێوه‌به‌ر

تێپه‌ینی:

- ١- ده‌سته‌واژه‌ی سپاردن به‌م شه‌وه‌یه‌ له‌سه‌ر کتێبه‌که‌ چاپ بکړیت، له‌به‌رێوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتێبخانه‌ گه‌شتیه‌کان ژماره‌ی سپاردن ( ) ی سالی ٢٠١٩ ی پێدراوه.
- ٢- ههر چاپخانه‌یه‌ک یابه‌ند نه‌ین به ناردنه‌وه‌ی (٥) دانه له کتێبه‌که، ژماره‌ی سپاردنی نادرێتن.
- ٣- ئهم نووسراوه‌ سکان بکړیت وله کۆتایی کتێبه‌که‌ دا دا نه‌بړیت .

وێنه‌یه‌ک بۆ/

- دووسه‌ی سپاردن